דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

יום ד', כ"ה בתמוז תשל"ג, 25 ביולי 1973 • גליון 14740 • השנה הארבעים ותשע

היום 12 עמודים • וכן מוסף התעשיה הקיבוצית • המחיר 65 אגורות

היום ב„דבר":

- שיקום במקום צדקה / דני צדקוני
- ווטרגייט וניקסון / ג'וזף קראפט
- מבצע שלא עלה יפה / אברהם קושניר
- מי יהיה מנהל הטלוויזיה / טוביה מנדלסון
- אין יסוד לתחזיות / יהושע תדמור
- האם יוסיף הדולר ליפול / פאול פליגל
- לילות חמים ביפו העתיקה / דנקה הרניש
- עכשיו / עמ' 9
- מדריך לבידור. ביקורת ספר וקולנוע / עמ' 11

מזג האוויר

טמפרטורות המכסימום החזויות: ירושלים — 33, תל־אביב — 30, חיפה — 30, צפת — 35, נצרת — 33, נהריה — 30, לוד — 34, באר־שבע — 36, אילת — 42, מפרץ שלמה — 41, רמת הגולן — 31, הר שומרון — 32, עזה — 30, יריחו — 41.

האריה שבחבורה
פיג'ו
איכות · בטיחות
שרות
PEUGEOT

...גת ארגוני המחבלים:

...טיפת המטוס — „פגיעה ...מאבק הפלשתינאי"

...עים כי לא קיים ארגון המכונה „בני האדמה הכבושה"

...ת סופר „דבר" ...יינים ערביים

ארגוני המחבלים ...אמש בתום ישיבה ...הודעה, שבה היא מת... ...ל קשר לחטיפת הד... ...אני ומבהירה, כי הד... ...גיעה במאבק הפלש... ...שמם הטוב של המה... ...קפדתם על גישה הד...

...מצהירה, כי ארגון בשם ...זה הכבושה" איננו כלל ...לפיכך נתבקשו שירותי ...של המחבלים לבדוק ...ודמים שעמדו מאחורי ...זה היו בניעיהם.

...הצהיר הבר מועצת הד... ...לוב וזוילדי חבידי, כי ...יה קשר לפרשת החטי... ...הדרישה למטוס לנחות ...רצון להציל את חיי הד... ...כה איום התוספים ל... ...ה„ג'אמבו" באוויר. הוא ...דרשת החטיפה משפחת ...אינדיריאליסטית" ד... ...שתתפו בה גם לא ער... ...חר עם זאת הדגיש, כי

„מה שקרה ביטא את סבל העם הפלשתינאי שנגזלה אדמתו והוא מנסה לעורר את תשומת לב העולם". הוא קרא לנוסעים היפאניים לגלות הבנה למאבק הפלשתינאי והדגיש, כי גם לחוטפים לא היתה כל כוונה לפגוע ביפאן.

הסתייגות חריפה

גילוי־הדעת של המחבלים בא־שב להסתייגות. החריפה ביותר, שהשמיעו אי־פעם כלפי מעשה של סידור אווירי. בהודעה נאמר, כי לא היתה הצדקה לפעולה זו והודגש, כי התנהגותם של החוטפים, שגרמו סבל רב לנוסעים ונהגו בהם באופן בלתי־אנושי, נוגדת את עקרונות תנועת המחבלים. ההודעה טוענת, כי המחבלים „על אף מעשה הטבח נגד העם הפלשתינאי" מתגאים בכללים האנושיים הנהוגים אצלם ונזהרים מלהיגרר אחרי פעולות

...מוסה כה שאירע למטוס היפאני. ההודעה מדגישה, כאמור, כי יש לראות בחטיפה פגיעה במאבק הפלשתינאי והטחת דעת־הקהל העולמית מפנו ולפיכך תיערך חקירה.

גם ארגוני המחבלים וגם המנהיג הלובי לא אמרו דבר לגבי גורל החוטפים. המידי שדיבר לפני הנוסעים בטלון „בידורה" בבנגאזי הסתפק רק בהכחשת כל קשר לחוטפים, אך מדבריו השתמע לכאורה שלא תיענה בקשת יפאן להסגירם, אם כי לא אמר כך במפורש.

יש לציין, שחטיפת המטוס היפאני נדונה אתמול בקאהיר בשיחה בין יאסר ערפאת לבין הרמטכ"ל המצרי גנראל שאזלי. השיחה נערכה לאחר שערפאת ביקר אצל הגדודים הפלשתינאיים באיזור תעלת סואץ. הנושא עלה גם בפגישה בין מנהיג המחבלים בלבנון פארוק אל־קאדומי ובין נציגי ממשלת לבנון.

יצירות אמנות אבדו במטוס

לונדון, (עסט"א). — אחד הנוסעים במטוס היפאני החטוף היה סוחר אמנות יפאני שהוביל עמו באותו מטוס יצירות אמנות יפאניות חשובות שקנה במכירה פומבית אצל „סותבי" בלונדון.

ה„בי.בי.סי." הוסיף, כי יצירות אלה שערכן נאמד ב־150.000 ליש"ט, אבדו כולן בהתפוצצות המטוס.

המטוס היה מבוטח בחברות ביטוח בריטיות בסכום של 20.5 מיליון ליש"ט. הביטוח הזה כיסה את כל הסיכונים לרבות חטיפות. חברת „לוידס", האחראית לשלושה רבעי הביטוח הזה, תפסיד 15 מיליון ליש"ט.

פיצוץ המטוס וכוננות בנמל התעופה לוד — ראה עמוד 3

...אן תדון ...הסגרת חוטפים

...(עי"ק). — דובר ...יפאן בטוקיו נאקאי... ...אתמול, כי יתכן שי... ...יופתחו שיחות עם ...אפשרות הסגרתם ...נעת החוטפים. ...העיר הדובר, כי לוב ...על האמנה מ־1970 בד... ...ת חוטפי מטוסים. ...ך נמסר, כי היום ימר... ...לבנגאזי שני מטוסים ...כאהונה כדי לחלץ את ...באחד המטוסים יבא גם ...התחברה היפאני בוש... ...טוסים לא יכלו לנחת ...בבנגאזי ... ...נדיין זורלים ... ...פירסמה אמש הודעה ה... ...י פריקת הכלים היפאני ...יכוח כהוצעה ... ...פה מטעם או"ם לבלימה ...בין לאומי.

חיילים בנמל התעופה לוד היו בכוננות במשך כל שעות הלילה

הזנחה באמצעי בטחון במערכת הב"ל נגד הטירור

מאת סופרו המדיני של „דבר"

מקורות בירושלים אמרו אתמול לאחר סיכומה של פרשת חטיפת המטוס היפאני, כי מקרה זה חשף את שתי נקודות־התורפה העיקריות במערכת הבין־לאומית נגד הטירור.

הנקודה העיקרית היא, היעדר ענישה מספיקה אשר יכולה להרתיע כל מיני טיפוסים בלתי־מאוזנים מפני מעשים הקרובים לטירוף כמו המעשה האחרון. בעוד הערכיה הלויה בעיקר במבסלוה, השפה החטיפה האחרונה הולשתן של כמה חברות תעופה בין־לאומית, ובעיקר היפאניות, אשר בטוחה נוחת, שאינן נוקטות אמצעי־בטיחה ואבטחה כנגד פעולות סדוד, חטיפה וחבלה.

החטיפה האחרונה, הצביעו מקורות בירושלים על פשיטת הרגל הגמורה, המוסרית, האופרטיבית והמדינית של ארגוני הטירור, הנוקטים למעשים כה אוויליים, כפי שהדבר בא לביטוי בחטיפה האחרונה.

מתברר, כי לא רק נמלי תעופה מסויימים מזניחים את סידורי הבטיחות המספיקים, אלא גם חברות תעופה. בירושלים מקווים, כי גורמים אלה ילמדו לקח מהפרשה האחרונה וינקטו להבא אמצעי זהירות יעילים.

עוד בטרם נודעה זהותם האישית הארגונית של מבצעי ה...

אחרי חצות

חוטפי המטוס יועמדו לדין

קאהיר, (עי"ק). — חוטפי מטוס ה„ג'אמבו" היפאני יועמדו לדין — הודיע רדיו בייחולי, בהסתמכו על הודעת שר־הפנים של לוב.

הדבר ביקש מנוסעי המטוס ומאנשי הצוות שכל אחד מהם יודיע לשלטונות על הידוע לו, במסגרת החקירה המשטרתית. כן הודיע רדיו לוב, כי כבר התחילה חקירת החוטפים.

כונניות
בגדלים ובמידות שונות,
מבחר רהיטי מתכת משרדיים
של
האַרגז

לחברי מזכירות מרכזות

ישיבת המזכירות המרכזות

תתקיים ביום ה', 26.7 בשעה 13.30.

סדר היום:
הבכבך הדיון בעניני ההסתדרות.
שונות.
הודעות בדואר לא תשלחנה.

חברי ההסתדרות!

בחירות לועידה ה־12 של ההסתדרות ולועידת הפועלות ה־11 תתקיימנה ביום ...1 בספטמבר 1973.

...29 ביולי 1973. הוא היום האחרון לתשלום ...ס אחיד לשם רכישת זכות בחירה.

...בר.

...ל תדחה לרגע האחרון!

...נה עד היום ללשכת המס במקום מגוריך לשלם את המס האחיד והבטח לעצמך זכות בחירה.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
הועד הפועל
לשכת המס המרכזית

„לה מונד": צרפת

תספק מטוסי מיראז' לסעודיה

פאריס, (עסט"א). — „לה־מונד" מסר אתמול, כי צרפת עומדת בפני חתימת חוזה עם סעודיה למכירת 38 מטוסי „מיראז'־3".

דבר זה כהואר על־ידי העיתון במטוס מודרני לחדירה עמוקה.

לפי „לה־מונד" תתחיל אספקת המטוסים כבר בראשית השנה הבאה.

העתון מציין, כי צרפת זכתה בחוזה על אף תחרות חריפה מצד שתי חברות אמריקאיות, המייצרות את מטוס ה„פאנטום" ואת המטוס „פ־5", ואשר ניסו „לסלק את צרפת מן השוק".

עוד כותב העתון, כי ישראל קראה לממשלה האמריקאית שלא למכור מטוסי „פאנטום" לסעודיה. אולם וואשינגטון החליטה לדחות את ההסתייגות הישראלית. אי לכך תקנה סעודיה גם מטוסי „פאנטום" לאחר שכבר קיבלה 60 מטוסי „פ־5".

העתון מוסר, כי משלחת צבאית סעודית נמצאת עתה בפאריס.

איגוד הטייסים הבריטיים:

להחרים כל מדינה המעניקה מיקלט לחוטפי מטוסים

מאת שלמה גינוסר, סופר „דבר" בבריטניה

לונדון, (מיוחד ל„דבר"). — איגוד הטייסים הבריטיים, באלפיא, חזר ותבע אתמול מכל הממשלות להחרים כל מדינה המעניקה מקלט לחוטפי מטוסים או משתפת פעולה עמם.

דובר באלפיא, גורדון הארלי, הטעים שזוהי הדרך להרתעת גורמים ממלכתיים משיתוף פעולה עם חוטפי מטוסים. הארלי אמר עוד, שההתפתחויות בימים האחרונים הוכיחו שהאיום בהטלת חרם ובהפעלת סאנקציות על משתפי־פעולה עם פיראטים אוויריים אינו עובר ללא תשומת־לב. בכך רמז נציג הטייסים הבריטיים לכך שמדינות ערביות סירבו בתוקף להעניק היתר נחיתה למטוס היפאני לאחר שנחטף בידי מחבלים ערביים ויפאניים.

הארלי הזהיר, כי אפילו אם אין המחבלים מתכוונים לנקוט באמצעים אלימים נגד הנוסעים, הרי הסכנה הגדולה הנשקפת לנוסעים היא בשל עייפותם הגוברת של הטייסים ואנשי הצוות.

באיגוד הטייסים הבריטיים נעשה חישוב, שלפיו הסתבר שטייסי המטוס היפאני החטוף „טסו" במשך עת אחת ארוכה מאז נחטף המטוס ועד לנחיתתו בבנגאזי, תקופה השווה כמעט לחודשיים של עבודת צוות־אוויר בתנאים רגילים.

38 ניספו בהתרסק מטוס בארה"ב

סנט לואיס (עי"ק). — 38 אנשים נהרגו באסון אווירי אשר אירע שלשום לא הרחק מסנט לואיס, מיסורי, שבארה"ב.

מטוס די־מכולי של חברת התעופה האמריקאית „אוזרק איירליינס" ובו 42 נוסעים ושלושה אנשי צוות, התרסק באזור מבוקר העיר בעת שניסה לנחות בנמל התעופה. שבעה אנשים ניצלו.

ליוחנן קושניר

אתך בצערך במות אחותך

לאה ז"ל

(מחרקוב בברית המועצות)

הנהלת העבודה והעובדים
של סו"ב בתחנה המרכזית החדשה

מפלגת העבודה הישראלית/המרכז

ישיבת מזכירות המפלגה

שנועדה להתקיים מחר, יום חמישי,
כ"ז בתמוז תשל"ג, 26.7.73

נדחית

במלאות עשרים שנה לפטירתו של

משה אליעזר בן־ענת ז"ל

מראשוני ומייסדי „הבקר" ומנהלי לשכת המס המרכזית

נתייחד עם זכרו הערב, בשעה 8.30, באולם הישיבות ע"ש ש. אחיטוב, בבית לשכת המס מחוז תל־אביב, רחוב ארלוזורוב 115.

ישאו דברים:
ח"כ אהרן בקר — להכרו;
פרופ' דב סדן — בין צדקה וצדק.

הציבור מוזמן.

מרכז „משען" — לשכת המס המרכזית

מועצת הבטחון דחתה דיוניה על המזה"ת — להיום

צפוי ויטו אמריקאי על הצעת ההחלטה הפרו־מצרית אם לא יחולו בה שינויים מהותיים

מאת ישראל לנדרס, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). מועצת הבטחון, שעמדה להתכנס אמש, דחתה את דיוניה להיום, כאשר ברור מראש כי יוטל וטו אמריקאי על הצעת ההחלטה הפרו־מצרית (ראה בנפרד) אם לא יחולו בה שינויים מהותיים במהלך הדיונים.

על אף מאמצי השכנוע של ארה"ב וישראל מאחורי הקלעים, הצטרפו אמש נציגי צרפת, בריטניה, אוסטריה ואוסטרליה אל כוונת המדינות „הבלתי מזדהות" והפרו־ערביות, התומכות בהצעת ההחלטה החדשה. הבקשת לשנות את החלטה 242. כמה נציגים מערביים אמרו, כי הצטרפותם להצעה הפרו־ערבית טעונה עדיין אישור של ממשלותיהם. על כל פנים נראה, שמצרים החליטה להצדיק קו קשוח במועצת הבטחון, כדי להמחיש את בידודן של ארה"ב וישראל.

ארה"ב ניסתה תחילה להביא לידי ריכוך ההצעה הפרו מצרית על־ידי הכנת טיוטה מתונה יותר מתוך תקוה שתזכה בהסכמה כללית. תקוה זו נכזבה משום שמצרים היתה מוכנה להסתכן בוטו אמריקאי.

ההערכה בחוגים יודעי דבר היא כי דווקא הוטו האמריקאי הצפוי יוכל לאפשר בשלב מאוחר יותר את ביקורו של מזכיר או"ם ד"ר ואלדהיים במזרח התיכון. כיון שאין להעלות על הדעת שישראל תהיה מוכנה לנהל שיחות עם נציג של או"ם על בסיס החלטה חדשה כגון זו שניסחו מצרים ותומכיה. אמנם ההצעה חוזרת ומאשרת ברישא את החלטה 242 אבל, למעשה, כוללת היא מספר שינויים מהותיים בהחלטה הקודמת: הבינה לנסיגה כוללת על ידי צירוף הא הדרישה לפלה שטחים; ... והתייחסות יתר לזכויות הפלשתינאים.

מצרים הסכימה אמש לשינוי קל בטיוטת הצעת ההחלטה שתוגש למועצת הבטחון, בתקווה למנוע וטו אמריקאי.

השינוי עליו הסכימו אמש המצרים מסלק את הפיסקה המגנה את ישראל על סירובה לסגת מהשטחים ומחליף אותה ב„הבעת צער" על עובדה זו.

מגעים עם פאריס ולונדון

סופרו המדיני של „דבר" מוסר:

בירושלים נמסר על מגעים שקיימו בלונדון ובתל־אביב עם דיפלומטים בריטיים וצרפתיים לקראת סיום הדיון המזרח תיכוני במועצת הבטחון.

לפי מגעים אלה, לא יכלו המקורות בירושלים להגיע למסקנה חיובית על פעילותם של נציגי בריטניה וצרפת במועצת הבטחון, ונראה כי בצורה זו או אחרת הם יסייעו לדיפלומטיה המצרית בהדברת החלטה אנטי ישראלית.

נוסח הצעת־ההחלטה

מרכז או"ם, (יופ"יע). — זהו הנוסח המלא על הצעת ההחלטה, שעמדה להידון אמש במועצת הבטחון ביוזמת מצרים והמדינות הבלתי מזדהות.

מועצת הבטחון, לאחר שבדקה באורח מקיף את המצב הנוכחי במזה"ת,

בהדגישה את אחריותה המרכזית לשמירת השלום והבטחון הבינלאומיים.

לאחר ששמעה בקשר לכך את גילויי אהדה של משתתפי הדיונים כולל שרי החוץ של מצרים, אלג'יריה, צ'אד, גיניאה, ניגריה, סעודיה סודאן ותוניסיה.

בהביאה בחשבון שכל חברות או"ם הסכימו לקבל ולבצע את החלטות מועצת הבטחון בהתאם למגילת או"ם.

בהיותה אישור מחדש להחלטתה מספר 242 כבסיס איתן לפתרון בעיית המזרח התיכון, בהכירה בצורך להגן על זכויותיהם הלגיטימיות של הפלשתינאים, ובקחתה בחשבון את דו"ח המזכיר הכללי, הכולל פרטים על המאמצים להוד לסיים של נציגו המיוחד מאז 1967 —

1. מביעה צער על שהמזכיר הכללי לא היה יכול לדווח על כל התקדמות משמעותית שלו או של שליחו המיוחד בביצוע החלטה 242 מנובמבר 1967.

2. מגנה את המשך הכיבוש הישראלי של השטחים אשר נתפסו כתוצאה מהסכסוך של 1967, תוך הפרת התחייבויותיה לפי מגילת או"ם ולפי החוק הבין־לאומי.

3. מביעה דאגה רצינית מוכח העדר שיתוף פעולה מצד ישראל עם נציגו המיוחד של מזכיר או"ם.

4. תומכת ביוזמה שנקט שליחו המיוחד של מזכיר או"ם — בהתאם למנדט שניתן לו — הכלולה בתזכירו מ־8 בפברואר 1971.

5. מביעה אמונתה, שפתרון צודק בדרכי שלום של בעיית המזה"ת ניתן להשיג אך ורק על בסיס כיבוד הריבונות הלאומית, השלמות הטריטוריאלית והזכויות המלאות של כל מדינות האזור, תוך שמירת זכויותיהם הלגיטימיות ושאיפותיהם של הפלשתינאים.

6. מצהירה, כי בשטחים הכבושים אין לעשות כל שינויים ואין להעניק הכרה לשינויים כאלה ביכולה שיש בהם כדי לשבש את הסיכויים להסדר שלום סופי או להשפיע לרעה על הזכויות המדיניות ושאר זכויות היסוד של תושבי השטחים הללו.

7. מבקשת מאת המזכיר הכללי ושליחו המיוחד לחדש ולהמשיך את מאמציהם להשגת פתרון צודק בדרכי שלום של בעיית המזה"ת, בהתאם למגילת או"ם.

8. מחליטה להעניק לרשות המזכיר הכללי ושליחו המיוחד כל תמיכה וכל סיוע לשם הגשמת האחריות המוטלת עליהם.

9. קוראה לכל הצדדים הנוגעים בדבר לשתף פעולה באופן מלא עם המזכיר הכללי עם נציגו המיוחד.

10. מחליטה להישאר ערנית לבעיה ולהתכנס שנית באורח דחוף במקרה שיימשכו המעשים המשבשים את השלמתה.

هكذا من الأصل

מושב הכנסת יינעל היום

בנאום של ראש הממשלה על ענייני פנים וחברה

מאת דניאל בלוך, סופר "דבר" בכנסת

המושב האחרון של הכנסת השביעית יינעל היום בנאומה של ראש הממשלה גולדה מאיר, שיוקדש בעיקר לענייני פנים וחברה. הנאום יהיה במסגרת הדיון התקציבי על פעולות משרד ראש-הממשלה. לאחר נאום ראש הממשלה יתקיים דיון שיימשך כ-4 שעות. בכך יוקבע חידוש בחיי הכנסת לסיים את המושב בדיון בעל אופי מיוחד וברכזי.

על אף נעילת מושב הכנסת היום, ברור, כי הכנסת תתכנס עד הבחירות מספר פעמים. יו"ר הכנסת ישראל ישעיהו הציע להאריך את המושב בשבועיים, אך לפי רוב הסיעות דחו את ההצעה, בעיקר בשל מערכת הבחירות להסתדרות. עם זאת ברור, כי הכנסת עוד תיקרא למספר לא קטן של ישיבות, הן לצורכי חקיקה והן בגלל זכות אופוזיציונית כדי לגנות את הממשלה בעת מערכת הבחירות.

שלשום ואתמול עבדה הכנסת בקצב מזורז, כדי להשלים קריאה שניה ושלישית של חוקים רבים. אתמול הסתיים הדיון ב-8 חוקים סוציאליים שהביאה יו"ר ועדת העבודה של הכנסת שרה [illegible]. בין היתר היו תיקונים בחוק הגנת השכר, חוק הגנת נשים, חוק פיצויי פיטורין, חוק שירות התעסוקה, חוק הנכים וחוק הגבלים למשפחות חיילים שניספו במערכה. בין היתר, אישרה הכנסת ניתוק השילוב בין הגימלאות של שירות המדינה לבין קיצבת הביטוח הלאומי.

אושר חוק יחסי ממון בין בני הזוג

חוק נוסף שאושר אתמול סופית, הוא חוק יחסי ממון בין בני זוג. החוק בא לתת תוקף להסכם בכתב בין בני זוג המסדיר יחסי ממון ביניהם ומאפשר שיפוט בנושאים אלה, אם בבית משפט אזרחי או בבית דין דתי, לפי בחירת בני הזוג. במקרה שאין הסכם בכתב, קובע החוק חלוקה שווה בין בני זוג לגבי נכסים שנקנו בתקופת נישואיהם. עם זאת סעיף זה בחוק נכנס לתוקף רק לגבי בני זוג הנישאים מיום קבלת החוק ואילך. הסדר זה נקבע בפשרה עם המפלגות הדתיות שהתנגדו להוסיף לחוק בשלב הראשון, ועל אף הפשרה, הצביעו אנשי "אגודת ישראל" וחלק ממפד"ל נגד החוק.

שלשום אישרה הכנסת שורה של תיקונים בפקודות מס-הכנסה בעלי חשיבות סוציאלית עקרונית. בין היתר אושר התיקון המעניק זכויות לאשה גרושה ולילדים הנמצאים אצלה. הוגדל הניכוי בעד הוצאות טיפול רפואי וכן הוגדל הניכוי בעד הפרשות של עצמאים לקופות פנסיה ולקופות-גמל השווה במצבם לשל השכירים. בתיקון לחוק נכי רדיפות הנאצים הוגדל שיעור התגמולים במידה ניכרת.

גולדה קוראת לליכוד המערך

מאת סופר "דבר" בכנסת

בקריאה לליכוד ולחבורה מלאה במפלגת העבודה ובמערך יצאה אמש ראש הממשלה גולדה מאיר בסעודת ערב חגיגית שערכה סיעת המערך בכנסת לסיום תקופת כהונתה של הכנסת השביעית.

ראש הממשלה אמרה בדבריה, כי לא כואבים לה חילוקי הדעות עם האופוזיציה. מה שמכאיב הם הדברים שבפנים. היא ציינה, כי "במפא"י תמיד היו חילוקי דעות ולא תמיד היתה אידיליה אך היתה חברות".

לפני הארוחה החגיגית כיבדו חברי סיעת המערך בקימה את זכרם של החברים שהלכו לעולמם בתקופת הכנסת השביעית: קדיש לוז, ראובן ברקת, מרדכי עופר וישראל ברזילי ז"ל.

אידי אמין מוכן להסדיר תביעות ישראל

קאמפלה (ע"ר). — נשיא אוגנדה, אידי אמין, אשר ניתק את היחסים הדיפלומטיים עם ישראל במארס 1972, הודיע אמש, במברק לשר-הבטחון משה דיין, כי הוא מוכן לדון בהסדר לתביעותיה של ישראל נגד אוגנדה.

אמין מציין, כי החלטה זו עולה בקנה אחד עם המדיניות של ממשלתו להימנע מלהלאים נכסים, ללא תשלום פיצויים לבעליהם.

אמין, אשר אמר פעם, כי דיין הוא אחד מידידיו הטובים ביותר, כתב אתמול, כי הוא שולח לו את המברק כ"חייל-עמית משום שהודות לאימון הצבאי שלנו אנו מדברים ישר לעניין, ואומרים רק את האמת".

נשיא אוגנדה אמר, ששיחות ההסדר יהיו כרוכות במגעים עם צד שלישי בגלל ניתוק היחסים הדיפלומטיים בין אוגנדה לבין ישראל.

ברגע האחרון

במברקו, ביקש אידי אמין מדיין גם לשקול בדחיפות פינוי הכוחות הישראליים מהשטחים הערביים הכבושים.

עוד נאמר במברק של אידי אמין: "הגנראל דיין היקר. ברצוני להודות לך מקרב לב על שהשאלת לי את מטוסך מדגם [illegible], אשר סייע לי רבות בימים הראשונים של הרפובליקה השניה באוגנדה. אני עושה סידורים לשיפוץ המטוס, ולאחר מכן אוכל למסור אותו לסוכנים שימונו על-ידך תמורת המטוס שלנו מדגם "דאקוטה" הנמצא בישראל".

פנייה לממשלה ולסוכנות להצלת יהודי אפגניסטן

בכנס מטה הבחירות של המחלקה לדוברי פרסית במרכז מפלגת העבודה אשר התקיים ב"אוהל", הוחלט לפנות לממשלה ולסוכנות היהודית להציל את שרידי היהודים שנשארו בגולת אפגניסטן עקב ההפיכה שהתחוללה שם לאחרונה.

על פי השמועות שהגיעו, מסתגרים היהודים בבתיהם וסכנת חיים מרחפת עליהם.

הכנס פנה בתביעה להנהגת המפלגה להעמיד שני חברים לכנסת ובהם את שמעון סימן-טוב, רכז מטה הבחירות, וזאת על מנת לתת נציגות נאותה לעליה מאפגניסטן, המונה כ-120 אלף נפש בישראל.

אין נטייה בגח"ל לקבל הצעתו של שרון

מאת סופר "דבר" לענייני מפלגות

שני המרכיבים העיקריים את גח"ל אינם נוטים לקבל את עמדתו של אלוף (מיל.) אריק שרון להקמת מערך ימני הכולל בתוכו גם את ל"ע, עם המרכז החופשי, כל בצרך העבודה—מפ"ם. דעה זו הודגשה אתמול בקרב אישי צמרת גח"ל, לאחר השיחות שקיים א. שרון עם ראשי שתי הסיעות בשבוע זה, ולקראת הדיון הצפוי שייערך מחר במסגרת הנהלת גח"ל.

בעקבות הפגישה שהתקיימה שלשום בירושלים בין ראשי המפלגה הליברלית, היו"ר ח"כ א. [illegible] ויו"ר ההנהלה ש. [illegible], ניתן להבין, כי ראשי המפלגה זו אינם מוכנים לקבל את עמדתו של א. שרון בדבר הרחבת מסגרות גח"ל או הקמת מערך ימני רחב יותר. נודע, כי בקרב ראשי הליברלים התחזקה הנטיה "לסדר על גל אחד" עם ראשי "חרות", ולפיכך, גם הם שוללים את ההצעה לצרף את "המרכז החופשי" בראשות ח"כ ש. תמיר.

עם זאת הם הביעו, כפי שנודע, נכונות בהצעה לצרף את ע"מ לגח"ל, אך הצביעו על כך כי אין סיכוי לצרף אותה עם ל"ע. לפיכך ניתן להתרשם, כי ראשי הליברלים מעוניינים בשלב זה, כי א. שרון יצטרף אישית לשורותיהם, וכי הם מצידם יבטיחו לו את המקום השלישי, ואולי אף את המקום השני, ברשימתם המשותפת לכנסת, ומקום ליו"ר [illegible] שלה — אם ואכן יצטרפו לקואליציה, במסגרת גח"ל או באופן עצמאי.

לעומת זאת, חזר א. שרון על גירסתו, כי יש להביא לשינוי בגוש הימני ולרענן את פניו על ידי יצירת חזית רחבה יותר, וכי הוא עצמו נמנע מלהתחייב בשלב זה להצטרף לשורות הליברלים. כן נודע, כי לא חל שום שינוי בעמדת ראשי "חרות" בעקבות הפגישה השניה שקיים א. שרון שלשום עם יו"ר מפלגה זו, ח"כ מ. בגין, בה אמר א. שרון להופיע בפני ישיבת ההנהלה של גח"ל ולהציג בפניה את עמדתו, אך נראה כי זו לא תתקבל על ידי ראשי הגוש המשותף, וכי בפני א. שרון תעמוד השאלה אם להצטרף אל הליברלים, כפי שהוצע לו, מבלי שיתקבלו עמדותיו, או להימנע מלעשות זאת.

ידלין לדיין: עמדת המפלגה מחייבת לריאליות כלפי שליחיה

מזכ"ל מפלגת העבודה ח"כ א. ידלין הגיב אמש על הדברים שנשמעו אתמול בשמו של דיין בדבר המינוי לראשות עירית תל-אביב.

בידיעה שפורסמה נאמר, כי דיין אינו רואה הצדקה כי ייבחר כראש עיר. — רבינוביץ או להט.

א. ידלין הביע ספק אם אכן דיין באמת אמר את הדברים שפורסמו, ואם אכן כך אמר אתם — מפליאה אותי הצהרה זו. "לא רק שעמדת המפלגה מחייבת לריאליות כלפי שליחיה, אלא שאין מקום לספק כי רבינוביץ הוא [illegible]".

[illegible]

דבר
DAVAR
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרס
מנהל כללי גדעון נאמן
המו"ל — "דבר" בע"מ
בדפוס "דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל-אביב, רחוב שינקין 45, ת.ד. 199, טלפונים 286141 (6 קווים).
סניפים:
תל-אביב, בית "דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 286141.
ירושלים, מערכת ומנהלה, רח' הלל 16, טלפונים 231251-3.
חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 642111-2-3.

הוועדה המרכזת ציינה חתימת ההסכם לתשלום תוספת-יוקר

הוועדה המרכזת של ההסתדרות הביעה ביום א', הוקרה והערכה למחלקה לאיגוד המקצועי ולראשיה א. אברהמוביץ, ו. [illegible], וכן לאנשי המכון למחקר כלכלי וחברתי, על [illegible] ובהצלחת של הסכם תוספת-היוקר החצי שנתית, לאמורה להשתלם החל במשכורת יולי ש.ז.

המזכיר הכללי יצחק בן-אהרן ציין, על דעת הוועדה המרכזת, שהתנהלה פעולה נאה ומכובדת בנדון, שזכתה לשיתוף הוגן עם ארגוני המעסיקים אשר גילו הבנה לצורך בראשיתו ולא נרתעו לפתח עימותים. שכן המעסיקים וגם הממשלה — כמעסיק גדול במשק הישראלי — הכירו במידת צידקתם של העובדים, והם ביעה הברכה של ההסתדרות לתשלום תוספת-היוקר בחצי השנה.

בן-אהרן הביע תקוה ופיראלה, שאכן יספגו המעסיקים היצרנים את תוספת-היוקר החצי שנתית, ולא "יגלגלוה" הלאה, על הצרכן. המזכ"ל אמר שתשלום תוספת-היוקר בהסכמה עשוי להעלות את עלות היצור בשיעור בלתי-משמעותי כל כך, כי אחד על המוצר מוגמר — דבר היכול להיספג בהחלט ע"י היצרנים, ללא פגיעה ברווחיות סבירה.

המזכ"ל ציין עוד, שהממשלה הודיעה על ספיגת ההוצאה כל תוספת-היוקר לעובדיה באמצעות קיצוצים בתקציב. ואין ספק שגם המעסיקים הציבוריים האחרים יוכלו ללכת בדרך חיובית זו.

יו"ר המחלקה א. אברהמוביץ מסר שעם חתימת ההסכם והוסה"י עם התאחדות התעשיינים אמר יו"ר לשכת העבודה להוציא צו-הרחבה בנדון שיקיף למעלה מ-750,000 שכירים במשק הישראלי שיקבלו את התוספת החל ב-1 ליולי 1973.

מר"י: לא ננהל מערכה נגד בן-אהרן

מאת סופר "דבר"

"מערכת הבחירות שלנו להסתדרות לא תנוהל נגד בן-אהרן המזכ"ל או האיש. אנחנו רק נסביר לבוחרים, כי כדאי להגביר את התהליך הצודק בהתאוריה החברתית הכלכלית של בן-אהרון, אך עליהם להצביע בעדנו כי לבן-אהרון עצמו לא תינתן אפשרות זו במסגרת המערך" — אמר אתמול א. מסיס בפגישת עתונאים, שבה הוצג המצע הנבחר לבחירות להסתדרות. הכולל את "בחי — המחנה הרדיקלי הישראלי" ואת חזית השמאל המורכבת מאנשי מק"י, פורשי בל"ל וחוגי אקדמאים.

ח"כ א. אבנרי הוסיף לדברים אלה, כי ידוע לו "ממקור מוסמך", שאין למעלה מכ-[illegible] כי קיימת כבר החלטה במפלגת העבודה שמזכיר ההסתדרות הבא יהיה ירוחם משל. וכי גם הליכתו של [illegible] היא חלק מתחבלה זו.

מסיס קבל על קיפוח בתי-דין הבחירות. [illegible] הבוחרים [illegible] כי היום הוגש ע"י הסיעה תביעה לביה"ד [illegible] להבטיח את טוהר הבחירות: לאסור על פקידי הוועדה לייצג ולפעול בשביל המערך; לא להרשות קיום הבחירות בשכונים; להטיל פיקוח על בית המשפט על מערכת הבחירות.

מדברי הנוכחים במסיבה מסתבר, כי "המערך המדי" עולל בתוכו "בליבי" של אנשים בעלי השקפות שונות — ציונים ולא ציונים, סוציאליסטים ולא סוציאליסטים — שבהם יוכל כל אחד להחזיק בהשקפתו הרעיונית אך יהיו מאוחדים "על בסיס פרוגרמה מעשית למען שלום, דמוקרטיה וצדק סוציאלי".

אבנרי אמר כי הכוונה היא [illegible] ישמש גם בסיס לרשימה משותפת לכנסת, לאחר הבחירות להסתדרות. הוא הוסיף, כי מתנהל מו"מ על הצטרפות "הפנתרים השחורים" וכן עם כמה קבוצות של ערבים ועם קבוצה הקרובה לפרופ' פלייש בן התקיימה פגישה על שיתוף פעולה עם חזית "מוקד".

אמאלריק הכריז שביתת רעב

מוסקווה, (ע"ר ועיין). — הסופר הסובייטי אנדריי אמאלריק הכריז שביתת-רעב במחנה העבודה בסיביר, כדי למחות על פסק הדין, המטיל עליו עונש מאסר נוסף בשל "השמצת ברה"מ". אמאלריק מוחה גם נגד סירובם של השלטונות להתיר לאשתו להיות נוכחת במשפטו.

אמאלריק בן ה-35 נידון בתחילת החודש לשלוש שנות מאסר במחנה עבודה, אחרי שבמאי סיים ריצוי תקופת מאסר אחרת בת שלוש שנים.

הוא ידוע כמחבר הספר "האם תחזיק ברה"מ עד 1984"? בספר זה הוא מנבא מלחמה סינית-סובייטית והתמוטטות ההשפעה הסובייטית באירופה המזרחית.

תושבי קאבול בירת אפגניסטן מריעים לקראת טנק מתוצרת סובייטית העובר ברחובות· צילום זה הופץ אתמול על-ידי ממשלת ההפיכה החדשה

תגובות על דברי דיין

שר החוץ אבא אבן, אמר אתמול כי המחלוקת במערך בקשר לשטחים היא בין אלה האומרים: "הבה נמשיך גם בארבע השנים הבאות באותה צורה של התנהלות שבה פעלנו עד כה", לבין אלה האומרים: "הבה נזנח את התכנות לשלום ונבנה עיר יהודית על כל גבעה ותחת כל עץ רענן, כדי שלא נוכל אחר כך להחלץ מן המצב".

אבן שהגיב בכך על דברי שר הבטחון משה דיין בכנס רפ"י, יום לפני כן, אמר את הדברים בכנס סטודנטים כחו"ל. הוא הוסיף, כי יש למהר ולהכריע בנושא זה בתוך מפלגת העבודה ואחר כך במערך.

דברי שר החוץ שודרו בתכנית "היום הזה" ברדיו.

מזכיר מפלגת העבודה, אהרון ידלין, אמר בתכנית "מבט" בטלויזיה, כי "אין דרך חזרה במרוץ [illegible]".

עוד אמר כי בעצה עם ראש הממשלה עומדים לכנס ביום הבא פורום מוסמך של שרי מפלגת העבודה, מזכיר המפלגה וסגניו. ובו יוזמו בתכניות שאותן תבצע הממשלה בהנהגת המערך ב-4 השנים הבאות.

מאיר תלמי, מזכיר מפ"ם, אמר, כי הוא אינו צופה את פירוקו של המערך, בעקבות דבריו של דיין, בציינו, כי דיין הוא [illegible] גם במפלגתנו. לדעת תלמי, יש לו יסוד להניח, שלא יואלו [illegible] במצע המערך.

"אנו לא נשמח אם דיין יעזוב את הממשלה", אמר תלמי, אולם "איננו יכולים [illegible] ההחלטות אשר נקבעו באופן די ברור". "ההכרזות על נסיגה תוך [illegible] על שלום הסכם על בסיס החלטה 242 של האו"ם.

ח"כ משה כרמל אמר, כי אינו מתייחס ברצינות מופרזת לרמזים של דיין בדבר פרישה מן המפלגה. לדעתו למד דיין לקח טוב מפרישתו של בן-גוריון והכשלון הגדול שהיה לו בהליכה נפרדת לבחירות. "דיין ייטיב לעשות, אם ינהל את המערכות שלו בתוך המפלגה", אמר.

כרמל סבור, שאין לקבל את המצע הקודם של המפלגה כלשונו. אך הוסיף: "איני חושב שהמפלגה תקבל אולטימטום בעניין מכירת קרקעות ליהודים בשטחים. דבר שיכול להיות התגרות קשה מבחינה מדינית ויכול לגרור ספקולציות קשות ומסובכות, אשר יזיקו לישראל ולחברה הישראלית. יש דברים שצריך להחליט עליהם על סמך הנסיון של 4 השנים. יש להגביר את ההתיישבות המתוכננת והמבוקרת, בהתאם להחלטת המפלגה ולחזק את השירותים והכלכלה בשטחים. דבר זה רצוי בשלום למדינת ישראל".

תגובת רבין

"איני סבור שגורל השטחים צריך להעסיק כיום את ממשלת ישראל" אמר אתמול יצחק רבין, באסיפת המערך בהרצליה, בה הרצה על בעיות חוץ ובטחון.

רבין, שנתבקש להגיב על דברי משה דיין בכנס רפ"י, אמר כי לדעתו, יש להמשיך ולהחזיק בקווים כל עוד לא הושג השלום. והאיל והוא יכול לבוא בעוד 5, 10 ואפילו בעוד 50 שנה. אולם אין לספח את השטחים, כי ספחו פירושו סגירת אופציה לשלום.

נכשלה יוזמת ישראלים בחו"ל להשתתף בבחירות

מאת שלמה גינוסר, סופר "דבר" בבריטניה

לונדון, (בזהה ל"דבר"). — יוזמתם של אזרחים ישראליים השוהים בחו"ל להשתתף בבחירות לכנסת — נכשלה.

יוזם הרעיון היה ישראל גת, נציג מפלגת העבודה באירופה. כמה ישראלים הצטרפו ליוזמה [illegible] ביוזמה, שנשלחה לפני זמן קצר ליו"ר הכנסת ישראל ישעיהו. בין החותמים — שליחים רבים, אנשי שירות החוץ ומוסדות ישראלים שונים, סטודנטים ואחרים.

אתמול קיבל גת מכתב תשובה מיו"ר הכנסת, אשר צירף למכתב את חוות דעתו של יו"ר ועדת החוקה, חוק ומשפט ח"כ גולדשמידט. הלה קובע שהנושא נדון בממשלה לפני זמן רב ולא היתה אז כל החלטה לשנות את החוק כדי לאפשר לישראלים השוהים בחו"ל להשתתף בבחירות לכנסת. עוד מטעים גולדשמידט בהודעה, כי קשה להצביע לאזרחים ישראלים בקטגוריה [illegible] השוהים בחו"ל זכות הצבעה, בשעה שאחרים אינם נהנים בזכות זאת.

נצא מלוכדים לקראת המערכות

לשכת מפלגת העבודה קוראת לכל חברי המפלגה להתלכד לפעילות לקראת מערכת הבחירות להסתדרות, לכנסת ולרשויות המקומית!

מפלגתנו ניצבת לפני שלוש מערכות בחירות שהן למעשה מערכה רצופה אחת שבה יוצגו לבירור ולהכרעה הבעיות והאתגרים העיקריים העומדים בפני המדינה ותנועת העבודה בשנים הבאות. בדרכו במערכת הבחירות יעמדו הישגי המדינה וההסתדרות בכל התחומים וכן תכניתנו בדבר הסיכויים והתיקונים הדרושים כדי להתגבר על עוני ופערים חברתיים וכדי לעצב בישראל חברה איתנה וצודקת.

על יסוד תוכניתנו והישגינו נפנה אל הציבור להמשיך ולתת בנו את אמונו.

המפלגה על כל שלוחותיה מתגייסת במסגרת המערך לבחירות להסתדרות כדי להגביר את כוחה של ההסתדרות במילוי תפקידיה: בבנין המדינה, ביצור כלכלתה ועיצוב החברה הישראלית ברוח הערכים הציוניים-סוציאליסטיים.

מטרתנו היא לחזק ליכודה וכוחה של ההסתדרות בהגנת ענייני העובדים והמוני העם

מפלגתנו תרכז את מאמציה במטרה להתגבר על תופעות [illegible] דרכה בעם ובמדינה. ליכודה והחוקה של ההסתדרות בהנהגת המערך הם ערובה להמשך המפעל החלוצי ההתיישבותי והבטחה [illegible] של ישראל.

נשקוד כולנו על עצמאותה של ההסתדרות, נגביר את אחריותה למימוש משימותיה של מדינת ישראל ונפעל כולנו כאחד לשיתוף פעולה מלא תוך אחריות הדדית בין שליחי המפלגה בכל המיגזרים:

בהסתדרות
בכנסת
בממשלה
בשלטון המקומי

(מתוך החלטה לשכת מפלגת העבודה בישיבתה ב-19.7.73)

הסתדרות חזקה – הסתדרות של אמת

עוקלו כספי "דן" ו"אגד" בשל פיגור בחובותיהם לממשלה

הקואופרטיבים מאיימים בנקיטת אמצעים

מאת סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

שר-האוצר פנחס ספיר, הכריז לנציגי הקואופרטיבים לתחבורה "דן" ו"אגד", בפגישה שהתקיימה אמש בלשכתו, כי אם הקואופרטיבים לתחבורה לא ישלמו את חובותיהם למדינה יתבע אותם משרד-האוצר לדין פלילי.

שר-האוצר אמר, כי ל"אגד" ו"דן" חוב של חודשים על ניכויים שהיה עליהם להעביר למינהל הכנסות המדינה, הכולל תשלומים למס-הכנסה, מילווה-בטחון ומילווה מעסיקים. החוב מסתכם ביותר מחמישה מיליון ל"י לחודש ועד כה נאמד ביותר מעשרה מיליון ל"י. אתמול הטיל מינהל הכנסות המדינה עיקול על כספי הקואופרטיבים לתחבורה הנמצאים בממשלה, בבנקים ואצל לקוחות אחרים. ואולם אין בכספים אלה כדי לשלם חובות הקואופרטיבים לממשלה.

במהלך הישיבה אמש טענו ראשי הקואופרטיבים, כי הממשלה אינה מקיימת את החוזה עמם שהיא חתומה עליו ואינה מעבירה כספים המגיעים לקואופרטיבים ממנה. אם הממשלה אינה משלמת — אין לקואופרטיבים ממה לשלם. דובר "אגד" מרדכי שיפמן אמר אמש "כי הקואופרטיבים נמצאים במצב כספי קשה בגלל עיכובי התשלומים של הממשלה ורק על ידי הסדרת העניין בכיוון דו-סטרי אפשר יהיה לפתור את הבעיה.

בתום הפגישה אמש נקבע, שצוות משותף של האוצר, משרד התחבורה והקואופרטיבים, יבדוק את הבעיות וינסה לגבש הצעת פתרון עד אמצע השבוע הבא.

סופר "דבר" בתל-אביב מוסיף: ישיבת חירום משותפת של מזכירויות הקואופרטיבים לתחבורה "אגד" ו"דן" תתקיים הבוקר כדי לדון בתוצאות הפגישה עם השרים ספיר ופרס.

בישיבה זו ישקלו את האפשרות לנקוט בצעדים, בצמצום שירות התחבורה הציבורית אם האוצר לא ישנה מהחלטתו לקחת מהמיקדמה של 15 מיליון ל"י, שהתחייב לשלם לקואופרטיבים, סכום של כ-6 מיליון ל"י למס הכנסה.

הקואופרטיבים דורשים לקבל את מלוא סכום המיקדמה ואת החוב שלהם למס הכנסה לקזז כשיושג הסכם על הפיצוי הכללי שיקבלו על סמך החוזה שביניהם לבין הממשלה.

דעת הקואופרטיבים היא, שהממשלה חייבת להם סכום הרבה יותר גדול וכי המיקדמה שניתנה להם דרושה כדי להבטיח את תיפעול השוטף של התחבורה הציבורית.

ראשי הקואופרטיבים לתחבורה ציינו אמש, שרק במשך חודש אחד הם לא העבירו את ניכויי מס הכנסה לאוצר, וזאת בעקבות העיכוב בתשלומים מצד הממשלה.

לא הוטל "מס הרמה" על סחורות יבוא מאירופה ויפאן

מנהל המכס והבלו [illegible] ממונה על הכנסות המדינה, הכחיש את הידיעה, לפיה הוטל "מס הרמה" בשיעור של 10 אחוז על חלק גדול מסחורות היבוא ממערב-אירופה ויפאן. מס כזה לא הוטל ואין [illegible] איש להטילו.

הערכה לצורך מכס מבוססת על המחיר ביום שחרור הסחורה מהמכס, ולא על המחיר ששולם בעבר במקום קניית הסחורה. [illegible] הערכה זה הוא, בהתאם לאמנת בריסל שאומצה על ידי מדינת ישראל, ולפי פקודת המכס. המטרה היא לשמור על אובייקטיביות לגבי הערכת סחורות והוות ביום מכסיים. והואיל מבחינה כלכלית ומשפטית [illegible] הראשי של הסחורה, הוא המחיר שמשולם עבורה ביום השחרור מהמכס, ולא המחיר ששולם בארץ המוצא.

מחלוקת בין זנבר לתעשיינים בקשר להקפאת האשראי

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

הפגישה בין נגיד בנק ישראל משה זנבר, לבין נציגי התעשייה נסתיימה אתמול ללא תוצאות. במהלך הפגישה נתגלו חילוקי דעות בהערכה לגבי מידת ההשפעה של צמצום היקף האשראי החופשי בשיעור של 50 אחוז מעל לרמתו ב-18 ביולי.

זנבר הבהיר שלא יסוג מצעד זה, ואילו התעשיינים ימשיכו במאבקם ויפנו למשרדים הכלכליים הממשלתיים ויזהירו מפני השלכות של הקפאת האשראי על התפתחות התעשייה.

התעשיינים הבהירו אמש, שנגיד בנק ישראל לא הצליח לשכנע אותם כי צמצום האשראי לא יפגע בתעשייה, ואילו הם לא הצליחו לשכנע אותו מפני החשש שיהיו לכך על התעשייה.

בפגישה שהיתה פתוחה, הסביר זנבר, כי הצעדו להקפיא את הגידול באשראי החופשי הוא הכרחי מחמת ההתפתחויות האינפלציוניות במשק ואינו מכוון נגד התעשייה. להיפך: צעד זה, הסביר זנבר, יאפשר לבנקים לממן את התעשייה באשראי המכוון לאחר שבחודשים האחרונים היו קשיים מצד הבנקים בנושא זה. הוא ציין גם, ששני-שלישים מהיקף האשראי לתעשייה הוא אשראי מכוון, בעוד שליש אחד הוא אשראי חופשי, ורק הוא ייפגע בגזירה הלקיה.

נשיא התאחדות התעשיינים מרק מושביץ, מסגנו למזכיר חברת העובדים, אהוד שילד היועץ הכלכלי של התאחדות, יוסף [illegible] חלקו על הערכתו של נגיד בנק ישראל. הם הצביעו על כך, שהתעשייה נמצאת במצב נחיתות במשק, לאחר שהוטל עליה עתה לספוג תוספת-יוקר חדשה ותחזיות גדולה הנובעת ממיסוי היבוא. יתר על כן, וצוות הדוברים אינה כבירה מאז 1970 בייקור האשראי כבריבית המצדיק העלאת מחירים. הם דרשו להעניק לתעשייה טיפול שונה מיתר ענפי המשק, והואיל והרווחיות בה ירודה יותר מאשר ענפי המשק ואין לה יכולת ספיגה. בעוד שענפי השירותים, הקבלנים ונותני השירותים יכולים לספוג ייקור האשראי ולהעבירו בחלקו אל הצרכן, כדי שזהה המצב בתעשייה. היא בכולה ביכולתה וכל העול נופל עליה.

במהלך הפגישה, הציעו נציגי התעשייה לפעול בסלקטיביות ביחס להקפאת האשראי החופשי. הועלתה האפשרות של הגדלת סכום האשראי המכוון הניתן לתעשייה, אבל זנבר דחה הצעה זו, בציינו שנאבק להגדלת הריבית של האשראי המכוון.

התעשיינים ציינו שהצעד יביא לייקור הריבית מריבית ממוצעת של 18 אחוז לריבית של כ-20 אחוז ויפגע בתעשייה. זנבר הסכים שצעד זה יביא בסופו לייקור הריבית, אבל לא יגדיל בהרבה את הוצאות המימון לתעשייה המקבלת אשראי מכוון.

השר בר-לב נגד הגבלת האשראי החפשי

מאת סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

שר-המסחר והתעשיה חיים בר-לב, הודיע אתמול לשר האוצר, כי הוא מתנגד להצעת בנק ישראל להגביל את האשראי הבנקאי החופשי. בעקבות התנגדותו של שר המסחר והתעשיה להצעת נגיד בנק ישראל, יידון הנושא בישיבתה הקרובה של ועדת השרים לענייני כלכלה.

המדובר בהצעת נגיד הבנק שהוגשה לוועדת השרים ביום ראשון השבוע, לפיה האשראי הבנקאי החפשי [illegible] שהבנקים יתחייבו להקפיד [illegible] ישראל לידה [illegible] יותר מעבר להיקף הכולל של האשראי שנרשם אצלם ב-18 [illegible] לתקופה של 9 שבועות. [illegible] לענייני כלכלה [illegible].

כנס עולמי של תנועת העבודה הציונית – בקרוב

144 צירים מ-17 ארצות ו-80 צירים מישראל ישתתפו בכנס העולמי של תנועת העבודה הציונית שיפתח ב-1 באוגוסט ב"בית ברל" בצופית, לציון מלאת 75 שנה לציונות העובדת.

על כך מסר אתמול ח"כ יצחק קורן, מזכיר התנועה, במסיבת עתונאים שנערכה בבית סוקולוב בתל-אביב.

בכנס, שיימשך עד 5 באוגוסט, ישאו דברים נשיא המדינה פרופ' א. קציר, הנשיא השלישי ז. ש[illegible], ראש הממשלה גולדה מאיר, השר פ. ספיר, א. אבן [illegible] הנהלת הסוכנות א. פינקוס, [illegible] הכנסת א. ידלין, ה. צדוק [illegible] וחברי הנהלת הסוכנות [illegible] א. פולק, ה. פינקלשטיין [illegible].

לאחר הפתיחה החגיגית באמפיתיאטרון של "בית ברל" בהשתתפות ראש הממשלה, יוקדשו ישיבות הכנס [illegible] ביהדות העולם, חידוש הציונות ותנועת העבודה הציונית, בעיות החברה הישראלית, בעיות מדיניות, [illegible] דור צעיר.

ח"כ קורן ציין, כי הכנס יתקיים בסימן יובל [illegible] לציונות [illegible], שהחלה עם פרסום חיבורו של נחמן סירקין "מדינת היהודים הסוציאליסטית". [illegible]

[illegible]

ח"כ מ. ברעם מפריך טענות גח"ל על "הפסדים" של 2 מיליארד ל"י

"לולא היתה [illegible] לא היינו מחזיקים [illegible] במדינה הבאות [illegible] הכלכלית במשק, [illegible] להגבה הפלא, בפי גח"ל, ה"הפסדים". דברים אלה אמר יו"ר הנהלת הקואליציה ח"כ משה ברעם בכנס [illegible] של המערך שהתקיים אתמול [illegible] ירושלים.

[illegible] אמר ברעם, [illegible] של כל 5 מיליארד [illegible] אינן [illegible] אלא ל-500 עד 600 מיליון [illegible] בלבד. [illegible]

[illegible] 200 מיליון לירות [illegible] 105 מיליון לירות. [illegible] 60.000 [illegible] 130 מיליון [illegible]

[illegible] 100 מיליון לירות. [illegible] 11 מיליון לירות [illegible] 130 מיליון לירות — [illegible] 14.000

עובדים. המאזן הוא חיובי. מפעלי [illegible], לפי טענת גח"ל, 100 מיליון לירות. בשנת 1962 — הוציא ברעם — הראה מאזן החברה הפסד של 30 מיליון לירות. הר הפסד כוסה במשך 10 השנים, ו[illegible] המאזן כיום מדה של רווחים נאים.

בתוך הקבוצה של בנין כולל הפסד 250 מיליון לירות בתשלר בה עדה. אם זהו הפסד — היקשה — מדוע אין המוביל הארצי גם הוא הפסד?

בסיכום — אמר ברעם — ראוי לציין, כי יצואה של מדינת ישראל עולה על יצואן של 5 מדינות ערב שכן בציבות יחד עם. ישראל, כלומר מצרים, סוריה, לבנון, ירדן ועיראק, וזאת למרות אוצרות הנפט של האחרונות.

מסרב להעיד בפרשת קצין העיר בבאר-שבע

מאת [illegible], סופר "דבר"

חילופי דברים חריפים התחלפו בין האב השכול, קצין המשטרה דוד הראל באופקים, לקצין צה"ל בדרגת אלוף-משנה, [illegible] כהן כראש בית-הדין [illegible] נגד קצין העיר באר-שבע, בדרגת סרן.

בית-דין זה הוקם בפיקוד הדרום בעקבות המלצה של שופט-חוקר צבאי, נוכח תלונתו של הראל, כי נמסרה לו הודעה כוזבת על נסיבות מותו של בנו על-ידי קצין העיר. בעוד הבן, גבריאל הראל, נהרג לפני כשנה [illegible] באקודות, שהשאיר קצין בחה"ר [illegible]

[illegible] מכתב בתוך [illegible] משפחת הראל הודעה, כי [illegible] נהרג [illegible] באקדח [illegible] ניקה אותו.

עתה נקרא האב להופיע לבית-הדין [illegible], אולם [illegible] סירב להופיע, כיון שלא [illegible] להביא עדים [illegible] אל לבטל את עדותו.

„אם לא נקבל רשות לנחות — נפוצץ את המטוס באוויר"

איימו חוטפי המטוס היפאני בשיחה האחרונה עם מגדל הפיקוח ✶ עמוד עשן בגובה 2000 מ' עלה מן המטוס שפוצץ ליד בנגאזי שבלוב

מאת אליאס נגהר, סופר „אסושיאייטד פרס"

בנגאזי, (א.פ.). — „אם לא נקבל רשות לנחות כאן — נפוצץ את המטוס באוויר מעל נמל התעופה", כך איימו חוטפי המטוס היפאני בשיחה האחרונה עם מגדל הפיקוח של נמל התעופה בבנינה, ליד בנגאזי.

הרשות נתנה. דקות ספורות לאחר הנחיתה, כאשר הנוסעים המבוהלים הורחקו מן המקום, פוצץ המטוס על-ידי החוטפים. 137 בני ערובה, רובם יפאנים מבוגרים, נאלצו לגלוש החוצה דרך פתח החירום, בתום הרפתקה של 88 שעות.

אנשי הצוות אמרו, כי איש מן הנוסעים לא נפגע במהלך פיצוץ המטוס, אולם אחדים נשרטו משברי זכוכית וכתריסר הוכו בהלם. שלושה נוסעים שעמדו על סף התמוטטות עצבים נלקחו לבית-החולים. היתר הוסעו למלון „בירניקה", שם ציפו למטוס היפאני שבא לחלצם מפאריס.

„אני בסדר, אני בסדר" צעקה הדיילת היפאנית לעבר השוטרים הלוביים שניסו לעזור לה. אך מיד לאחר מכן קרסה תחתיה ואחד השוטרים נשא אותה בזרועותיו אל מסוף הנוסעים. אנשי הבטחון הלוביים מנעו מעיתונאים וצלמים להתקרב אל הריסות המטוס, ששוויו 25 מליון דולאר, בעוד שהנוסעים הועלו על אוטובוסים קטנים בדרכם למלון. נמל התעופה נסגר לתנועת מטוסים אזרחיים למשך שעות אחדות עד שפונו השברים ממסלולי הנחיתה.

ההתפוצצות הראשונה אירעה בתא הטייס של מטוס ה„ג'אמבו". פרצה אש אשר התפשטה לתא הנוסעים. עמוד עשן שהתאבך לגובה של יותר מ-2000 מ' עלה מן המטוס ובזו אחר זו נשמעו שלוש התפוצצויות נוספות במיכלי הדלק.

„לא ביקשו דבר"

קברניט המטוס קווי קונומה בן 49 סיפר, כי החוטפים הערביים נשארו בתא הטייס במשך כל הזמן. את ההוראה לפיצוץ המטוס קיבלו, לדבריו, מאמשטרדם. הם היו חמושים באקדח, ברימונים ובחומר נפץ „בצורת עוגה". שני הערבים האחרים והחוטף היפאני נשארו בתא הנוסעים, סיפר הקברניט. הם לא פגעו באיש לרעה, אם כי „לפעמים נהגו לדחוף ולאיים". קונומה הדגיש, כי עד עתה לא ברור לו מה בעצם ביקשו החוטפים להשיג. „מכל מקום הם לא ביקשו מאתנו דבר".

אד דה-קרנן, הולנדי בן 30, סיפר, כי החוטפים לא הניחו לדבר. „הם דיברו על הכל ונראה היה לי, שהם מעוניינים בכסף. עכשיו אני לא רוצה לדבר, אני מחפש משהו לשתות".

השלטונות הלוביים לא מסרו בינתיים מה יעלה בגורל החוטפים שנלקחו תחת משמר מזויין מנמל התעופה. ההנחה היא שהם יורשו לצאת לכל מקום שיחפצו.

מושל בנגאזי עבד-אל-והאב סנטאגי אמר בצהריים לנוסעים במלון „בירניקה": „נעשה הכל כדי שתוכלו לנוח. אל תהססו להגיש את בקשותיכם". אשר לפרשת החטיפה אמר: „אינני מאושר ממה שקרה היום. אין אנו אויבי העם היפאני. אולם אנו נלחמים בכל מקום על זכויותינו. אין לפרש מה שקרה כפעולה נגד יפאן. יש לנו יחסים טובים עם ארצכם".

מסיפורו של הולגר באוגר איש עסקים גרמני בן 39 מתברר, כי בסך הכל נאלצו הנוסעים להחזיק את ידיהם מעל לראשם במשך 12 שעות. „כל פעם שאירע משהו, או התקרב כישהו למטוס בעת החניה הארוכה בדובאי הורו לנו להרים ידיים. לפעמים למשך חצי שעה ויותר". באוגר תיאר גם את החוטפים כ„אנשים מחונכים למדי שעשו מאמץ להיות נעימים". לדבריו, היה החוטף היפאני הצעיר מכולם והוא שדיבר ללא הרף. „הוא היה משמיע משפטים ארוכים ביפאנית ואחר נותן תרגום של חמש מלים באנגלית", סיפר באוגר.

החוטף פורץ בבכי

באוגר אמר, כי רק 20 דקות לפני הנחיתה בבנגאזי נמסרה לנוסעים ההודעה, כי היעד הוא לוב. „נאמר לנו שהמטוס יפוצץ שתי דקות לאחר הנחיתה. אך הבטיחו לנו לא להפעיל את מטעני הנפץ לפני שכולנו נרד מן המטוס". החוטף היפאני, סיפר באוגר, השמיע הצהרת סיכום ממש לפני הנחיתה ופרץ בבכי.

הדיילת היפאנית קיסאה קאטו בת ה-22 סיפרה, כי החוטפים דרשו ממנה להגיש שמפניה חצי שעה לאחר שביצעו את החטיפה בשמי הולנד. היא נדרשה, לדבריה, לשרת אותם גם בימים הבאים.

בטוקיו נמסר בתוך כך כי משטרת יפאן עורכת חקירה נמרצת לבירור זהותו האמיתית של החוטף היפאני, שנשא דרכון על שם היאטו מאזאווה. ההנחה היא, שהוא השתמש בדרכון דומה לזה בו השתמשו התוקפים היפאנים שביצעו את הטבח בלוד בשנה שעברה. לדברי המשטרה היפאנית התגורר „מיאזאווה" במשך ארבעה ימים במלון קטן בפאריס לפני החטיפה. השלטונות הצרפתיים התבקשו להעביר ליפאן את טביעות האצבעות שלו.

דבר לא ידוע בינתיים על זהותם של החוטפים הערבים. אגב, לפי דברי אחד הנוסעים היתה החוטפת שנהרגה בעלת שיער בלונדי, כבת 30, וגם אחד הגברים האחרים נראה כאירופאי.

חנייה בדמשק

מתברר כי הנוסעים לא חשבו על נסיון להתגבר על החוטפים. רק אחד מהם, סם סויה יפאני בן 22, המתגורר בלונדון, סיפר, כי שמר בכיסו סכין פלסטי והתכוון להרוג את אחד החוטפים, אלא שלא נזדמנה לו שעת כושר.

לפני הנחיתה בבנגאזי ערך המטוס חנייה לצרכי תידלוק בנמל התעופה של דמשק. שר-ההגנה הסורי גנראל טלאס שוחח עם החוטפים ברדיו וקרא להם לשחרר את הנוסעים תמורת הבטחת שלומם של החוטפים. אולם ראש קבוצת החוטפים השיב לו בערבית, כי יש לו הוראות מפורשות מן המפקדה שלו וכי כל רצונו הוא להצטייד בדלק. החוטף זיהה את הקבוצה כחברי ארגון „בני האדמה הכבושה" ו„הצבא האדום היפאני" ושלח איחולים לנשיא סוריה גנראל אסד. אחרי חניה של שלוש שעות וחצי בדמשק המריא המטוס לבנגאזי.

מזכיר נאט"ו מודאג מהתעצמות הצי הסובייטי

מאת שלמה גינוסר, סופר „דבר" בבריטניה

לונדון, (מיוחד ל„דבר"). — מזכיר נאט"ו ד"ר יוזף לונס הביע דאגה נוכח התעצמות כוחו של הצי הסובייטי.

לונס הגיע לבריטניה כדי לחזות בתמרון-ענק של הצי הבריטי ליד החוף המזרחי של סקוטלנד. במפגן כוח זה של הצי הבריטי השתתפו אתמול 20 כלי-שיט קרביים.

שלושה שיאי מתח בנמל לוד

…ט לנקוט אמצעי בטחון חסרי-תקדים, למנוע אפשרות של נחיתת המטוס בתחום ישראל

…את יונה שמשי

…תעופה לוד חזר את… …קר אפ"אם לשיגרה …א אינה נעדרת אמ… …חוך קפרניים. אחר גורלו של מטוס ה… היפאני החטוף, שעב… …בות בנמל תעופה …אזי שכלוב, הוחל ב… …הוות הבטחון המו… והועקו לנמל ביום …זהיב מיד עם קבלת …על חטיפת המטוס …יסתו אל שמי המזרח

…הגדולה שנמשכה אר… …מסביב לחטיפת המטוס, שלושה שיאי-מתח. הר… …היה בליל שישי, כאשר …רב של שרים, והשתת… …הממשלה, על נקיטת אמ… …חסרי-תקדים כדי למ… …המטוס החטוף בתחו… …ישראל. מגמת אמ… …היתה, לעשות לבלתי …נחיתת המטוס באזור מנמ… …של ישראל. אותו זמן …ים לטיפול במטוס כאשר …מי ישראל. במסורה להכ… …מהתותים האוויריים שלנו.

…וכחות מגברת

…תה רפה בשבת לפנות …הר נתקבלה הידיעה על …מטוס בנמל התעופה של …בן שאמצעי הבטחון שנב… …הצבת כוחות מוגברים …על התעופה לוד, ובעיקר …דני אחר כל ידיעה וכל דבר המעיד על מגמת החוטפים לגבי צעדיהם הנוספים. נשארו בתוקף, ומי שראה את נמל התעופה לוד — והיו עדים לכך אלפי נוסעים ומלוויהם המסורתיים — חש בעליל את הערכות הצבאית המוגברת. אף כי נעשה בהצלחה מאמץ לא לפגוע בפעילות השוטפת של נמל האוויר הבין-לאומי היחיד של ישראל.

מעקב באמצעים אלקטרוניים

כוחות הבטחון הוגברו שוב עם התקבל הידיעה על תידלוק מטוס הג'אמבו בנמל התעופה בדובאי שלשום בשעות אחה"צ. המתח גבר כאשר סמוך לשעה עשר בערב המריא המטוס לכיוון בלתי ברור ואמצעים אלקטרוניים משוכללים ביתר דקות אחר תנועותיו החל מרגע המראתו מנמל התעופה של דובאי. המוקבים במקומות שונים במזרח התיכון שירטטו על מפות את מסלול הטיסה של המטוס ואחוזים רבות היו קרובות למכשירי-קליטה רבי-עוצמה כדי לקבל תשדורות מהמטוס ואליו מנמלי תעופה. באמצעות מכשירים אלה יכלו העוקבים להגיע למסקנות סבירות מאד לגבי כיוון טיסתו. אך לא את מטרת חוטפיו. מכל מקום, מכשירי קליטה רבי-עוצמה בישראל איפשרו למומחים המעוניינים בה לדעת במהירות מירבית את תוכן השיחות שניהלו החוטפים עם נמלי התעופה הבין-לאומיים בבגדד ובדמשק. כך יכלו אנשים בישראל לדעת על סירובה של עיראק להרשות נחיתת המטוס בבגדד. העוקבים אחר תנועת המטוס באמצעים האלקטרוניים והמאזינים לתשדורות סמכו יכלו לדעת בבהירות מירבית את העובדה, שהמטוס אינו מסוגל להמריא בגבהה העולה על 14,000 רגל.

עובדה היא, כי בשל מעקב שיתוף אחר תנועות המטוס וקשרי האלחוט שיצר עם נמלי התעופה בדרכו, יכלו אנשים בישראל לדעת על נחיתתו בנמל התעופה הבין-לאומי בדמשק לפני שלטונות הנמל הודיעו על כך. הידיעה על בקשת רשות נחיתה בדמשק נקלטה בישראל כאשר סוכנויות ידיעות בין-לאומיות דיווחו דווקא על כוונתו לנחות בקאהיר.

מעקב רצוף וקפדני

הנחיתה של המטוס בדמשק בשעה 1.45 אחר חצות אור ליום אתמול הרפתה אמנם מעט את המתח, אך לא הביאה לביטול מצב הכוננות הגבוהה בישראל. שרים, הרמטכ"ל וקצינים בכירים בצה"ל פרשו אמנם לחדרים בקומה השנייה של בניין המשרדים של הטרמינל בלוד למנוחה. אך איש מהם לא עזב את תחום הנמל. היה ברור, כי המרחק הקצר של פחות משלושה רבעי שעה טיסה מדמשק לתל אביב, וודאי מרחק הטיסה הקצר יותר בהרבה מדמשק אל ישובים בגולן ובגליל, למשל, חייבו הקפדה על כוננות גבוהה ביותר.

לא כאן המקום לפרט באילו אמצעים היתה נוקטת מדינת ישראל במקרה נסיון מצד החוטפים לחדור עם המטוס לתחומה האווירי של המדינה. או במקרה נסיון לנחות באחד מנמלי התעופה שלנו. מכל מקום, כאשר המטוס המריא סמוך לשעה 5 אתמול בבוקר מדמשק שוב גבר המתח. המעקב היה קפדני ביותר לאורך כל מסלול טיסתו של המטוס עד שהגיע ללוב. רק לאחר נחיתתו בלוב, ועם התבהרות המצב לגבי גורל הנוסעים, הוחל בפירוק מפקדות החירום שהוקמה בנמל התעופה לוד ובפיזור כוחות הבטחון.

כתב עת"ם בחיפה מוסר:

שמחה בקרב משלחת-הפולקלור היפנית

גל של שמחה הציף את חברי משלחת יפאן בפסטיבל הפולקלור הבין-לאומי. עם היוודע דבר שחרורם של חוטפי המטוס היפאני בשדה התעופה בבנגאזי.

חברי המשלחת, בראשותו של נשיא פדרצית הפולקלור, עקבו מיום ששי בחרדה הולכת וגוברת אחר גורלם של נוסעי המטוס החטוף. כאשר נודע אתמול בבוקר על שחרור הנוסעים יצאו חברי המשלחת היפאנית בריקודים ופזמר לזה ושתפו עמם את מאות חברי המשלחות האחרות. השתתפותה בקרית הפסטיבל בבבואתיה הדרומיים של חיפה.

כתב עת"ם מוסר, כי חברי המשלחת היפאנית היו כרואגים מאד הואיל וחששו לגורל הנוסעים. אף על פי כן לא הורגש הדבר בהופעותיהם בפני הציבור. הם היו בקשר מתמיד עם השגרירות היפאנית ונוסף על כך ביקשו ממארגני הפסטיבל למסור להם כל מידע חדש שיגיע ארצה על גורל המטוס ונוסעיו.

פרו ניתקה יחסיה עם צרפת

במחאה על הפיצוץ הגרעיני באוקיינוס

פאריס, (עי"ר, צי"ן ויופ"יס). — פרו ניתקה את יחסיה הדיפלומטיים עם צרפת במחאה על הפיצוץ הגרעיני באוקיינוס השקט. אולם שר-החוץ הצרפתי מישל ז'ובר הצהיר, כי הניתוק לא יניא את צרפת מלהמשיך בסידרת הניסויים הגרעיניים.

ז'ובר אמר, כי „גל המחאות לא ידיר שינה מעיניו בלילות".

הוא אמר, כי מערכת המחאות מבית ומחוץ איחרה את המועד, שכן צרפת החליטה עוד ב-1951 להקים לעצמה כוח מגן גרעיני. ז'ובר הביע בטחונו, כי הסערה סביב הניסויים „תאבד את נשימתה ותגווע מעצמה".

ספינת המחאה הניו-זילנדית „אוטאגו" שטה בינתיים חזרה למדינה המבצבית, כ-32 קי"מ מן האי מורורואה. שם מתכוננת האניה לחדש את משמרת-המחאה שלה ליד אתר הניסויים הגרעיניים של צרפת.

„ניקסון יכבד כל החלטה של בית-הדין בענין פרשת ווטרגייט"

ואשינגטון, (ע. פ. רצי"ר). דובר הבית הלבן הבטיח אתמול, כי הנשיא ניקסון יכבד כל החלטה של בית-הדין בקשר למחלוקת שלו עם הקונגרס בנוגע לדרישת חוקרי פרשת „ווטרגייט" לקבל לידיהם את סלילי ההקלטה של השיחות בבית הלבן. אולם, אמר הדובר, הנשיא ניקסון מתכוון לנקוט מחר „פעולה כה אימה" הוא מאמין, כי יש בסיס מוצק לסירובו להיענות לבקשת החוקרים.

כזכור, דחה ניקסון את הבקשות שהוגשו לו מטעם ועדת החקירה של הסנאט ומטעם התובע המיוחד של פרשת ווטרגייט, ארצ'יבלד קוקס. עליו להשיב מחר רשמית לתביעות אלה.

במחלוקת התערב בינתיים שר-המשפטים אליוט ריצ'ארדסון שקרא הן לניקסון והן לקוקס, לנסות להגיע לפשרה מחוץ לבית-המשפט.

בתוך כך העיד אתמול מי שהיה יועצו הבכיר של ניקסון לעניני פנים ג'ון ארליכמן לפני ועדת הסנאט. הוא הכחיש, כי היה מעורב באופן אישי בשערוריית ווטרגייט, וטען, כי ג'ון דין שיקר כאשר האשים את הנשיא שהיה מעורב בנסיונות הטשטוש של הפריצה למטה המפלגה הדמוקרטית. ארליכמן טען, שדין הוא שהטעה את ראשי המטה בבית הלבן בקשר להתפתחות הפרשה, והאשים אותו בהשמצת הנשיא בכך שהוא מציג אותו כרודף תסביכים ואכול פחדים. דבריו של ארליכמן נכללו בהודעה כתובה שקרא בפני הוועדה.

ארליכמן, שהתפטר ב-30 באפריל, חלק על דברים רבים שהשמיע דין בעדותו. דין אמר בין היתר, שהנשיא התרגז למראה אנשים המפגינים נגד המדיניות שלו בהודו סין, ואילו ארליכמן אמר אתמול בענין זה: „מתוך הסתכלות יסודית, יכול אני להעיד, שניקסון איננו פאראנואידי, משונה או פסיכוטי בענין המפגינים, ואף איננו בעל רגישות מופרזת לביקורת".

ארליכמן תיאר את ניקסון כפוליטיקאי בין-לאומי מוכשר וקשוח, „אדם מעשי ומסובך, המסוגל לשלב יסודות רבים ושונים ולהבחין ביחס ההדדי שבין חלקיקים זעירים של מידע ושל מאורעות, אשר לכאורה אינם קשורים זה בזה".

עוד בתחילת דבריו, קבע ארליכמן את הנימה הכללית של הודעתו. באמרו: „באתי הנה כדי להפריך כל טענה של התנהגות בלתי חוקית מצידי, אשר הועלתה בישיבות הוועדה הזו".

הוא אמר, כי דין הציג „גירסה שיטחית וחוזרת על עצמה, שהיתה מיועדה להסב קורת-רוח לקהל הצופים, והמתייחסת לסיפור הישן בדבר פחד ושגעון רדיפה בבית הלבן של ניקסון".

ארליכמן דחה דברי עדות קודמים, בהם נאמר שהוא נזקק לשיטות בלתי חוקיות בפעולותיו. „מתוך דאגה שדברים יעשו בצורה הנאותה, ניסית להשתמש אך ורק במקורות מקובלים ובל-

100,0… ל"י שולמו לבדווים …ורת עיבוד האדמות …יזור נביעות ודי-זהב

…דני רובינשטיין, סופר „דבר"

…ל"י שולמו לשבטי …בדרום סיני בשביל החזקה שהיתה להם אדמות נביעות (נו… …ודי-זהב (דהב), שב… …החוף בין אילת ו… …שייך — כמסר אתמ… …שקם מנהלת-אזור …צי לשר העבודה יד… …מוני בעת סיור שנע… …קום.

…ים לבדווים אינו נחשב …קניית הקרקע מהם. אלא …בעד גידולים שהיו להם …קודות אלה. באזור אין, …שום רישומים של בעלות …התשלומים הם. אימרא, …קת עיבוד השטח על ידי… …והעברתו לנקודות הישוב הגידולים בשטחים האלה הם בעיקר מטעי תמרים. בנביעות ובדי-זהב כבר מצויה ראשית התיישבות ישראלית וקן, לפי שצה, שתי נקודות יזרות המתוכננות כנקודות יישוב לאורך החוף של מפרץ אילת. כדי למנוע חיכוכים עם התושבים הבדווים באזור, שילם להם, כאמור, המינהל הישראלי לאחרונה 100,000 ל"י ועתה מתנהל מו"מ על רכישת איזור נוסף הכולל מטעי תמרים בנביעות שגם עליו יינתן תשלום של עשרות אלפי ל"י.

שר העבודה, שביקר אתמול ושלשום באזור שרם א-שייך לרגל פתיחת לשכת העבודה לתושבי האזור, מסר על פרסומם של שלושה צווים הבאים להסדיר מבחינה חוקית את העסקתם של אלפי הבדווים תושבי האזור ואשר חלק נכבד מהם עובד במיתקנים ישראליים. הצו הראשון, שייכנס לתקפו בעוד זמן קצר, מחייב את המעבידים לשלם שכר מינימום לפועלים המקומיים. הצו השני מחייב להעסיק עובדים רק באמצעות שירות התעסוקה. לשכת העבודה, שנפתחה במקום, תנהל לשם כך רישום ומעקב אחרי המועסקים השונים. הצו השלישי קובע זאגת תשלום פיצויים על תאונות עבודה. באמצעות שלושה צווים אלה מקווים לשלב את האוכלוסיה המקומית בפיתוח הישראלי המואץ.

לדברי שר העבודה, קיימת בממשלה הסכמה כללית לגבי הצורך להמשיך ולהחזיק את אזור מפרץ שרם א-שייך ורצועת, המקשרת אותו עם אילת. לכן באות פעולות אלה של משרדו במסגרת עבודת המינהל האזרחי הפועל במקום. הוא נפגש עם כשלושים שייכים בדווים וכן גם עם שייך השייכים אבו-עבדאללה. במקום התקיים טקס חגיגי שבו בירכו את שר העבודה מנהל המינהל ראובן אלוני וראשי השייכים. לאחר מכן נערך סיור במקום ופגישות עם נציגי המעורבים השונים הפועלים באופירה.

ההגנה של ארה"ב: הפצצות בקמבודיה — 'השראת הדרג הגבוה ביותר'

…ינגטון, (א. פ. ויו. …שר-ההגנה האמרי… …יימס שלזינגר אמר …, כי ההפצצות המו… …נגד ריכוזים קומוניס… בקאמבודיה בשנים 1969 „נעשו בהוראת …הגבוה ביותר." הוא …את ההאשמות, כאילו …מפקדי הצבא את ה… …ת האזרחיות בצוותב… …ריבת הפצצות-אוויר

…החלה ועדת השירותים המזויינים של הסנאט בחקירה בפרשה זו, בנימוק, שהתקציבים שנצלו לשם כך זכו לאישור הקונגרס בסטנוגרפא. באותה תקופה דווח בקביעות לקונגרס, כי לא מתנהלת כל פעילות אמריקאית מעין זו בשמי קאמבודיה. יו"ר הוועדה סנאטור סטיוארט סימינגטון אמר, כי ברור לו עכשיו, שהוליכו את הסנאטורים שולל. סנאטור אחר, הארולד יוז, טען, כי גילויים „מפחידים עוד יותר" לגבי שיטות-העלייה של הממשל צפויים בעתיד הקרוב. סימינגטון ציין, כי יותר מ-100,000 טונות פצצות הוטלו על קאמבודיה, בלי ידיעת הקונגרס, תוך שימוש בכספים שהוקצבו למלחמה בוייטנאם.

אולם שלזינגר יצא נגד הנסיונות לערוך הקבלה בין פרשת ההפצצות בקאמבודיה לבין פרשת ווטרגייט. „אין כאן שום דמיון", טען. „לא היה כאן נסיון למנוע מידע מן האחראים". שלזינגר הדגיש, כי נוהל דומה של שמירת חשאיותם של מיבצעים ננקט בעבר לגבי פיתוח הפצצה האטומית ולגבי הפלישה לצפון אפריקה במלחמת העולם השניה. השגיאה היתה, לדבריו, בכך, שניסו ליצור רושם כוזב, כאילו הפצצות נופלות בדרום וייטנאם, בשעה שהן הוטלו בקאמבודיה ובך קרה שמידע כוזב סופק לקונגרס.

גם שלזינגר וגם ראש המטות המאוחדים, אדמיראל תומס מורר הבהירו אמש, כי לא יבקשו מן הקונגרס אישור להמשיך בהפצצות בקאמבודיה לאחר ה-15 באוגוסט, אך שניהם אמרו, כי ההחלטה הסופית היא בידי הנשיא ניקסון.

…נה של איראן עם הנשיא ניקסון ברחבה הדרומית … הבית הלבן, שם נפתח אמש ביקורו הרשמי …שינגטון (צילום רדיו של „אסושיאייטד פרס")

הערכה לעבודת נציב הקבילות בצה"ל

מאת סופר „דבר" בכנסת

ועדת החוץ והבטחון של הכנסת הביעה את הערכתה לעבודתו הברוכה והיסודית של נציב קבילות בצה"ל רב-אלוף (מיל.) חיים לסקוב. הוועדה הניחה אתמול על שולחן הכנסת את מסקנותיה על הדו"ח הראשון של הנציב והיא סבורה, כי מוסד זה מביא תרומה חשובה לחיזוק המוראל בצה"ל. להגברת תחושתו של החייל בצידקת הנהלים הקיימים בצה"ל ובאפשרות הניתנת לתיקון פגמים ועיוותים שבדרך הטבע קיימים בכל גוף גדול.

הוועדה ציינה בסיפוק את שיתוף הפעולה אשר כל דרגי הפיקוד בצה"ל גילו כלפי פעולתו של נציב קבילות החיילים. הוועדה מציינת, כי הטיפול בתלונות הוא מהיר ותכליתי וכי בעקבותיהן — נוסף לטיפול האינדיבידואלי — שונו 12 פקודות מטכ"ל ו-42 נוה"לים בצה"ל. הוועדה גם הביעה משאלה, כי לדו"ח תהיה תפוצה רחבה בקרב הצבא למען יהיו חיילי צה"ל ערים לפעילותו של הנציב בתחום השמירה על זכויות הפרט שלהם.

4 חיילים נפצעו בתאונה

בתאונת דרכים בכביש שבין צומת יהודה לניצנה נפצעו אתמול ארבעה חיילים, אחד מהם קשה, כאשר מכונית צבאית התנגשה במשאית.

החיילים הועברו לבית החולים בבאר-שבע.

מהמועצה האזורית רמת נגב נמסר, כי בכביש זה מתרחשות תאונות רבות יחסית, משום שאינו מתאים עוד לתעבורה מודרנית. המועצה האזורית דורשת זה מכבר לסלול במקום כביש חדש בקטע לאורך כ-12 קילומטרים.

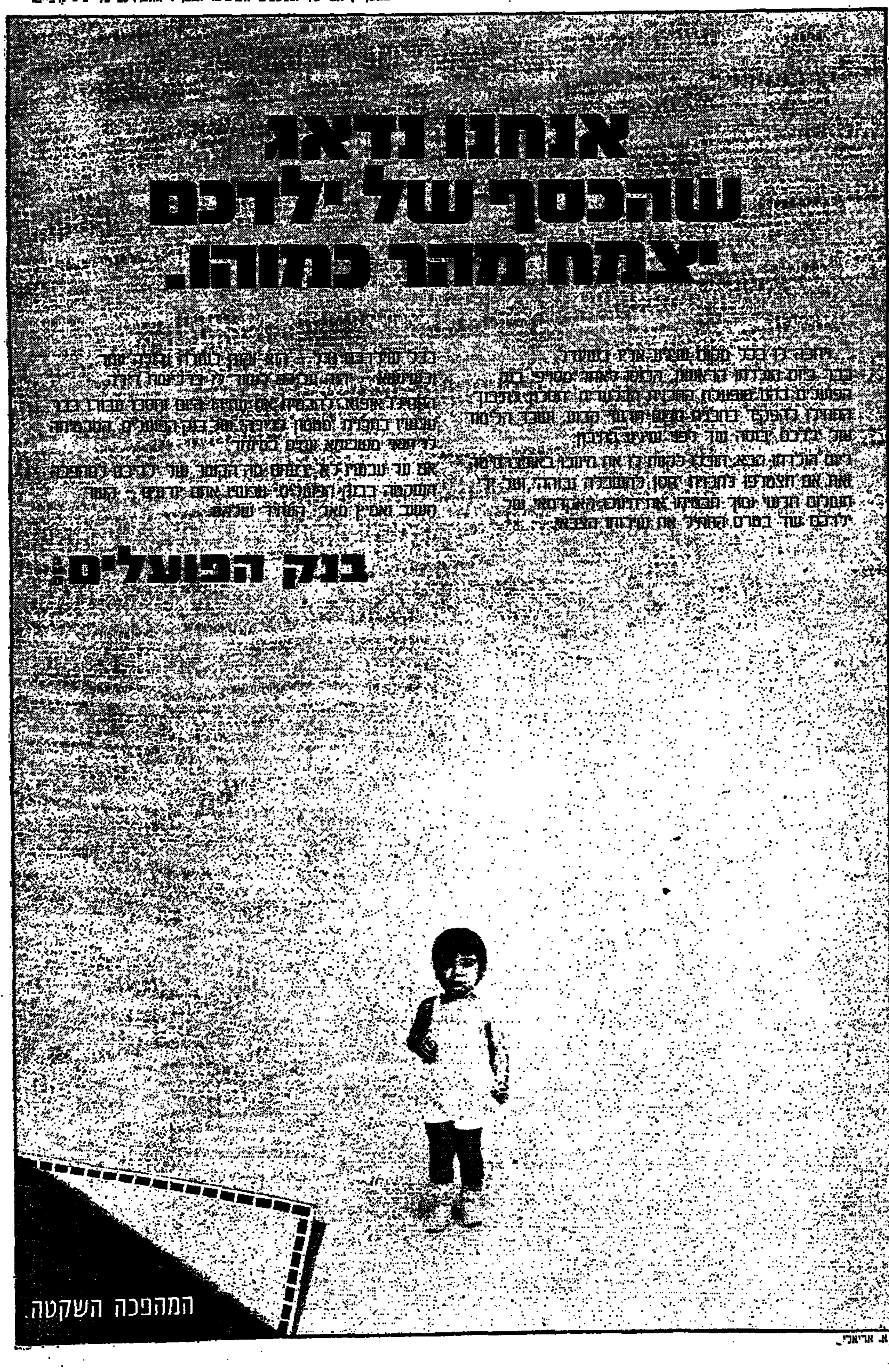

הרב גורן מבטיח זירוז הטיפול בבעיות הגיור

הרב הראשי לישראל שלמה גורן, אמר ביום ב' בערב, כי בית הדין הארצי לגיור ההולך ומוקם, יפעל בתוך מרכזי הקליטה ויגייר, בתהליך קצר ביותר, את העולים החדשים הרבים המבקשים להתגייר. מלבד הפעולה במרכזי הקליטה יפעל בית הדין גם בשכונות החדשות של העולים החדשים.

הרב אמר את דבריו בהרצאה ב„במה לשאלות חברה ומדינה" מטעם המועצה המקומית בקרית אונו. הוא הזהיר, שאם לא יחול מיד בחיפוש הזקוקים לגיור, תוצף המדינה בשנים הקרובות בבעיות חמורות ביותר במשא זה. הרב גורן הביע התנגדות חריפה להצעה לגייר את העולים עוד במקום קליטתם הראשון בוינה. הוא אמר, כי אמנם ניתן לקצר את הליכי הגיור, אולם דרוש בכל זאת זמן של 6 שבועות לפחות והשהייה כזו בוינה עלולה לסכן את עצם בואם של העולים לארץ, נוסף לשיקול הבטחוני הכרוך בכך.

על בעיות דת ומדינה

על שאלות הנוגעות לבעיות דת ומדינה אמר הרב הראשי, כי כל הפרדה בין השתיים פירושה חורבן אחדות העם. הוא הדגיש, כי כל ההתרחשויות המופלאות מאז קום המדינה ועד היום הן „הכנית של ההשגחה העליונה שהמדינה ביצעה אותך". הרב הסביר, כי כל זכויותינו בארץ הזאת מושתתות על התורה וכל ניתוק מהתורה פירושו ניתוק מהיהדות, מן הארץ ומן הגולה.

הרב הראשי סיפר על סיוריו האחרונים בקיבוצים חילוניים. הוא אמר, כי הסבריו על דת המדינה נתקבלו בהבנה. חברי קיבוצים הודו לא פעם שהם הבינו מדבריו את שרשה ועמקה של הבעיה, לאחר שהסביר להם את השאלות המסכירות אותם בענייני דת.

להלן התריע הרב הראשי על ההידרדרות המוסרית בחברה הישראלית, על הרס התא המשפחתי, על המתירנות, ועוד. כן התריע על הפער החברתי במדינה, הואיל השוויון הוא העקרון המרכזי בתורת ישראל. הוא הסביר, שמאז חרבן הבית לא היתה רבנות ראשית בישראל שהוטלו עליה משימות כה כבדות כמו הרבנות הנוכחית.

הרב הראשי סייר תחילה בבתי העולים החדשים בקרית אונו ושמע מקרוב את בעיותיהם. הוא הודה לראש המועצה המקומית אביגדור ורשה, על ההזמנה לראות עיר חדשה בישראל, שיבח את קליטת העליה במקום ואת מפעלי הפיתוח בעיר, אולם תבע מראש המועצה לסגור את בית הקולנוע המופעל בשבתות ובחגים. (ע)

נפרצה דרך ליער ,המחלוקת ערבית-אנגלית'

לאזור היער, שנטיעתו עוררה הדים מדיניים בקרב שגרירי ערב בלונדון וגרמה לטענות ערביות נגד בית המלכה, נפרצת בימים אלה ע"י הקרן הקיימת, דרך שתחילתה בנצרת עלית ומתמשכת לאורך 6.5 קי"מ עד לפסגת הר דבורה שם ייטע יער בן מיליון עצים לכבוד מלכת אנגליה ובעלה במתנת יהודי בריטניה לחתונת הכסף של הזוג המלכותי.

במרומי ההר, המתנשא לגובה של 440 מטר ממנו נשקפים מראות נוף מרהיבים, תקים הקרן הקיימת חניון מגודר, שיהפוך את היער למוקד משיכה להמוני תיירים ומטיילים.

הנתיב החדש, הצופה פני עמק יזרעאל הר תבור מזה, ונצרת וסביבותיה מזה, ישמש את באי טקס הקדשת היער האמור להיערך בקיץ הבא.

מאגף הכשרת הקרקע נמסר, כי בשל התנאים הטופוגרפיים המיוחדים נתקלים פורצי הנתיב בקשיי פילוס. עיקר הפריצה נעשה ע"י הצבת אבן בצלע ההר ובמקומות מסויימים נעקרים סלעים ברוחב של 8 מטר ומעלה. בסיום הסלילה תהיה הדרך שתצופה במרכז עבירה לכל סוגי כלי הרכב.

נפתחה תערוכה המשקפת תולדות הדפוס העברי

תערוכת תולדות הדפוס העברי, הכוללת אוסף נדיר מראשית הדפוס ועד ימינו, נפתחה אתמול בבניין הספריה המרכזית באוניברסיטת בר אילן, במלאת 500 שנה לדפוס העברי.

בתערוכה מוצגים, בין השאר, ביכורי דפוס מן התקופה הראשונה שהיתה בשנים 1472—1500.

בתערוכה רואים את הדפוסים הראשונים שהיו אמנם גסים בצורתם, אך עבודת ההדפסה היתה מצויינת וגם הנייר עמד בתמורות הזמן עד ימינו.

מתברר, כי נדירים הדפוסים העבריים הראשונים. התערוכה ממחישה, כי הסיבה לכך נעוצה ברדיפות הכנסיה הקתולית והצנזורה שלה באיטליה, ספרד ופורטוגל, באותה תקופה.

שני ביכורי הדפוס המוצגים בתערוכה הם „כלבו", שהוא אוסף דינים ומנהגים יהודיים שהודפס בנאפולי בשנת 1490 על-ידי עזריאל בן יוסף גונזנהויזר, ו„משנה תורה" להרמב"ם, שהודפס על-ידי גרשום שונצינו, ממשפחת מדפיסים מפורסמת.

הספר המודרני ביותר המוצג בתערוכה הוא ספר „שאלות ותשובות" של רבי יצחק בר-ששת, מגדולי חכמי ספרד וצפון אפריקה במאה ה-14. הספר הודפס במלואו על-ידי המחשב של אוניברסיטת בר-אילן. (ע)

עצומה נגד זיהום אויר הוגשה בחיפה

מאת סופר „דבר" בחיפה

עצומה נגד זיהום-האוויר בחיפה, החתומה על-ידי 4000 אזרחים ותלמידי תיכון, הוגשה אתמול לראש עיריית חיפה י. ציזיק, על-ידי נציגי מלר"ן וקבוצת פעילים מבין תלמידי בתיה"ס התיכוניים.

המשלחת מסרה לראש העיר על תוצאות ניסוי שנערך בתוך בניין בנוה-שאנן, והצביע על יותר מ-900 מיקרוגרם חלקיקי-אבק מרחף לכל מטר מעוקב אויר. כמות זו עולה על כל סטנדרט ישראלי ובינלאומי. את הניסוי ריכז סניף מלר"ן א. פרצוף מהטכניון.

חברי המשלחת תבעו לקבוע תקנים וחוקי-עזר עירוניים; ליזום הגשת תביעות משפטיות נגד מהמי-האגוד העיקריים וכן לדרוש הפעלתה של התקנה החדשה, לפיה חובת המדידה של פליטת אבק ועשן מוטלת על המפעלים המזהמים.

חברי המשלחת תבעו גם, בין היתר, לארגן צוות מיוחד למעקב ורישום דו"חות נגד רכב דיזל פולט עשן וקבלו על שהצעת הטכניון כלפני שנה, לערוך מדידות איכות האויר בעיר, לא בוצעה עד כה.

לדברי חברי המשלחת אמר להם ראש העיר, כי הוא מודע לבעיית זיהום האוויר, אך אין ביכלתה של העיריה לפעול לבדה מבחינה תקציבית וגם מבחינת הסמכות החוקית.

שר המשטרה היה אורח עיר הנוער

מיטב ארץ ישראל יפה, שנעים לחיות בה, ובניין החברה הישראלית המודעת לאיכות החיים והדאגה לזולת, אלה הן המשימות העקריות המוטלות על הדור הצעיר בתקופתנו — אמר שר המשטרה שלמה הלל, בנאום בפני נוער במסגרת אירועי עיר הנוער 1973 המתקיימים עתה בגני התערוכה בתל-אביב.

השר סיכם את „יום ההתנדבות" בעיר הנוער לפני 5,000 צעירים בני הסתדרות של תל-אביב, ומהם מדריכים ומתנדבים הפועלים במסגרות נוער מצוקה וטיפוח של שכבות המצוקה באזור גוש דן.

הלל ציין, כי הדור הקודם נטל על עצמו את המשימות ההיסטוריות של הקמת המדינה, הבטחת קיומה וביצורה, כדי לקלוט את אלפי העולים שבאו להודיע את תקומת ישראל במולדתו. על הדור הצעיר של היום מוטלים תפקידים חדשים שאינם רק תפקידי הבטחון, אלא תפקידי יצירה חדשה. ההנהגה של המדינה הציבה לעצמה מטרות חשובות לקידום החברה ותקדיש לכך מאמצים רבים בחינוך, בשיכון, בתרבות ובבטחון, אולם בכל התפקידים בהם נשאנו בעבר, וכן בעתיד, עמד במרכז רוח האדם והתנדבותו והאישיות של הפרט לתת מעצמו למען הכלל. גם כיום המבחן של הפרט ושל הכלל נתון בנכונות לתת לזולת, לסייע לחלשים שבתוכנו, במגמה לקדם ולהעלות את הרמה החברתית והתרבותית של העם בישראל.

את שר המשטרה הועוד ניסן מסרי, מיוזמי המתקנים ובמרכזי הפעילות הספורטיבית התרבותית של הנוער הצעירים בעיר הנוער. ראש עיר הנוער שמעון מנביק, וחברי מועצת העיר, הדריכו את השר ופמלייתו והציגו בעיות מינהל וארגון מחיי יום-יום בעיר הנוער.

עיר נוער ביבנה

עיר הנוער ביבנה קולטת מאות בני נוער מהמרכזים ומיישובי הסביבה. ביום ב' ניהלו חברי „פרלמנט הנוער" הכוכב את המועצה המקומית ומוסדות ציבור אחרים ביבנה.

האירועים יימשכו עד סוף השבוע ויכללו תחרויות ספורט, ריקודי עם ומופע ראווה, בו ישתתפו 400 גדנ"עים. אירועי עיר הנוער יסתיימו במוצאי שבת בפסטיבל זמר אשר כל השירים בו חוברו על-ידי הנוער ביבנה. (ע)

משרדי הממשלה יציעו משרות למשכילים ערבים

מאת יואל דר, סופר „דבר"

משרות למשכילים ערביים ייקלטו בקרוב בעבודות פקידות ההולמות את כשוריהם — הודיע יועץ ראש הממשלה לענייני ערבים ודרוזים שמואל טולידאנו. קליטתם של משכילים אלה בעבודה הולמת היא חלק ממאמץ ממשלתי לפתור את בעיית התעסוקה של המשכילים הערביים, שעל חומרתה התריע באחרונה „מכון שילוח".

בשיחה עם סופרנו אמר אתמול יועץ ראש הממשלה לענייני ערבים ודרוזים שמואל טולידאנו, כי בשלב ראשון ייקלטו 75 משכילות ומשכילים ערביים במשרדי מס-ההכנסה, המכס, הבנק הערבי, ועוד. המשכילות הערביות יועסקו כפקידות ובמזכירות. המשרות הפנויות נמצאות בקרבת מגוריהם של מועמדים אלה בחיפה, ערי הגליל, חדרה ונתניה. לדברי טולידאנו זהו שלב ראשון בהעסקה הולמת למשכילים הערבים כי בדעת הממשלה להוסיף ולקלוט פקידים ערביים נוספים. נציבות שירות המדינה כבר מינתה אדם מיוחד שיטפל בקליטתם. טולידאנו הבהיר בתוקף כי קליטת המשכילים הערבים עתה אינה אלא חלק ממסע הבחירות, כפי שמהלחשים, אלא נסיון רציני לפתור את הבעיה של המשכיל הערבי. „מכון שילוח" פירסם באחרונה ספר, לפיו יהיו בעוד שבע שנים בארץ 4000 בוגרי אוניברסיטאות ומוסדות להשכלה גבוהה ו-30 אלף בעלי השכלה תיכונית מבני המיעוטים, אשר חלק מהם יתקשה למצוא תעסוקה שתהלום את כישוריו. הסקר נעשה לפני שלוש שנים והטיפול התחיל לפני יותר משנה ורק בדרך מקרה מוצא הענין לפועל סמוך לבחירות.

מספר המשרות הרגישות — מצומצם

בתשובה לשאלה אמר טולידאנו, שמספר המשרות הרגישות הוא מצומצם. היו אמנם בעיות-קליטה של משכילים ערביים, אך הדבר נבע מהבדלי רמה. באחרונה נתקיים דיון בנושא זה בהשתתפות ראש הממשלה והוסכם לעשות יותר למען קליטתם של משכילים ערביים.

נוסף על קליטת 75 המשכילים שבמקרה הוחלט גם על פרסום מכרזים בשפה הערבית ב„קול ישראל" ובעיתונות הערבית ורק מכרזים הנראים כמתאימים למשכילים הערביים. מעתה נקבל גם מידע שוטף, אחת לשבועיים, על משרות פנויות לערבים ואנו נודיע על כך לאוכלוסיה הערבית, אמר טולידאנו.

נוסף על כך ייפתחו בקרוב קורסים להנהלת חשבונות למפקידי בתי-הכנסה, פקידות והכשרת מזכירות שאליהם יוכלו להצטרף אזרחים ערביים במידה ויענו על הקריטריונים הנדרשים. טולידאנו הוסיף, כי עתה מופצים שאלונים בקרב המשכילים הערבים כדי לעמוד על מצבם ועל סוגי התעסוקה שיוצעו להם. בשבוע האחרון פנו 60 משכילים ערביים למשרדי לשכת היועץ והתעניינו במשרות הפנויות. בתשובה על שאלה מהו מספר המשכילים הערביים המחפשים תעסוקה הולמת, השיב טולידאנו, כי לפי מיטב ידיעתו כל המשכילים הערביים הרוצים לעבוד עובדים, אך לפי הערכתו 30 אחוז מהם מועסקים כפקידים שהיו מוכנים להחליפם במשרות אחרות.

18 פרחי טייס מארה"ב, נורווגיה, שוודיה, קנדה, בריטניה והולנד מבקרים בישראל במסגרת חילופי גדנ"ע-אוויר בינלאומיים. בראש המשלחת עומד קולונל ממשמר ההגנה האווירית של ארה"ב. (צילום: רחמים ישראלי)

סוס היאור (היפופוטאם) שנולד לפני שבועיים בגן החיות בתל-אביב במשקל 25 ק"ג מתפתח יפה. משקלו עתה 35 ק"ג ולמרות השרב הכבד הוא מעדיף „להשתזף" מחוץ לבריכת המים הגדולה, בשעה שאמו סועדת את ליבה. (צילום: יגאל ישעברג)

הפילהרמונית תשמור על איזון בין יצירות קלסיות ומוסיקה חדישה

התזמורת הפילהרמונית הישראלית התקדמה במידה ניכרת בארבע השנים האחרונות, ולכך תרמו מבחר היצירות שהתזמורת מנגנת, האימונים הקבועים, הסולנים המובחרים ואמנים צעירים ועולים שהצטרפו אל התזמורת — מסר מנהלה המוסיקלי של התזמורת הפילהרמונית, המנצח זובין מהטה, במסיבת עתונאים שנערכה אתמול בתל אביב.

מהטה אמר, כי בבחירת היצירות לעונה הבאה השתדלו לשמור על איזון בין יצירות קלאסיות לבין מבחר של מוסיקה חדישה וישראלית. כלומר, שילוב של מוסר הדיש, שהן מבחינת היצירות והן מבחינת הרכב האמנים המבצעים. השנה יבואו לארץ מנצחים חדשים נוסף על מנצחים ותיקים אשר ניצחו בעבר על התזמורת. הזמר הנודע דיטריך פישר-דיסקאו יופיע השנה כמנצח של התזמורת.

מהטה ציין, כי התזמורת קלטה כעשרה עולים חדשים שרמתם המוסיקלית נתגלתה כמצויינת. אחדים מהם סולנים. המנהל המוסיקלי של התזמורת הטעים, כי אם יהיו השנה ביטולי הופעות כמו אשתקד לא יוזמנו סולנים מחו"ל לבצע את היצירות, אלא הן יבוצעו על-ידי סולנים מבין חברי התזמורת.

בבחירת הרפרטואר הושם דגש על בחירת יצירות שהקהל הישראלי אינו מכירן וכן על מבצעים שהקהל עדיין לא שמע אותם.

מהטה עמד בדבריו במיוחד על הקושי להשיג מנצחים בעלי שיעור קומה שיבואו לישראל לתקופה של שלושה שבועות כל אחד. הוא שיבח את המנצחים הדגולים שהסכימו לבוא לישראל לתקופה ממושכת יחסית, כדי להופיע עם התזמורת.

בחודש אפריל השנה תיערך הפסקה בקונצרטים למנויים, בהפסקה זו ייערכו קונצרטים קאמריים של תזמורות קאמריות מבין חברי התזמורת הפילהרמונית.

התזמורת הפילהרמונית תמשיך גם בעונה הבאה בסידרות פיוטיות ובקונצרטים מיוחדים. בין אלה יימשכו סידרת „המוסיקה וה'" וסידרת המוסיקה הקלאסית הקלה. כן תועלה בהצגה מלאה האופרה „דון פסקואלה" וייערכו 3 קונצרטים של מוסיקה טרום-קלאסית.

בין המנצחים שיבואו לארץ בעונה הקרובה יהיו: פול פארי, ויליאם שטיינברג, רפאל קובליק, אנטאל דוראטי. וכן המנצחים פייר בואג ולורנס פוסטר. בין המנצחים על התזמורת יהיו גם הישראלים ג'ודי זינגר, שלום רונלי-ריקליס ואברהם קפלן.

מנהל התזמורת איב כהן, אמר, כי גובה ההוצאות בעונה הבאה הכריח את התזמורת להעלות את מחיר הכרטיסים ב-20 אחוז. אף-על-פי שמכירת כרטיסי המנוי תתחיל רק ב-19 באוגוסט, כבר נרשמו כ-1400 איש המבקשים להיות מנויים חדשים לקונצרטים של התזמורת. (ע)

הממשלה נדרשת למנוע אבטלה בקרית-שמונה

קריאה נמרצת לממשלה ולגורמים הנוגעים בדבר למנוע אבטלה והפסקת בנייה חיונית בקרית-שמונה והגליל — הושמעה אתמול במסיבת עתונאים שנערכה במועצת פועלי קרית-שמונה.

מזכיר מועצת הפועלים א. דוקורי, הזהיר מפני הצבקת האבטלה בקריה על-ידי פיטורים הצפויים במחצבות כפר גלעדי ובקרב פועלי הבניין ב„סולל בונה" בגלל המחסור במלט. הוא אמר, כי קיים צעד פיטוריהם של כ-120 פועלי בניין, במפעלי בלוקים, נהגים ועובדי כוסף. נוסף לאבטלה זו הופסקה גם, בגלל חוסר מלט, בנייה חיונית בגליל, בקרית-שמונה ובישובי הגליל.

הדובר הוסיף, כי אם „גבור" המקבלן יבצע צמצומים בעבודה, כפי שכבר הודיע, הרי צפויה הכרעה כלכלית בקריה. כן בכל, כי יגבר הלחץ. ... כל הנוגעים ל„נציב המלט" שליד משרד המסחר והתעשיה על מבראי, ויבע להקציב את המלט הדרוש כדי למנוע אבטלה והפסקת בנייה חיונית.

יצחק שלו וד. הדר, מהנהלת „מחצבות" כפר גלעדי אמרו, כי מיכסת אספקת המלט ירדה ב-50 אחוז בחודשי יוני-יולי. כתוצאה מכך צומצמה העבודה במחצבות. המתקן ליצור בטון מוכן ב„אל על" ברכת-הגליל עובד פעמיים בשבוע בלבד והמתקן בר ברכה עובד 4 פעמים בשבוע. אחד משלושה מתקני-המסכל עומד הק לגבר, ולפיכך צומצמה אספקת הבטון המוכן לאזור הצפון ב-50 אחוז ויותר. נציגי הבונים בית קבלו על קיפוח הגליל הדרוש בהרצאה בחלוקה הבירורית של מלט על-ידי הועדה המצלה ליד משרד המסחר והתעשיה. לדעתם, נעשית חלוקה זו לרעת האיזור.

הנהלת „סולל בונה" הודיעה על צמצום העבודה ב-50 אחוז. פיטורים של בנאים בתוך 200 ביתעסקים בקריה.

יוסף עזתה, חבר ועד עובדי מחצבות, תבע לבצע בהתובבים אחר 10 שנים עבודה קשה בגדול דוגה לכך כל עבודתיהם בשיכוני כריית הגליל. הוא אמר, כי ועד העובדים הנהיג הלופסים בעבודה לפי מיכסה כל שלושה ימי עבודה בשבוע, כי מצב זה אינו יכול להימשך לאורך ימים. הוא קרא לממשלה ולהסתדרות למנוע אבטלה בקרב תושבי הקריה הצפונית.

בתשובתו על שאלה אמר, כי לא תמיד לו בניין יבוא המלט, בבתים א' בארצות אחרות. העיקר — למנוע אבטלה.

אסיפת מחאה של הפנתרים צפויה בעכו

אסיפת מחאה של הפנתרים, בהשתתפות מזכיר התנועה הח"כ שלום כהן, צפויה במוצאי שבת ברחובה הראשי של עכו, מול הדואר המרכזי.

ההפגנה תתקיים לאות מחאה על מה שמוגדר כמחדל מצד פרנסי העיר בבעייתה של משפחת יצחק בן-שושן, המקיימת זה 80 יום שביתת שבת ליד הכניסה לבניין העיריה בעכו.

כזכור, פתחה המשפחה בשביתה לאחר שמשרד הבריאות סגר בזמנו, מטעמים סניטריים, את בית השחיטה המרכזי בעכו. כתוצאה מכך נסגר גם בית המריטה של משפחת בן-שושן שהיה צמוד לבית השחיטה והדבר גרם לקיפוח פרנסתה של המשפחה.

בני המשפחה שובתים בתביעה להתיר את פתיחתו מחדש של בית השחיטה. אולם עד כה לא ניתן להם הדבר. לכן הוחלט עתה על עריכת הפגנה מטעם הפנתרים.

יש לציין, שהפגנה דומה נערכה על-ידי הפנתרים לפני זמן מה בנהריה, לאחר שבית משפט הוציא צו פינוי נגד משפחת ביטון, המחזיקה בבית קפה במרכז העיר. בית קפה זה היה בבניין של „רסקו" שנועד להריסה. (ע)

„יום הפנתר" נערך בת"א

„מפלגת הפנתרים השחורים הדמוקרטים הישראלים" קיימה אתמול את „יום הפנתר השחור" בתל אביב.

אחה"צ ובערב נערכו אסיפות ברחבת השוק שבשכונת התקווה וברחבת רחוב הפיקוס שליד שדרות ירושלים ביפו. בשכונת התקווה דיבר הח"כ שלום כהן, אשר עמד על הפער והמצוקה בחברה הישראלית וסבלות זוגות צעירים ומשפחות מרובות ילדים. כן דיבר יו"ר המרכז סעדיה מרציאנו וחברים אחרים בתנועה זו.

בשתי האסיפות הופץ עלון ובו מאמרים על המצוקה החברתית. אוהדי התנועה הגיעו עם חולצות „פנתרים" ושמרו כל הזמן על הסדר. המשטרה אישרה את שתי האסיפות. (ע)

סמינר לאקדמאים מצרפת להכרת ההסתדרות

סמינר לאקדמאים מצרפת, המוקדש להכרת ההסתדרות והחברה הישראלית, נערך בימים אלה ב„בית ברל" על-ידי המחלקה להשכלה גבוהה בוועד הפועל של ההסתדרות.

הקבוצה, שמשתתפים בה כ-30 מרצים וסטודנטים מהמרכז האוניברסיטאי ללימודי היהדות בפאריס, תשהה בארץ שלושה שבועות. הדיונים בסמינר מקיפים סוגיות שונות הקשורות בחיי ההסתדרות והחברה הישראלית: קליטת עליה, עבודה-וחינוך ובטחון, דו-קיום עם הערבים, עצמאים ועובדים, משקים שיתופיים, התיישבות, במערכת הדמוקרטיה, היהדות והחברה השוויונית.

באי-הסמינר נפגשים עם אישים בכירים מהכנסת, ההסתדרות, המשק והעולם האקדמי, ומסיירים במקומות שונים בארץ.

הדרוזים דנו בחרם על הספר: „הדרוזים בישראל"

מאת סופר „דבר" בגליל המערבי

הראשות הרוחנית הדרוזית התכנסה אתמול בחיפה לישיבה מיוחדת לדיון מחדש בחרם שהוטל לפני כשבוע בעבר על ספרו של בן עדתם מוסבאח חלבי — „הדרוזים בישראל".

הישיבה זומנה לפי בקשתו של יועץ ראש הממשלה לענייני ערבים ודרוזים, שמואל טולידאנו. בה השתתפו המנהיג הרוחני של העדה, השייך אמין טריף, חבר הראשות הרוחנית השייך אחמד חיר, הדיינים לביב אבו רוקן ונאר אלדין חלבי, וכן כאמל טריף.

מחבר הספר, שנכח בישיבה, התחייב שבמהדורות הבאות של ספרו יבואו תיקונים הנוגעים להיסטוריה ולדת הדרוזית באישור המוקדם של הדיינים והמנהיגים הרוחניים.

צעירי אליפלט התיישבו בפיק

צעירי מושב אליפלט בגליל העליון עזבו אתמול בבוקר את „אל על" ברכת-הגליל, שם ביקשו להקים מושב משלהם.

הם עזבו לאחר שהושג הסכם עם הנהגת המושבים בו נקבע כי התנועה תסייע להם להקים מושב באיזור רמות, בחוף הצפון מזרחי של הכנרת. עד אז ישבו צעירי אליפלט, ואלה שיצטרפו אליהם, בבתים הנטושים של הכפר פיק, כפר סורי בין מבוא חמה ל„אל על".

נציג הגרעין, זאב עלי, מסר, כי תנועת המושבים התחייבה לשתף פעולה עם המחלקה להתיישבות של הסוכנות. שני מרכזים אלה יספקו יחידי חלק מהבתים, יכשירו שירותים ויקימו במקום גם מבנים טרומיים למגורי משפחות. (ע)

נפתח ביה"ח המחודש ביריחו

בית החולים הממשלתי המחודש ביריחו, נפתח אתמול בידי מפקד איזור יהודה ושומרון האלוף ר. ורדי, ראש עיריית יריחו ונכבדים בכפרי הסביבה.

בבית החולים הישן, שהכיל 30 מיטות, נעשה [illegible] ביקרים יהודיים והוכנו בו 60 מיטות, מהן 30 במחלקה לאורתופדיה. והוחדרה בבנין [illegible]. בשיפוץ השקיע הממשל הצבאי יותר מרבע מיליון לי"י. (ע)

שר העבודה מיכאל חזני, מסר [illegible] בסך 150 ל"י [illegible] (ע)

ראש מחלקת החקירות במשטרה פורש מתפקידו

ראש מחלקת החקירות במטה הארצי של המשטרה, ניצב משנה שמואל רוט, פורש בימים אלה מתפקידו. במקומו ימונה סגן ניצב ראובן מינקובסקי.

רוט פורש לאחר 37 שנות שירות במשטרה בתפקידים בכירים. הוא היה הקצין היהודי הראשון שהאשים את אדולף אייכמן ביד לאחר לכידתו והביאו לפני שופט לשם הארכת מעצרו בישראל. הוא גם כיהן בעבר בתפקיד קונסול ישראל בניו-יורק.

עם פרישתו יהיה רוט נציג מפעלים זרים בארץ.

ראש מחלקת החקירות החדש סגן ניצב ראובן מינקובסקי, הוא קצין בכיר שיצאו לו מוניטין בפענוח תעלומות פשע ורצח. (ע)

תערוכת חוגי האמנות במוסדות החינוך המעלים בהרצליה נפתחה בשדרה חן במרכז א' בהרצליה. בתערוכה 200 עבודות של קרמיקה, ציור, מלאכת יד בטיק ועוד.

הוחל בטיפול למניעת אבטלה בקרב אקדמאים

שאלת התעסוקה לאקדמאים נדונה אתמול בישיבה שהתקיימה בירושלים בהשתתפות שרי העבודה, הקליטה, המסחר והתעשיה, יו"ר הנהלת הסוכנות ופקידים בכירים אחרים. הישיבה כונסה על-ידי שר העבודה, נוכח מימצאי דו"ח טריפון, אשר הצביע על אבטלה צפויה לאקדמאים בשנים 1976—1978.

שר העבודה מסר, כי הוחל בטיפול אינטנסיבי במנגנון התיווך בעבודה, במטרה לחשוף, במידת האפשר את המשרות הפנויות בשוק לאקדמאים; שיכלול המערך המטפל בנושא על-ידי אקדמיזציה של המטפלים בנושא; הכנסת מיכון ומגע ישיר עם 3000 מפעלים כל חודש ופרסום קובץ והפצתו בין המעסיקים הגדולים. בתום הישיבה נבחרה ועדה בין משרדית לתיאום הפעולות לאיתור פרוייקטים תעסוקתיים לאקדמאים בטווח הקרוב. בוועדה יעלו תכניות לפיתוח ענפי תעשיה שינצלו את הכוח האקדמאי שבמשק.

נסתיים קורס מפקדי גדנ"ע

טקס סיום קורס מפקדי כיתות גדנ"ע נערך אמש באיצטדיון העיירה מעלות, בגליל.

בטקס השתתפו קציני צה"ל בכירים, הורי החניכים, ורבים מתושבי העיירה ויישובי הסביבה.

מיפקדת הגדנ"ע בחרה לקיים הפעם את טקס הסיום של מפקדי גדנ"ע במעלות על מנת לתת לחניכים ולתושבי מעלות הנוער שבו הזדמנות להכרה הדדית.

חניכי הגדנ"ע שהו בשלושת הימים האחרונים של הקורס במעלות, ביקרו במשתלות, מפעליה ובתי התושבים, וקשרו קשרים עם הנוער המקומי.

בעלי זכות הבחירה להסתד' בירושלים 87,000

מספר בעלי זכות הבחירה בבחירות הקרובות להסתדרות בירושלים יהיה הפעם כ-87 אלף חברים, לעומת כ-70 אלף בבחירות האחרונות שנערכו ב-1969 וכ-60 אלף בבחירות שנערכו בשנת 1965.

הגידול נובע בעיקר מהצטרפות עולים חדשים, ותיקים שעברו להתגורר בירושלים, בוגרי הצבא, בשחרור צה"ל וערבים במזרח ירושלים.

פרטים אלה נמסרו בכינוס [illegible] פעילי ירושלים [illegible] הבחירות [illegible].

[illegible] (ע)

במלאות שנה לפטירת חברנו
ישראל רבינוביץ ז"ל
תתקיים אזכרה בבית הקברות תל-מונד ביום חמישי כ"ז תמוז תשל"ג, 26.7.73 בשעה 16.15
התחבורה ממרכז הכפר.
המשפחה
וחברי מושב חרות

הננו מודיעים בצער רב על פטירתו של
ד"ר אנשל שטרומווסר ז"ל
(פנסיה)
מהרופאים הותיקים של מחוזנו ומשתתפים בצער המשפחה.
הנהלת קופת חולים
מחוז ת"א

עם האבלים על מות
ד"ר אנשל שטרומווסר ז"ל
מוותיקי הרופאים בקופ"ח.
מרכז קופת חולים

אבלים על מות ידידנו היקר
אלכסנדר פוקס ז"ל
ומשתתפים בצער אשתו, הבנות וכל המשפחה.
משפחות:
דוברצקי, דוליאלובסקי, זילבר, מוכסלה, כבירי, לורהנדלר, מגלת, רוזן.

להברנו מרדכי חזן
השתתפותנו הכנה באבלך הכבד
בהלקח ממך רעיתך
אסתר ז"ל
מהחברים והעובדים
מוסך צפון „אגד"
עיר גנים חיפה

לאדווה
אתך באבלך
גרעיני עודד

הננו משתתפים באבלו הכבד של חברנו לעבודה
מלול יעקב
במות
אביו ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה — סניף מחוזי ת"א
ההנהלה והעובדים

אנו משתתפים בצערו של
עובדנו מר בוריס דנילוב
במות אמו
טובה דנילוב ז"ל
ומביעים תנחומינו למשפחה.
בתי זקוק לנפט בע"מ
ההנהלה וצבור העובדים

לרות ואמנון לין ולמשפחה
אתכם באבל וביגון
על מות חנה חושי ז"ל
בית כפר גלים

למשפחת חושי
אתכם באבל הכבד במות
חנה ז"ל
יצחק רהב
מנהל נמל חיפה

מחר, יום חמישי כ"ז תמוז תשל"ג, 26.7.73
ביום השנה לפטירתו של חברנו
אריה דורי ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו בשעה 4.30 אחה"צ.
המשפחה
וקבוצת כנרת

בצער רב אנו מודיעים על מותו של הפנסיונר
שטרן אדולף ז"ל
(שרת בית הספר לשעבר)
ומשתתפים באבל המשפחה
הלויה תצא מביתו היום, יום רביעי כ"ה תמוז, 25.7.73 בשעה 3.30 אחה"צ.
מועצה מקומית גבעת עדה

משק וכספים

...ר״ת ינהיג מדיניות תקיפה ...ד ספקים שיצמצמו אספקה

...ות דוד ליפקין, הכלכלי של „דבר"

ומעבר לייצור מוצרים כדאיים יותר. במיוחד קיימת דאגה להבטחת אספקה מלאה לקראת החגים נוכח רמזים שנשמעו בימים האחרונים כאילו ספקי מוצרי צריכה מעכבים מילוי הזמנות, נוטים לספק רק חלק מההזמנות ואינם מוכנים להתחייב למלא את ההזמנות הנמסרות לידם.

ינקטו בחשיפה
הפסקת הון החוזר

אתמול הוטל על מנהלי המחלקות השונות במשרד המסחר והתעשיה לעקוב אחר המתרחש בקרב היבואנים. הספקים המפעלים. במיוחד יושם דגש על מעקב אחר אספקת המוצרים השונים בהיקף הדרוש. מאידך מתכוון המשרד — בעקבות הידיעות שבכמות יצרנים ויבואנים לצאת לחופשת קיץ ממושכות מהרגיל כלומר מעבר למקובל — לקיים מעקב גם אחר תופעה זו ובמידת הצורך אף להגיב בחומרה.

סוכם לנקוט באמצעים אלה כנגד היצרנים: להפעיל חשיפה של הייצור המקומי ליבוא מתחרה באורח מיידי; להימנע ממתן הון חוזר ליצרנים אלה. ואילו כנגד היבואנים החולים, שאם יימנעו באספקה — לשלול מהם רשיונות יבוא וליצור מצב שלא יוכלו לייבא.

נתקבלו רק 9
בקשות מיבואנים

בעקבות הידיעה ב„דבר" על טענות לשכת המסחר בת"א בעניין דרכי הטיפול בבקשות יבואנים להעלאת מחירים, נמסר ממשרד המסחר והתעשיה, שנתקבלו רק 9 בקשות להעלאת מחירים, ומתוך בקשות אלה נדחו שתים כיוון שמתח הרווחים עולה על 33 אחוז. ובהתאם לקריטריון שנקבע על־ידי ועדת המחירים אין לאשר העלאת מחירים בתקופת הקפאת המחירים. כן מתריעים במשרד המסחר והתעשיה על שהיבואנים מנפחים את התשובות.

לאחר פירסום הידיעה ב„דבר" כי מתעכבת הפגישה בין לשכת המסחר לבין הממונה על המחירים ד"ר משה מנדלבאום, התקשר ד"ר מנדלבאום עם הלשכה והציע שיבוא ללשכה ביום ד' השבוע. אבל מנהל מחלקת היבוא בלשכה, יעקב פיינר, יימצא בסוף השבוע בחוצלה ולכן הוצע להקדים את הפגישה. אבל הממונה על המחירים לא יכול להתפנות לפני כן. לא נקבעה פגישה וכל צד מטיל את האחריות לאי קיום הפגישה על הצד השני.

מנהל לשכת המסחר הסביר, שבלשכת המסחר הצטברו פניות רבות של יבואנים להעלאות מחירים. אבל בגלל סירבול הטפסים לא הוגשו הבקשות באורח רשמי למשרד המסחר והתעשיה. היבואנים שוללים את דרישת המשרד להגיש מיסמכים רבים שלא נדרשו כלל לבקשה להעלאת מחירים. כמו מאזנים התרמים, נתונים על שכר, ועוד.

...לים גדולים של ירקות בניצול ...ז טבעי של מי תהום בנגב

הנגב באזור אשלים. סוכם בימים אלה בדיון בין מחלקת ההתיישבות של הסוכנות ותנועת המושבים. ועדת השרים לענייני התיישבות עומדת לאשר הקמת המושב.

במקום אותר שטח חקלאי ה־משתרע על כ־30,000 דונם. בשלב ראשון יוקמו 40 מתוך 120 יחידות משק שתכננו. המתיישבים ישתמשו לגידולי שדה במים מלוחים לאחר שתוכח. כי ניתן לגדל במים אלה. המצויים בכמויות גדולות באזור.

צו מניעה נגד שינויים בחברת „פאן"

צו מניעה זמני, האוסר להכניס שינויים בהרכב מועצת המנהלים של חברת „פאן" חברה לייעוץ ולניהול מלונאי בע"מ, ניתן על ידי השופטת המחוזית שולמית ולנשטיין, לבקשת המלונאי אברהם פרני מבעלי החברה.

חברת „פאן" הוקמה בשעתו על ידי פרני, אפרים עברון ואחרים, כדי לנהל את מלונות „פאן אמריקה" שהקימה חברת „פאן־לנד". לאחר מכן נתגלעו סכסוכים בין פרני ובין קבוצת ויליאם שמרן פלובדין, אשר רכש את השליטה ב„פאן־לנד".

פרני טען בבקשתו, כי רכש את מניותיו של שותף אחר בחברה ששמו שמעון קוטלר, ולכן הוא מחזיק עכשיו ב־31 אחוז ממניות ההצבעה של החברה.

לצורך שינוי במועצת המנהלים דרושים 75 אחוז ממניות היסוד ל־ פרני טוען, כי כמות מניות זו לא נמצאת בידי „פאן לנד" ו„קבוצת שטורך". שכן 31 אחוז נמצאים בידו הוא. לכן הוא מבקש לבטל את מינויו של ויליי גרינברג כמנהל החברה.

מאידך טענה „פאן לנד" בישיבת בעלי המניות של „פאן", כי היא רכשה את המניות של שמעון קוטלר ולכן בידה 78 אחוז ממניות ההצבעה והיא רשאית לשנות את הרכב מועצת המנהלים.

צו המניעה הזמני יהיה בתוקף עד בירור השאלה בידי מי כמות המניות המספקת לשינוי בחברה. (ע)

...קודות תורפה בשיטות שיווק של מפעלי המזון

זרקור

...מאת דוד ליפקין

בדבית המפעלים בתעשיית המזון אינם נוהגים לחשב את עלות ההפצה של מוצריהם ואינם בוחנים בצורה כמותית ובדייקת את כדאיות המעבר לשיטת הפצה אלטרנטיבית. אחד המסבירים לכך, הוא הקושי והצדר יידע בקרב המפעלים הכרוכים בעריכת בדיקה מעין זו. לכן, יש לדאוג להדרכתן של טכניקות ושיטות לבדיקת יעילות שיטות ההפצה במפעלי המזון, לדעת המכון לפריון העבודה, אשר יעודדו במפעלים לערוך בדיקות כאלה.

בדיקת עלויות ההפצה לגבי פונקציות עבודה לגלות מוקדי אי־יעילות בתחומים שונים, כגון אי־כדאיות אחזקה רכב עצמי, הוצאות איחסון מרכזות יחסית וכו'. עלויות ההפצה, עם כל הסיבות, אינן יכולות להיות הקריטריון היחיד להערכה שיטות ההפצה. למפעלים קיימים בדרך כלל יעדים שונים בביצוע ההפצה. כגון יכולת הפיקוח והשליטה על צינור ההפצה, הגמישות בשינויים. האפשרויות לקידום מכירות וכו'. לכן יש לקחת בחשבון בעת בחירת הבחירה בין שיטות ההפצה.

בדרבית המפעלים שנחקרו, לא נמצאו מערכות מידע ודיווח המתאימות. כך שהנהלת המפעל מנותקת מלקוחותיה ואיננה מקבלת את תגובות הלקוחות והשוק, קובע הסקר.

יתר על כן, הפיקוח המבוצע אחר עבודת הסוכנים הוא שטחי ולקוי בדרבית המקרים שנבדקו. עם זאת, בחלק קטן מהמפעלים נמצא כי הם מעסיקים בבקרים המתפקדים לפקח על פעולות הסוכנים. הדירות בשיטות ביקורתם של אלה בתגובות נמוכה יחסית ואינה כתוצאה תביא בצורה מסודרת. לאור זאת, סבורים במכון לפריון העבודה, אחד הצעדים החשובים שההתפיס לקידום מערכות הפיקוח ההפצה, חייב להתבטא בחיזוקתן של מערכות דיווח משופרת. שבאמצעותן לבדוק את ביצועי אספקת התוצרת. היבוצאות ההוראה בחנויות. שיעורי המכירה, אופן הצבת הסחורה בחנויות, תגובות הקונים והלקוחות וכו'.

מערכות ההפצה בענף המזון התפתחו בעיקר נוכח השיטות המקובלות בענף זה ולא הותאמו לרוב בקצב מקביל להרחבת המפעלים, לחריפותה המשוליאתיה, המחירה, התחרות הגוברת ומיגוון המוצרים ורחב. כתוצאה מכך, אין בדבית המקרים התאמה בין מערכות ההפצה וצרכי המפעל וניתן לשפר רבות בתחום זה ולייעל ולצמצם את עלותו.

יש גם לבדוק את האפשרויות להקמת חברות שיווק שישרתו מפעלים קטנים ויעזרו להפצת מוצרים של מפעלים חדשים.

ממצאי סקר מצביעים גם על מגמה ברורה לצמצום חלקם היחסי של הסיטונאים בענף המזון והגברת השיווק הישיר על־ידי היצרנים. תופעה זו דומה למגמות בשיטות השיווק ביתר ענפי התעשיה בארץ ובמדינות חוץ. מגמה זו נתאפשרה בעיקר, עקב גידול יחידת היצור המוצעת (בין היתר כתוצאה ממיזוגי מפעלים) וגידול יחידת המסחר הקמעונאי הממוצעת עקב פיתוח המסחר המאורגן.

הפצת ושיווק באמצעות סיטונאים מקובלות כיום בעיקר בתת ענפי המזון כשימורים, ממתקים ומשקאות חריפים. כמו כן, נוטים מפעלים חדשים לשווק באמצעות סיטונאים או חברות שיווק בגלל הקשיים הכספיים והארגוניים בהקמת רשת שיווק עצמית עם סוכנים. כלי רכב וכו'. השיווק הישיר לקמעונאים מתבצע כיום בעיקר בענפי משקאות קלים, גלידות, מוצרי מאכל, מרגרינה, חלב ולחם. עורכת הסקר מדגישה, כי הגורם העיקרי הקובע את שיטת ההפצה של המפעלים הוא סוג המוצרים המופצים ואופיים.

לבסוף, כמה נתונים מעניינים נוספים: נמצא שמרבית המפעלים המשווקים ישירות לקימעונאים מובילים את התוצרת באמצעות הרכב הנמצא בבעלות המפעלים ורק בחלק קטן מהמקרים מחזיקים המפעלים רכב בשלהם. כמו כן, מרבית המפעלים אינם מבצעים את תפקיד האחסנה במלואו. כמחצית המפעלים נעזרים בסיטונאים כ־20 אחוז בטכנו־סיטונאים.

ביותר ממחצית המפעלים מתבצעת פונקצית הגביה על־ידי המובילים ורק ב־30 אחוז מהמפעלים היא מתבצעת על־ידי סוכנים המלקטים הזמנות וגם גובים. אבל אין יש מספיק את התוצרת. (כתבה שניה ואחרונה)

החמור נשאר חיוני גם בעידן האלקטרוני· כאשר סוסי הברזל נתקעים ללא דלק מציל אותם חמור זה שבעליו ממלא את הנוזל היקר על גבו בתחנה, ביום קייץ ירושלמי· (צילום: רחמים ישראלי)

„החברה לישראל" מתכננת השקעות נוספות בתעשיה, מלונאות וספנות

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

„החברה לישראל" מתכננת להשקיע בתקופה הקרובה בעיקר בתעשייה, במלונאות ותיירות, ספנות ושירותים. למטרה זו תגייס החברה 20 מיליון דולר, שחלק מהם, יותר מ־4 מיליון דולר, בדרום־אפריקה והיתר בארצות אחרות — מסר אתמול מנכ"ל „החברה לישראל" מיכאל צור, במסיבת עיתונאים בתל־אביב, בהציגו את מאזן החברה ל־1972.

צור הוסיף, ש„החברה לישראל" בודקת עתה עם אחד מבעלי מניותיה, בעל מפעלי טקסטיל באירופה, את האפשרות של הקמת מפעל בענף זה בארץ שהיקף ייצורו יהיה כ־5—7 מיליון דולר ויצא רוב תוצרתו. כן בודקים הקמת מפעלים בענפי־המתכת, העץ והאלקטרוניקה בהשקעה של 5—6 מיליון דולר, מלבד הקמת מפעל המלט הרביעי בשותפות עם „סולל־בונה".

> **12 עובדים בכירים ב„החברה לישראל" יקבלו 300,000 ל"י מהרווחים**
>
> מאת סופרנו הכלכלי של „דבר"
>
> 12 העובדים הבכירים של „החברה לישראל" יקבלו 300,000 ל"י כחלקם בהשתתפות ברווחי החברה לשנת 1972. הקריטריונים לחלוקת סכום זה לבכירים טרם נקבעו. אבל הוא יינתן במניות של „החברה לישראל".
>
> מנכ"ל „החברה לישראל" הסביר אתמול, שלפי הצעת כמה מבעלי המניות של החברה, הוחלט לבצע תכנית של שיתוף העובדים הבכירים ברווחי החברה. ההחלטה על תכנית זו תוגש לאישור האסיפה הכללית הקרובה. לפי התקנון המוצע, יינתנו 5 אחוז מרווחי החברה המחולקים לעובדים של החברה.
>
> המגמה המסתמנת היא, שעובדים בעלי ותק של 5 שנים לפחות ישתתפו ברווחים ויקבלו זאת במניות החברה ולא במזומן, מיכאל צור סבור, שזוהי דרך לקשור את העובדים לחברה לזמן ארוך.

לגבי מפעלים קיימים הוחלט להגדיל את כושר התפוקה של בתי־הזיקוק בעשר השנים הקרובות, כדי שהם יספקו מלוא הצריכה בארץ. הגדלת כושר התפוקה כרוכה בהשקעה של כ־120 מיליון דולר להכפלת התפוקה של בתי־הזיקוק בחיפה ובאשדוד מ־10 ל־20 מיליון טון. המימון יבוא מהלוואות ספקים בארץ ובחו"ל, מהצבר רווחים בלתי מחולקים ומהשקעה של השותפים. נבחנת גם תכנית להגדלת כושר הייצור של מפעל הפוליסטירן של המפעלים הפטרוכימיים פי שניים בהשקעה של כ־55 מיליון דולר. כן נבחנת האפשרות לגייס הון בבורסה התל־אביבית.

מלון בת"א בהשקעה של 120 מיליון ל"י

„החברה לישראל" תגביר פעילותה בתחום המלונאות והתיירות. רשת המלונות תכלול רק מלונות בעלי 5 כוכבים. היא תקיף את מלון הדירות פלאזה בירושלים, מלון ים־כנרת הנבנה בטבריה ומלון שייבנה בת"א. כל המלונות יישאו את שם הרשת „גנאור", כבר הוקמה חברה לניהול המלונות בידי אנשי מקצוע שעבדו בעבר ברשתות „הילטון" ו„אינטרקונטיננטל". מלון „גולף" בטבריה, שבבעלות „החברה לישראל", לא יישא את השם „גנאור", כיוון שהוא ברמה של 4 כוכבים.

„החברה לישראל" כבעלת שתה מי"ם להשקעה במלון שיהיה בדיזינגוף־סנטר ברח' דיזנגוף בת"א שיהיה בן 650 חדרים. ההשקעה במלון זה תסתכם בכ־130 מיליון ל"י.

בשיתוף עם משקיעים זרים בצרפת, בעלי ידע ונסיון, מתכננת „החברה לישראל" הקמת מרכז בריאות בסביבות ים־המלח. כן מתכננת החברה, יחד עם „כללי" החברה להשקעות של בנק הפועלים, הקמת מרכז תיירות ונופש במצבה בדרום לאילת בהשקעה של כ־350 מיליון ל"י. במרכז זה יהיו 2,500 חדרים.

בשטח הספנות מגבשת „צים" עתה תכנית להוספת אניות בנפח של מיליון טון בהשקעה כוללת הנאמדת בכ־250 מיליון דולר. יירכשו בעיקר מיכליות ענק ואניות־צובר. כן תרכוש „החברה לישראל" חברות המשרתות את ענף הספנות כחברות לעמילות־מכס. בדעת החברה להיכנס כשותפה בחברות קיימות כדי להבטיח הגשת שירות מלא מביתו של הלקוח, השולח את סחורתו, עד בית המקבל. החברה עומדת לפני שלבים סופיים של הקמת סוכנות ביטוח שעליה כבר סוכם.

רווחי החברה

„החברה לישראל" עברה לשיטת האקוסי בדיווחות הכספיים. לפי שיטה זו משקפים בחשבון רווח והפסד חלקה של החברה ברווחים והפסדים של חברות שלובות ובנות, גם אם לא הועברו ל„חברה לישראל" דיווידנדים. כך שבמאזן משקפים את חלקה של החברה בקרנות, עודפים או גרעונות של חברות שלובות ובנות. דבר זה נעשה על פי דרישת הועדה האמריקאית לניירות־ערך וזו גם המגמה בארץ.

לפי השיטה הקודמת, הריווח הנקי של „החברה לישראל" אחרי מס ב־1972 הסתכם ב־14.58 מיליון ל"י, לעומת 9.46 מיליון ל"י ב־1971, גידול של יותר מ־50% ברווחים. ואילו לפי שיטת האקוסי מסתכם הריווח ב־20.78 מיליון ל"י ב־1972. בהשוואה ל־9.61 מיליון ל"י בשנה הקודמת.

הריווח למניה רגילה של החברה הגיע ב־1972 במונחים דולריים, לאחר מס, ל־14.4 אחוז. החברה חילקה ב־1972 דיוידנד במזומן בשיעור 6 אחוזים למניות הרגילות, כמו ב־1971, אצל בנוסף לכך חולקו גם מניות הטבה בשיעור של 3 אחוזים.

„החברה לישראל" גייסה עד כה הון מניות בסך כ־50 מיליון דולר. מהמאזן מתברר גם, שהחברה גייסה הלוואות ארוכות־מועד מבעלי מניות הבכורה שלה, קבוצת משקיעים מגרמניה, בסך של 34 מיליון ל"י.

מהמאזן מתברר גם, שבידי החברה כספים חופשיים ב־52 מיליון ל"י. מנכ"ל החברה אמר, כי חלק ניכר מסכום זה מיועד למימון השקעות המתוכננות, וכי הברתו זקוקה לכספים חופשיים כשיש עיכובים בקבלת הלוואות מגורמים שונים.

היבואנים דורשים הקפאת המכס

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

לשכות המסחר החליטו אתמול לתבוע מהאוצר להקפיא את המכס לפי רמתו ב־15 ביוני ולא להעלותו.

דרישה אחרת היא שהמכס ייגבה לפי שערי המטבע שהיו ב־15 ביוני כדי למנוע ייקור בשיעור ניכר. תביעות אלה יועברו היום לשרים הכלכליים.

בישיבת נשיאות לשכות המסחר הובעה אתמול תרעומת נגד החלטת המכס להטיל „מס הרמה" על המוצרים מיפאן ואירופה שלא שוחררו עד פברואר. משמעות „מס הרמה" הוא שיוטלו סכומי המכס הנגבים מהמוצרים השונים ב־10 אחוזים יותר מהמחירים עד כה. כי המכס נגבה לפי ערך המוצר.

צעד זה של המכס, לפי הערכת היבואנים, ייקר את רוב יבוא המוצרים המגומרים מאירופה ומיפאן בשיעור של 5 עד 6 אחוזים. בעיקר יחול הדבר על מקלטי טלויזיה, מכונות כביסה, מצלמות, דברי הלבשה, מכשירי חשמל שונים, מכשירי אלקטרוניקה, מכשירי כתיבה וכו'.

המכס: לא הוטל כל מס הרמה

מנהל המכס והבלו הדובר בשם הממונה על הכנסות המדינה, הכחיש את הידיעה לפיה הוטל „מס הרמה" בשיעור של 10 אחוזים על חלק גדול מסחורות המיובאות ממערב אירופה ויפאן. ...כום מס כזה לא הוטל ואין בדעת איש להטילו.

ההערכה לצורך מכס מבוססת על המחיר ביום שחרור הסחורה מהמכס. ולא על המחיר ששולם בעבר במקום קניית הסחורה. עקרון הערכה זה הוא, בהתאם לאמנת בריסל שאומצה על־ידי מדינת ישראל. ולפי פקודת המכס. המטרה היא לשמור על אובייקטיביות לגבי הערכת סחורות זהות ביום מסויים. הואיל והמחירה כלכלית ומשפעת המחיר הראשי של הסחורה, הוא המחיר שמשולם בשבילה ביום השחרור מהמכס. ולא המחיר ששולם בארץ המוצא.

כדי למנוע אפליה בין יבואנים, המייבאים סחורה זהה מארץ שבה תוסף המטבע. כאשר אחד מהם משלם בדולרים והאחר במטבע הלאומי שתוסף, יש לגבות משניהם מכס זהה. זו הסיבה שליבואן שחשבונות היבוא שלו הם בדולרים מלפני תאריך הפיחות, המחיר של סחורתו לצרכי המכס חייב להיקבע לפי המטבע הלאומי שתוסף.

הסדר זה נוגע רק לגבי 2—3 אחוזים מערך היבוא לישראל ומן הראוי לראותו בפרופורציה המתאימה. כן נוגע הסדר זה רק לגבי סחורות הצריכה. מאחר שלגבי חמרי גלם נגקטת תקופת שהייה ארוכה יותר, עד לקביעת גובה המס. וזאת בהתאם להחלטת הממשלה בעניין זה.

בוטלה השביתה ב„מיכלי כרמל"

מאת סופר „דבר" בחיפה

השביתה שעמדה לפרוץ היום בביהח"ר „מיכלי כרמל" בוטלה, לאור שהנהלת ביהח"ר נענתה לתביעות מפ"ת והעובדים. הסכסוך פרץ על רקע פסילתו של נציג מפ"ת על־ידי הנהלה בדיונים במועצת הייצור המשותפת וע"י סירובה של ההנהלה לשלם מפרעות לפי הסדר, שהיה קיים עד כה, בשיעור 15 אחוז על חשבון הפרמיה שהונהג בביהח"ר.

לאחר האיום בשביתה הסכימה הנהלת ביהח"ר לשתף מעתה פעולה עם נציג מפ"ת במועצת הייצור. כן נענתה לתביעת העובדים להמשיך לשלם את המפרעה על חשבון פרמיה שהונהג בביהח"ר בתום המידות.

הודגש, כי תקפו של ההסכם החדש הוא עד סיום בדיקה חוזרת של הפרמיה הקיימת בביהח"ר.

מחנה עבודה בין־לאומי למתנדבים

מחנה העבודה הבין־לאומי ה־11 למתנדבים של אגודת אכסניות נוער בישראל, נפתח אתמול באכסניית הנוער בעין־גדי.

במחנה משתתפים מתנדבים מאנגליה, ארה"ב, גרמניה, הולנד, לוקסמבורג, ספרד, צרפת, שוייץ וישראל. הם יעבדו במשך 3 שבועות בשיפור השטח ובבטיחה מסביב לאכסניה החדשה בעין־גדי. בתום המחנה יצאו לסיור בשור הן באמצעות אכסניות הנוער בארץ. (צ)

הוכרז סכסוך עבודה בחברת „אולימפיק"

על סכסוך עבודה בחברת־התעופה היוונית „אולימפיק", הוחלט אתמול בישיבת מזכירות מועצת פועלי תל־אביב—יפו.

הסכסוך אושר לאחר שנציגי העובדים והסתדרות הפקידים מסרו, כי הנהלת החברה מסרבת לחתום על הסכם עבודה. נמסר עוד, כי העובדים אינם מקבלים את התנאים המינימליים המקובלים במשרדים יגבים, גם לא תוספת יוקר. המוסה את כל העובדים בפזיננה.

מזכירות המועצה החליטה לנקוט בכל האמצעים הארגוניים העומדים לרשותה בהתאם לחוק, כדי להביא את הנהלת החברה לחתום על הסכם. הודעה על־כך נמסרה גם למחלקה ליחסי־עבודה במשרד־העבודה.

שערי מטבע החוץ בבנקים באירופה
יום ג', 24.7
מסירה מיידית

ל־1 לירה שטרלינג	דולר ארה"ב	2.5330/38
ל־1 דולר ארה"ב	מרקים גרמניים	2.2970/3010
"	פרנקים שוויצריים	2.8000/50
"	פרנקים צרפתיים	4.0450/07
"	לירות איטלקיות	578.5/580
"	פרנקים בלגיים	35.00/20
"	פלורינים הולנדיים	2.5600/50
"	יינים יפניים	265.30/80

זהב

מחיר אונקיה זהב 118—119.5 דולר

מסירה מאוחרת

	ל"ש	מ"ג	פרנק ש
חודש	2.5317/2.5329	2.2945/2.2990	2.7815/2.7875
3 חודשים	2.5255/2.5268	2.2825/2.2885	2.7520/2.7580
6 חודשים	2.5075/2.5088	2.2690/2.2770	2.7185/2.7265
12 חודשים	2.4805/2.4828	2.2480/2.2580	2.6660/2.6770

בנק א"י בריטניה יתן 7 אחוז ריבית על עו"ש

בנק ארץ־ישראל—בריטניה בע"מ מודיע על הפעלת תכנית עו"שבע, המציעה לציבור ריבית קונטוקורנטית עד 7 אחוזים לחשבונות עובר ושב בלי שיקים.

בתכנית זו אפשר יהיה להפקיד כספים ולמשוך אותם בלי צורך בהודעה מוקדמת. עו"שבע מעניקה למפקידים בה ריבית גבוהה במידה ניכרת מהרגיל בחשבונות עו"ש.

תכנית עו"שבע מאפשרת גם קבלת ריבית על הפקדות כספים המיועדות לתקופה קצרה. הנהלת בנק ארץ־ישראל—בריטניה בע"מ החליטה לשלם שיעור ריבית זה לציבור המפקידים, כיון שלדעתה הפער הקיים בין הריבית על חשבונות עו"ש לבין חשבונות חסכון ופקדונות לטווח ארוך הוא גדול מדי.

גם על פקדונות לזמן קצוב משלם הבנק ללקוחותיו ריבית גבוהה מהרגיל. למשל על פקדון ל־4 חדשים מקבל הלקוח עד 13 אחוז לשנה.

היבואנים יספגו חלק מהתייקרות רכב מגרמניה

מאת סופר „דבר"

רוב יבואני הרכב הגרמני מתכוונים לספוג חלק מהתייקרות המכוניות שאושרה להם השבוע ע"י הממונה על המחירים, בהמלצת משרד התחבורה. לפי האישור שניתן, יתייקר הרכב הגרמני בשיעור הנע בין 50 עד 5,000 ל"י. בימים הקרובים יסוכם שיעור העלאת מחירי מכוניות אירופאיות אחרות.

העלאת הרכב הגרמני באה בעקבות עליית ערך המרק בהשוואה לדולר. בשלב זה אושרה העלאת מחירי מכוניות מתוצרת „אופל", „אודי־נ.ס.או.", „מרצדס" ו„פורד־גרמניה".

מכיוון שבחודש ספטמבר תחל מכירת מכוניות מדגם 1974, יספגו רוב היבואנים חלק מההתייקרות שאושרה, כדי שלא ייתקעו עם מלאי של מכוניות. בסוכנות לפי צול לזירוז המכירה של המלאי. מה גם שלאחרונה חלה האטה מסויימת בשיעור מכירת המכוניות.

מחסור בחומרי אריזה במפעלים

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

על מחסור רציני של חומרי אריזה שונים נמסר ממפעלי תעשיה. המחסור החריף בימים האחרונים ולפי הערכה יביא לשיבושים באספקה הסדירה של כמה מוצרים.

המחסור בחומרי אריזה יורגש בעיקר במפעלי המזון, שהם צרכנים גדולים לחומרי אריזה. התלונות הן בעיקר על מחסור באריזות נייר מסוגים שונים ובכלי זכוכית, שגרמו לשיבושים באספקה של כמה מפעלים.

הערכות שונות קיימות לסיבת המחסור בחומרי אריזה. האחת היא במחסור הקיים בנייר. הספקים מקשים לספק את הביקוש. אבל נראה שקיימת סיבה אחרת והיא נובעת מהחשש האפשרות לייקר את חומרי האריזה בלי אישור משרד המסחר והתעשיה. חלק מהספקים קובלים על רמת המחירים הקיימת ורומזים על רצונם לייקר.

ספרון „דע את מכוניתך" מופץ ע"י חברת „פז"

כ־40,000 נהגים, הכלולים ברשימת הנהגים שהשתתפו במבצעי חברת „פז", מקבלים בימים אלה ספרון נאה בשם „דע את מכוניתך", שנועד לעשות היכרות בין הנהג לבין רכבו וללמוד איך לטפל בו.

הספרון, שהוצא לאור במסגרת „שירות פז לבעלי־רכב", מתאר את המכונית לחלקיה, מסביר יעודו של כל חלק ומפרט דרך הטיפול בו. הוא עובד בישראל על־ידי חברת „כרמאי" לפי ספרון דומה שהוצא לאור בלונדון על־ידי חברת „קסטרול", המשווקת סמניה בישראל ברשת תחנות „פז".

הגרלת הלוטו

בהגרלת לוטו מס' 29/73 הועלו בגורל המספרים: 04, 05, 06, 26, 33, 39 המספר הנוסף: 29.

בשוק הפירות והירקות

עגבניות 70—150. מלפפונים רגילים 80—160. גזר 30—85. סלק 40—80. כרוב 80—120. קישואים 90—140. שעועית בולגרית 100—140. שעועית ירוקה 100—140. שעועית צהובה 120—150. צנון 60—100. צנונית 60—80. הרד 100—140. חצילים 20—60. פלפל מתוק 70—120. פלפל כתום 50—85. גבבה 120—160. בצל ירוק 60—70. בצל יבש 25—40. שום יבש מקומי 150—400. תפו"א 34. תירס 60—80. דלעת 60—70. במיה 100—200. מלונים 80—120. אבטיחים 50—75.

תפוחים

גרנד אלכסנדר 60—120. ענה 220—480. אין כמותו 160—220.

אגסים

ספדונה 80—200. קוסטיה 140—160. ספנה לגנה 200—240. סנטמה 100—120. רוזדינה 210—320. קלפי 280—300. שביב 100—160. לורנה 210—320.

ענבים

סולטנינה 130—160. מוסקט 260—260. אלפונס 120—140. מוסקט המבורגי 140—180. תמר 130—200. דובקי 50—100.

פירות שונים

בננות 300—450. אבוקדו 250. אפרסקים 100—200.

הדרים

לימונים 95—125.

מניות ושערים

צמצום האשראי גרם לירידות

הידיעות על כוונת בנק ישראל לצמצם את האשראי התופשי הביא אתמול לירידות ניכרות בשערי המניות. הבנקים הגדולים קלטו היצעים במספר ניכר של מניות וקלטו גם בשלב השני של המסחר. אנשי הבורסה לא הסתירו אתמול את חששותיהם מהשפעת הצעד של צמצום האשראי התופשי על היקף המסחר בשוק בתקופה הקרובה.

המדד הכללי של שערי המניות ירד אתמול ב־0.79 אחוז. המחזור הכללי הסתכם ב־3.6 מיליון ל"י, מתוך זה בשלב של שערים משתנים 2.21 מיליון ל"י.

המניות שבלטו אתמול:

* מניות אי.די.בי. עלו בחצי נקודה ל־222.5 בשלב של שערים משתנים, תוך מחזור של 195.5 אלף ל"י ע. נ.;
* מניות בנק המזרחי המאוחד ירדו ב־5.5 נקודות, תוך מחזור של 65.4 אלף ל"י ע. נ.;
* מניות בנק לאומי עלו בחצי נקודה, תוך מחזור של 93.5 אלף ל"י ע. נ.;
* „אריה" היה מימוש רווחים שהביא לירידה של 24 נקודות, תוך מחזור של 15.5 אלף ל"י ע. נ.;
* ספנות — היתה ירידה של 6 נקודות ל־226, תוך מחזור של 57.5 אלף ל"י ע. נ.;
* דובק — תוך מחזור של 6,700 ל"י ע. נ., ירדה המניה ב־13 נקודות ל־457;
* כלל־השקעות — ירידה של 3 נקודות ל־209, תוך מחזור של 33.7 אלף ל"י ע. נ.

בשוק אגרות־החוב המסחר היה שיגרתי. היו תנודות קלות מעלה ומטה בעשיריות האחוז. המחזור הסתכם ב־3.28 מיליון ל"י.

דיווידנד ביניים בקרן אלון

החברה להשקעות של בנק דיסקונט שהיא המנהלת של אלון קרן נאמנות צמודה בהתייעצות עם בנק דיסקונט נאמן הקרן, החליטו על חלוקת דיווידנד ביניים לשנת הכספים המסתיימת ב־31 בינואר 1974, בשיעור של 5% נטו. הדיבידנד ישולם למי שיהא בעל יחידות השתתפות בקרן ביום . באוגוסט 1973.

לבעלי יחידות ההשתתפות ניתנת האפשרות להשקיע מחדש את תמורת הדיבידנד הנ"ל ברכישת תעודות השתתפות חדשות במחיר היסודי, דהיינו, בהנחה של כ־2% ממחיר היחידה, כפי שייקבע ביום התשלום.

שם הנייר	השער ב־	שנוי
בנקים מסחריים וחברות		
א. ה. ה. ש	278	+2.0
א. ה. ה. מ	281	+2.0
אי. די. בי. בכ׳	279	−3.0
אי. די. בי.	222.5	−2.5
אי. די. בי. ב׳	260	—
אגוד	324	−3.0
א"י בריטניה מב׳	311	—
א"י בריטניה ש	312.5	—
א"י בריטניה מ	310	−2.0
דיסקונט	1000	−30.0
דיסקונט א	592	−22.0
המזרחי ש	168	−1.5
המזרחי מ	170.5	−5.5
הפועלים מב׳	344	—
הפועלים מ	334	—
בל"ל	319.5	+0.5
בל"ל — 60% דיב׳	316	+1.0
בנקים למשכנתאות		
אפותיקאי ש	247.5	—
אפותיקאי מ	247	−2.0
כרמל מ	152	−5.0
משכנת׳ בבנין	244	—
שכון בכ׳	188	−3.0
שכון ב׳	217	−5.0
טפחות מב׳	240	−4.0
טפחות	226	−6.0
מוסדות מימון ענפיים		
שלטון	117.5	—
אוצר לתעשיה	236	−2.0
חקלאות	83.5	—
פת׳ תעשיה מב׳	75.5	−1.5
ביטוח		
אריה	788	−24.0
הסנה	257.5	−1.5
סהר	225.5	−2.5
צור	166	+2.0
מסחר ושירותים		
בית הרכב	69	−1.0
דלק ש	205	−2.0
דלק מ	219.5	+1.5
קרור 1	264	—
קרור 10	411	−1.0
חשמל	59.5	−1.0
חשמל	59.5	−1.0
ספנות	212	—
מקרקעין בנין ופיתוח הדרים		
אזורים	220	—
אפריקה 1	338	−2.0
אפריקה 10	297	−1.0
הכשר הישוב ש	214	−2.0
הכשר הישוב מ	215	−3.0
סו"ב ש	139	—
סו"ב מ	152.5	—
סו"ב 1	129	—
נכסים	259	−1.0
ישרס	178	−1.5
מהדרין	243	−5.0
מטעי הדר	101	−1.0
משקיעים	130.5	+0.5
נאות אביב	80	−1.5
פרי אור	217	−4.0
רסקו מב׳	100.5	−1.5
רסקו	81	+0.5
תעשיה		
אליאנס	499	−1.0
אלקו 1	127	—
אלקו 2.5	115	−2.0
אלקטרה 1	262.5	—
אלקטרה 5	249	−9.0
ארגמן מב׳	380	—
ארגמן מ	380	−6.0
ארגמן — 30% דיב׳	370	—
אתא ב׳	138	—
אתא ג׳	137.5	—
אתא משנה	132	−3.5
דובק	457	+13.0
כבלים	212	−2.0
טבע ש	1025	+35.0
טבע מ	1089	—
כימיקלים	150	—
ל׳ אפשטיין	76.5	—
מולר	242	−3.0
פניציה ש	119	−3.5
פניציה מ	121	−2.5
פניציה 10	123.5	—
ניר חדרה	319	−4.0
עסיס	256	−1.0

נחושתן	404	—
ערד	120.5	—
שמן	145	+2.0
תעל	307	+2.0
חברות להשקעה ולאחזקות		
אלגר ש	102.5	—
אלגר מ	105.5	—
אלרן ש	222	—
אלרן מ	228	−6.0
אמ־שר	51.5	—
מרכזית	269.5	−0.5
פועלים השקי׳	276	—
פז	116.5	—
וולפסון 1	175.5	—
וולפסון ש	111	−3.5
וולפסון מ	115	−3.0
ירדן	80.5	—
אמפא	145	−1.5
דיסק׳ השקי׳ ש	272	−3.0
דיסק׳ השקי׳ מ	274.5	−3.0
מזרחי השק	112.5	−2.5
בל"ל השקי׳	233	−1.0
פריון	124	+3.0
חסותה	112	−1.0
יצוא השקי׳	73	−0.5
כור	160	−2.0
כלל השקי׳	209	−3.0
עוז השקי׳	184.5	—
פמה	62.5	−1.0
מניות הנסחרות במטבע חוץ		
אוניקו רג׳ א׳ ש	85.5	−1.5
אוניקו רג׳ א׳ מ	86	−1.0
אוניקו בכ׳ ש	133	—
אוניקו בכ׳ מ	90.5	—
אורנים	119	—
גמפא	57	—
לפידות ש	125	−1.0
לפידות מ	146.5	—
אג"ח ניתנות להמרה במניות		
שטרי־הון בל"ל	153	—
שטרי־הון בל"ל—3	120.5	−1.5
פת׳ משכנת׳ אג"ח	127	−1.0
הכשר הישוב אג"ח	97	—
אלקטרה אג"ח	189	—
אתא אג"ח	97	−1.0
דיסק׳ השקי׳ אג"ח	123	−0.5
מזרחי השקי׳ אג"ח	100	—
6½% מלוה פיתוח		
ר"ב	120.6	+0.6
ר"ג	120.1	—
ר"ד	120.2	—
ר"ו	117.5	−0.5
ר"ח	117	−0.3
רי"ב	117.5	—
רי"ד	115.7	−0.8
רי"ו	116.2	+1.0
רי"ט	115.2	+0.1
רכ"ב	115.1	+1.0
רכ"ד	13.7	—
רכ"ט	115.1	+0.2
רל"א	114.9	—
רל"ג	1114.6	[illegible]
רל"ה	114.5	—
רל"ז	114.9	+1.0
ר"מ	113.5	−3.3
רמ"ב	116.9	—
רמ"ד	116.3	—
רמ"ו	116	+0.4
ג"א	115	—
ג"ב	112.9	−0.5
ג"ג	112.3	−0.6
ג"ד	109.6	−0.7
מפעל הפיס (ג)	159	+0.5
מפעל הפיס (ד)	163	—
מלוה קליטה		
1961	195.5	—
1961	187.2	+0.3
1961	182.7	−0.1
1961	167.8	+1.3
1962	183	+1.5
1962	175.8	+0.7
1962	164.6	+1.6
1962	154	—
1963	270.7	+1.5
1963	251	—
1964	248.6	−0.9
1964	225.5	−0.3
1965	223.7	−0.1
1965	201.4	−1.5
1966	180	—
1966	180	—
1967	171	−0.4
1967	166.5	−0.3
מלוה בטחון 1968		
א	101	—
ב	100.5	−0.5
ג	100.5	—
ד	188.4	+0.4
ה	189	+0.9
ו	185.9	—
ז	185.2	+1.0
ח	182.2	+0.2
ט	179	+0.2
י	184	—
י"א	186	+0.1
י"ב	183.8	—
י"ג	181.7	−0.5
י"ד	179.6	+0.6
מלוה בטחון 1969		
א	182	—
ב	177	−0.1
ג	176.6	−0.2
ד	176	−1.1
ה	175.1	+0.2
ו	175	+0.7
ז	174	—
ח	176.9	−0.1
ט	175.6	+0.5
י	174.4	−0.4
כ"א	172	−1.5
כ"ב	174.7	+3.0
כ"ג	171.3	+1.5
מ"א	172.7	−1.5
מ"ב	174.7	−0.1
מ"ג	170	−0.1
מ"ד	170	—
כ"ה	168	—

בחדרה נחנכה מעבדה לעופות חולים

מאת סופר „דבר"

מעבדה משוכללת לבדיקת מחלות עופות ומניעתן בשביל איזורי ההתיישבות בחדרה ועמק חפר, נחנכה אתמול במשרד החקלאות האיזורי בחדרה. המעבדה מצויידת באביזרים מודרניים והיא ראשונה מבין 8 מעבדות שיוקמו בקרוב באיזורים שונים של הארץ במסגרת השירותים הווטרינריים הניתנים על־ידי משרד החקלאות.

מנהל המשרד האיזורי מ. הר. מסר בפתיחת הטקס, כי חדרה ועמק חפר מספקים כ־20% מההטלה וייצור עופות בארץ. והמעבדה היתה חיונית מאוד בשביל מגדלי־העופות בזה.

אתה מחייג ואנחנו מקבלים את החשבון

שרות חדש של הבנק הבינלאומי הראשון מאפשר לך לשלם ישירות מחשבונך את חשבון הטלפון שלך או של עובדיך. חשבון הטלפון נשלח ישירות ע"י משרד התקשורת אלינו, וכך תחסוך לעצמך טרחה וטרדה. בפרטים נוספים, אנא פנה לכל אחד מסניפינו ברחבי הארץ.

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

סניף ראשי: שד. רוטשילד 9 ת"א טל. 622311

עיטורי עוז ומופת הוענקו ל־4 קצינים שפשטו לביירות

הרמטכ"ל רב־אלוף דוד אלעזר, הענק, אתמול את עיטורי העוז והמופת לארבעה קצינים שהשתתפו בפשיטה בביירות ד־ היו בכוח שתקף בבניין של "החזית הדמוקרטית".

עיטורי העוז הוענקו:

● למפקד הכוח: בליל 9—10 באפריל 1973, בפשיטה על בניין החזית הדמוקרטית בביירות, פקד קצין זה על הכוח הפורץ. בתחילת הקרב, נפגעו שלושה לוחמים שהיו בכוח הפורץ. על הכוח נפתחה אש, הן מהיעד עצמו (בניין בן שבע קומות) והן על־ידי מחבלים שהגיעו מהסביבה הקרובה. על אף הנפגעים, האויב החזקה וחוסר האפשרות לקבל סיוע מכוחות אחרים, התמיד מפקד הפשיטה בביצוע המשימה. הוא פינה את הנפגעים, השמיד את כוח האויב ופוצץ את הבניין. במעשיו אלה הוכיח מנהיגות מעוררת, קור רוח, אומץ־לב ותושיה למופת.

● לסרן מנחם: בליל 9—10 באפריל 1973, בפשיטה על בניין החזית הדמוקרטית בביירות, פקד סרן מנחם על חוליה חבלנית שנועדה להניח את מטעני החבלה בתחתית הבניין לאחר טיהורו משומריו. מיד בתחילת הפעולה נפגעו שלושה מתוך ארבעת הלוחמים, שנועדו לסלק את השומרים ולאבטח את פעולת החבלנים. סרן מנחם פרץ מול הבניין תחת אש חזקה שנורתה עליו מכיוונים שונים ומטר רימונים שנזרקו עליו מהקומות העליונות של הבניין. בדרכו הרג מחבל בטווח של 2—3 מטרים. הגיע אל הנפגעים ופינה אותם כשהוא ממשיך בלחימה, הרג עוד מחבל שהגיע לבקום וטיהר את חדר המדרגות ממנו יצאו עוד מחבלים. תוך כדי הלחימה פיקח בעצמו על חוליית החבלה שהגיעה וזו חומר נפץ בתחתית הבניין. פעולת הסיהור והלחימה לא היתה מתוכננת כראש להתבצע על ידו ובמעשיו זה תרם להשלמת המשימה בהצלחה.

עיטורי המופת הוענקו:

● לסגן אהרון: בליל 9—10 באפריל 1973, בפשיטה על בניין החזית הדמוקרטית בביירות היה סגן אהרון לוחם בחוליה שנועדה להניח את מטעני החבלה בתחתית הבניין לאחר טיהורו משומריו. בתחילת הפעולה נפגעו שלושה מתוך ארבעת הלוחמים שנועדו לסלק את השומרים ולאבטח את פעולת החבלנים, ולפיכך הפכה חוליית־החבלה גם לחוליית־טיהור. סגן אהרון השתתף בטיהור חדר המדרגות. תוך כדי פעולת הטיהור הרג שני מחבלים שיצאו מחדר המדרגות ומנע ירידת מחבלים אחרים על־ידי זריקת רימונים במעלה המדרגות. הוא המשיך בלחימה ופגע במחבלים שירדו במעלית. לאחר שראה כי המעלית הופעלה, נתן לה לרדת לקומת הקרקע, וכשהגיעה פתח באש לתוכה. אחרי־כן חיפה ואיבטח את הנחת מטעני החבלה וציוד בפיצוי הנפגעים. סגן אהרון גילה בפעולה זו אומץ לב, כושר לחימה מעולה, תושיה רבה ודבקות במטרה.

● לסגן רפי: בליל 9—10 באפריל 1973, בפשיטה על בניין החזית הדמוקרטית בביירות, היה סגן רפי באחת משתי החוליות שנועדו לטהר את היעד ולאבטח את החבלנים, בצידו הדרום־מזרחי של בניין החזית הדמוקרטית. כשנפתחה האש נפגע בן זוגו מחוליה הראשונה ונפגע בן זוגו לחוליה השניה, והוא נשאר יחיד מתוך ארבעת המטהרים. סגן רפי ירה ופגע באחד המחבלים שפתח באש, גרר קצין אחר למחסה ד־ הצטרף לטיהור הבניין. תוך כדי פעולה הרג עוד מחבל מטווח של כמטר אחד, פינה את הנפגעים האחרים, הוציא מטעני־חבלה ועזר בהנחתם ליד העמודים. במעשיו אלה גילה סגן רפי כושר לחימה מעולה, קור־רוח ודבקות במטרה.

דברי הרמטכ"ל ללוחמים

"עדיין אנו עומדים בפני פעולות אויב רוויות שנאה, נקם ו־ טירוף, אבל כולם אנו מציבים את ידנו החזקה והמרתיעה; את זרועו הנטויה למרחוק; את מלחמתנו העיקבית והעיקשת ואת קנאותנו לשמור על אדמתנו, מימיה ושמיה של מדינת ישראל בטוחים מאויב" — דברים אלה אמר הרמטכ"ל רב־אלוף דוד אלעזר, בטקס הענקת עיטורים ל־16 לוחמים. ביניהם ארבעה שהשתתפו בפשיטת צה"ל לבסיסי האויב בביירות. הרמטכ"ל הדגיש, כי הוא מעניק שני אותות "עוז" ו־ שני אותות "מופת" ללוחמים אשר השתתפו בפשיטת צה"ל לבסיסי האויב בביירות וכי גם בתקופה הקרויה הפסקת־אש לא תמו מלחמות ישראל ולא עייפו לוחמיו. תולדות עם ישראל — אמר רב־אלוף אלעזר, שזורים במעשי "עוז" ו"מופת". בכל תקופות קיומנו תונבנו לאורם של אלה אשר הלכו ראשונה. אשר קראו "אחרי", החל מן המלחמות הקדומות לתורתנו וכלה בקרבות האחרונים בארץ ומחוצה לה.

"רעי הלוחמים" — אמר הרמטכ"ל — "בצאתכם לקרב לא למעשה־גבורה התכוונתם. יצאתם לעשות את המוטל עליכם בידיעה שגורלו של העם תלוי בכל קרב וגורלו של כל קרב תלוי בכל אחד ואחד מאתנו. לא בכוחה של שנאת אויב, אלא בכוח אהבת המולדת. מתוך אמונה בצדקתנו, מתוך כמיהה לשלום, יצאתם לתרום את נפשכם במערכות ישראל. לא כל חבריו שבו משדה הקרב ולמשפחה שכולה אין ניחומים. העיטור הבהנק היום לקרבים אינו אלא ביטוי מעט להערכה ולהכרת־ האמת למעשיהם המפוארים של הבנים שנפלו. שמותיהם של רבים מן הלוחמים עלומים. מעשים רבים יודעים סוד. אבל תהילתם נצח. תודת האומה נתונה לכם. רעי הד הם, שוא בגאון את האות הזה שאתם ראויים לו" — סיים הרמטכ"ל.

חברות תנועה נלח"ם (נשים למען חברה מחודשת) מחתימות בחיפה על עצומה הקוראת להפלה חוקית בבתי חולים. ההחתמה נכנסת ליומה השלישי וההיענות גדולה. (צילום: עמירם ברומטן)

2 הרוגים בתאונות

אדם אחד נהרג ושלושה אחרים נפצעו קשה, בתאונה קטלנית ש־ אירעה ביום ב' בשעה 5 לפנות בוקר בצומת אשדוד. בכביש הד כוליך לנגל.

משאית נהוגה בידי תושב חד לון התנגשה עם טנדר "פולקס־ ווגן" נהוג בידי בניבין דברה־ שווילי, בן 26, מעפולה. בתאונה נהרג אחד מנוסעי הטנדר, ביכאל שיקהשווילי, בן 57. הפצועים הם נהג הטנדר וכן יצחק דברה־ שווילי, בן 35, ויצחק כברה־ שווילי, בן 12, כולם מאשדוד. הפצועים הועברו לבי"ח "קפלן" ברחובות. המשטרה פתחה בחקירה. (ע)

בהתנגשות בין מכונית פרטית למכונית צבאית שאירעה ביום ב' בלילה בצומת הרחובות אהרונר־ בין—העפיין בחולון, נהרגה אמה של נהגת המכונית הפרטית, טובה אברמוביץ, בת 74, מחולון. המשטרה חוקרת את נסיבות התאונה. (ע)

מילווה קצר מועד

פרטים ורכישה בכל הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך

בנק ישראל

הערב בטלוויזיה

משדר שירות בנושא הבטיחות בדרכים

"זהירות עוקפים"

מטעם

משרד התחבורה והמועצה הלאומית למניעת תאונות

עובדי המשק בבתי־חולים ייעדרו שלושה ימים

מאת סופר "דבר" לענייני בריאות

על היעדרות מלאה מהעבודה של כל עובדי המינהל, המשק, כוחות עזר ומדריכים בריפוי ועיסוק (פרט לעובדי המטבח) במשך 3 ימים רצופים, מ־1 ועד 3 באוגוסט השנה, החליט הוועד הארצי של עובדי בתי החולים הממשלתיים בישיבתו אתמול שנערכה בבית החולים רמב"ם בחיפה.

דובר הוועד ג. ברזל, מסר, כי ההחלטה באה בגלל ניכוי משכרם של העובדים בגין 2 ימי שביתה. כזכור, הכריזה העבודה בת 3 ימים בבתי החולים הממשלתיים, בימים 2—4.1.73, בגלל אי כיבוד החלטות והמלצות של "ועדת פדה" על ידי המעסיקים. אף על פי כן נכחו כל העובדים, בימי השביתה במקומות עבודתם והגישו שירות מלא לחולים. לדברי הועד הארצי דווח על כך על ידי הנהלות בתי החולים להנהלת משרד הבריאות והדבר בא גם לביטוי בדברי שר הבריאות, שאמר, כי "התנהגות ה־ עובדים בימים ההם היתה אבירית".

הדובר הוסיף, כי ההחלטה על ההיעדרות אושרה גם על ידי המועצה הארצית של עובדי בתי־ החולים הממשלתיים, אלא אם כן יודיע משרד הבריאות על החזרת כספי העובדים שנוכו עד כה מ־ עובדי 6 בתי חולים ויבטל ההוראה לנכות גם משכר שאר העובדים בבתי חולים אחרים.

קציני־ים מזהירים חברות הספנות מחידוש הסנקציות

מאת כתב "דבר" בחיפה

מזכיר איגוד קציני־ים ש. ביקר מסר אתמול, כי אם יסרבו חברות הספנות להדון עם הקצינים, בפגישה שיערך היום, על תנאי העבודה בזכיליות, ישקול ה־ איגוד אפשרות להפעיל שוב סנקציות במיכליות.

הסנקציות יופעלו במיכליות ה־ נושאות דלק בנמל־הנפט באשקלון ולא בספינות הפורקות דלק באילת. בכך יוכלו הקצינים לה־ זים טענות חברות הספנות, שהם פוגעים באספקה סדירה של הדלק לצרכי המדינה וצרכי האזרחים.

צוקר הגדיר זאת כאות האפשרויות ביקול האיגוד להשתמש בה בבקרה על קיפאון ב־ מו"מ.

אתמול נערכה פגישה נוספת על חוזה העבודה בין נציגי חברות הספנות לבין איגוד הדירוגים. איגוד זה הכריז על סכסוך עבודה שתחולתו ביום א' שעבר (22 ליולי). אולם נציגיו נמנעים מנ־ קיטת סנקציות בהתאם להבטחה שנתנו למבהל "צים".

יוגדל מספר הילדים הנתמכים ע"י מפעל ההזנה

מספר הילדים הנתמכים על־ידי מפעל ההזנה בגני ילדים ובבתי־ ספר יוגדל מראשית שנת הלימודים הקרובה בכ־15 אלף ילד — על כך הוחלט אתמול בלשכת שר האוצר בהשתתפות נציגי כמה משרדי ממשלה.

ההחלטה זו באה בעקבות המלצות ועדה ראש הממשלה לנוער במצוקה והיא תעביר את מספר הילדים הנתמכים על ידי מפעל ההזנה על 190 אלף ילד, כתוך כרבע מיליון תלמידים הנהנים כ־ מפעל זה.

נוסף להגדלת מספר הילדים הנתמכים, הוחלט גם על שיפור של המזון על ידי הגדלת כמותו. התלמות אלה יגדילו תקנה את הוצאות של המפעל ב־3—4 מיליון ל"י.

נורה ע"י חבר בשעת משחק

נער בן 16 בבת־ים, יצחק קסטראנו, נורה ונפצע קשה בבטנו תוך כדי משחק עם חברו, אשר בביתו התארח בליכון ד' בסבבריה.

הנער הוחש לביה"ח פוריה, שם נותח ונמסר, כי יצא מכלל סכנה. הנערה נורה מרובה בעל קליבר זעיר השייך למשפחה המארחת. המשטרה החרימה את הרובה ו־ את הנשק. הנער המארח הוזמן ל־ חקירה והוא עלול להיות מואשם בעבירה חמורה.

"מדינת היהודים" בתרגום חדש נמסר לנשיא

נשיא המדינה פרופ' אפרים קציר, קיבל אתמול את העותק הראשון מהתרגום החדש של "מדינת היהודים" לתיאודור הרצל ז"ל. הנשיא קיבל את הספר מיו"ר ההנהלה הציונית אריה פינקוס. התרגום החדש נעשה בידי מרדכי יואלי ונלווה אליו מבוא מאת ההיסטוריון ד"ר אלכס ביין. הספר מופיע בהוצאת "הספריה הציונית" בירושלים.

פינקוס מסר, כי מאז פירסום הספר בפברואר 1896 יצאו לאור 86 מהדורות ב־18 שפות. הוא תורגם לעברית כמה פעמים ובאחרונה נתעורר הצורך לעבדו ברוח ובסגנון מתוקן.

תיירת טבעה בחוף גליה

תיירת באוה"ב, ליגדה ויגבנרד־ צ', בת 22, טבעה בחוף גליה ליד קריית חיים.

התיירת התארחה אצל משפחה בקריית־חיים. בשעה אחה"צ יצאה עם בת המשפחה, בת 11, לטיול על שפת הים כדי להינפש מן השרב הכבד. תוך כדי טיול נכנסו השתיים לבי הים בהיותן לבושות — רק כדי לצנן את רגליהן בביבי התוף. אולם לפתע סחף אותן גל לתוך הים. הילדה בת ה־11 הצליחה להיחלץ מן הים אולם התיירת נסחפה וטבעה.

הבוקר נפלטה גופתה בחוף כ־ 500 מטר מהמקום בו טבעה. הד אסון אירע במקום אסור לרחצה, באין בו פיקוח על בצילים. (ע)

ראיות נוספות למשטרה בגניבת היהלומים בלוד

מאת כתב "דבר" לענייני משטרה

המשטרה מצאה ראיות נוספות המחשידות את חיים בירן בן 25, תושב לוד, בגניבת יהלומים בשדה התעופה לוד באפריל השנה שערכם שני מיליון ל"י ו־150 אלף ל"י.

לדבריו של בא כוח המשטרה רב כבל בשלום, אתמול, בבית־משפט השלום בנתניה, מכר החשוד את היהלומים הגנובים בכ־ מיליון ו־100 אלף ל"י. השופט יוסף כהן, נענה לבקשת המשטרה והוציא פקודה בעצר נגד החשוד ל־7 ימים.

זהו בעצרו השני של חיים בירן, אשר רק לפני מספר ימים שוחרר בערבות. בידי המשטרה אין עתה עצורים אחרים החשודים בפרשה זו.

נוסף על החשוד בחלקו בגניבת היהלומים מכוח תעופה־לוד קודם החקירה את חיים ברוך גם להכשיר הילד ג'קי אלבז, כגב אביו חשוד כאחד כגונבי היהלומים. בב. חיים ברוך היה אחד מה־ כשת העצורים שנעצרו בהולך החקירה, והוחזרו בלבנים של גים. הוא אינו כתוקף פעולה עם המשטרה וכבית־המשפט בנתניה טען, כי הוא כבר נעצר פעם ואין לו מה להוסיף להדברים כי כבר מסר בחקירה.

נערה בת 15 נאנסה במחנה צבאי

נערה בת 15 נאנסה במחנה צבאי באיזור נוש דן בהיותה מסוממת, ובעקבות זאת נעצרו לחקירה שלושה חיילים בחיים במחנה.

שופט השלום בתל־אביב זמיר יהודה, בא פקודה המעצר, הורה גם להעביר לידיעת הלשכה הצבא עובדות הבקשר לבהול במחנה הצבאי גם המעצר לו בהולך בקשת המ־ מעצר נגד החשודים.

שלושת החיילים, פנחס כהן, בירן עגנבי ויוסף כיבק, נעצרו על־ידי השופט ל־10 ימים.

נציג המשטרה מרחב דן רס"ר אפרים שבאר טען, כי שלושת החיילים החשודים בבעילה הקטינה בהיותה בהשפעת סם מוכרים. החקר בסוף, כי הבקרה אירע ב־15 ביולי, כשיצאו ה־ חקירה העלה, כי הנערה הובאה לחדרו של צדוק עגנבי בבסיס הצבאי והחזקה עם כל הלילה עד שעה 6 בבוקר. כלבד עגנבי היו במקום גם שני החשודים ה־ אחרים, ולאחר שהשלושה ביצעו בה את זממם, הובאה הנערה ל־ ביתה והוריה כבדו תלונה ל־ משטרה.

החשוד כהן טען, כי לא עשה לנערה דבר ורק הסיע אותה ל־ ביתה. יוסף טובך אמר, כי הגיע לבסיס בכתונת צבאית עם ראה את הנערה ליד חדרו של עגנבי. החשוד הוסיף, כי אוחזים הביאו לשם את הנערה והם ביקשוהו להסיעה לביתה. לדבריו, סירבו הוריה לקבלה ואז החזירה לבסיס. השעה היתה אז 4 לפנות בוקר. פנחס כהן הוא נהג־הורן והוא אמר שהוזהר איתה שבה לביתה עם כובד.

החשוד עגנבי טען, כי ידע על הצות הלילה ואין לו כוונה בד הנערה. עם זאת אישר, כי הנערה הובאה לחדרו.

השופט זמיר שאל את החשוד עגנבי אם אין עבירה על הנבסיס. החשוד הגיב ...

[illegible]

נאנסה על־ידי 4 צעירים

נערה ערביה, בת 18, בנצרת, נאנסה ביום ב' בערב על ידי 4 צעירים מסביבת העיר.

הנערה הכירה אחד מהצעירים והוא הזמינה לצאת עמו לטיול קצר בכביש בסביבות נצרת. היא נענתה והצטרפה אליו ואל שלושת חבריו שנסעו עמו במכונית. הם לקחו אותה להורשה ליד בית־חוליים בנצרת ושם התנפלו עליה, קרעו את בגדיה, אנסו אותה בזה אחר זה ונטשוה לנפשה.

הנערה חזרה לביתה וסיפרה על כך לבני משפחתה והללו התלוננו במשטרה. לפי האודה נעצרו ארבעת הצעירים, בני 20 עד 24. (ע)

לנעמי זכאי ומשפחתה

אתכם באבלכם במות

האב

סמינר המדריכים של הטיבה
בני הקיבוץ המאוחד

ליהודית ושמואל חכמי

ברכות

לנשואי דני עם בחי"ל

יהודית ויצחק פורמן

לכרמלה ושמריהו מוסיוב

להולדת בנכם הבכור משה

ברכות לבביות מכל המשפחה

רבקה ואהרן מוסיוב

לחבר ההסתדרות

חבר, בדוק באם שמך מופיע ברשימת הבוחרים לועידת ההסתדרות הי"ב

המועד האחרון להגשת ערעור על אי הכללה ברשימת הבוחרים לועידת ההסתדרות הי"ב, 29.7.1973 (29 ביולי 1973)

נותרו לך עוד 4 ימים בלבד

פנה עוד היום לועדה הבחירות במקום מגוריך הבטח לעצמך את זכות הבחירה.

ועד הבחירות המרכזית

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
מועצת פועלי רמת־גן וגבעתיים

מחר, יום חמישי, 26.7.73 בשעה 8.30 בערב יתקיים באולם קולנוע "אואזיס" ברמת־גן

ערב ההסתדרות

בהשתתפות

החי' י. בן־אהרן

המזכיר הכללי של ההסתדרות

הפותח — החי' א. אלקס, מזכיר מועצת הפועלים.
באמנות: להקת "בימות" בשירי נעמי שמר

הציבור מוזמן

עירית חיפה

מכרז עירוני מס' 47/73

1. נושא העבודה המוצעת: התקנה ובצוע בשיטת הגל הירוק בצמתת כבר ליש (צומת וולקן).
2. מסמכים להגשת הצעות אפשר לקבל בחדר מס' 403 בהיכל העיריה. תמורת — 50 ל"י (לא יוחזרו).
3. פרטים והסברים נוספים אפשר לקבל בהעירו מהנדס העיר, המחלקה לבטיחות בדרכים, שדרות הנשיא רחוב ארלוזורוב 118.
4. ההצעות יש להכניס לתיבת ההצעות בחדר מס' 321 בהיכל העיריה לאחר השלשת ערבות בסך 15.000 ל"י.
5. המועד האחרון להגשת ההצעות: שעה 12.00 ביום ה' י"ח אב תשל"ג, 16 באוגוסט 1973.
6. אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

בכבוד רב,
יוחנן צירול — ראש העיריה

עוגת השבת
מקמח פרומין התופח מאליו

עוגת שוקולד עם רום (25 מנות)

החמרים:
5 ביצים
1½ כוס סוכר
1 חבילת מרגרינה
¾ כוס קקאו
½ כוס מיץ תפוזים
2 כפות מיץ לימון
1 כפית רום
1 כפית נס קפה
1 חבילה קמח תופח סלתה

אופן ההכנה: מערבבים כוס סוכר עם המרגרינה, מוסיפים את החלמונים, מיץ לימון, יין ו־ הרום ומערבבים עד לבעבעת קליה. בקציפים את החלבונים עם הצי כוס הסוכר, מוסיפים את הקמח להרוך התערובת של החלבונים. מערבבים עם הקקאו ויוצקים לתוך תבנית משומנת. אופים בחום בינוני כ־35 דקות.

הערה: עוגה זו איננה מתפוררת. אפשר להגישה לפטיפורים בתוך כוסיות נייר וכך להגישם. אפשר גם לקשט את העוגה עם קצפת או ציפוי שוקולד.

סלתה קמח של פרומין
התופח מאליו

קציני הים בצי הסוחר הישראלי

זכו בצדק ע"י בית הדין הארצי לעבודה בחיפה אשר בה אחד ע"י שלילת הכוכבים בצי את צו המניעה הזמני כנגד שביתתם ונמנק כהתכבה זכויות ההגשרגיה של קציני הים למבנה כאיון אנזיה שהוראנה להם.

כלי המקודרה בהכוכבים מבוללת רבה את הכפבהה על שר התחבורה להוציא ביי ויתור כבר קציני הים. בהוצאה צויים כאלה לאחר החייתי הבלא הבירהלו ע"י בית הדין לעבודה תהיה בשיב כויל ביב הדין וההתערבות הרשות המבבצצת בפעולתה של חוכות הכונכבת ולא יעקה דבר כזה בישראל.

* * *

[illegible]

איגוד קציני הים

מחר
הגרלת
מפעל הפיס

* בבניינים אהרונים, בית ההגרלה, ליד מולם הד בנפל רחוב הכבכון 3, ת"א עד 5.45 בערב.

מפעל הפיס

ההסתדרות הציונית העולמית

החטיבה לדור ההמשך

ביום שני 30.7.73 יתקיים המושב הראשון שליד החטיבה לדור ההמשך

דברים:

מר ל. א. פינקוס, יו"ר ההנהלה הציונית
פרופ' אלי שביד האוניברסיטה העברית ירושלים
מר עוזי ברעם מנהל החטיבה לדור המשך

המושב יתקיים בבית אגרון רחוב הלל 37 ירושלים.

קבלת פנים חגיגית בשעה 6.00 בערב.
פתיחת המושב בשעה 7.00 בערב.

דעת הקהל על ווטרגייט וניקסון

מיוחד ל„דבר", מאת ג'וזף קראפט

הסקרים הנערכים בציבור על ווטרגייט ועל הנשיא ניקסון אינם מספקים תשובה ברורה בנוגע ל־תוצאה סופית משוערת של השע־רוריה, אך התשובות מצביעות ב־בירור שהבעיה תוסיף להטריד את הממשלה עוד זמן רב.

בדרך כלל אין הציבור הרחב מוכן לבלוע את הגירסה האומרת שכל עסק הביש ששמו ווטרגייט נעשה מתחילתו ועד סופו בידי עוזריו של ניקסון מבלי שהוא עצמו ידע על מעשיהם.

לפי מסקנות מכון גאלופ, מא־מינים 71 אחוז מהציבור שהנשיא ידע שמץ מהנעשה. לפחות על הנסיונות לטשטש ולהסוות על מע־שה הפריצה, ואולי אפילו על מעשה הפריצה עצמו. הנוסח כלפי הנשיא כה חזק עד שלמעלה מש־ליש מהנשאלים מאמינים שניקסון ידע מראש על הטמנת מכשירי האזנה בווטרגייט — דבר שב־וודאי אינו תואם את האמת.

סימן אחר, שהפרשה תוסיף להט־ריד את הציבור לאורך ימים, הוא במתישין הגדול של ניקסון. ככל שהאיש מוכר יותר לציבור כן מוסיף הציבור הרחב לעסוק בש־ערוריה הקשורה בשמו.

עתה אפשר לומר שהפרשה כבר הספיקה להשביע את סקרנות הצ־יבור עד כדי כך שדי לו במה שידוע לו עד כה, ואולי התעייף מלדוש בה עוד ועוד. לפי מכון גאלופ, יודעים עתה 98 אחוז מכלל הציבור על השערוריה, ואם הצי־בור כולו מודע עתה לפרשה, הרי שאין עוד אפשרות להרחיב את המעגל של המודעים לעניין עד כדי תמורה אפשרית בדעת הקהל — לטובה או לרעה.

במצב זה של מעקב הציבור כולו אחר השתלשלות הפרשה והגילו־יים, חלה ירידה גדולה בפופולא־ריותו של הנשיא ניקסון — לשפל שלא היה כמוהו. יחד עם זאת לא ניכרת תמורה בדעת הציבור לעבר הכיוון הקיצוני. הציבור ה־רחב מתנגד להעמדת הנשיא ניקסון לדין, גם כאשר המכון מציג ל־נשאלים את השאלה ההיפותטית כיצד עליכם להגיב אם אמנם ידע הנשיא מראש על קשר ההאזנה והחיפוי. למרבה הפלא, השיבו רוב הנשאלים, שגם במקרה קיצוני זה אין הם בטוחים שיש לנקוט כלפי הנשיא באמצעי הקיצוני. למעלה משליש הנשאלים התנגדו בפירוש להעמדתו לדין, ואילו 14 אחוז לא יכלו להחליט בנושא. גם בסקר שגילה כי 71 אחוז מהציבור מא־מינים שלניקסון יד בפרשה, השי־בו 18 אחוז בלבד שיש להדיח את הנשיא.

תוצאה מעניינת ביותר הושגה ב־מישאל אחר, בו נתבקשו הנשאלים להצביע בעד או נגד ניקסון, אילו נערכו הבחירות לנשיאות היום, ויריביו הם מקגאוורן ומאסקי, ואכן בשיחזור הבחירות לנשיאות שוב „זכה" ניקסון ברוב לעומת מק־גאוורן, הוא קיבל 43 אחוז מהקו־לות, בעוד שמקגאוורן קיבל 30 אחוז בלבד, ואילו מאסקי קיבל 35 אחוז.

המסקנה מכל אלה היא, שהעם ברובו הגדול נמנע מלהוציא פסק דין כחייב על ניקסון, לפחות לא עד כדי הצעתו לדין ולהדחה.

עם זאת אין לומר כיש תמיכה ניכרת בו. וקשה לתאר לעצמנו שהוא עוד מסוגל להחזיר לעצמו את היוקרה שהיתה לו לפני פרוץ השערוריה. אם יחליט להתפטר, ייתכן שרוב העם יקבל זאת בהר־גשת רווחה. אלא כל עוד מדובר בהליך לסלקו מהבית הלבן, כמדיני הציבור הרחב להבאיר זאת להב־רשות של נגיעון המקורות.

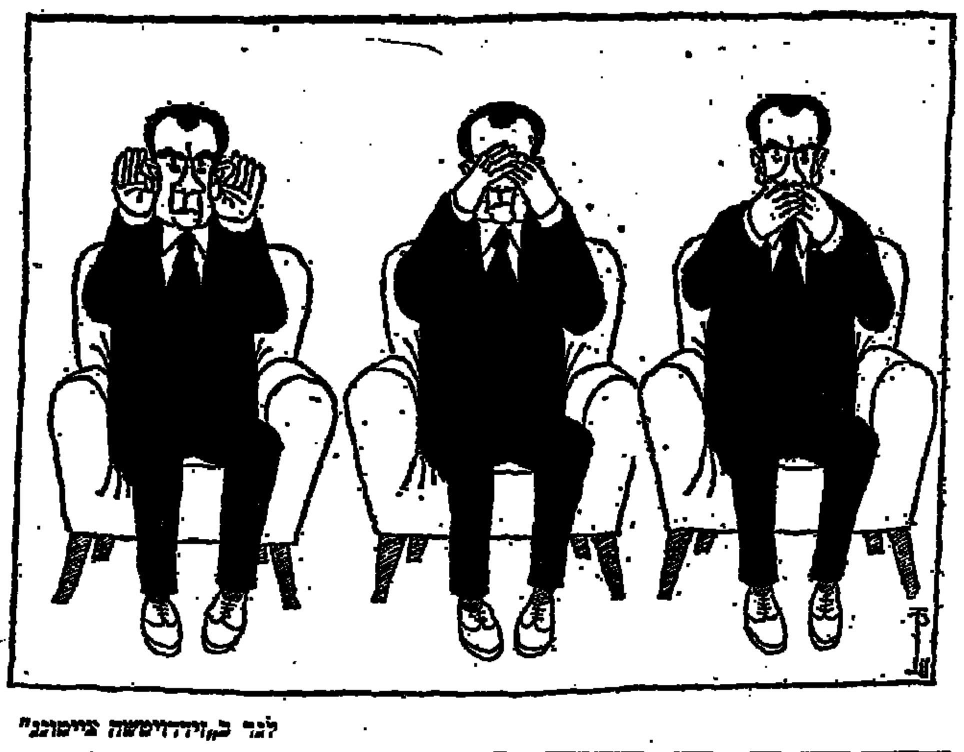

לגר ב„זידדויטשה צייטונג"

שיקום במקום צדקה

עובדי סעד ישראליים מפתחים עבודה קהילתית בשטחים

מאת דני צדקוני

יהיה גודלם של השטחים אשר יהיה, חיי הקהילה שלהם שוב לא יהיו כשהיו. הטיפול בשכבות החל־שות של האוכלוסיה והיחס אליהן עובר תמורה מהותית המחוללת מהפכה ערכית שהשפעותיה חורגות מן התחום הסוציאלי וניכרות בכל תחומי החיים. קומץ עובדי הסעד הישראלים מגשים בעבודתו השו־טפת בשטחים רעיונות קהילתיים שבישראל אי־אפשר ליישמם בכל מקום.

העזרה להלש בחברה הערבית, כבחברות דתיות מסורתיות אחרות, ניתנה בצדקה, כלומר בסיוע חמ־רי לעני. התיאוריות המקובלות ה־יום של שיקום ונסיון להחזיר ל־נזקק את כבודו העצמי ואת יכול־תו לקיים את עצמו בכוחותיו ב־סיוע החברה, לא היו ידועות ב־גדה. למרות שפעלו בה אגודות צדקה וולונטריות רבות, וברצועה שבה טיפל בנושא הסעד הצבא ה־מצרי, ושפרס לאגודה אחת אין פעולות בה אגודות צדקה קתולית.

סמנכ"ל משרד הסעד ד"ר מ. אביצור מגדיר את עבודת משרדו בשטחים כ„נסיון לשינוי גישת ה־סעד באופן כללי בהתאם לכללים מקצועיים". בשלב הראשון היה עיקר המאמץ מוקדש לבדיקת זכ־אותם של מקבלי התמיכות. רבים ממקבלי התמיכות קיבלו את „זכ־אותם", ממכותרים חוברים בעלי השפעה. בדיקת הזכאות נעשתה ב־צורה קפדנית ביותר ע"י בדיקת כל משפחה במעונה. השלטונות ה־קודמים, הירדני והמצרי, הגישו לנזקקים מקרב האוכלוסיה הקבועה בשטחים עזרה בשתי צורות: ב־מנות מזון — זו הייתה השיטה העיקרית, ובתמיכות כספיות קט־נות. בטרם „המפקד" חולקו ב־רצועה 85,000 מנות קמח לנזקקים מקרב התושבים, ו־200,000 מנות ביהודה ובשומרון. אחרי המפקד ירד מספרן ברצועה ל־26,000 וב־גדה ל־25,000. לעומת זאת חל גי־דול ניכר במספר מקבלי התמיכה הכספית. ששיעוריה מבוססים על המפתח המקובל בישראל שהוא 40% מהשכר הממוצע.

ב־1968 קיבלו בסה"כ 800 מש־פחות בעזה תמיכה כספית שהסת־כמה ב־12,200 ל"י לחודש. ב־גדה נמצאו 198 משפחות שכולן יחד קיבלו 19230 ל"י לחודש. מספר מקבלי התמיכה הכספית ב־רצועה — שהיא עניה יותר מה־גדה — עלה ל־3128 המקבלות 172,520 ל"י לחודש ויותר מ־3 מיליון בשנה. בגדה נכנסו למעגל מקבלי התמיכה הכספית 800 משפ־חות שההוצאה עליהן היא 516,000 ל"י בשנה.

הזוהי העזרה שאת זכאותו של אדם לסיוע מהחברה יכול לקבוע רק עובד סוציאלי היתה מעשה לא קל. במשרד הסעד צריך היה להד־ריך זאת גם בקרב העובדים ה־מקומיים שלצורך זה עברו הכש־רה מיוחדת. הקונספציה הישראלית של פעולת הסעד בשטחים כוללת את פעולת השיקום. שגם היא חי־דוש, ומבוצעת בעזרת ארגון ה־סעד האמריקני „קאר" וקרנות צד־קה מקומיות.

ד"ר אביצור מספר על „מקרה סעד" מרמאללה שנבדקה האפש־רות לשקמו. הסתבר שהאיש היה חורש במקצועו ולכן רכשו לו פר־דה ומחרשה על מנת שיוכל לע־בוד שוב במקצועו. לאחרונה פגש אותו ד"ר אביצור ושאל אותו אם הוא מרוצה. הפלח השיב שכן, אך הביע צער על שבוטלה תמיכת ה־מזון שקיבל. אם היו נותנים לו עוד מנת קמח, אמר, היה נושא אשה שלישית.

השיקום נעשה בדרכים שונות על־ידי הכשרה מקצועית או על־ידי הספקת ציוד לעבודה, במתן הלוואות נוחות ובמענקים. היו מקרים שאנשים שקיבלו אינוונטר חקלאי היו כדי להשתקם דיוהר אחר תקופה קצרה, שהבקר, הצאן או העופות שקיבלו מתו. ערבי מחברון שהוצעה לו הלוואה שי־קום שאל אם מקורה יהודי, וכשי־אמרו לו שכן, אמר שמצווה לקחת.

במשרד הסעד מתגאה שבשנה החולפת שיקם 120 משפחות בעזה ו־667 משפחות בגדה. פעולות אח־רות הן הקמת רשת „המפתנים" לנוער שנשר ממערכת החינוך וה־עומד על סף הפשיעה.

עד היום התבטאה עבודת הסעד בשטחים בטיפול בפרט. עתה, עם איכלוס השכונות לפליטי המחנות ברצועה, יזם מפקח הסעד ברצו־עה יצחק כהן פעילות סעד שהיא חדשה מסוגה בשטחים — עבודה קהילתית. בוגרת אוניברסיטה מצ־רית תושבת רפיח מונתה כעובדת קהילתית ב„שכונה הברזילאית" וכבר נבחר שם כתוצאה מכך ועד שכונתי שיטפל בעניינים הקהילתיים של השכונה.

המדריכה שבפעולות הסעד היש־ראלי בשטחים, המנוהלות ע"י 14 ישראלים והמבוצעות ע"י עשרות העובדים המקומיים, הוא מפעל ה־קייטנות שבישראל הוא בתחום ה־פעילות של הרשויות המקומיות ו־משרד החינוך.

מפעל הקייטנות, שהשנה יבלו בהן כ־8000 בנים ובנות מהרצועה והגדה הוא חלק מהנסיון לטפל ב־פרט ולדאוג להתפתחותו האישית ע"י הוצאתו לנופש בימי הקיץ ו־הרחבת אופקיו.

ילדים מיהודה ושומרון, שבעבר לא יכלו לבלות על שפת הים, עו־שים זאת כיום. ילדים מהרצועה חיים בשכונות נופש בתוספי אש־דוד ואשקלון עם ילדים יהודים, משחקים בכדורגל ורוכבים אתם סי־רים. ברור שהמדגש הוא על הקיי־טנות המתקיימות בישראל, אך ה־קייטנות מתקיימות גם בישובים. האמון של תושבי השטחים בהגינו־תם של הישראלים הוא גדול, וה־שנה ביקשו מאות הורים מענה ל־אפשר לבנותיהם לבלות שבוע מ־חוץ לביתן בקייטנה באכזיב. מי שיודע ומכיר את יחס המשפחה הערבית לבנותיה, יוכל להבין את המשמעות העמוקה של אמון זה.

שם קץ
טור החוטפים מעונש

של חטיפת המטוס היפאני, עם פיצוצו על־ידי חוטפיו אף, תאם את מהלך הפרשה מתחילתה. היה זה לכל ר מעשה־פשע מבולבל וכושל; מבצעיו לא ידעו מה ש ומפי לדרוש משהו; ואם היתה מטרתם להסב שוב פת־לב ל„עניין הפלשתינאי", הרי רק תרמו תרומה נוס־ לקבורת־חמור של העניין שאותו התיימרו לייצג.

ה„מיבצע" זה חבר יחד התעללות האכזרית ב־140 נוסעי ם והפחדנות האופיינית לפושעים הנזקקים לשיטה של ות בני־ערובה תמימים. מצד אחד לא היססו החוטפים זיק את הנוסעים ואנשי־הצוות של המטוס 88 שעות בתנאים ים, כשהמוות לנגד עיניהם, ומצד שני לא עמדה להם גבר ליהפך, כתגובתם, ל„קדושי הר־הכרמל". בכל שלבי מסעם ורף הם לא עשו דבר שעלול היה לסכן את חייהם.

עתה נמצאים ארבעת החוטפים בחסותם של שלטונות לוב. יסוד להשערה, כי גם עצם ההוראה לחטיפה באה ממקור הנוחיתה בלוב. מחוקת הנגות זאת, ולכן גם קלושים ביותר כויים, שלוב תיענה לדרישת יאפאן להסגיר את החוטפים ה, דרישה שעליה נמסר אתמול רשמית בטוקיו.

האפשרות היחידה למנוע מעשים כאלה בעתיד נעוצה בפעו־לה בין־לאומית כוללת ואחידה, מעוגנת בחקיקה שתחייב צעדים שלתיים נגד כל מדינה שתוסיף להעניק מקלט, סיוע ופטור־ נש לחוטפי מטוסים ובני־ערובה. פעולה כזו, כפי שנדרשה ידי ישראל מאז ראשית הטרור האווירי הערבי בארצות־. היא לא רק הכרחית, אלא גם אפשרית כיום יותר מאשר עם בעבר. בפרשה הנוכחית כבר סירבו כמה מדינות־ערב יר נחיתת המטוס החטוף בנמלי־התעופה שלהן; וארגנטי־ לה מצידם הנמיכו את הטון עד כדי התכחשות לכל קשר יפה. זוהי איפוא השעה לגשת לחקיקה, שתגדיר תפיסת בני־ בה, ותהא מטרתה אשר תהיה, כפשע בין־לאומי, אשר לגבי עיו לא תחייב שום הבטחה או התחייבות שסחטו בשעת שה או בסיומו.

יחוד „האחים"
שבק חיים

רן מטוס־הנוסעים היפאני בנמל־התעופה של בנגאזי בלוב ש גם אקורד הולם למחזה־השגעון הפרימיטיבי שערך שליט בה זו בשבוע האחרון. נסיונו לכוף את „האיחוד המיזוגי חלט" על מצרים, בערבוביה של „מהפכה עממית" וחוקים ין־הביניים, שם למעשה קץ לתכנית האיחוד כולה, ולו גם יחוד המודרג אשר סאדאת הסכים לו בשנה שעברה.

בעקבות המיצעד המבוהל לתוך מצרים, שסוכל על־ידי המצ־ רים וחזר על עקבותיו, בעקבות מחזה ההיסטריה ההמונית של גברים ונשים מתפלשים בעפר לפני המנהיג „המתפטר" ביע קדאפי קולותיו בנאום שכלל התקפה על „המשטר הרקוב" במצרים, על השחיתות והפרוטקציוניזם שבה. דבריו אלה לא זכו למענה בנאום הנוסף שנשא אתמול הנשיא סאדאת בכנס הנוער המצרי. התעלמות זו שיקפה את רגשות הבוז, שעורר קדאפי בציבור המצרי ואצל „אחיו אנואר" עצמו. השאגות הנלהבות, אשר להן זכה הפעם סאדאת, שלא כמו בעת נאומו המדיני הסר־התוחלת שלשום, באו להראות, שגם במצרים היית־כן, לא פחות מאשר בלוב, היסטריה המונית למען המשטר הקיים באותה שעה במדינה.

קדאפי חזר בו מן ה„התפטרות" שלו, וזאת „עד שייכון האי־חוד המלא"; אך איחוד זה הפך עתה לסיסמה ריקה בלבד. האיחוד המצרי־הלובי הצטרף עתה לשורה הארוכה של „איחו־דים" ו„פדראציות" בנוסח הערבי הידוע, שהוכרזו בקולי־קולות והתנדפו כעשן, בהשאירם אחריהם רק יסודות לאיבה ומשטמה הדדית.

העימות החוקתי
בין ניקסון והסנאט

פרשת ווטרגייט, המעסיקה את דעת־הקהל האמריקאית כבר יותר מארבעה חדשים ושישיתקה את פעולות הממשל בתחו־מים חיוניים רבים, נכנסה השבוע לשלב חדש וחמור. עם מתן צווי־הבאה של סלילי־ההקלטה משיחות הבית הלבן על־ידי ועדת הסנאט וכן גם על־ידי התובע הבלתי־תלוי המיוחד והודעת נציגי הנשיא שלא ייענה לצווים אלה — הועתק המוקד ממסע הגילויים של חטאי הממשל הרפובליקאי השמ־רני, שנעזר במידה רבה על־ידי העתונות הליברלית ואמצעי־התקשורת ההמונית, לעימות החוקתי בין הרשות המחוקקת למבצעת. קיים חשש סביר, כי העימות עלול להידרדר לאחד הסכסוכים הקשים ביותר בתולדות הרפובליקה, המתקרבת ליום הולדתה ה־200 בעוד שלוש שנים.

מבחינה משפטית וחוקתית טהורה אין לזלזל בנימוקיו של הנשיא ניקסון להתנגד להעמדת סרטי־ההקלטה של שיחותיו בבית הלבן לרשות הוועדה, שדיוניה מתקיימים לעיני מיליוני צופי טלוויזיה ושעד כה שימשה מעין משפט פומבי נגד הממ־של. אולם נוכח ירידת פופולאריותו של הנשיא וההחשדות הגוברים בציבור ביחס לחלקו בפרשת ווטרגייט יש בלי ספק משקל רב גם לטענת יו"ר ועדת הסנאט — שהוא אחד מבכירי המשפטנים החוקתיים בארה"ב — כי עקרון הפרדת הרשויות אינו תופס במקרה של האשמות בדבר פעולה בלתי־חוקיות. סם ארווין, הסינטור מצפון קרולאינה, הוא דמוקראט דרומי שמרני מכובד ואיננו נציג הממשל הליברלי האנטי־ניקסוני מאז ומתמיד. העניין עוד מסתבך נוכח איומו של התובע המיוחד להתפטר, אם לא ייענה הנשיא לצו שלו. שעת ההכרעה תבוא כנראה כאשר יידון הסכסוך בעניין הצווים לפני בית־הדין העליון בוואשינגטון, אך עד אז עוד יעברו כמה חודשים.

בינתיים מוסיף הנשיא להתרכז בענייני חוץ ובעיצומו של המשבר הוא מארח את השאה הפרסי, כשלב נוסף לגיבוש מדיניות השלום והאיזון ודוקטרינת ניקסון בחלקים השונים של אסיה. כפי שכבר נאמר במקום זה, ידידיה של ארה"ב יכו־לים רק להיות שותפים לתקווה, כי פרשת ווטרגייט לא תפגע בכושר הפעולה ובמעמדה של ארה"ב בזירה הבין־לאומית. אך לא בנקל אפשר לדכא את רגשות הדאגה הגוברת.

בצע
לא עלה יפה

הדירות השכורות לעולים — פתרון בשיכון, קשיים בקליטה

מאת אברהם קושניר

מה על שכירת דירות ל־ חדשים התקבלה על רקע בוכה רבה בתחום השי־ הורות שבדיעבד נתגלו כחד־צדקה, כמו זו של יו"ר הב־ סוכנות אריה פינקוס שדיבר סטרופה, או של שר הק־ נתן פלד שהזכיר מעברות. דיו את קבלת ההחלטה על דירות לעולים חדשים. על כרזות אלה, שנתמכו בשי־ ובהסכמה של שר השיכון זאב ה ההחלטה על השכירות שבשעתו נראה כראוי וכהר־ שומעים מפי המופקדים על לעולים מילים כמו „קטסט־ ו„מעברות" הרי שכירת די־ ע צעד העיוני שראוי לברך.

רק על רקע של „קטסט־ ו„מעברות", שכירת הדירות עד רצוי, כפתרון יעיל לב־עיות השיכון של העולים החדשים הדירות השכורות הן צעד לא רצוי שיש להימנע ממנו. וזאת מכמה סיבות.

הסיבה הראשונה היא הצורך במקום מגורים קבוע לאחר תקופת מעבר ארוכה ומתישה. צריך לזכור שעולה המגיע ארצה עובר שלבי מעבר וזמניים מרובים מרגע ההח־לטה להגיע לישראל. במקרים לא מעטים על העולים, בעיקר מבי־רה"מ, למכור את ביתם ורכושם ולנדוד אל תחנת מעבר נוספת טרם שיבואו ארצה. מבית זמני זה בשנאו, למשל, עוברים העולים פעם נוספת לקורת גג ארעית, ה־פעם במרכזי הקליטה בארץ. כאשר סוף סוף מסיימים הם את שלבי העליה וראשית הקליטה ונכנסים לדירה — במקרה השכירה הרי אין זו דירתם שלהם. וזוהי קורת גג שבתום שנה, ובמקרה הטוב לאחר שנתיים, יאלצו לעזוב אותה. כאן המקום לציין שבגלל מהירות ספו־לת שכירת הדירות לא הקפידו העוסקים לשכור כמחצית מכלל 3000 הדירות שנשכרו בשיטת ה־חודשים הראשונים למבצע רק לת־קופה של שנה, ללא אופציה להאר־כה נוספת של החוזה. בימים אלה נעשים נסיונות להאריך את האופציה לשנה נוספת. התוצאות אינן ודאיות. אך גם אם יאריכו את החוזים לתקופה של שנתיים, עדיין מהווה הדירה השכורה בפון ארעי שאינו דומה לשיכון קבע.

הסיבה השניה שבגללה ראוי להתייחס לשכירת הדירות כפתרון הכרחי קשורה בילדי העולים. לעו־לים הובטח שתמורת הדירה השכו־רה הניתנת להם „באותו איזור" דירת קבע. אך „אותו איזור" מב־חינת המבטיחים אינו בהכרח „אותו איזור" כפי שרואים ומבינים זאת העולים החדשים. מי שקיבל דירה שכורה ברמת־גן יראה בפתח־תקוה איזור אחר, ולא „אותו איזור". העולים חוששים מהשינוי בגלל הילדים שיש להם גם כך קשיי הסתגלות, לבתי הספר שלנו. החל־פת בית הספר תהיה עבורם קשה ביותר.

גם מבחינה כספית אין לעולים על מה לשמוח. הם זכאים לרכוש את הדירות שהם מקבלים על פי ערכן בשוק. עולה שנכנס לדירה שכורה מופלה לרעה לעומת עמיתו שנכנס לדירה מכלל. האחרון יכול לרכוש את דירתו על פי מחירה כיום, ואילו רעהו שנשלח לדירה שכורה יתחיל לשלם עבור דירת הקבע שלו רק בעוד שנתיים ומחיר הדירות אינו קבוע כידוע.

בעיה חמורה עוד יותר, בעיקר לטווח הארוך, היא בקשר שבין הדירות השכורות למדיניות פיזור האוכלוסיה. בתחילה לא רצו העו־לים לשמוע על הדירות השכורות. אחר כך הבטיחו להם שתמורתן יתנו להם „באותו איזור" דירות קבועות. רוב הדירות השכורות נשכרו באיזור המרכז, ובמלים אחרות התחייבו לספק לעולים חדשים דירה קבו־עה במקום הצפוף ביותר בארץ ואמרו להם זאת במפורש כדי שיסכימו להיכנס לדירה השכורה. כך אולי משכנעים עולים חדשים להיכנס לדירה שכורה אך בוודאי לא מקיימים מדיניות של פיזור אוכלוסיה. יש סיבות נוספות, המ־צויות בדין וחשבון שהוכן על ידי מנהל המחלקה לקליטה במשרד הקליטה אהרון צבית, שכולן מבו־קות מודע חשוב, שלא לשכן את העולים בדירות שכורות. כמובן, כאשר נמצאים על סף „קטסטרופה" או בפני הקמת „מעברות" (כדב־רי פינקוס ופלד) נדחקות סיבות אלה. אך כבר שבועות אחדים לאחר תחילת מבצע השכירות הת־ברר שהערכה זאת היתה מוגזמת. הנתונים הקיימים מצביעים על עודפי דירות. בנק ישראל מפרסם מדי חודש נתונים על כמה מאות דירות העומדות ריקות. במשרד השיכון עדיין בודקים מה אפשר לעשות עם חמישים ואחת אלף הדירות הריקות שנמצאו לפני שנה במפקד האוכלוסין. בינתיים, בעק־בות בדיקת השבעות מים והחשמל גילו שיש „רק" כעשרים אלף דירות ריקות, מתוכן כמה אלפים בבעלות „עמידר" ו„עמיגור". בכ־נסת מגישים שאילתא על 250 די־רות שבבעלות משרד הקליטה, שח־לקן עומדות ריקות כבר למעלה משנה.

בקיצור, סימנים רבים מלמדים על כך שיש בעצם דירות ריקות ובארגון טוב יותר אפשר היה „לג־לות" היכן הן. היה כדאי אולי לרכוש אותן עבור העולים החד־שים במקום לשכור אותן, אבל בדיון שהתקיים לאחרונה אצל שר האוצר פנחס ספיר, בהשתתפות שר הקליטה נתן פלד, לא דיברו כלל על אפשרויות אלה והחליטו שם למעשה לשכור בשנת החוד־שים הבאים עוד שלושת אלפים דירות נוספות, משום שהמבצע הר־אשון „עלה יפה". איש לא דיבר באותה ישיבה על מגרעות הדירות השכורות מבחינת העולים. ומשום שלא נשמע כל עירעור — למרות שיש דין וחשבון כתוב במשרד הקליטה, הוחלט על המשך המב־צע, ועל כך הביקורת.

הפתרון הזמני של השכירות נו־עד בעיקרו לסמוך פער זמני בין מועד הגעתם של העולים ארצה, לבין מועד סיום הקמתם של ה־בנינים עבורם. יש עתה ירידה זמנית במספר העולים. ירידה זאת, בצירוף קשיי הקליטה בדירות הש־כורות, מהווים סיבות טובות להח־לטה שאין לשכור בשלב זה דירות

למוסקוה אין תכנית
ליישוב הסכסוכים במזרח התיכון

מאת רודולף חימלי

יות החוץ של ברה"מ תו־ כמה שנים, לרכישת אחיזה דינות ערב ולהרחבת ההש־ הסובייטית באיזור, נתונה בכל מדיניות חדשה השואפת בין ברה"מ לארה"ב. מי ן מטיל ספק בתמורה זו. לבוא סממנים לתמורה ב־ ן על חאפז איסמעיל במוס־ חאפז, שהגיע למוסקוה לפ־ בוע ונועד עם ברז'נייב, סיים יקורו תוך זמן קצר וכבר יומיים שב למצרים, ול־ סיבנים לא קיבל מברז'נייב בטחה כל שהיא בכל הנוגע ת מוסקוה בסכסוך המצרי־ לי.

ל היה חאפז, או שולחו סא־ להניח מראש שביקורו ב־ זה אצל ברז'נייב, לאחר ש־ ור זה עתה מפגישת הפיסגה נשיא ניקסון בוואשינגטון, לא עוד את מוסקוה כמסלולה הבנה וההפשרה עם ארה"ב. הדד המצרים בדיעבד ש־ ביקורו של חאפז במוסקוה אך רק „לקבל אינפורמציה ר ראשון" על פגישת הפיס־ ברז'נייב־ניקסון ותו לא. גם כל ההודעה הרשמית של ת „טאס" על הפגישה כל עם ברז'נייב. האומר ש־ ה התנהלה „באווירה ידידו־תית וגלויה" לבי אומר למעשה, כחילוקי־הדעות בין מצרים ל־ברה"מ נשארו כפי שהיו.

גם אם ההודעה הרשמית הסו־בייטית על ביקור חאפז מחייבת נסיגת הכוחות הישראליים מכל השטחים הכבושים, עומדת בעינה ה־שאלה — מה מוכנה ברה"מ לעשות כדי לממש תביעה זו. ו־אכן סמוך לבואו של איסמעיל למוסקוה פירסמה הסוכנות הסו־בייטית „טאס" מעין תשובה ל־שאלה זו: מבחינה צבאית לא תעשה ברה"מ מאומה, או כמעט מאומה. מה שנאמר למעשה ב־ידיעת „טאס" הוא שהסובייטים מכירים בתביעה לחיזוק כוחו של הצבא של מצרים ושאר מדי־נות ערב ומוכנים לתרום לחיזוק זה, למען יוכלו מדינות ערב ל־חסל את התוקפנות הציונית ה־נתמכת בידי האימפריאליזם וכדי לסייע לממש את זכויות העם ה־ערבי הפלשתינאי". קשה עוד ל־תאר ניסוח יותר מעורפל ומסובך מזה. עם זאת מן הראוי להצביע על הפיסקה המדברת על „תפי־חתו הגדולה של תוקף הידידות הסובייטית־מצרית" כאחד הנושאים שהועלו בשיחות איסמעיל עם ברז'נייב כבל ראיה שאין מקום להתנבא לביטול אותו ותוקף הידי־דות הסובייטי־מצרי, לפחות לא בעתיד הקרוב.

לביקורו של חאפז איסמעיל במוסקוה, היתה גם סיבה נוספת, והיא לדון עם הקרמל בדבר האי־חוד המתוכנן של מצרים עם לוב. האיחוד בין מצרים ללוב מעורר דאגה בקרמל והעתונות הסובייטית מדברת מזה כמה שבועות בגנות לוב „האנטי דמוקראטית והמלחמתית־ראקציונית" של קדאפי.

ברם, הקשיים נתגלעו לא רק ביחסי מוסקוה עם מצרים, אלא אף עם עיראק, אותה ניסתה ברה"מ לעשות למשענת עיקרית להכניותיה במזרח התיכון. אחת הסיבות להרעת היחסים עם עי־ראק היא אפשרות התגלעותו מ־חדש של הסכסוך המזוין בין עיראק לכורדים. כדי למנוע אי הבנה בין מוסקוה לבגדאד, „פראבדה" המוסקואי לפני שבוע סברה"ם לא תראה בעין יפה את התחדשות הקרבות בקורדיסטאן. „השלום עם הכורדים", כותב „פראבדה", „הוא הגורם החזק ל־הבטחת יציבות השלום בעיראק". ההסכם שנחתם עם הכורדים ה־עיראקיים במרס 1970 מבטיח ל־מיעוט הכורדי אוטונומיה. ו„פראבדה" מזכיר לשליטי עיראק שעליהם לפעול בהחלטה כדי להג־שים את ההסכם עם הכורדים.

מנקודת ראותה של מוסקווה, אין היא רואה נחת מידידיה ה־ערבים. נזלת הרפובליקה של דרום תימן, הידידה הערבית ה־יחידה שאינה מהווה בעיה. בעוד שבעבר ביטחה המדיניות הסובי־טית הפרו־ערבית מהתמיכה ה־אמריקאית בישראל, מתקשה עתה ברה"מ למצוא מכנה משותף אשר בעזרתו תחזיק בתלם את כל ידידיה הערבים המסוכסכים ביניהם לבין עצמם, כגון מצרים המסוכסכת עם הסוריה, צפון תי־מן עם דרום תימן. ועוד. בזהה הגיע תורה של מוסקווה להתנ־סות בכל אותם הקשיים והסתי־רות הכרוכים בקיום ידידות בת־קיימא עם העולם הערבי המפולג והבלתי־יציב. כפי שנתנסו בכך לפניה מדינות המערב, מוסקווה לומדת את הלקח, והוא שהעולם הערבי „הידידותי" הוא של מלא עקרבים בו קשה להבדיל בין ה־סרטן העוקץ לבין הנעקץ.

(„זידדויטשה צייטונג") נוסמת.

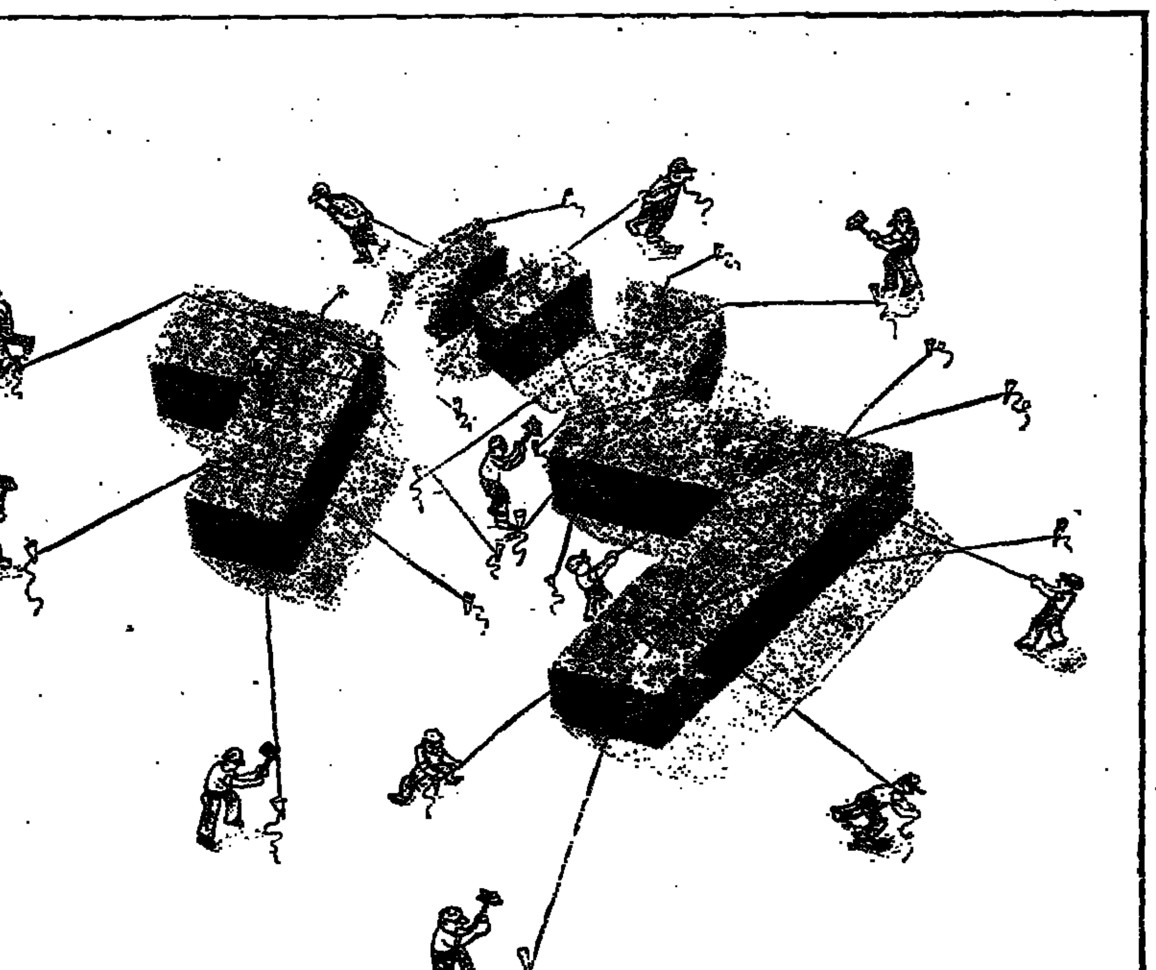

הצמד את הלירה שלך ויהיה לך יתרון!

דיבורים על עליית מחירים לא יביאו לך כל תועלת. בידך האפשרות לשמור על הלירה שלך ועל ערכה. חסוך באחת מתוכניות החסכון המאושרות „יתרון" אשר בכולן כספך מוצמד למדד יוקר המחיה ובכך שומר על ערכו ועל כוח הקניה שלו. תוכניות החסכון „יתרון" של דיסקונט נותנות לך מיגוון רב של אפשרויות לחסכון בתשלומים חודשיים החל ב־25 ל"י לחודש או בהפקדות חד־פעמיות עד לסכום של 25,000 ל"י. אחת מתוכניות אלה בוודאי תתאים לצרכיך. בנוסף להצמדה למדד תהנה בתוכניות „יתרון" מהכנסה גבוהה פטורה ממס הכנסה, ממענק, מביטוח חיים ומבות. מזכות לקבלת הלוואה בתנאים נוחים ומהאפשרות למשוך את כספך בכל עת תוך מתן הודעה מוקדמת של שלושים יום בלבד. הצמד את הלירה שלך לאחת מתוכניות „יתרון" ויהיו לך באחת יתרונות של ממש.

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

בנק ברקלים דיסקונט בע"מ

هكذا من الأصل

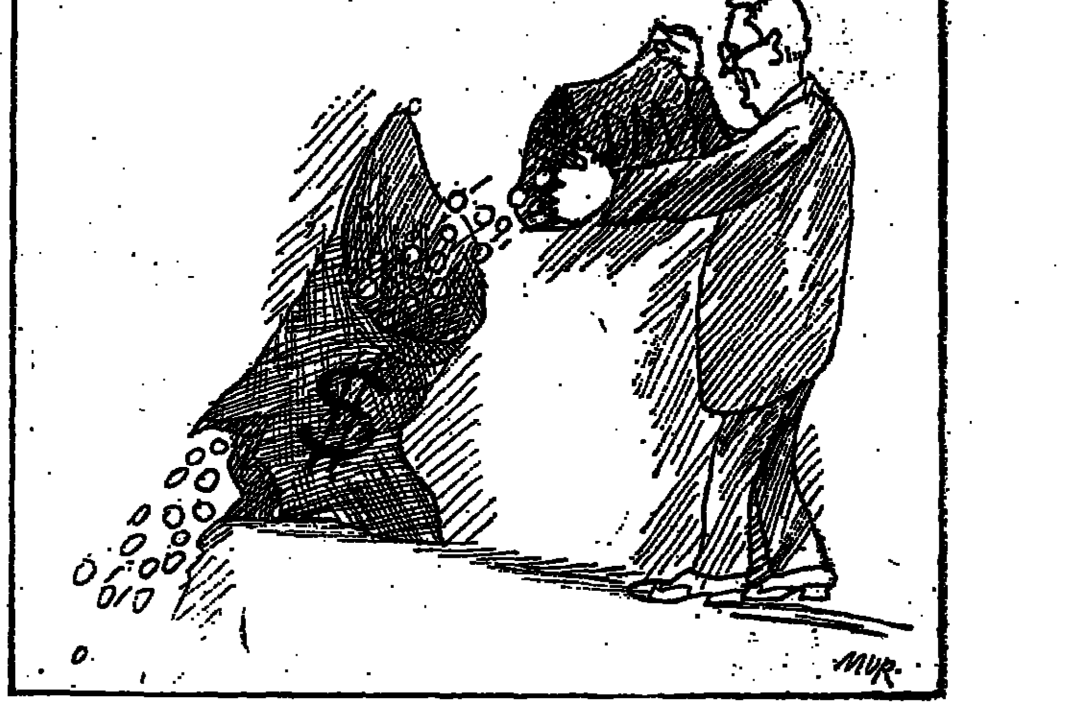

הבנק הממלכתי בגרמניה תומך בדולר

מירשיץ ב„די צייט"

מי יהיה המנהל הבא של הטלוויזיה

מאת טוביה מנדלסון

שוב עלינו לנבוח למצוא תקופה לשאלה העצמית — מי יהיה המנהל הבא של הטלוויזיה הישראלית. אך קודם יש להצדיע לישעיהו תדמור, המנהל שפרש. לא על שהגיע לדרגת אל"ם בצה"ל, אלא על האופן האלגנטי והמכובד בו עזב את הטלוויזיה הישראלית. במכתב תודה מנוסח היטב לעובדי הבניין, בלי לסרוק חוק מפי את הגלות.

ישעיהו תדמור ביקש בתפקידו כשנה לפני שפורסם המכרז והוא זכה בו לתקופה של שלוש שנים. כשר הושאל מצה"ל לטלוויזיה היה סא"ל כאורכב משנה, אשר עשה בטלוויזיה מאמצים כנים לשנות דברים, בעיקר בתחומי מוסר העבודה ויחסי העבודה. הוא רצה להגשים תוכניות — ואולי „להעלות את קרנה של הטלוויזיה הישראלית". אחרי שזכה במכרז נהג תדמור להבין שאין בכוונתו להיכנע ללחצים, להיפגע מדברי הביקורת ולהתקפל ועל בן הפתיעה התפסרותו במידה רבה. תדמור לא נכנע בסופו של דבר, אלא, פשוט, התפכח והגיע למסקנה שדרגת אל"ם ותפקיד חדש בצה"ל כדאיים לו יותר מאשר להמשיך ולשאת באחד התפקידים המסובכים במדינה. תדמור ארז את הפציו והסתלק מהטלוויזיה הישראלית.

עזיבתו של תדמור אולי ציערה אחדים, השאירה אחרים אדישים ועוררה גלי שמחה אצל אחרים. אבל דבר אחד היה ברור לכולם: שוב מתחילה המרוצדרה של איפוש מנהל חדש. בתחילה התנהלו העניינים בנושא זה באורח די פאסיבי. התוצאות המכובדות, המדוזהות בהשטנות ובהקפדה על כל „סכסוך תריף בטלוויזיה" בין נתב תמונה לצהר כפיק, זרקה מספר שמות כבעמדים.

ישעיהו תדמור

אך בבניין הטלוויזיה בשאר העובדים הסרי צריין למדי. כמרגלים בהילופים הדירים של כנהלי טלוויזיה.

ההתעוררות הזולה כשפורסם המכרז החיצוני למשרת כנהל הטלוויזיה. התברר כי נעשה שינוי בנוסח הדרישות לקבלת המשרה. במקום, כפי שהיה נהוג במכרזים קודמים למשרת מנהל הטלוויזיה, דרישה לנסיון של תשע שנים בשידור או בתחום דומה, נאמר במכרז החדש כי על המועמד להיות בעל נסיון של תשע שנים בתפקידי מינהל בכירים. בטלוויזיה הופץ כיף כי השינוי בנוסח המכרז נעשה לפי מידותיו של מי שהיה סמנכ"ל רשות השידור ארנון צוקרמן. צוקרמן נמנה על מקורביו של שמואל אלמוג, המנכ"ל, ומכילא הוסבר השינוי בכך שאלמוג מעוניין בו כמנהל הטלוויזיה. הסבר זה קיבל שני חיזוקים: האחד, בעובדה שהמועמד השני שהוזכר למשרה הוא יצחק ליבני, מפקד גלי־צה"ל אשר ודאי שאינו נמנה עם מקורביו של אלמוג והחיזוק השני — השינוי בנוסח המכרז שנעשה בלא ידיעת סמנכ"ל הרשות, אהרון כיטל, ובלא ידיעת הוועד המנהל של הרשות.

לפי גירסת גו הורה אלמוג למנהלת כח האדם ברשות לשנות את נוסח המכרז. על המכרז חתום סמנכ"ל הרשות, א. מיטל ומוכנים כי אלמוג אמר שמיטל ידע והסכים. יו"ר רשות השידור ואלטר איתן, לעומת זאת, טען כי מיטל אמר לו כי לא ידע כלל על השינוי בנוסח המכרז. אם נכונה גירסה זו שעדיין לא הוכחשה, הרי שאלמוג עשה בשעה רציני, שלא תרם ליוקרתו, הבעוררות בלאו הכי.

בכל מקום, בעקבות השינוי בנוסח המכרז והטענות כי הכוונה להלביש מראש את הכשרה על ארנון צוקרמן, תבע חבר הוועד המנהל ד"ר תבין, לכנס את הוועד לישיבה מיוחדת כדי לדון בביטול המכרז. מאחר שהוועד המנהל אמור היה לשבת בוועדת מכרזים לדון במועמדים למשרה ביום ראשון השבוע, התכנס הוועד המנהל בסוף השבוע שעבר לישיבה סגורה. במהלך הישיבה התפטמה ביקורת חריפה נגד מנכ"ל הרשות שמואל אלמוג על אופן הטיפול במכרז, אך בסופה של הישיבה היה ד"ר תבין היחיד שהצביע בעד הצעתו לבטל את המכרז. הוועד המנהל החליט כי המכרז תקף אך עם זאת קבע כי יוארך מועד הגשת ההצעות. על כן, נדחתה ישיבת ועדת המכרזים שנועדה להתקיים ביום א' והיא תתקיים במועד החדש שקבע הוועד המנהל. באותה ישיבה קיבל הוועד המנהל החלטה נוספת, שיש בה למעשה כדי לאשר כי הטיפול במכרז היה לקוי. החלטה לפיה כל מכרז למשרה שהוועד המנהל מחליט על אישורה ביושבי בוועדת מכרזים, לא יפורסם לפני שנוסח המכרז יאושר על ידי הוועד המנהל.

הפרשה על נוסח המכרז כמעט נסתיימה, שכן עדיין לא ברור אם ד"ר תבין אכן יגיש ערעור על החלטת הוועד המנהל בפני השר יגאל אלון, המכהן מטעם הממשלה על ביצוע חוק רשות השידור. מכל מקום, הפרסומים סביב המכרז והביקורת בישיבה המיוחדת של הוועד המנהל השאירו טעם רע בפה, למרות שהכל מתרכזים עתה במירוץ על ההנהגה עצמה.

נראה כי שלושה מועמדים למשרה: לנסין, במאי אירי שהשתקע בישראל והיה יועץ צוות ההקמה של הטלוויזיה הישראלית, מי שהיה סמנכ"ל רשות השידור ארנון צוקרמן ומפקד גלי צה"ל יצחק ליבני. המאבק יתחולל, קרוב לודאי בין צוקרמן לליבני. צוקרמן הוא בעל נסיון רב במינהל, מסרה היטב בעניני רשות השידור ובעניני הטלוויזיה. מקורב לשמואל אלמוג ומוכר לעובדים. הוא נראה מתאים אך באותה מידה נראית מועמדותו של ליבני כמתאימה ועל כן ניתן לאמר כי התחרות ביניהם שקולה. בעוד נסיונו של צוקרמן הוא מינהלי, נסיונו של ליבני הוא גם בשידור. יצחק ליבני הוא מפקד גלי־צה"ל, מוכר לחברי מליאת הרשות ולחברי הוועד המנהל, שכן כמפקד גלי צה"ל משתתף ליבני הן בישיבות הוועד המנהל והן בישיבות המליאה — להוציא את הישיבות „הסגורות". לזכותו של ליבני עומד נסיונו הרב בגלי צה"ל ולדעת רבים הוא האיש שיצר את גלי צה"ל והפך את התחנה השידור הצבאי למתחרה של שידורי ישראל.

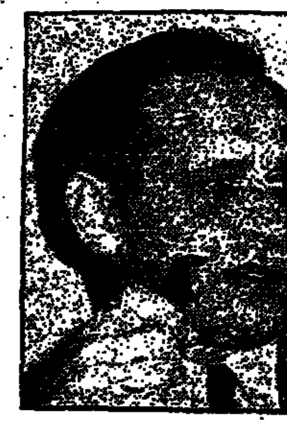

שמואל אלמוג

בינתיים החלה הפעולה מאחורי הקלעים. מזה יש בין חברי הוועד המנהל הנוטים להצביע בעד ליבני ואלה פועלים לרכוש לו קולות. כן ערך פועלים אחרים למען רכישת קולות לארנון צוקרמן. מעניין יהיה לראות, כיצד ישפיע האירוסין על הטיפול במכרז הדיון המיוחד של הוועד המנהל על החלטתו בענין הדיון על קביעת המועמד ההואיל לקבלת המשרה.

לא אומר, כי אני אופטימי. נסיון העבר הוכיח כי „התקופות הרשות" המתחילות בטלוויזיה הושות לבקרים אינן משענות בסופו של חשבון, דבר. איני שותף להערכות כי רק הגברת סמכויות מנהל הטלוויזיה וסילוקו של שמואל אלמוג יעזרו את הבעיה. המנהל הכללי של רשות השידור אינו המגן מעלכתי הוולש ביד ברזל ברשות ואיזולה. היא לתלות בחילופין הסדירים במנהלי הטלוויזיה בכך שאלמוג כבר את שדיוקם, אינו נותן להם גיבוי ובכלל אינו מקשיב לטענות העובדים אשר לסיפין התורר ונשנה, כי כל המנהלים הולכים ואלמוג נשאר גם הוא אינו תקף. המורכבות בכשרת מנהל הטלוויזיה היא פע לחלקו של המנכ"ל בהתפטרויות וספק אם הבעיות המסובכות והמורכבות הכרוכות בניהול הטלוויזיה היו נפתרות לו שמואל אלמוג לא היה עתה מנכ"ל רשות השידור.

האם יוסיף הדולר ליפול?

מאת פאול קליגל

יסוף המארק לא הביא אל שוק הכספים את הרגיעה המיוחלת. כגאת הירידה בשער הדולאר טרם נבלמה סופית. שאלות רבות נשארו בעולם הכלכלה: האמנם צפוי משבר כלכלי עולמי חדש? האם השייכים־של־הנפט אשמים בהתפתחות הדולאר? האם קיימת סכנה מבחינת של נחשול סחורות יצוא אמריקאיות באירופה? האם יתפשר המצב כאשר הבנקים ימכרו זהב? כאמור, הכל דשים בסוגיות אלו ועד כה לא נמצאה להן התשובה ברורה ומשכנעת.

1. „הדולאר נפגע מעיתוי הדיאלו, כמו ששערי המטבעות האירופיים מיוספים יותר על המידה" — לאחרונה נוכבת סכנה של לעתים קרובה, אך לאמיתו של דבר אין הסכנה כזו, כי אם מתבונה על התרחבות ראשונה בלבה. למעשה, ניתן לקבוע את היחס בין שערי המטבעות השונים רק באמצעות הערכת כוח הקניה של כל מטבע. מחקרים שהתנהלו לאחרונה, הוכיחו, כי שער הדולאר הנמוך הנוכחי תואם את כוח הקניה של הדולאר. היורים אירופיים ידעו זה מובן כי שער הדולאר (לפני הירידה) לא תאם את המציאות. רק עכשיו מתחילים מחירי המוצרים האמריקאיים להיות סבירים בעיני תושבי אירופה.

2. „האמריקאים מעוניינים בירידת שער הדולאר". לכאורה, יש בטענה זו גרעין של אמת: על ידי הגדלת היצוא וצמצום היבוא יכולים האמריקאים לשפר את גרעון הסחר שלהם. על כן ניתן לומר, כי האמריקאים אינם מצטערים על ירידת שער הדולאר. מאידך גיסא יש לזכור, כי עכשיו נאלצים האמריקאים לשלם יותר בעד חמרי גלם חיוניים (כדי לכסות את הוצאות [illegible] של נפט, [illegible]). אם היצוא שלהם [illegible].

3. „חששות לאנרגיה פאודחים מגביר את הצפת שוקי הכספים בדולארים". בעיית הנפט הבובאת לאמריקה גדלה והולכת. אין ספק כי עובדה זו תורמת לגידול היצע של דולארים בעולם. מקבלי הדולארים (בעיקר מדינות הנפט הערביות) אינם נוטים לאגור את הדולארים. הם מעוניינים להמיר אותם למטבע קשה יותר, לזהב או להשקעות. אין מספרים מדוייקים על ממדי ההיצע הזה של דולארים, אך על פי אומדנים זרים מדובר במיליארדי דולארים. כאשר עד שנת 1980 יגדל גידול בהכנסות הערבים מנפט עד ל-30 מיליארדים בשנה, יש לצפות גם ללחץ גובר הולך על שער הדולאר.

4. „מצב הירידה בשער הדולאר נגבר הביקוש לזהב ועוד (ונביה), הביקוש הגובר הוא הביקוש את השבר הגלה, כלומר — של ההתייקרות בחמרי הגלם". אבינעו של הדולאר ירדה, רי בכאן הנטיה להמיר דולארים בדברי ערך או במטבעות אחרים. עם זאת הוא זו גורם אם בבכיה זו גורם ראשי להתייקרות חמרי הגלם. במצב בכל המקרים מדובר במחסור של חמרי גלם בשווקים. המחסור הוא הגורם להתייקרות. כן הראוי לציין, כי היישק של המטבעות האירופיים היקרה בעקבה את עולן ההתייקרויות.

5. „הירידה המשכבת בשער הדולאר הגרום משבר כלכלי עולמי חדש". הירידה התלולה בשער הדולאר בימים האחרונים הזיקה את ידיעת של רואי השחורות לבירוגה. מנבאיהם משבר השפל כבר זה שפקד את העולם בשנת 1925. ואכן, ניכרים לאחרונה סימנים על נטיה אל מצב של „הכתבת שערים" ושל „מיתון". מצב כזה אם יוכן, עלול להרוס את היציבים של „חלוקת העבודה" במישור הבינלאומי, לפגוע ברווחתן של ארצות רבות בעולם, ולהכריח גם להביא לידי משבר עולמי. עם זאת כן הראוי להזהיר את הפרשנים מפני הדפטימציה. אם אכנם יתנהלו ההתפתחויות באלה, ההיה קויים ללכודים והערכותיהם של הגורמים הכלכליים האחראים באירופה. כבר עכשיו כותרות כרוניות העשק המצאת המבתגנת הוכיחו, כי בעיקר ביום לבין עצמה. היקף הסחר שלהם עם מדינות שמחוץ לשוק המשותף אינו עולה על 10%—20%.

6. „ירידת השערים הכוכבה זה הירשה את התמוטטות הדולאר". טענה זו אינה מבוססת ואינה ניתנת להוכחה. המשך מדיניות שערי החליפין הקבועים היה מגביר את הלחצים האינפלציוניים. נוסף על כך היתה אמריקה נוקטת בוודאי מדיניות של תגובה בתחום הסחר. לעת עתה אין תהליך יעיל לניידות השערים.

7. „אירופה הייתה לתת מפני נחשול היצוא האמריקאי". צרפת תובעת לאחרונה פעולת מגע למקרה שעסקי אירופה יצפו בהרות אמריקאיות. הצרפתים מציעים להטיל מכס מיוחד העשוי לייקר את סחורות היצוא האמריקאיות ובכך לבטל את היתרון של הדולאר הזול. אך בלי הרחבת היצוא לא תוכל אמריקה לאזן את המאזן המסחרי שלה ובלי שיפור המאזן המסחרי לא ישוב הדולאר להיות כמטבע אמין בעיני הציבור. הרחבת היצוא האמריקאי עשויה לאזור את משבר המטבע. יש לזכור כי היקף היצוא האמריקאי היה עד עכשיו צנוע מאד (לא יותר מ-13 אחוז מהיקף הסחר העולמי). על כן אין חשש לנחשול שעשוי להציף את אירופה בסחורות אמריקאיות.

8. „את בעיית עודף הדולארים בעולם אפשר לפתור על ידי מכירת זהב". באירופה בלבד „מסתובבים" על פי אומדן זהיר כ-100 מיליארדי דולארים. גם אם יתקבלו כל הבנקים המרכזיים של אירופה למאמץ משותף לא יוכלו לגבור על המבול הזה. אשר לזהב — כהזהב כי הבנקים אינם מוכנים עכשיו למכור זהב „טוב" תמורת דולארים „גרועים".

9. „הרגיעה בשוק הכספים תבוא רק כאשר הדולאר יהיה שווה שני מארקים". הרגיעה בשוק הכספים אינה תלויה בגובה שער הדולאר בלבד, כי אם גם בהתפתחויות בתחום הכלכלה והמסחר בשני עברי האוקיינוס האטלנטי. כל עוד אין לדולאר שער ריאלי (במשך שנים רבות לא היה לו שער ריאלי) תימשך ההמישה בשוק הכספים. בחדשים האחרונים נעשו מאמצים להתקן את כח קנייתו במשך ימים רבות. יתכן, כי השער הנוכחי של הדולאר (ואולי תידרדר עוד ירידה קלה נוספת) יתרום ליציבו להרגעה.

(„די ולטווכה", ציריך)

אין יסוד לתחזיות על עודף אקדמאים

מאת יהושע תדמור

כל דעות תנועתיה, כל דעה ומסקנותיה. עוד לא היתה דעה מדעית אחת שעסקה בתחזיות על היצע וביקוש בשוק העבודה הישראלי בעתיד שלא הגיעה לסיכומים שונים ולפרקים גם מנוגדים.

למשל: כמה מחקרים כבר נעשו לאחרונה בישראל בדבר עתיד הביקוש לרופאים? דו"ח ועדת ד"ר פלדמן קבע שצפוי עודף עצום של רופאים בעוד אשר דו"ח אחר שניתח אותם נתונים הגיע למסקנות הפוכות. הנה הדין חשבון של ד"ר פיזאם המצביע, על סמך ניתוח אותם מספרים, על מחסור ניכר ברופאים הצפוי לקראת שנת השמונים.

גם כאן עלה צמה הוועדה בנוגע לעודף היצע של מהנדסים. אך בעוד דו"ח פרופ' רפאל סרי פין שנתמנתה על ידי [illegible] על עודף כמיים של המהנדסים הצפוי בעוד חמש שנים, היתה מסקנתו של אלוף עמוס הורב פסק גם הוא בנושא הזה. בחוסר עצום, קריטי, של אלפי מהנדסים. שנה לאחר מכן קבע פרופ' דן פטינקין קביעה הסותרת את מסקנתו של אלוף הורב והצביע על עודף תיאורטי צפוי של מהנדסים. היכן הטוני בסיכומים אלה ובמסקנותיהם? הוא נובע בחוסר נתונים בספקים הנדרשים בזה בעבודה אצל עורכי המחקרים הבסיסיים. הנה היום כבר ידוע בקרב אנשי המקצוע שבקרבם הבתוקרים נשלים בידי [illegible] וחסרי בבניין המבכים להגדיר את הצבירים ובלבד להיכנס ל„שוק". הם בעצם בעלי התחזיות, עורכי המחקרים הבסיסיים שעליהם נבנות לאחר מכן התיאוריות כגון זו של הוועדה האחרונה. בבדיקה המקצועית הכל כותר כל עוד אין הדברים פועלים נגד האינטרסים המיוחדים של הבריאה. ואולם כאשר נוגע הדבר לעתיד הצלית והמסקנה מסתכמת על מחקרים ונתונים בדויים כביכול אין להתריע.

ואם אכן הגבנים הרי לא מדויקים המסקנות פזיזות — הרי אין גם צורך לבזבז את כספי הקרן המיוחדת בת 100 מיליון אשר גוייסה במהירות למלחמה מוגנה בעודף היצע אקדמאים אשר כאמור, ספק באר אם הוא קיים בכלל. לבד מן הצורך לשכנע כמה מאות אקדמאים [illegible] את הכוהלו הצפוי של כ-13,000 בוגרים.

> **מסקנות חמורות מדי בנושא רגיש (ג')**

אוסיף כמה הערות החורגות בעניין אהוב בחקר. כל עניין ההיצע והביקוש בקרב מקצועות אקדמאיים היינו עניין מורכב ומסובך. מסובך עד כדי כך שכל חברה בתעסוקה מתאימה את עצמה ואת תכנוניתיה הכלכליות לכוח האדם המקצועי המצוי בקרבה. אפילו אין הדברים מוגדרים באחדות מהמצב הרי כל מוסמך לכלכלה ידוע להסביר שבדרך כלל ההיצע מתאים עצמו לביקוש.

היצע הרופאים בישראל למשל, יש אומרים שההיצע גדול מדי. יש אומרים שצפוי חוסר. כך או כך, אין ספק שבשלב בסיס, עת היה עודף היצע, נוצרו אותם רופאים וסטנדרד לשירות שירותי רפואה טובים יותר מאשר באירופה וארה"ב. עצם העובדה שבצדי היום רופא אחד על חמש מאות תושבים יצרה סטנדרט של שירות רפואי. אך אם אכן צפוי להיווצר עודף היצע של רופאים הרי אין קושי להעלות את הרמה ולקבוע סטנדרטים גבוהים יותר בעזרת תקנים חדשים.

וכל עוד אין הדברים לבעיים אופי המוני — אין אסון בכך בארץ עליה. כל זאת כל עוד אין המדובר בשטפון בהיצע המוני שלא ניתן לכל ויסות. הנה המסקנה הפהאומית של ההקצבות הממשלתיות להתבניות הזול האמריקנית יצרה לשתע משבר של כמש במספר בדיונות בארה"ב. אבל אצלנו המצב שונה.

[illegible] ביותר. היום אין בישראל אבטלה. חסרים פועלים בלתי מקצועיים ופועלים מקצועיים; אקדמאיים ואפילו רופאים בביקרות מסויימות. במידה שיש פה ושם אבטלת אקדמאים הרי היא זניחה וכלולה בקרב העליה החדשה. העליה התלולה בשכרם של האקדמאים מוכיחה אינדיקטור טוב דרישה מתמדת לשירותיהם ואין לפני שנה כל סימן שנפל דבר, שהביקוש יורד. במידה שקיימת פה ושם אבטלה זמנית הרי שמקורה בקשיי הסתגלות, בהכשרה וסטנדרטים בלתי מספקים בהתאמה למקובל בארץ.

לאחרונה נתוודענו לגורלם של עשרות בעלי מקצועות שאין להם לכאורה הכנה, פרופסורים למשפט רוסי, למארקסיזם, מהנדסי חרוה, מהנדסי רכבות, כותבי תרישים ואנשי קולנוע, שלא לדבר על עתונאים ואחרים. אלה המקצועות פרובלמאטיים אשר גם במדינת המקורים אפילו הסתבה מקצועית לא תהיה להם קלה. אלה הם על אף הכרוזות המקסים בינוס קטן ועתידו של כל אחד בהם תלוי, בסופו של דבר, בו עצמו. גורלם של הרבים האלפים — תלוי בנו.

אם נמשיך בפיתוח המואץ אף סבכות האינפלציה הבעיות רבות, נקלוט את כולם. את הרופאים ואת הסרי המקצוע. את הצעירים ואת המבוגרים ועוד יהיה מחסור בעובדים כפי שאירע בשנים האחרונות. המשך פיתוח המהיר והיציבי של הכלכלה [illegible] כך לרכז את תשובה הכוח לא לעודד ראבה וחששות בבני ומזיקים שלא לצורך. [illegible] אם בקרב רופאים ואם בקרב מקצועות שרים. אך על אף [illegible] לבעיות כגון אלה אין [illegible] לכנות את התגובה [illegible] להוריד קצה את [illegible] עצה חיל בספסיף או רופא או כמהנדס, [illegible] ישאר בסל. לא במעט [illegible] דברים בנו. באקלים [illegible] מערכת הערכים אשר [illegible] ליצור לאשר כל הפקיד [illegible] יהיה בה בבודנת פותחות [illegible]

(מאמר אחרון בסדרה)

הלוחם לעניין כלל ישראל

לזכרו של ג'אד טלר, במלאות שנה למותו

מאת בן הלפרין

בימים אלה מתכנס בארץ כינוס עולי תנועת העבודה הציונית בארה"ב. לפני כשנה קיפחה התנועה את אחד האינטלקטואלים המזהים שלה, כי היה פעיל בהויתה רבות של החיים היהודים בארה"ב — ג'אד ל. טלר.

במשך תקופה ארוכה כיהן טלר בראש המכון להיכופי הדמות שליד מבנית ההסתדרות בארה"ב, ולפני כן, בסוף שנות ה-40, אף שימש תקופה כה סופר „דבר" בארה"ב. המנוח פירסם ארבעה ספרים שזכו להפוצה רבה בארה"ב ואלה הם: „המציר לגואל של ההפיכה" (יצא לאור ב-1954); „הקרפל, היהודים והבורה היהוד" (1957); „היהודים — ביאוגראפיה של אומה (1966); „ורים וילדים" (1968).

להלן קיצור מאמרו של פרופסור בן הלפרין, שהופיע ב„ג'ואיש פרונטייר".

תנוה ביהודת יורדת עלינו כאיבר המוות עם קץ לא לחיי האדם בלבד אלא לחיי הדור. ג'אד טלר, [illegible], היה הטיפוס הנדיר של אותם אינטלקטואלים יהודים שצמחו בתוך יהדות אמריקה בעת שיהדות זו היתה עדיין מושרשת עמוק בקרקע המסורת של דור המהגרים; טיפוס של יהודי שחי חיים מלאים, אמבטיים וללא סתירה בין שני העולמות שלו — האנגלו־אמריקני והאירופי־יהודי בחו. שני אוצרים יקרים אלה, להמוות לקח אותם באתנו לפגוע בהרם עם ומבלי שתהיינו מוכנים לכך, מבלים בפנינו את כותנו של דור המהגרים היהודי־אמריקאי.

טלר היה מסור בנפש אידיש. היה גם פובליציסט ומהואר זמן היסטוריון בשפה אידיש ואנגלית באחת. היה אחד מדורות הבחינאים היהודים שעשו את המתנגאות למלאכה שלא היתה השה לה בדורות עברו בקרקע אבותתה של המבוויזמה היהודית. החל בהרצל ונורדאו, בבירנבאום ואנגווילל, הקדימה את עכבת חבורה באספת של פובליציסטים גדולים וגדולים פחות לפעילות אחראית בעניני יהודיים. ובהר להוסיף של ההוגאים היהודים הגדולים, הכתבים בשער והלוחמים בעניין העם לעניין כלל ישראל. [illegible] קיפת הקאריירה המתוגשת [illegible] של המלה.

אשר לסופרי אידיש, אלה בכור בור היו תמיד שקיעים ועבם כבילם ועד לבואר בעניני כלל ישראל. טלר שכתב אידיש וגם אנגלית, מיזג בתוכו את שגילותיהם של שני הסוגים.

אין ספק שתמיד ימצאו „ילדי פלא" יהודים כתופעה אופיינית לחיי המשפחה של היהודים. איגם דורו של טלר הוא אולי הדור האחרון בקרב יהדות אמריקה, שהיה ודאי להתפאר בילד בן 8 הבקיא בספרות העברית החדשה כגון בביאליק, בטשרניחובסקי, בכאיצי, או כבן 18 הכותל להוציא בהחזה יה כרך שירה באידיש. ואת כלי קצ'תרך הצירים שחיבר החל לפרסם בעתונים בהיותו בן 16. בגיל 16 סיים טלר את חוק לימודיו בבית המדרש לרבנים שליד אוניברסיטה „ישיבה" ובגיל 18 נפתחה הקאריירה המתואגית שלו בחבר מערכת של העתון „אידישער מארגן זשורנאל". באותה עת גם המשיך בלימודיו בבתי קולג' ובאוניברסיטה קולומביה, [illegible]

[illegible]

פרי המפעל שהוקם בעצמו הצלמציאות היה, הוא גיד בא לפני יד התקריות והתצפות שזה צצו לה חדש. טלר הבין והיה המסופר קיים ובכעסם השפך את הפעילות בו לסיבורה. נוצרים בו אינטרסים. ואולי טלר לא היה מבינה, או כובן, להזדהות עם אינטרסים ולא היה מסוגל להיות קנאי לכוונה. [illegible] כשתוגאי אידיש, [illegible], יכול טלר להתרבן ביצורים גדולים וחשובים יותר ולהתגלם כאינטרסים השונים ובהתחרות ביניהם.

בימינו נעשה קשה יותר ויותר ליהודי לראות לפניו את התבורה הגדולה והמבוזרת של חיי הקהילה היהודית. [illegible] היהודים בימינו וביחוד יהודי אמריקה, [illegible] לא רק בגלל ריבוי הארגונים המתחרים אלא [illegible] היהדות האורתודוכסית לריפורמית, [illegible] אין ספק שהיהדות בכל הנוגע ליהדות [illegible] כלל ישראל [illegible] את היחס בין יהודי אמריקה לבין יהדות העולם [illegible] היריבות או האיבה בין הארגונים השונים, ואף על פי כן, [illegible].

[illegible] היתה זו השתיקה היחודית של דור [illegible] „קאתוליות יהודית", [illegible] ללמוד [illegible] בכבל רב.

משרד המסחר והתעשיה

משרד המסחר והתעשיה מודיע כי על מנת לסייע לציבור הצרכנים לעמוד על זכויותיו בתחומי המחירים, האיכות והשירות יופעל ביום ד' 25.7.73 וביום א' 29.7.73

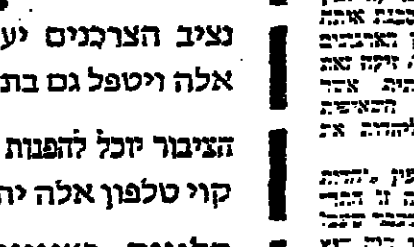

"קו פתוח" - לנציב הצרכנים

בין השעות 11.00—13.00

נציב הצרכנים יענה ישירות בטלפון לשאלות הציבור בנושאים אלה ויטפל גם בתלונות על הפקעת מחירים.

הציבור יוכל להפנות שאלותיו ישירות בטלפון 265528, 259141 איזור חיוג ת"א.

קוי טלפון אלה יהיו פתוחים במיוחד לשרות הצרכנים.

תלונות בענייני מחירים אפשר להפנות בכל עת גם למשרדים המחוזיים של משרד המסחר והתעשיה

בירושלים: רח' בן יהודה 3, טל. 227241

בתל-אביב: רח' מזא"ה 76, טל. 614611

בחיפה: דרך העצמאות 82, טל. 640921

בבאר-שבע: רח' הרצל 118, טל. 2387

וכן במקומות הבאים:
כל תחנות המשטרה ברחבי הארץ
הרשות המרכזית לצרכנות בהסתדרות רחוב ארלוזורוב 93 תל-אביב, טלפונים: 261111, 268369 וסניפי הרשות שליד מועצות הפועלים ברחבי הארץ.
איגוד הצרכנים בישראל (בלתי תלוי) רחוב המלך ג'ורג' 35 ת"א טלפונים: 224109, 230145.

קו פתוח לנציב הצרכנים היום יום ד' 25.7.73 וביום א' בין השעות 11.00—13.00

משרד הבריאות [illegible]

מודיעים

נמשכת ההרשמה לבית הספר לטכנאות רנטגן

[illegible] 1973 [illegible]

[illegible] בין השעות 8.00 — 14.00 [illegible] רחוב ארלוזורוב 101, חדר 433 [illegible]

ספר חדש לילדך

* יומנו הפרטי של עזי תפוזי

מאת נורית שחם

הספר זכה ב„פרס יציב" לשנת תשל"ג.

הבא לבנך את „עזי תפוזי" - והבאת לו חבר

* היומן שהתפרסם בהמשכים ב„דבר-לילדים" וילדך ציפה לו בכל השבוע.

המחיר: 15.50 ל"י

לכבוד ספרית „דבר"
ת.ד. 199 תל-אביב.
אבקש לשלוח לביתי את „עזי תפוזי".
רצ"ב צ'ק ע"ס 15.50 ל"י.
שם
כתובת
חתימה

בית לילדים ובי"ס למטפלות

מאת ש. שחורי

ניכות בית־הספר למטפלות. מחזור ההכשרים של ה־ מיסודה של מועצת הפוע־ יולד בימים אלה את הע־ במטפלות מוסמכות ויצטר־ "האדם הסיעודי המאומן של של בתי־החולים במדינה ד־ מוסדות לילדים ותינוקות. הנמצא בתחומי בית־הת־ "אמנה" בשכונת נוה־שאנן שאף הוא מיסודה של ־ פועלות, נוסד לפני 25 שנה. ים מתוחיו סיימו בו את הן כמטפלות מוסמכות 696 . אין זה מספר מועט כלל ב בתנאי־העבודה המיוחדים ופלות בתינוקות ובילדים. ות ביה"ס, רובן בנות 17 ה, מהוות קיבוץ־גלויות ד־ לציון של בנות עדות ה־ למזרח גם בנות משפחות ; בארץ, עולות חדשות, בהן ; מברית־המועצות, ואף בנות ם המתעתדות לעבוד במק־ בקיבוציהן.

מחזור יוני השנה, משוח־ התלמידות, שרובן סיימו ל־ 10 שנות לימוד, מתשלום לימוד שהגיע ל־700 ל"י שכר הלימוד לא נגבה מ־ (במלואו) הן חייבות רק ב־ 100 ל"י תמורת המדים. ולימודים, בתנאי פנימיה גר־ מדי, הוא 18 חודש. הלימ־ שולבים בעבודה מעשית ב־ בתינוקות ובילדים, הנבבאים ה". התלמידות מהוות גם ־ רציני למטפלות ולעובדות ת של המוסד. לתלמידות ני־ ם הכשרה משלימה, 3.5 חו־ מאחד מבתי־החולים בחיפה, יסקות "בהסתכלות", שבוע־ זקופת לימודיהן, בתחנות ה־ ות של "אם וילד".

ביה"ס, המסכם בהצלחה רבה צית יובלו, מסתפק בהוראת ע בלבד לתלמידותיו. נוסף ־יהן בטיפול בתינוקות וב־ ובלימודי־חובה רפואיים. כ־ ; משרד הבריאות, ממשיכות ־דות (בהן גם כאלה שמסע־ שונים נתקבלו לביה"ס בלי־ ו עשר שנות־לימוד) בלימ־ בהן, אנגלית, עברית (לעולות ־), כלכלת־הבית. בישול ד־ ת יד.

ציפיה לליטוף

"אמנה" המוקף גינה נאה ה שבמרכזן מיתקני משחקים ם, נבנה לפני 25 שנה על־ רצת הפועלות בעזרת ארגון

"מאורגן היטב באווירה". תקופה די ארוכה נמצא המוסד ב"בדידות מזהירה". אך בשנים האחרונות, עם גידולה המהיר של האוכלוסיה בשכונה, הוקף באזור מגורים צפוף למדי ותנועת כלי־הרכב בקרבתו אינה מעטה כלל.

שום אדם — ויהא קשוח ככל שיהיה — אינו יכול שלא להתרגש למראה הילדים, המטופחים והברי־אים, הפושטים את זרועותיהם הק־טנות במלמול מתחנחן: "אר ברי־בנך" "מסש". לקראת "דודים ודודות".

זיקה המשפחתית האיתנה וההגנה של המשפחה כולה ליחיד בתוכה, המצויינות בדרך כלל את בני־הכפר עמים. מכל מקום גם ילדים אלה מוצאים מהמוסד, על־ידי בני משפחה קרובים עוד לפני סיום גן החובה.

כל הילדים במוסד הם "מקרים מיוחדים". כולם הופנו אל המוסד על־ידי משרד הסעד. מעטים אמנם ביניהם יתומים משני הוריהם. לדב־רי מנהלת המוסד אביה טל, להלק מהם יש הורה אחד בלבד. אחרים

ילדי "אמנה" בעת ארוחת הצהריים

אין אביהם ידוע; יש ילדים לאם שחלתה או מתה ואין בכוחו של האב לטפל בהם; יש ילדים לאמ־הות הנמצאות במצב נפשי מעורער ומאושפזות לעתים קרובות, ורבים אחרים הנושאים עמם טרגדיה מש־פחתית מסוג זה או אחר. נמצאים במוסד גם ילדים ותינוקות שאחי־הם ואחיותיהם הרבים מפוזרים ב־מוסדות שונים, אם בשל חוסר יצי־בות משפחתית אם בשל חוסר י־כולת (אפשר להוסיף: לעתים גם חוסר רצון) של ההורים לטפל ב־הם. "בביתנו גדלים במחלקות ה־שונות גם אחים ואחיות" — מספ־רת אביה טל.

המבקרים במחלקותיהם, תוך צי־פייה לליטוף ולחיבוק.

בעת שסיירנו במקום היתה זו שעת הצהרים של הגילאים הרכים. הם הבחינו בנו כשהגענו למחל־קותיהם, כשהם רדומים למחצה. אחדים אף קפצו בזריזות, על אף מחאת המטפלות. נאחזו בשלבי מי־טותיהם והחישו אלינו חיוך שנר־אה נוגה בעיני אחדים מאתנו שלא הצליחו להסתיר את התרגשותם. "הפרענו" גם לילדים הגדולים ש־אכלו אותה שעה את ארוחת הצה־רים כשהם יושבים בקבוצות קטנות ליד שולחנות האוכל הקטנים, ב־ידיהם כף ומזלג והמטפלות עוזרות להם.

ילדים חסרי־בית מצאו בית

150 ילדים נמצאים כיום במוסד. המטרה המוצהרת בהקמתו היתה, להעניק בית חמים לילדים חסרי־בית. גיל הילדים נע בין 3—4 ימים (הם מובאים ישר מבית החולים) עד גילאי 6. לעתים גם גילאי 7. גם 15 מילדי המיעוטים נמצאים במוסד. עצם הימצאותם של ילדי המיעוטים במוסד יש בה גם כדי להצביע על ראשית ההתרופפות ה־

ביקורי קרובים ו"דודות" מתנדבות

ראינו בסיורנו את המחלקות ש־כל אחת מהן, החל ממחלקת העצ־סות (בני שנתיים), כוללת חדרי־שינה, חדרי משחקים, חדרי הלב־שה ורחצה. לרשותו של כל ילד תא לבגדיו האישיים ומגירה שבה הוא שומר את צעצועיו, מתנות ימי־הולדת וחג. זאת, כפי שהוסבר, במטרה להעניק לילד הרגשת הפר־טיות ולטפח את אישיותו על־ידי הענקת תשומת לב למשאלותיו.

העיקר הוא — לסייע לילדים בהת־פתחותם "כדי שיהיו בריאים ב־רוחם ובגופם", כעיסתה של ה־אחראית למוסד.

מעודדים כאן, מטעמים חינוכיים רגשיים, ביקורי־הורים ובני־משפ־חה. ואכן הבית פתוח לביקורים כל שעות היום ובכל ימות השבוע. רק לפני חדשים מעטים החלה בפעו־לתה במוסד עובדת סוציאלית. אחד מתפקידיה העיקריים הוא: לטפח את קשרי המשפחות עם הילדים ו־לעודדן לבקר אצלם לעתים קרו־בות ואף לקחת אותם הביתה ב־שבתות ובחגים. בהנהלת המוסד מציינים, כי הפעולה הניבה פרי. בחופשת הפסח השנה נלקחו יל־דים רבים יותר לבתי משפחותיהם מאשר אי־פעם.

את בעיית הילדים שאין להם מי שיבקרם מנסים לפתור בעזרת "דו־דות"־מתנדבות, המבקרות אצלם ב־קביעות והילדים מתקשרים אליהן. המוסד מעוניין נאמר לנו, בבת־נדבות ואף במתנדבים (תהליך לאב שאינגא...). הנסיון הוכיח, כי אותן ה"דודות" המתנדבות, הן מעטות, המתמידות בביקוריהן אצל הילדים "שלהן", תורמות תרומה חשובה מאד להתפתחותם של הילדים ו־לבטחונם העצמי.

במוסד קיים ופועל גן־רשות ל־גילאי 3—4. הילדים הגדולים בגיל גן חובה, מבקרים בעשרה גנ־י ילדים עירוניים בשכונה ומתאקל־מים בהם כמו יתר חבריהם מבתים "רגילים".

המוסד מעסיק כיום 75 עובדות, בהן אחיות ומטפלות (וגבר אחד, הוא הגנן) הנעזרות, כאמור, על ידי חניכות ביה"ס למטפלות ב־מקום.

תקציב המוסד יעלה השנה יותר מ־1,600,000 ל"י. משרד הסעד משלם 60—65 אחוז מהוצאות האחזקה של כל ילד. הנותר מכוסה על־ידי מו־עצת הפועלות (75 אחוז) וארגון אמהות עובדות בחיפה (25 אחוז).

מנהלת המוסד ציינה בשיחה, בה השתתפו נציגות משרד־הסעד, מו־עצת הפועלות וארגון אמהות עוב־דות, את המאמצים להשלים ולחדש לעתים קרובות ציוד חינוכי, מית־קנים בחצרות, משחקי־חברה ומש־חקי בית המחייבים הוצאות כספים ניכרות. אך הוצאות אלה אינן נכ־ללות בתקציב השוטף של המוסד. יש להניח, כי יימצאו החוגים ו־האישים שיגלו עניין והבנה לצר־כיו ה"חוץ תקציביים" של המוסד החשוב, ויסייעו ברכישת ציוד נו־סף וחדש הדרוש לכל בית־ילדים ובמיוחד לבית מסוגו של "אמנה".

מראה "הראש הקטן" שולט באופנת הכובעים בתצוגות סתיו 1973 הנערכות עתה בלונדון. מלמעלה למטה: כובע מונגולי בגוון בז', עשוי צמר־טלאים, כובע ב'רסי ורוד עם קפל עמוק, וכובע בוהק לערב עשוי אריג לורקס לבן וכסף.

"טלפון — כמו נישואין"

מאת רעיה נבו

"אילו בראש המאמצים להתמו־דד עם הצרכים החברתיים לכגו היו מתייצבות הנשים, ובראש המ־אמצים לפתור בעיות מדיניות וטכ־נולוגיות היו מתייצבים הגברים — מובטחני שהיינו מגיעים לירח ד־בש" התנבא בשבוע שעבר שר ה־תחבורה והתקשורת, שמעון פרס, בארוחת הצהרים החודשית במוע־דון 213 של ארגון אמהות עובדות. הביע השר את דאגתו לעתיד ה־חברתי שלנו לאור התופעות ה־חמורות המתגלות בתחומי קליטת העליה, יחסי העבודה והקיטוב בין שכבות אוכלוסיה שונות.

השר עמד על מספר בעיות ה־עומדות בפנינו בנושא פיתוח ה־ארץ: "יש לנו חצי כמות המים ה־דרושה למספר התושבים; בשל מחסור במקורות אנרגיה בצפון לחפש לנו מקורות של אנרגיה אטומית לאספקת החשמל" ועוד. את עיקר דבריו הקדיש, כמובן, ל־תחומי התחבורה והתקשורת: "אצ־לנו הבעיה העיקרית היא לא כיצד להתגבר על מרחקים בתחבורה בפנים הארץ אלא כיצד להתגבר על הצפיפות". את הפתרון הוא רואה ברשת רכבות מסועפת ש־"תכסה" את כל הארץ.

המתקיפים את משרד התקשורת מתחלקים, לדעת השר פרס, לשני סוגים: אלה שאין להם טלפון ו־אלה... שיש להם; אלו מוחים ל־מכשיר בחוסר סבלנות, ואלו מלי־אים טענות נגדו. "יש, לדעתי, ל־תת עדיפות לטיפול באלה שאין להם טלפון, לפני שמפנים את עיקר תשומת הלב לשיפור האיכות. ה־טלפון הוא בדיוק כמו נישואין... קשה לחיות אתו, אך נסו לחיות בלעדיו!"

כפרפרת הביא שמעון פרס מס־פרים אחדים: ישראל תופסת מקום ראשון בעולם במספר המפלגות שבה. מקום ראשון בדיור — 17 דירות מוקמות על כל אלף תושבים (אחריה שבדיה — 11 דירות על כל אלף). מקום ראשון במספר הרופאים לנפש: 500 רופאים למאה אלף תושבים. מקום שני בתוחלת החיים ומקום שלישי באספקת חד־שות לעולם, אחרי ארה"ב וברה"מ.

ספריה לצעצועים

מאת א. גבע

לתכנית־הלימודים של ילדי־ה־מושבים גפן ותירוש, נוסף מק־צוע חדש: משחקים. בשעות לפה"צ מרביצים תורה, לומדים חשבון, משננים מולדת; ואילו בשעות אחה"צ נפתח לפני ילדי אחת הכיתות חדר קסום שעל מ־דפיו אין ספרים ואין מחברות ו־אין פנקסים, אלא משחקים.

בשביל הילדים זהו עולם ח־דש. הוריהם באו ממארוקו, ולאו דוקא מהערים הגדולות. גם שם, במארוקו, היו יושבי כפרים. כ־שהגיעו לישראל, שובצו, בהתאם למפתח המפלגתי, בתנועת המו־שבים של הפועל המזרחי, וכך הגיעו לגפן ולתירוש. בכל אחד, 60 משפחות, מטפלים במ־טע, מגדלים עופות ונוסף לזה, ל־הבדיל, הם מגדלים הרבה ילדים.

תושבי גפן ותירוש הם חקל־אים חרוצים והורים מסורים, אך הם כבולים במסורת, אותה הביאו אתם מכפרי מארוקו, מסורת ש־אין בה מקום לצעצועים.

פעם, לפני הרבה שנים, הגיע למושב משלוח־צעצועים אותו שי־גר משרד החינוך. המשלוח עורר התלהבות רבה. אך זו שככה כלא היתה. הצעצועים נתבלו, נשברו, חדשים לא באו במקומם; אך עד־דד הצעצועים לא נמוג מלבו של יצ־חק אמסלי, מנהל בית־הספר. שש שנים התהלך בלבו רעיון חדר המשחקים. לפני כשנה ניגש לפעו־לה.

תחילה היה צורך לשכנע את ה־הורים. לשם כך גייס את רעיה, העובדת הסוציאלית. לאחר פעולת הסברה נקראה ישיבה של ועד ה־כפר. באוגוסט אשתקד נתקבלה ה־החלטה. ועדי המושבים וכן שני המושבים עצ־מם גייסו 6,000 ל"י — והצעצו־עים הגיעו.

הצעצועים עוררו סקרנות רבה. המנהל, המורים והעובדים הסוציא־ליים, כינסו את ההורים והסבירו להם את תפקיד הצעצועים השו־נים: באמצעות המשחק לומדים ת החשבון ובאמצעות השני לומדים ל־הרכיב, ועוד. נקבע יום לפתיחת חדר־הצעצועים. רצו לעשות לכבוד רע אופי חגיגי ולהפגיש בו את הילד עם הוריו. אבל כאן ביקשו המורים שהות להתייעצות. הם רצו לדון בבעיה חשובה: היקימו ל־פגישה עם הילדים פגישה בה יכתתפו הורים כלבד? כלום יבואו לפגישה בלתי־מוכנים ויפסידו במשחקים לילדיהם? המסקנה: ב־טרם ייפגשו עם הילדים ילמדו ה־הורים עצמם כיצד משחקים וכיצד משחקים — וכך היה.

חדר המשחקים פתוח כאמור, ל־אחת הכיתות בשעות אחה"צ. אך מורי בית־הספר צפו צעד נוסף: הם אירגנו "ספריה" להשאלת צע־צועים. ילד בכיתה ד' יכול לקבל צעצוע לביתו, בתנאי שיחזירו אח־רי שבוע. מדוע רק כיתה ד'? אנ־שי בית־הספר מסבירים, שהמדובר בנסיון. רוצים לדעת מה קורה ב־בית. האם הילדים משתפים את אחיהם במשחקים, למשל. כן הם רוצים לדעת כמה זה עולה ומהו הבלאי?

כאן נפתח חדר־המשחקים רבו הקניות הפרטיות של צעצועים. ה־ילדים לוחצים על הוריהם, ואילו אלה — בעיקר הצעירים שבהם — פונים אל מורי בית־הספר כדי ל־התייעץ עמם מה לקנות, איזה צע־צוע מתאים לגיל זה ואיזה צעצוע מתאים לגיל אחר. ואמנם בערבים תוכל לראות גם זקנים משחקים דומינו, או משחק אחר, אשר יל־דיהם שאלו אותו מבית־הספר. כה לברך בפיתוח.

ספר לילד

סיפור עליז

מאת מאיר בראלי

ספרית "שפן הסופר" של "עם עובד" הוציאה באחרונה ספרון נאה לגיל הרך שמחברו הוא דן פגיס — הוא כתב והוא צייר. "ה־ביצה שהתחפשה" הוא שמו של סיפור נחמד ועליז, על ביצה שהת־גלגלה והתגלגלה וגדלה לא מצא חן בעיניה. היא ניסתה להתחפש בכל מיני תחפושות ותמיד הכירו אותה. זה קצת עצוב. אבל כיון שהמדובר בביצה, חזקה על כל ילד שלא יצטער יותר על הביצה על גורלה של אותה ביצה. כה עוד שהסוף טוב. אמא תרנגולת מצאה את הביצה, דגרה דגרה ו־יצא אפרוח!

הסיפור מתאים גם להקראה ל־ילדי־גן הילדים וגם לקריאה לילדי כיתה א' ואפילו כיתה ב'. האיורים נחמדים לראה והאותיות המצויי־רות גם נאות וגם בהירות לקריאה. ידועה הבעיה שציירים וגרפיקאים אוהבים אותיות מסובבות. זה נר־אה להם יפה. אולי זה יפה. אבל כאשר לא נוח לקורא. אותיותיו של דן פגיס הן גם נאות וגם קלות לקריאה, אפילו לילד שזה עתה למד לקרוא ולכתוב.

כי סיגיש ספרון זה לילד יכה בתודתו.

הבעל חיזר אחרי... אשתו!

אשה מאושרה היא אשה שבעלה מחזר אחריה כמו בימי אהבתם הראשונים.

טפחי את עצמך ועור פניך. דאגי לעור פנים צעיר ורענן. השתמשי כל יום בקביעות ב־קרמים החדישים והמהודרים:

Taya Deep Moisture Cream

Taya Deep Moisture Skin Food

המבוססים על גילויי המדע האח־רונים לשמירת רעננות ובריאות העור. השתמשי כל יום בקביעות בקרם הלחות ותופתעי לא רק למראה "הנעורים המתחדשים" בעור פניך, אלא תופתעי גם מהמחיר המפתיע השווה לכל נפש (6.75 ל"י בלבד), וזאת עוד לא הכל, היא תחזיר לך מלא כספך תמורה אם לא תהיי מרוצה. לכן, תני לטיא ליפות אותך, כי טיא פרושה: "תהיי יפה אשתי".

דין פרוטה

דו"ח שרות המזון – הודאה 2

בדיקה אחת כנגד 175,000 מוצרים

דו"ח רייכמן — שליש גופים זרים במזון: חרקים, זחלים, תולעים — ברזל בסולת — עובש במשקאות קלים — מי מפקח על טיבו של מזון תינוקות?

גליה רייכמן — שליש גופים זרים במזון: חרקים, זחלים, תו־לעים — ברזל בסולת — עובש במשקאות קלים — מי מפקח על טיבו של מזון תינוקות?

*

"שושנה היא שושנה היא שו־שנה", כתבה פעם המשוררת. "חרק הוא חרק הוא חרק", מת־ברר מן הסקירה על גופים זרים במזון בעריכת המהנדס רייכמן משירות המזון הארצי. הסקירה, המנתחת את חלוקת הגופים ה־זרים על סוגיהם במוצרי מזון, מתייחסת רק לדוגמאות אשר נמ־סרו לשירות עם תלונה אזרחית. אמנם אין ספק, כי היה יותר רצוי ויותר מועיל לצרף לדו"ח זה גם את הממצאים הרלוונטיים של הפיקוח השוטף. יתכן, כי מובן, כי הדבר לא היה ניתן מבחינה טכנית, אך אולי לא נמ־צאו כל גופים זרים בפריטי המ־זון שנבדקו ביוזמת שירות המזון. אבל אל נהיה קטנוניים, הבה נב־רך על המגומר: על עצם ביצוע העבודה. שכן על התוצאות ו־על המסקנות המתבקשות מהן אין מה לברך במיוחד.

חשבון למתחילים

לפי נתוני שירות המזון לשנה שעברה, בוצעו במסגרתו 20 אלף בדיקות שונות. לפי התבטאותו בפומבי של נציג התאחדות ה־תעשיינים היתה תפוקתה של תע־שיית־המזון בשנת 1972 שלושה וחצי מיליארד ל"י. והייצור הקיף מספר זהה של מוצרי־מזון. אם לקבל נתון זה יוצא, כי בעוד התעשיה מייצרת כששה וחצי מיליון פריטים ליום (בחלוקה סכימאטית לכל ימות השנה), הרי שירות המזון מבצע 55 בדיקות מזון ביום. במלים אחרות: יש בדיקה אחת על כל 175,000 מו־צרים. יתכן, כמובן, שאין זה יחס גרוע כפי שהוא נראה במבט שט־חי; ויתכן מאוד כי יבוא שירות המזון ויוכיח באותות ובמופתים כי גם בארצות המתקדמות ב־יותר מבחינה תעשייתית וצרכ־נית, אין עורכים בדיקות רבות יותר באורח יחסי. יתכן, אם כי קיים משום ספק בנושא. אולם, גם אם נניח כי בכל ארצות תבל, הנאורות פחות או יותר, מקמצים השלטונות בתקציבי בדיקות־המ־זון, וגם אם ניוודע כי ישראל נמצאת הרחק מארצות אסיה ו־אפריקה בנושא פיקוח מזון, עד־יין יקשה עלינו להשלים עם ה־יחס של 1:175,000, בשל תלונות הציבור.

אזרחי־המדינה הגישו אשתקד קצת יותר מ־1800 תלונות ו־1300 מהן על גופים זרים. אם ניקח בחשבון כי 500 התלונות האח־רות מתייחסות ודאי לבעיות אחרות — טיב, טעם, טריות, חוסר משקל, ועוד — וכי האזרח עשוי לגלות פגמים מסוג זה רק כאשר הם מזדקרים לעין־השמש, נצט־רך להסיק מסקנה לא משמחת, האומרת: לו היו לציבור כלים, מכשירים, הבנה טכנולוגית, זמן ועצבים, היו ודאי מגיעות לשי־רות הבריאות תלונות רבות לאין ערוך.

יש לנו גם עדות נוספת — לא ודאית כלל — על מצב תע־שיית המזון: לדו"ח השירות ל־שנת 1972 צורפה רשימת מוצרי־מזון אשר נמסרו לבדיקה כימית, כולל מספר תוצאות "לא בסדר". אלה הם הנתונים:

* ב־60 קבוצות־מזון (הכוללות מוצרים שונים ותוצרות שונות) נבדקו במעבדה כימית קצת יו־תר מ־7200 מוצרים.
* המספר הכולל של מוצרים שנמצאו פגומים מבחינה כימית (הרכב, זיוף, זיהום, קלקול, צב־עים אסורים, ועוד) הוא 1348.
* 19 אחוז מכל המוצרים ש־נבדקו, היו לא בסדר.
* אחוז ה"לא בסדר" מכלל התוצאות, מגיע לפעמים לגובה מבהיל: עד 80 אחוז במקרה קי־צוני אחד ועד שליש במקרים אחרים.

מה הכי לא בסדר ב"לא בסדר"?

להנאת הקורא בימים לחים אלה, מוגש בזה צרור מנתוני ה־רשימה:

- תוצרת חלב — שליש לא בסדר.
- כופר — למעלה מרבע.
- קוקלה וציבקאו — שליש.
- סולת (תבולת ברזל אסורה) — 80 אחוז.
- עלי יוסף לקמח — 35 אחוז.
- שימורי פירות וירקות — 20 אחוז.
- נקניק ובשר מעושן — 25 אחוז.
- המבורגר — 28 אחוז.
- בשר טחון — יותר מ־40 אחוז.
- שימורי בשר טחון — כ־שליש.
- שימורי בשר לא טחון — 20 אחוז.
- שימורי דגים — 21 אחוז.
- משקאות קלים — 24 אחוז.
- סודה וגזוז — 23 אחוז.
- משקאות תסיסים — למעלה מרבע.
- תבלינים 15 אחוז.
- מלח מאכל — 37 אחוז.
- אבקת אפיה — 12 אחוז.

"רק" זיהום או עוד משהו?

בהשוואת נתוני־הרשימה הזאת עם אופי תלונות הציבור (מב־חינת הענפים) מתגלה הזהירות אמה כזאת כאן. בעוד הציבור מת־לונן בעיקר על 5 קבוצות של מו־צרים: לחם, משקאות קלים ו־מיצים, מוצרי־חלב, דגנים מעו־בדים (מזון תינוקות) ובירה, נמ־צא אחוז גבוה של מוצרים פגו־מים מבחינה כימית לאו דווקא במוצרים אלה. הדבר מוכיח שוב, כי הימצאות גופים זרים במזון אינו מהווה אינדיקאטור מיידי ל־מצב המפעל ולטיב התוצרת. מ־איזו, מן הדין היה להרבות ב־בדיקות מוצרים שהציבור מרבה להתלונן עליהם. לדוגמה ולהמ־חשה נוכל להזכיר את עניין ה־משקאות הקלים, כולל מיצים, קו־לה, גזוזים, סודה וסירופים. בש־נה שעברה הגיש הציבור 239 תלונות בנושא זה, ולפי נתוני דו"ח רייכמן מתרכז רוב התלו־נות נגד 7 מפעלים, כאשר:

- נגד מפעל אחד הוגשו 50 תלונות.
- נגד שני — 30 תלונות.
- נגד 4 אחרים 17—27 תלו־נות, (כ"א).
- נגד מפעל נוסף 12—16 תלו־נות.

לפי הנתונים מייצרים 7 מפ־עלים אלה 50 אחוז מכלל המי־צים ו־65 אחוז מכלל המשקאות הקלים.

כנגד 239 תלונות של הציבור נערכו 329 בדיקות של משקאות. כלומר, בממוצע פחות מבקבוק ליום, כאשר מיה"ר "מספר" מיי־צר למשל 180 מיליון בקבוקים לשנה, כלומר, קצת פחות מחצי מיליון בקבוקים ליום! השאלה היא איזה אחוז מהוות בדיקות שירות המזון מכלל תפוקת ה־משקאות הקלים. ש"מספר" לוקח רק חלק מהנה (לימרה נא הקו־רא בשאלה זו, כי אינני מוכנה לחשב אחת חלקי כך וכך מיל־יונים...)? שאלה אחרת היא, ה־אין לשקול שמא יש דבר־מה פגום בייצור המשקאות, אם 21—22 אחוז של המידגם המייצג, כנראה, מתגלה פסול. שירות ה־מזון מתכנן להכפיל בשנה זו את בדיקות המשקאות הקלים. הבה נקווה.

ואולם לא בכל התחומים יש שינוי בולט במספר הבדיקות ה־מתוכנן: לאחר שמתוך 30 בדי־קות־סופר שנעשו בשנה שעברה נמצאו 8 לא בסדר, מעלה שרות המזון את מספר בדיקותיו ל־38. האם הגדלה זו של עוד 8 אחו־זות תביא לשינוי?

מצד שני יש להכריז בפה מלא, כי תכניות השירות בתחום הבדי־קות של מוצרי־בשר, שימורי דגים וכן שימורי פירות וירקות על כל סוגיהם, נראות יפות מאד: יש עליה מתוכננת של מאה ו־גם מאות אחוזים, במספרי ה־בדיקות, ואם התכניות יבוצעו ב־מלואן יתכן שנבצא סוף־סוף מן המצב המדוהר של מוצרים רבים בענפים אלה, בתנאי, כמובן, כי תוצאות ה"לא בסדר" לא רק י־רשמו, אלא גם יתלו אליהן צע־דים ממשיים לשיפור ליקויים. כן יש לברך על כי השנה יערכו 2000 בדיקות יזומות של גופים זרים, כך שמפעלים אשר נתפסו בקלקלתם על־ידי הקהל לא יוכלו עוד לטעון כי המקרה לא הוכח, או כי האחוז של המקרים נמוך מאוד למעשה ביחס לתפוקה.

מובן, ש־2000 בדיקות אינן הר־בה בתחום גופים זרים. אך יש להבין את בעיות כח־האדם של השירות. ודאי זוהי הסיבה ש־בדיקות מלח־מאכל לא הועלו ב־כמות ממשית על אף האחוז ה־עצום של תוצאות רעות. מצב עניינים דומה שורר, כנראה, גם לגבי ענפים נוספים. עם הבטחוני לבעיה זו אני תוהה כיצד ועל שום מה החליט להעלות מספרי בדיקות דוקא במוצרים אשר היו בסדר יחסית בשנה שעברה. אב־סס רק מקרה אחד: מ־65 הגע־לה מספר בדיקות הדבש ל־144 (120 אחוז העלאה) אף־על־פי כ־הבדיקות גילו אחוז נמוך של מו־צרים פסולים — פחות מ־8 אחוזים — שהוא תוצאה לא רעה בתנאי־הארץ.

מסקנות להלכה

פרק "מסקנות" שבדו"ח רייכ־מן מוקדש, למעשה, לסיבות של הזדהמות מוצרים בגופים זרים. המהנדס האחראי לתחום זה מו־צא, כי רוב מקרי הפגימות נוב־עים, או מאריזה בלתי מתאימה, או ממצב תברואי לקוי במפעל. לא הייתי אומרת שזוהי תגליה מרעישה. המורה ומפתיעה יותר הקביעה, כי לשק יוטה, הבעייתי כזכור, יש שימוש חוזר. כאשר "שיטת הניקוי והחיטוי המקובלת היום, לקויה." מה, אם כן מת־כונן לעשות שרות המזון בידון? ומה יעשה בקביעתו האחרת של המהנדס רייכמן, כי ניקוי וחיטוי השקים מבוצעים ב"מפעל שרמת הביצוע שלו מתחת לכל ביקו־רת, לרבות מצב תברואי של ה־מפעל"?

תיאור המצב כפי שהוא מופיע בדו"ח זה, מגיע לפעמים לגבול החלמאיות ואף מעבר לה: בענף המאפיות ללחם ולדברי מאפה, יש, כזכור, תלונות רבות על הי־מצאות חרקים. לפעמים, קובע רייכמן, קמה החיטה עצמו מגיע נגוע מן הספק (היבואן הוא ממ־שלת־ישראל). כאן בא משפט נאה: "אמנם קיימת הובלת־ניפוי הקמח דרך נפה בעלת רשת מת־אימה, אבל היא לא תמיד נמ־צאת, או שהרשת קרועה או מס־פר המש (גודל הנקבים — ה. א.) אינו מתאים." זה החלק — ונגרננו! איך אפשר לעשות ד־בר? הרשת קרועה או אומרים "פוס" ולא משחקים יותר?

ועוד: "גורם אחר (לגופים ז־רים) הוא המצב התברואי ה־ירוד במספר לא מבוטל של מפ־עלים מן הענפים שנסקרו בסקי־רה. מצב תברואי ירוד בולט ב־מיוחד בענף המאפיות".

במוצרים של מזון תינוקות (120 תלונות הוגשו בתחום זה ורובן מתייחסות ל־4 בתי־אריזה המייצרים רק מזון תינוקות...) יש "חוסר אריזה מתאימה" ואי־ציון הוראות שימוש על גבי ה־אריזה. מאחר את הסיבה העיק־רית לתלונות בתחום זה. המחבר נוטה במסקנותיו ליחס חשיבות מכרעת לבעיית ההזדהמות בגלל שימוש חוזר באריזות, בקבוקים בעיקר, ומציין, כי מאז הונהגו שקיות הפלסטיק ירד מספר ה־תלונות בענף החלב, אבל אריזה חד־פעמית אינה פותרת תמיד את הבעיות. אחת הסיבות העיקריות להימצאות עובש בבקבוקים, היא סגירתם הלקויה בבית החרושת.

אגב, שלא נשכח: זוכרים את הברזל בסולת, ברזל שלא היה צריך להימצא בה? לדעת הדו"ח יש לראות את הסיבה לכך ב"חוסר מכשירים לגילוי מתכות". ו־אם הם קיימים (המכשירים הל־לו) אינם פועלים כל הזמן או אינם יעילים ולא מסוגלים לגלות את המתכות".

כמו שנאמר: "לא שהמפקד לא רוצה, הוא לא יכול".

תיקון שעוני "טיימקס"

לאחרונה פנו למדור זה מספר קוראים ותלונה זהה בפיהם: "שעוני יד מתוצרת "טיימקס" ארה"ב, אשר נקנו על־ידם התגלו בשעת קלקול כבלתי ניתנים לתי־קון. כך התבטאו על כל פנים, לתלונתם של הקוראים מספר שע־נים מוסמכים, שנתבקשו לתקן את הקלקול.

בעקבות התלונה פנינו לחברת "נציגים", שאחת ממחלקותיה היא הסוכנות הראשית של "טיימקס" בישראל. והרי תשובתה של הגב' נדיבה שילה, מזכירת החברה:

החברה שלנו, שהיא חברת בת לכלל, קיבלה על עצמה את ייצוגה של חברת "טיימקס" הבינלאומית במחצית 1972. אנחנו אחראים ל־תיקון של כל שעון "טיימקס" — אבל כאשר הקלקול קרה לאחר תום שנת האחריות, יש לשלם בעד שרות התיקון.

אמת, שענים רגילים אינם יכו־לים לתקן שעונים מסוג זה, מפני המבנה הפנימי המיוחד של שעו־נים אלה, המברגלים ללא אבנים. לכן, כל מי ששעון "טיימקס" אשר ברשותו מתקלקל, מתבקש לשלוח את השעון אלינו. לפי הכתובת טיימקס ת. ד. 36540 תל אביב בדואר רשום ובצירוף תעודת האח־ריות אם היא בתוקף. במידה וכבר אין אחריות על השעון, אנו מחזי־רים אותו מתוקן לצרכן. דמי המשלוח בחזרה לבית הלקוח חלים על החברה שלנו בכל מקרה.

עוד עלי להעיר, כי "טיימקס" הנה חברה אמריקאית באמת. אך אנו עובדים עם הסניף האירופי של החברה, מפני שבארה"ב אין נוהגים לתקן את השעונים המש־וכים יותר. השעונים המיובאים הר־גילים, הנמכרים בארץ במחיר של כמאה ל"י, מחירם כ־4 דולר ב־ארה"ב ולכן לא כדאי לתקן אותם שם. באירופה לעומת זאת, מתקנים את השעונים והחברה הסוחרית מספקת לנו חלקי חילוף מקוריים.

לגבי שעונים העובדים על סול־לות — את הסוללות אפשר לקנות וכל בעל שעון יכול להחליף סוללה ריקנת בכוחות עצמו. אבל, אם רצונו בכך, הוא יכול לשלוח אלינו את השעון ואנו נבצע את ההח־לפה.

מספר הטלפון לבירורים של ה־חברה: 226174 תל־אביב.

"לפנבירנגו"

מדור "דין פרוטה" אינו יכול, לצערנו, לטפל בתלונות עלומות שם. מאידך, אנו יכולים להב־טיח שלא למסור לפרסום או לנציג הגוף שמתלוננים על פעולתו את שמו ומענו של ה־מתלונן.

"אריזות החסכון" חסכונית פחות

"אריזות החסכון" הרגילה של מיונז אמיתי מתוצרת "תלמה" מקובלת למדי והיא התחבבה על ציבור הצרכנים, אשר אינם רוצים לקבל צנצנת זכוכית חינם עם כל קניה של מיונז.

בזמן האחרון הוציאה חברת "תל־מה" אריזה חדשה, שאף היא מכו־נה "חסכונית". חסכונותה של אריזה זו מוטלת בספק:

באריזה החסכונית הישנה, גביע פלסטי בעל קבולת של 250 גרם, משלם הצרכן 1.36 ל"י לאריזה או 5.44 ל"י לקי"ג;

באריזה החסכונית החדשה, גביע פלסטי בעל קבולת של 150 גרם, משלם הצרכן 0.97 ל"י לאריזה או 6.47 ל"י לקי"ג. כלומר לירה יותר.

ככל שניתן לשפוט במבט ובטי־עימה אין הבדל בין שני המוצ־רים. כמובן, רשאית כל חברה ל־הוציא לשוק אריזות חדשות קט־נות, אשר ממילא ובהכרח יקרות יותר. בתנאי שאין פירוש הדבר הסרתה מן השוק של האריזה הג־דולה והזולה ביותר.

הלוח החודש דבר

כרך רביעי

אטלס כרטא לתולדות ארץ־ישראל

מראשית ההתישבות ועד קום המדינה

יהודה ואלאר

תמות — התישבות הטמפלרים — ה
הישוב הישן — הצעת אוליפנט — ב
משה מונטיפיורי — התקופה העותו
הכנסיות הנוצריות לארץ יש
הדירת היהודים מחוץ לחומה — א
ישבות היהודים — פרעות ברוסי
ישמיות באירופה — העליה הראשונ
התחיה הלאומית — פעולות יק"א ופ
הברון רוטשילד — תכני
ביקור הרצל בארץ ישראל — התישב
הגבול בסיני — השומר — הפשיטות בגב
גדוד נהגי הפרדות — הסכם סייקס־פ
הגרוש הטורקי — גדוד העבודה — מאו
השניה — ... תרפ"ט — הס

هكذا من الاصل

לילות חמים ביפו העתיקה

מאת דנקה הרניש

בתוי־הקפה של יפו העתיקה הפכו בימים אלה למקום המיפגש המבוקש ביותר על תושבי תל אביב. זוגות וחבורות נמלטים ב־לילות החמים של הקיץ אל ה־גבעה הסמוכה, אל הים, בה ה־אוויר הוא צח יותר הרוח קרי־רה ומרעננת. בליל שבת ובמו־צאי שבת אין כמעט סיכוי למ־צוא שם שולחן פנוי.

אבל גם אם אין מוצאים מיד מקום, לא כדאי להתייאש. אפ־שר לטייל במורד הרחוב המ־ביל לשעון ולהתבונן בתפארת המאכלים המזרחיים, שמציגות המסעדות המקומיות על שולח־נות גדולים המוצבים לאורך ה־מדרכה. בשר מרי ותוספות שו־נות, המסודרים בטוב טעם, מפ־תים לא רק את התיירים בל־בד. גם תושבי העיר „נשברים" ודוחים את שמירת הדיאטה ל־מחר. מי שאינו רוצה להעמיד את עצמו במבחן חמור זה רצוי שילך לו בכיוון ההפוך, אל פס־גת הגבעה, מקום שם, בסימ־טאותיה של יפו העתיקה, שוכ־נות גלריות של ציירים. לאו־הדי ציור צפויה כאן הנאה רבה וזאת ללא כל סכנה להוצאה בל־תי־רגילה — מחירן של התמו־נות הוא מעל ומעבר לאפש־רויותיו של בעל הכנסה ממו־צעת.

אפשר גם לטייל „סתם", ב־סימטאות המרוצפות יפה, להתבונן בארוחה הקורצים של מועדוני לילה, לראות את אור המפירות שבמרכזה של יפו העתיקה או לרדת לגן הקטן בשולי הגב־עה.

המבקרים נהנים מפינת חמד זאת, הנקיה ומוחזקת יפה. מי זוכר היום, כי דווקא המקום ה־זה היווה פעם כתם שחור ב־מפת העיר ששמו השטח הג־דול ?

עוד חלום עומד להתגשם

כאשר החלו לדבר על חיסולו של השטח הגדול ואפשרות שי־קומה של יפו העתיקה, נראה הדבר בעיני רבים כחלום. ה־חלום התגשם, והיום נדמה כי תוכנית אחרת לשיקום איזור עתיק בעיר, נוה־צדק, אף היא אינה אלא חלום. חלום המתחיל ל־התממש.

בדיון על תקציב העיריה ה־שנה הודיע ראש העיריה יהושע רבינוביץ כי כבר הוקם גוף מי־וחד לטיפול בשיקומה של נווה־צדק. צוות מתכננים מעבד תכ־נית המיועדת להפוך את השכו־נה למרכז לאמנויות שונות ול־מוקד לפעילות תרבותית ותיי־רות. ראש העיריה גילה כי ה־עיריה באה בדברים עם משרד התיירות „במגמה לשתפם במי־מוש תכנית נרחבת זו ויש

כאן תל-אביב

לקוות שמפניתנו לא תושב רי־קם".

שיקום נווה־צדק, השכונה ה־ראשונה של תל אביב, נמסר למשרדם של הארכיטקטים אליו־צור פרנקל, יעקב יער וסעדיה מנדל. המגמה היא לרכז ברובע בעלי מלאכה, אמנים, חנויות ל־ממכר דברי אמנות ועוד. יש גם כוונה לשכן בנווה־צדק בתי־ספר לציור, משחק וכן תיאטרו־נות קטנים. דיירי הרובע יהיו בעלי המלאכה, השחקנים והא־מנים, המוצאים את פרנסתם ב־מקום, וכמובן דייריו הנוכחיים. עמוס קינאן, מנהל אגודת התיי־רות של ת"א ויו"ר ועדת נוה־צדק מקווה כי הרובע ידמה „ל־עיר העתיקה של ציריך ת'ומחה".

35 אלף פונו

מפוני השטח הגדול הם חלק מ־35 אלף תושבי משכנות ה־עוני שהעיריה פתרה את בע־יותם על ידי דיור או על ידי מתן כסף. במקום ה„מחנות" ביפו הוקמו שכונות נאות ונוחות. מ־תוך 2300 משפחות שהיו בכפר שלם נשארו היום 400 בלבד. המעברות מעבר לירקון, ביצי־הן ידהמעבירי, נעלמו, והעיריה הקימה במקומם את גן השרת וישיבותים אחרים. תושבי שכונת מחלול פוזרו במקומות שונים ב־עיר, ומתוך 3500 משפחות שהת־גוררו במנשיה לפני שנים לא רבות, נשארו רק 300.

ראש העיריה רבינוביץ אומר, כי „ענין שכונות העוני היה אצ־לנו בסדר עדיפות גבוה, אולי אף על חשבון נושאים אחרים". הוא אינו משלים עם העובדה שכרבע מתושבי תל־אביב חיים על סף העוני ובדיור צפוף. ב־ראיון שפורסם בזמנו ב„דבר ה־שבוע" אמר ראש העיריה: „ה־מאמצים שאנו עושים לפתרון ה־בעיות הם אחד מהקריטריונים ל־מידת חוסר ההשלמה שלנו עם העובדה שיש בתל־אביב 28,000 בתים שהם דיור תת־סטנדרטי, ושחצי מכלל דיירי משכנות ה־עוני במדינה, נמצאים בעירנו. מספר זה זורק אור חריף על הבעיות שאנו עומדים בפניהן. לא המדיניות העירונית בעבר האחרון הביאה למצב הזה, אבל הדבר המדאיג הוא שפתרון שלם עוד לא הושג".

אחד המכשולים הגדולים בדרך לפתרון משכנות העוני היא ה־בעלות הפרטית על הקרקע. 50 אחוז מבתי שכונת התקווה, למ־של, הם בבעלות פרטית, ו־50 אחוז בשכירות. כאשר הדיירים השכירים עוזבים דירה, מכניס בעל הבית דיירים חדשים במקו־מם. בצורה זו התחלפו 80 אח־וז מתושבי המקום.

לפני כשנתיים העלה רבינו־ביץ בפני הממשלה תוכנית תו־מש למציאת פתרון ל־12,000 דיי־רי משכנות העוני החיים ב־צפיפות של שלוש ויותר נפשות לחדר. אם התכנית תבוצע ב־קצב הנכון, סבור רבינוביץ כי יש סיכויים שתוך עשר השנים הקרובות ייעלם העוני מתוך 20,000 בתי־אב בתל אביב, ה־מצויים היום במצוקה קשה.

העיריה למען ילדים ונוער

בימים אלה פועלת במגרשי ה־תערוכה „עיר הנוער", שבמשך 11 ימי קיומה תהווה מקור בי־דור לאלפי התלמידים הנמצאים עתה בעיצומה של חופשת הקיץ. במקום ייערכו תחרויות ספורט, מופעים, דיסקוטק, תערוכות, מי־צדון קליעה, ואף מיפגשים עם עולים חדשים. ראש עיר הנוער הנבחר הוא שמעון מנגיוק, תל־מיד הכיתה השמינית בבית הספר להנדסאים.

באגף לתרבות, נוער וספורט, האחראי על האירוע סבורים כי כמו בשנים הקודמות כן השנה, תהווה עיר הנוער מוקד משיכה לא רק לתושביה הצעירים של תל־אביב אלא גם לבני הנוער מכל ערי הסביבה, וכי מספר המבקרים יסתכם ב־200,000 בער־ך. הכניסה לעיר הנוער היא ל־לא תשלום.

„עיר נוער 73" היא רק חלק אחד בתוכנית העשירה שהכין ה־אגף לתרבות נוער וספורט של העיריה: לילדים ולנוער בעיר. מ־בחינת היקף המשתתפים הרי ה־מפעל השני בגודלו הן קייטנות לילדי בתי־הספר היסודיים ול־ילדי גני הילדים. מעל ל־10,000 ילדים יבלו בקייטנות הללו ש־ייפתחו ב־27 לחודש זה.

מסגרת מיוחדת במפעלי הקיץ שמורה לחניכים פעילים מבתי־הנוער העירוניים, הנושאים בתפ־קידים שונים בחיי המוסד. הם ירוכזו ב„מחנה פעילים" במטרה להכשירם ולקדמם לקראת פעי־לות יזומה ומדריכה עם שובם לבית הנוער. בתוכנית כלולה פעילות לימודית חינוכית, הרצאות, שיחות, ועוד. לרשות בני נוער העירוניים בפעילות בחוגים שו־נים, עומד „מכלל נופשי" ו„מכלל קיטי". מסגרת נפרדת הוקמה לחו־ניכי חבורות „נוער", „מפעלי קיץ לתנועות נוער", לצופים — „מפ־עלי קיץ תשל"ג של צופי תל־אביב—יפו" וכן „קייטנת לילדי תומרות נוער".

פינות חן בתל־אביב — הגינות והגנים, שהוקמו במשך השנים האחרונות בכל חלקי העיר, בנוסף על מגרשי משחקים לילדים המצויים כיום בכל שכונה ושכונה, מהוות פינות חן, בהן נוהגים דיירי הסביבה לשבת בצל העצים. אחד המקומות המטופחים הוא גן אמשטרדם הנמצא מאחורי רחוב ארלוזורוב (בקטע של הסופרמארקט).

דבר ספורט

בעריכת אהרן להב

מקומות אחרונים לשייטים באליפות ה„הולנדי המעופף"

פרידמן במקום 59 (מ־103 המפרשיות) באליפות העולם ב„פין"

הצוות הישראלי, צפניה כר־מל ודוד סירסקי, תפס את ה־מקום ה־28 מתוך 30 המפר־שיות, שהשתתפו באליפות אירופה בדגם „ההולנדי המעו־פף".

צוות ישראלי שני, משה צורא ודן גסר, תפס את המקום ה־29.

בגלל חוסר רוח נערכו רק חמישה מתוך שבעת השיוטים ש־נקבעו. תחרויות האליפות נערכו באגם סוף בשוויץ.

בתואר אלוף אירופה זכה צוות מזרח־גרמני.

בתחרות מקבילה, בה השתתפו 77 מפרשיות בדגם „ההולנדי ה־מעופף", סיים הצוות יאיר מי־כאלי וגלעד עמיר במקום ה־25, בעוד ששמואל רוסמן וצבי זיבלס תפסו את המקום ה־40.

הוצע לרוניק לאמן את נערי הפועל ירושלים

אריה ברוכיאלי, מזכיר אגודת הפועל ירושלים, הציע לסמואל רוניק, כי שאימן את כדורגלני בית"ר ירושלים בעונה האחרו־נה והמאמן הקבוע של קבוצות הנוער הבוגרים של אגודת בית"ר בשנים האחרונות, את תפקיד מא־מן קבוצת הנוער של הפועל ירו־שלים.

רוניק, שהיה כדורגלן מקצועי בארגנטינה בקבוצת הצמרת הורקן, אמר, כי יתן את תשובתו להצעה זו בימים הקרובים.

● בימי ששי ושבת הקרובים ייערך במישב ארגמן, שבבקעת הירדן, טורניר כדורסל על גביע הבקעה. בטורניר יטלו חלק קבו־צות הכדורסל של בית"ר ארגמן, גורדיה, אופקים ובנימינה וכן קבוצת הנוער של בית"ר ירו־שלים.

ישראל מבקשת לארח נבחרות הכדוריד של צרפת, אוסטריה וגרמניה

מאת יעקב פתאל

ההתאחדות לספורט פנתה להתאחדויות הכדוריד של צר־פת, אוסטריה ומערב־גרמניה בבקשה לשלוח את נבחרותיהן הלאומיות לשורת משחקים נגד נבחרת ישראל בחודשים אוקטובר־נובמבר.

מטרת קיום משחקים אלה היא לאפשר לנבחרת ישראל לבחון את יכולתה לקראת שני המשחקים עם יפאן, שיהיו בחודש פברואר ב־ישראל, במסגרת השלב המוקדם של אליפות העולם. האליפות תת־קיים באותו הדרג במזרח־גרמניה והנבחרת המנצחת בשני המש־חקים תייצג את יבשת אסיה.

במסגרת ההכנות של הנבחרת הישראלית הנבחנו כשחקני נבחרת, שיהיו בחודש ספטמבר נגד נב־חרת הצעירה של דנמרק, ש־הביעה את נכונותה לבקר ביש־ראל.

המאמן הלאומי יעקב סגלה, שקיים אתמול פגישה עם 20 שח־קני הסגל אמר, כי נקבעה תכנית אימונים מפורטת עד למיפגשים עם יפאן. תכנית זו תכלול 40 אימונים, שחלקם יהיו במסגרת מחנות אימון צמודים למועדי ה־התמודדות. כן תקיים הנבחרת משחקים בשיטת ליגה נגד שש הקבוצות שידורגו ראשונות עם תום משחקי הליגה הלאומית. משחקים אלה יאפשרו למאמן ל־תרגל את חניכיו בהתאם לצורך ולבחון את יכולתם של כמה שח־קנים.

בפגישה ביקשו השחקנים ש־ההתאחדות לספורט תתן פיצוי כס־פי בעד הפסד ימי עבודה כתו־צאה מההשתתפות במחנות האי־מון.

כדורסלני ישראל לסקוטלנד ואנגליה בדרך לברצלונה

נשיאות איגוד הכדורסל החלי־טה אמש לענות בחיוב להזמנו־תיהן של אנגליה וסקוטלנד ש־ביקשו לקיים משחקים נגד נב־חרת ישראל לפני גמר אליפות אירופה בברצלונה.

המשחק הראשון של הנבחרת הישראלית יהיה ב־21 בספטמבר בסקוטלנד והמשחק נגד אנגליה יהיה ב־25 בחודש בלונדון.

בינתיים הוברר, כי נבחרת ה־נשים של ישראל בכדורסל לא שובצה למשחקים המוקדמים של אליפות אירופה, שיערכו בשנה ה־קרובה. במכתב שהגיע אתמול מ־פיב"א נמסר, כי ישראל לא נרשמה ולכן לא שובצה. כן מודיעה פיב"א, כי תוכל לשבץ את נבחרת ישראל לאחר הבתים המוקדמים רק אם אחת המדינות המשובצות תפרוש.

כן החליטה הנשיאות, כי קבו־צות מכבי ר"ג והפועל ירושלים שדורגו במקומות 2—3 בסיום משחקי אשתקד ייצגו את ישראל בגביע קורץ.

תאומי משפחת זרנוביצקי, אניטה וברנט, זכו נוסף על 13 המדליות בבריכת השחיה במסגרת המכביה ה־9, גם בשני פסלוני־כבוד על היותם המצטיינים מבין חברי המשלחת השוודית. הפסלונים הוענקו להם על־ידי סוכני מכוניות „וולוו" בישראל, ישראל קז (מימין) ויעקב שחר, בתום שני ימי סיורים שערכה הסוכנות הישראלית של החברה השוודית לכל חברי המשלחת ברחבי הארץ.

הפסד ראשון לכגן בתחרות השחמט בבראזיל

מאת אליהו שחף, סופר „דבר"

בעיר פטרופוליס, השוכנת כ־40 ק"מ מריו דה ז'ניירו, נפ־תחה ביום ב' התחרות הבינ־אזורית השניה, שהיא השלב השני של התחרויות המוקדמות לאליפות העולם.

בתחרות משתתפים 18 שח־מטאים (רובם בדרגת רב־אמן בינ־לאומי) מבריה"מ, ארה"ב, יוגו־סלאוויה, צ'כיה, הונגריה, רו־מניה, בראזיל, ארגנטינה, שוויץ, קנדה, סינגפור וישראל.

בסיבוב הראשון התמודד שמשון כגן עם האמן הבינ־לאומי ה־קנדי פיטר ביאסאס, ולאחר מא־בק קשה נוצח.

פורטיש ניצח את קרס וסמיס־לוב את מאן; מאגו סיים בתיקו עם גאורגיאו, הורט עם גלר ו־רשבסקי עם פוטוגייבסקי. רב־ה־אמן היוגוסלאווי איבקוב איחר ל־פתיחת התחרות ומשחקו עם מא־קיע נדחה ליום ד'.

בסיבוב השני התמודד אמש כגן עם רב־האמן היוגוסלאווי ליו־בוייביץ'.

חגי שינהולד — ב„תחרות המנחומים"

נציג ישראל באליפות העולם לנוער, הנערכת בטיסאייד (אנג־ליה) לא הצליח להימנות עם 12 השחמטאים שהעפילו לתחרות ה־גמר. הוא סיים במקום השמיני בבית ב', כשלזכותו נצחון אחד, 4 תיקו ושני הפסדים (מכל בית של התחרויות המוקדמות עלו ל־גמר ששת הראשונים). המו־עמדים הטובים ביותר לזכות בתואר נש־קפים לנציג בריה"מ, אלכסנדר בליאבסקי.

הקאד טים גברו על אוסטריה 54:76

נבחרת הקאדטים של ישראל בכדורסל, המשתתפת באליפות אירופה באיטליה, ניצחה אתמול את נבחרת אוסטריה בתוצאה 54:76 (28:43).

היה זה נצחונה השני של הקא־דטים, אחרי שקודם לכן ניצחו את מערב־גרמניה.

השחקן המצטיין בשורות ה־ישראלים היה אור מרק, שקלע 35 נקודות.

שיאי ילדים באליפות השחיה

שיאים ישראליים ותוצאה השווה לשיא ישראל נקבעו בתחרויות רבע הגמר באליפות ישראל ל־ילדים עד גיל 12.

בצורה קבעה אסנת ארליך מ־בת־ים שיא לילדות עד גיל 12 כששחתה 100 מ' פרפר בזמן של 1:27.7 ד' (השיא הקודם 1:29.0 ד'). ביצוע שפשוע מבת־ים קבע שיא לילדים עד גיל 10 ב־50 מ' פרפר 36.6 שנ' (השיא הקודם של זוהר וייס 37.6 ש'). ב־100 מ' מעורב אישי השווה בועז שפ־שוע את שיאו של יעקב קופר כשקבע 1:23.9 ד'.

תוצאות נוספות: גיל 10 — ילדים: 100 מ' חזה — יגל עומר (בת־ים) 1:37.9 ד'. ילדות: 50 מ' חזה — אילת מושילב (יסק"א) 42.1 ש'. גיל 12 — ילדים: 100 מ' גב — נועם סובין (נטעים) 1:34.6. 50 מ' חתירה — נועם סו־בין — 33.1 ש'.

בפ"ת בלטו עמיר גניאל מ־ב.מ.ע שזכה בארבעה מקומות רא־שונים. 50 מ' חזה — 44.8 ש'; 100 מ' חזה — 1:39.0 ד'; 50 מ' חתירה — 34.6 ש'; 100 מ' חתירה — 1:17.6 ד'. רענת פרקש מב.מ.ע שזכתה אף היא בארבעה מקומות ראשונים ב־50 מ' חזה — 46.9 ש', 100 מ' חזה — 1:41.2 ד'. 50 מ' חתירה — 39.8 ש' ו־100 מ' מעורב אישי — 1:40.2 ד'.

בתחרות שנערכה בקיבוץ ארז שבר יעקב קופר מבית־קמה את השיא עד גיל 12 ב־50 מ' חתירה כשקבע זמן של 30.3 ש'. כן זכה קופר בנצחונות ב־100 מ' גב — 1:18.3 ד', 100 מ' חתירה — 1:05.2 ד' ו־100 מ' מעורב אישי — 1:18.0 ד'.

ויוויאן מוזר מברור־חיל זכתה אף היא בארבעה נצחונות. היא שחתה 50 מ' חתירה ב־35.4 ש', 100 מ' חתירה ב־1:20.8 ד', 100 מ' מעורב אישי ב־1:27.1 ד' ו־50 מ' פרפר ב־30.7 ש'.

ארז פרייבך מבלל עוז ויעל נח־גאל מתצרים זכו אף הם בארבעה נצחונות.

מילבורן השווה שיאו במשוכות

רודי מילבורן האלוף העולמי וה־אולימפי בריצת 110 מ' משוכות השווה אתמול בסיאטל שבאמריקה את שיאו בריצה זו כשקבע תו־צאה של 13.1 שנ'.

ארה"ב איכזבה במיפגש האתלטיקה עם בריה"מ

נבחרת האתלטיקה של ארה"ב איכזבה קשות ביום הראשון של המיפגש המסורתי עם בריה"מ ב־מינסק. בעיקר היו אלה הנשים, שלא הצליחו לתפוס אפילו מקום שני אחד.

האמריקאים, שהצליחו לנצח ב־שבעה מתוך עשרת המיקצועים, מפגרים ב־14 נקודות (61:51) בין הגברים וב־33 (53:20) בין הנשים. אתלטי ארה"ב זכו רק בחמישה נצחונות. הם ניצחו ב־100 מ' ע"י הכתבב בן ה־19 סטיב וויליאמס, שגמא את המרחק ב־10.1 ש' וסייע לארצו במירוץ השליחים 4X100 מ', כשחלף על פני ברזוב, האלוף האולימפי, ורביעיית ארה"ב קבעה 39.2 ש'. בורזוב לא השתתף ב־100 מ'. הנצחונות הנו־ספים של ארה"ב: ב־110 מ' משוכות (ע"י וויס 13.5 ש'); בכדור־ברזל (ע"י אל פיירבאך 20.69 מ') וב־400 מ' (ע"י ראד 46.7 ש').

השיאן העולמי ב־880 יארד, ריק וולהאוטר, היווה את האכזבה הגדולה. הוא סיים שני ב־800 מ', אחרי בעל מדליית ה־כסף האולימפית, ארזאנוב, שקבע זמן חלש 1:49.2 ד'.

שיא סובייטי נקבע בהטלת כידון לנשים ע"י השיאנית העולמית לשעבר, אוזולינה, ש־הרחיקה ל־63.96 מ' ושיפרה ב־למעלה משלושה מטר את שיאה הקודם. היהודיה פאינה מלניק קבעה הישג מעולה בדיסקוס — 67.04 מ'.

הטניסאי רוזוואל חוזר לנבחרת לאחר 17 שנה

הטניסאי האוסטרלי בן ה־38, קאן רוזוואל, חזר לנבחרת אר־צו במשחקי גביע דייוויס, ל־אחר הפסקה בת 17 שנה, וזאת בעקבות נצחונו על מאל אנדר־סן.

רוזוואל וג'ון ניוקומב יופיעו ב־משחקי היחידים נגד אלופת בית ב' של האיזור האירופי, שתהיה איטליה או צ'כיה.

המשחק בין אוסטרליה למנצחת בבית ב' ייערך במלבורן בחודש נובמבר.

* ג'ימי קונורס בן ה־20 זכה באליפות הטניס בברוקליין, מא־סאצ'וסטס, לאחר שגבר על אר־תור אש 3:6, 4:6, 6:4, 6:3, 2:6. בסיבוב הראשון הביס קונורס את סטן סמית. לאש היה זה מש־חק הגמר השביעי שלו השנה ו־רק באחד ניצח.

הישגים נאים בדרזדן

פרט לשלושת השיאים המזהי־רים לנשים, שהושגו באליפות מזרח־גרמניה בדרזדן, נקבעו מס־פר הישגים מצויינים. ברינוק הודף כדור־ברזל למרחק 21.07 מ'. מוניקה זהרט, השותפה לשיא ה־עולמי ב־400 מ', קבעה את הישג השנה בריצה זו — 51.6 ש'. פרנק דיבאן רץ 110 מ' משוכות ב־13.3 ש' — הישג השווה לשיא.

האירים לבלפאסט

התאחדות הכדורגל הצפון־אירלנדית הודיעה אתמול, כי בכוונתה לארח את נבחרת בולגריה בבלפאסט, במסגרת הגביע העולמי, ב־26 בספטמבר.

האירים ממתינים עתה רק ל־תשובתה של ההתאחדות הבול־גרית.

* הפעם לראשונה, מאז אוק־טובר 1971, עת אירחה צפון־איר־לנד את ברה"מ, לא נערך שום משחק בינלאומי בעיר זו, בגלל התנגשויות הדמים הרבות.

שר החוץ הארגנטיני נפגש עם שגריר בריטניה

ביטול הופעת נבחרת הרוגבי של אנגליה בארגנטינה הביא את התערבותו של שר החוץ הארגנ־טיני, שנפגש בבואנוס־איירס עם שגריר בריטניה.

הארגנטינים טוענים, כי ביטול זה יגרום להם הפסד של 20,000 ליש"ט.

האנגלים ביטלו את משחקיהם, בעקבות מכתבי איום שקיבלו ה־שחקנים.

* בגביע הקיץ בכדורגל, ניצ־חה פיורנטינה את סנט־אטיין 2:3 ובודיזפינג גברה על באנסי 1:5.

השייט פרידמן במקום ה־59 באליפות העולם

באליפות העולם מדגם „פין" (שייט יחיד) שנערכה בברסט שב־צרפת במזג אויר סגרירי וגם סוער, זכה במקום הראשון ה־צרפתי סרג' מורי, שהוא גם ה־אלוף האולימפי.

הישראלי משה פרידמן תפס את המקום ה־59 ואברהם מסינגר

בוטל משחק הרוגבי מחשש להתפרעות

נבחרת הרוגבי של אנגליה ביטלה הופעתה בארגנטינה, מ־חשש להתפרעות טרוריסטית, במ־שחקים שיהיו בדרום־אמריקה — על כך כתב עתון ארגנטיני ב־שפה האנגלית, היוצא בבו־אנוס־איירס.

כתב העתון, אריק וייל, כתב, כי אחד מחברי קבוצה טרוריס־טית הראה לו כתוב, בו נאמר, כי הסיבה האמיתית היא, ש־משחק רוגבי הוא „ספורט גס".

שיא עולמי במירוץ שליחים

נערי ארה"ב קבעו באוסלו שיא עולמי לנוער במירוץ שלי־חים 4×400 מ', בקבעם את ה־זמן 3:08.2 ד'. הישג זה משפר ב־3.3 ש' את השיא הקודם שה־חזיקו בו נערי מערב־גרמניה.

שיא זה נקבע בתחרות הבינ־ארצית נגד פולין, בה ניצחה ארה"ב 89:134 בין הנערים ו־52:26 בין הנערות.

* בתחרות משולשת בספורט ב־אתונה, סיימה בריטניה במקום הראשון עם 181 נק', לפני יוון (142) ובלגיה (95). ההישג הטוב ביותר נקבע בהדיפת כדור־ברזל ע"י הבריטי קייפס, שהדף ל־מרחק 20.34 מ'.

שוודיה — איסלנד 0:1

שער, שהבקיע מאפר בדקה ה־58, העניק נצחון דחוק לנבחרת הכדורגל השוודית על נבחרת איס־לנד 0:1, במסגרת הגביע הסק־נדינבי.

אוקניה ניצח גם נגד השעון

רוכב האופניים הספרדי לואיס אוקניה ניצח אתמול בקטע ה־אחרון של הטור דה־פראנס במי־רוץ נגד השעון, בעוברו את 16 הק"מ בתחרות שהיתה במש־תמע של 20:57.38 ד'.

אחריו הגיעו הצרפתי פאוראו (21:22.1 ד') וההולנדי זוטמאלק (21:38.62 ד').

אוקניה הבטיח בכך את נצחונו כשעבר בסיכום 20 הקטעים — 120 שעות ו־3:57.0 ד', הוא הק־דים, ב־16.06 ד', את הצרפתי טאוננה וב־17:15 ד' את ה־צרפתי פראנצה.

אוקניה היה לספרדי הראשון, מזה 14 שנה, שזכה את הגביע היקר ביותר במירוצי האופניים.

צרפת — ברזיל 0:1

הטניסאי הצרפתי הנודע ... ניצח בתחרויות הגביע ב־מסקבה, כשגבר על ... קו־ליה 3:6, 4:6, 3:6.

* טניסאיה וטניסאים של ... 5:0 את בלגיה ... במשחק גביע א' ... את ...

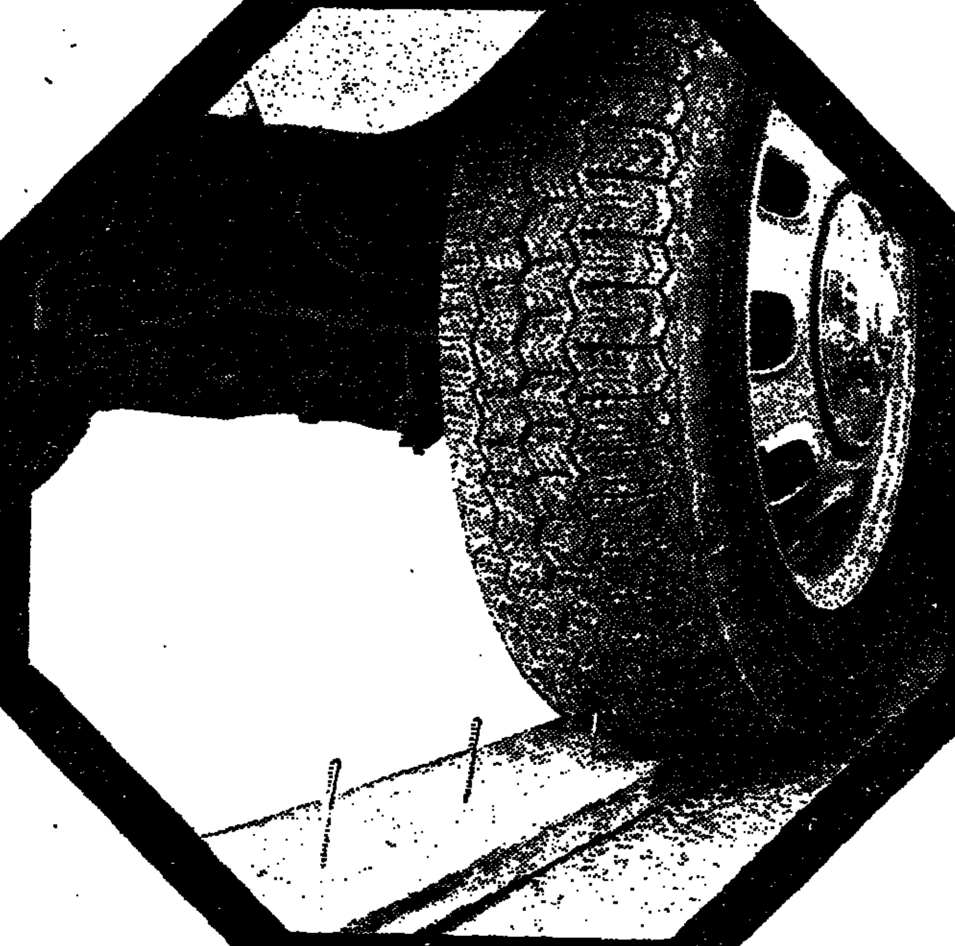

פנצ'ר!

לך זה לא יקרה

אם תכניס לצמיגך עוד היום (בהשקעה קטנ־טונת) את אמצעי המניעה הראשון והמקורי לתקרים הטוב ביותר בעולם — „אולטרה־סיל" בבקבוק הכחול, המומצא ומיוצר בארה"ב הוכיח את עצמו בניסויים של נהגי מרוצים של חברת „פיירסטון" ושל רשות החלל האמ־ריקאית. אוטם כל תקר ומגן לאורך כל חיי הצמיג. מונע תאונות הנובעות מפנצ'ר בנסיעה מהירה.

„אולטרה־סיל", אינו פוגע בחורות נסיעתך! להשיג בחנויות הנבחרות לאביזרי מכוניות.

אולטרה סיל ULTRA SEAL

עשה זאת עכשיו!

פרסום גלבלום

עולם ומלואו

כאשר התקשורת משתבשת

הגברים המרבים בשתיית משקאות אלכוהוליים במשך שנים כספר מסתכנים באבדן כוח הגברא; אלה המתמידים בשתייה מופרזת במשך שנים רבות מאבדים כליל את היצר המיני. אפילו נגמל השתיין המובהק מהבקבוק — לאחר שנים רבות של שתיה לשכרה — שוב אין לו תקוה להיות גבר בגברים... הנזק היא לצמיתות...

למסקנה זו הגיע צוות החוקרים — רופאים. המחקר במשך שנים 14,000 גברים המסורים לטיפה המרה. עשרה אחוזים מכלל הנחקרים סובלים עתה מאימפוטנציה מוחלטת. שני החוקרים מוע־סקים על ידי בית חולים המיוחד לגמילה מאל־כוהול בשיקאגו.

החוקרים מצביעים על כך שהקשר שבין האל־כוהול לבין כוח הגברא ידוע זה מאות בשנים. אף שקספיר אמר במחזה „מקבת": „השתיה מגרה את היצר, אך עם זאת מביאה את כוח הגברא". גם צוות החוקרים הנודעים בנושא המין, מאסטרס וג'ונסון, מצביעים על האלכוהול כעל הגורם העיקרי בעלייה של אימפוטנציה בקרב הגברים, שמזיקו לתי־פקוד בחליוקה שלהם. החוקרים מסבירים איך פו־על המנגנון המורכב של גירוי מיני, באמצעות העצבים המקבלים „פקודות" כימיות. האלכוהול מבטל את „התקשורת" בין עצבי המוח לבין עצ־בים על איברי המין, ובכך לבסוף ארוטיקה.

ספאסקי מתכונן ל„רוואנש"

בוריס ספאסקי, אלוף העולם בשחמט לשעבר, שנוצח אשתקד בידי האלוף האמריקאי בובי פי־שר, מקווה עדיין להחזיר לעצמו את כתר האלי־פות, במשחק „רוואנש" נגד פישר. זה עתה חזר ספאסקי לבריה"מ בביקור בגרוזיה הסובייטית. ספאסקי חזר לבריה"מ במכונית הדורה מתוצרת „וולוו". הוא יודע שהעתונים מתארים אותו עתה ל„מי שהיה" וכמי שכבר ירד בעיני השלטונות הסובייטיים. ולכן בא לכאן „לתקן" את הרושם המוטעה והצביע בגאווה על מכוניתו החדשה היקרה — כאות וראיה שהוא עדנו נחשב כאלוף בעיניהם ועדיין נהנה מיוקרתו.

עתה הוא מתכנן סדרת התמודדויות במקומות שונים בעולם. והשיא בה תהיה התמודדות על אליפות העולם נגד בובי פישר, בשנת 1975. לדבריו, היה מוכן לחזור ולהתמודד עם פישר מיד לאחר שכשלהו אשתקד. אלא ש„שלטונות השחמט הסובייטיים מתנגדים לכך ומעדיפים שיערוך תחילה את כוחו במשחקים רבים ככל האפשר נגד שחקנים בעולם אחרים, בטרם ישוב להתמודד על כתר האלוף הצים. במשחקים אלה יהיו לו בבחינת הכנה לקראת ההתמודדות המכ־רעת.

בראיונות לעתונאים אמר ספאסקי על יריבו פי־שר שהוא „אדם אומלל מאד. יש לו בעיית עצ־בות. הוא פוחד מהבריות ורוצה להשתלט ולהקים אנדרטה לעצמו".

נראה שספאסקי למד לדעת שבהתמודדות בין האלופים קובע לא הכשרון בלבד, אלא גם המצב הנפשי ואיתנות העצבים. לכן הוא מנסה עתה „למרוט" את עצביו של פישר. בידעו את חשיבות מצבו הנפשי של היריב, לנצחון או למפלה.

נשואי תערובת עליך...

הרבנים הליבראליים בארה"ב אישרו ברוב קו־לות החלטה שלא לערוך חופה וקידושין לזוגות „מעורבים". אך עם זאת הם הכריזו שלא ינקטו בסאנקציות נגד חבריהם הרבנים, שלא יצייתו להחלטת הרוב.

ההחלטה עוררה סערה אצל הרבנים הרפורמיים שאינם פוסלים נשואי תערובת בין יהודי ללא יהו־די. ששים מהם הכריזו שיוסיפו לערוך חופה וקי־דושין לזוגות מעורבים, בנימוק שהם „רשאים גם להבא לפרש בצורה שונה את כללי המסורת היהודית".

מסתבר שרבנים ליבראליים רבים משתתפים גם בטקסי נישואין בין זוגות מעורבים בכנסיות, בהשתתפות כומר. אך עושים זאת למורת רוחם. אחד הרבנים הליבראליים מבעלי היוקרה, הרבי רולנד גיטלסון, הפציר בצירי ועידת הרבנים לבל יתנו ידם לנישואי תערובת, באמרו הדבר „מסכן את המשך קיומו של העם היהודי ועלול לפלג את העם". אולם גם הוא הביע התנגדות לכפיית רצונו ודעתו על יתר הרבנים הליבראליים.

...יהדות אמריקה ובעיקר קליפורניה

התבוללות היהודים באמריקה הגיעה לדרגה הגבוהה ביותר בקאליפורניה בכלל ובאיזור המפ־רץ של סאן־פראנציסקו בפרט, אם לשפוט לפי שיעור נישואי התערובת בין יהודים ללא־יהו־דים. יש טוענים כי אין כל סיכוי לבלימת התופעה המדאיגה. הרב של קהילת אוקלאנד הסמוכה אומר שלמעלה מחמישים אחוז מטקסי הנישואין, אותם הוא עורך, הם בין בני זוג שאחד מהם התגייר.

רבנים רבים מסרבים לערוך טקס הנישואין בין זוגות מעורבים, משום שחברי קהילה לא מעטים מאיימים בעזיבת הקהילה, אם רבנים יתנו ידם לתופעה. המדאיגה הורים שמא ייבאו בנם או בתם ללא־יהודי, זאת בברכת הרב. רבנים אח־רים מבקשים להניח את דעת הכל, בנסותם לשכנע את בני הזוג המעורב כי יתחייבו לגדל את היל־דים שייולדו ברוח דת ישראל. אך לפי עצה אין כל סימן שזוגות אלה מקיימים את התחייבו־תם. מכל מקום, „קשה לפתור את בעית נישואי התערובת" אומר אחד הרבנים באזור.

אפילו בקרב הרבנים העומדים על כך שבן הזוג הלא־יהודי יתגייר, אין תמימות דעים לגבי מידת „היהדות" של הלא־יהודי לאבן: האם יש לדרוש כמה כי ילמד קצת יהדות ודינים או שמא יש לתבוע ממנו שמירת הכשרות והשבת. המינימום הנדרש מהמתגייר הוא הקזת טיפת דם מהגבר הלא־יהודי, וטבילה במקוה מהאשה הלא־יהודיה. לא־יהודים רבים מוכנים לעבור את טקס הגיור הקל, כדי לישא את בחירת לבם היהודיה. מספר הלא־יהודים המתגיירים באמריקה עולה ב־הרבה על מספר היהודים המתנצרים.

המין האנושי על סף „עידן השמש"

ד"ר ורנהר פון־בראון, החוקר הגרמני המפור־סם, מי שהמציא את הראקיטה ו־2 בשלהי מלחמת העולם השניה למען גרמניה של היטלר והמועסק מאז תום המלחמה בשירות חקר החלל האמריקאי, אמר בועידה בינלאומית מטעם אונסק"ו בפא־ריס, על הנושא „השמש בשירות האדם", כי „המין האנושי עומד עתה על סף העידן החדש, שייקרא עידן השמש".

בקונגרס השתתפו 600 מומחים מ־70 ארצות, ולפני הבאים הועלו כל הרעיונות והמערכות ה־אפשריים לניצול חום השמש כמקור אנרגיה, החל בחימום המים וכלה בהפעלת תחנות החלל. הדעה הרווחת בקרב קהילת המדענים אומרת, שנוכח משבר האנרגיה והידלדלות מלאי חמרי הגלם המ־ספקים אנרגיה, חייבים להקדיש את מיטב המח־שבה והמאמצים לניצול קרני השמש המצויות בשפע, כמקור אנרגיה. נשיא הקונגרס אף הציע ליצור במסגרת או"ם מרכז קבוע לניצול אנרגיית השמש. המרכז יכוון ויתאם בין כל המומחים, העוסקים בנושא, לתועלת האדם באשר הוא שם.

ד"ר בראון גילה, כי ארה"ב עומדת להשקיע שני מיליארד דולאר בשנים הקרובות בחקר ופי־תוח, שמטרתם רתימת חום השמש לשימוש האדם ב„עידן השמש". כמה מבאי הקונגרס התאוננו על הפער העצום בין המאמצים שהושקעו עד כה בפיתוח האנרגיה הגרעינית והפקת הנפט, לע־מת הזנחתו היחסית של פיתוח השימוש באנרגיית השמש, הקיימת בשפע הינם.

24 שעות · 24 שעות · 24 שעות · 24 שעות

מבחר

טלוויזיה

17.3... — „סרטים מצו־...
18.1... — „בילבי" — „ביל־ תפסת ספינבי".
20.0... — „קלעים" — שבו־ לענייני תרבות ואמנות.
21.0... — „סרט קולנוע: חיים נפלאים". על הרפתק־ ...ם של קליף ריצ׳רד הצל־

רדיו

17.0... — „תן לי הזדמנות" ...ימת הכשרונות הצעירים של ה״ל (צ).
21.2 — „פינת הג׳אז" — ...ן הקלרניט טוני סקוט וה־ סילביה סימס (ב).
22.0... — „גל לסטודנטים" — ...ן על רעם סטודנטים. הפעם ...ם אל שלמר של אהרון בר. בשדותו בצנחנים איבד את ...ו ראת יזד השמאלית. למ־ ...זאת השלים את לימודי ...מים בירושלים ובניו־יורק ד־ ...הוא כשמש כפסיכולוג ובין ...היגו גם משורר, מתרגם (ב).

קולנוע

ירושלים:

„קובלך" (עדן) — מחזמר ישראלי שאפתני, תוסס ודינאמי, על רקע של יפו „תיאורטית" עם גיבור בלתי־מושקם ובסגנון זוהר־אמריקאי. סרט פרובינציאלי מובהק שאין לו אגדה, שיש בו אספרי מבריק של הצייר שלמה צפריר, מוסיקה מבוירה של דב זלצר, משחק מלבב ומשכנע של יהורם גאון, אריה אליאס וכמה אחרים. הרבה כשרון, הרבה מאמץ, הרבה כסף — והתוצאה מפוקפקת.

„גברים במלכודת" (ירושלים) — סדת תעוגנות ספורטיבי על פני נהר גועש והיא בהדרגה סיוט רצוף, כשאסון גורר אסון ומשבר פסיכולוגי אחד רודף את השני. סרט אלים ומדהים בכוחו. המציג את האדם בפרימיטיבי — אום הלוחם, ראשית כל למען עצמו, לצורך השארות בחיים. שעור מדעוע, שהוא גם יצירה קולנועית נהדרת.

„הסנדק" (סמדר) — סרט מרתק, שוטף ועשיר על מיבנה והיכנאיום פנימי של משפחת־המאפיה באיה״ב. אמנם סרט בלתי־מוסרי כי הסימפטיה שלך עם ה„סאב־ידים" הט״ב״ים כנגד ה„רע״ים" אך ה־הם המוסרי אינו משחק תפקיד — אתה נסחף אחרי הביצוע הנהדר והמשחק המרשים.

„לילה באופרה" (אורנן) — סרט ישן ומצוין של האחים מארקס המאחד שתי נוסחאות — זו של הקומדיה שלהם וזו של המלודראמה הטלוויזיונית המשוקת. השילוב נעשה בצירה משלמת ממש אולי קצת על חשבון הלהטוטים הקיצוניים של האחים מארקס. כפי שהתבטאו בסרטם הקודם „סרק־ברוזר". תאווה בשביל כל יוצב־קולנוע.

תל־אביב:

„טנגו אחרון בפאריס" (פגודה) — הפרסונה הרצינית עשתה שדות דב. סרט כנפוק בצל אווירה נפלאה, בימוי אישי בלתי־רגיל. סרט על בדידות על אהבה, על מין על בלבול מושגים. סרט על־תקופתי. יעליע־גראפי על המבנה הס׳ת׳ם של האנ־שות בדרגנית. קצת יותר מדי קיצוניות כפלית בכל המישורים. בסך הכל — סרט חשוב, מרתק ומחוף — גם את אלה שיחליטו כי הוא „מגעיל" — ויהיו כאלה.

„סיזר ורוזאלי" (צפון) — סרט צליו של אנשים ים ועשרים, משולש הפוך שבאיבה הנמר שה בין שני גברים הם נפשים חברים צפודים כשהאשה נאלצת לעזבם. איב מונטאן. סאמי פריי ורומי שניידר מרכיבים את המשולש בסרטו היפה של קלוד סוטה.

„מעשיות קנטרברי" (מוגרבי) — אנגליה העליזה, החשוכה, הסוערת הנואפת והסובאת של ימי־הביניים בעיניו של הבמאי האיטלקי פאזוליני. עליטי יצירתו של המשורר האנגלי ג׳פרי צ׳וסר הוד בה תמונות ובצפורים מרהיבים. ומשעשעים. אך מצ׳וסר לא נשאר הרבה.

„קובלך" (הוד, סינרמה) — ראה „עדן", ירושלים.

„המיטה המעופפת" (חן) — „המשך" של „מרי פופינס". טכניקה מסובכת, רעיונות מקוריים, מגנון נדוש, אבל מהנה. אנג׳לה לאנסברי היא שחקנית בחסד.

„סוד הקסם של הבורגנות" (תכלת) — צירה משלמת על לואיס בוניואל. התקפה חזיתית על החברה הבורגנית. האודישה. הצביעה. האכזרית המתפשת וחזיות. מוהרות וילילה. הסוהרים מרמים הדיפלומטים מבריחים. הצבא רוצה. המשטרה מענה. הכנסיה מיתחסדת ויצורת לחוקים. ואכנם על הפרית מרחף מעל לכל החברה הזו. אך עדיין מיקום. עדיין אין לה תחלית. הקסם הסמוי שלה משרת אותה היטב־היטב.

„זמנים מודרניים" (גת) — צ׳אפלין בגדולתו — פארודיה על העולם הממוכן ההודס את האדם האינדיווידואלי. סרט מזהיר. שהוא תרצאה מבושר־הסתכלות דק יענקב של התופעות החיצוניות, מבלי להפסיק דבר. כוחו האמנותי של צ׳אפלין הוא כה רב, עד שאינו עצמו מסוגל להשלים את התמונה החברתית. עם זאת. צ׳אפלין כפגין כאן אוטופיסיות תלושה. הנובדת לא רק את „התיכרי־הראיוני". אלא גם את יסודות השקפתו שלו.

„ג׳וניור בונר" (תל־אביב) — ניסטאלגיה זוטה למלודראמה על בוקר שעבר זמנו — גיבור רודיאו שתדרדר בעידן הבלדוזרים והפאורצליזציה. אדם שאינו סייך — אך איזו ברכה. אכזריות פנימית רבה שתלבת באופטימיות זבה. גם אם לא מבוססת. האימרת כי המנוצחים הם המנצחים. משחק מצוין של סטיב מקוין, רוברט פרסטון ואיידה לופינו.

חיפה:

„סיזאר ורוזאלי" (רון) — ראה „צפון" תל־אביב.

„טנגו אחרון בפאריס" (חן) — ראה „סטודיו" תל־אביב.

„קובלך" (עצמון) — ראה „עדן", ירושלים.

„קאבארט" (עמי) — מחזמר מיוחד — הדיש (פוליטי. מבוסס על סיפורים מימי עלית הנאצים לשלטון בגרמניה. מציג הסרט את ההתדרדרות הברלינאית הנידאה. כל זה בעיני סיפורים — ספקטאקולארי ראוישי. יש אי־אלה הריקות בולוסי־המחלכים. אי־אלה הפשטות ברורות. אך יש אוירה נהדרת — ולייזה מינלי הבלתי־נשכחת.

תיאטרון ובידור

„סיפורי פיני" — להקת „בתדלה", תל־אביב (התיאטרון הקאמרי) — להקת ה„מורות" בנישה ערב נפלא של הומור מתוחכם. טכסטים טובים ומנגינות מצויינות של דני סנדרסון. מבוצעים להפליא על־ידי שבנה מהמעולים בתחומי.

„נישואין נוסח גירושין" — דיסהנה (התיאטרון הקאמרי) — טקסט אבסורדי ומלא חן של נסים אלוני נעימות מתוקות של יאיר רוזנבלום. הגשה וירטואוזית של רבקה מיכאלי ויוסי בנאי — בידור מעולה ומומלץ.

„ערב שירי נעמי שמר" — מבריה („בימות") — שירים חדשים וישנים של משוררת ארץ ישראל זיכו „ב־בר זכב־בנן" מאד מלוטשים ולעתים אף מרגשים. ערב של ספוק בטעם טוב.

המבחר נכתב על ידי מבקרי הקולנוע והתיאטרון הקבועים.

ירושלים

האקדמיה למוסיקה ע״ש רובין

● בהפיקת משרד החינוך והתרבות. קורס קיץ, שעורים פומביים — פסנתר. היום 9—13.30. פרופ׳ לרימר. הרצאה והדגמות: אנסמבל לפסנתר וקריאה מהדף. פרופ׳ טאובמן — בפסנתר: סונטה אפסיונטה — מיכאל בוזנ. רוזל כונסינה — נפמי לב.

תל־אביב

אגודת סופרי יודיש „בית־לייוויק"

רחוב דב הוז 30, טל. 231830

● מחר (ה) ב־8.30 בערב, ערב מוקדש לזכרו של שחקן התיאטרון המוסקבאי „גאסעט" דניאל פינקלקרויט (במלאת שנתיים לפטירתו). משתתפים: משה בולדבלט, שחקן ובמאי „גאסעט" המוסקבאי; צבי לוינזון, שחקן ממוסקבה; יו״ר: אהרן לוריא, במאי. בחלק האמנותי: עטל קאוונצקי ולב קוגן. כרטיסים להשיג יומיים בשעה 9—1 לפני־הצהריים. טל. 231830 וב־26.7 בקופה משעה 6.30 בערב. לחברי החוג של „ידידי בית־לייוויק" בהנחה של 50%.

ידע־עם

● היום בשעה 4.30 אחה״צ בחוג לפולקלור בבית־האבות ברמת־אביב, רח׳ ברודצקי 68. פגישה עם רחל בת־דור גבזובורסקי, מחברת ספר השירים „הבלים השבורים" בהשתתפות תמרת שרת ברדה. המלחינה אילנה מתוק. לוזי מוסיקלי ע״י וניציה פגזה.

אזכרה לנחמיה בסוקוביץ לשלום בסוקוביץ ז״ל

● התקיים היום בנהלת־יצחק בשעה 5 אחה״צ.

חוק התכנון והבניה
תשכ״ה — 1965

מרחב תכנון מקומי רמת־גן

הודעה על הכנת שינוי לתכנית מפורטת

בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ״ה — 1965, ניתנת הודעה כי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, ר״ג, החליטה בישיבתה מיום 5.3.73 (ה׳ תמוז תשל״ג), להכין תכנית מס. ר״ג/664.

ואלה הם השטחים הנכללים בתחום שינוי התכנית המוצע: חלקות 464, 465 (חלק) בגוש 6128.

ד״ר י. פרח, ראש העיר
יו״ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה, רמת־גן

בבית משפט המחוזי בנצרת

תיק אמוץ 2/73

אל: מרדכי הירשהורן — מען בלתי ידוע.

להווי ידוע לך, כי בית משפט זה עומד לתת צו לאימוץ בתוך פרידה על ידי מי שבית המשפט ימצא לנכון.

צו האמוץ אם יינתן יפסיק את החובות והזכויות שבין הילד לבין הוריו ושאר קרוביו והסמכויות הנתונות להם ביחס אליו אלא אם יורה בית המשפט הוראה אחרת בצו האמוץ.

אם אתה מתנגד לאימוץ הילדה פרידה אתה מוזמן בזה להגיש כתב התנגדות למזכירות בית־משפט זה תוך 30 יום מיום פרסום הודעה זו.

אם לא תעשה כן, יהיה בית־המשפט רשאי, ליתן צו אימוץ כטוב בעיניו.

אם תגיש התנגדות תוך המועד האמור, תוזמן לבית המשפט ליתן טעם מדוע לא יינתן צו אימוץ כאמור.

סעיד אבו זאלם
מנהל המדור
תאריך: 19.7.73

בביה״ח שיב״א בתל־השומר, הוענק למגן דוד אדום אמבולנס חדיש לטיפול נמרץ בחולי־לב ע״י חב׳ הביטוח „ציון־יהודה" ומשפחת טיבר־ האמבולנס, המהווה חידוש בטיפול בחולי לב, יאפשר הגשת עזרה חיונית לחולים שעד כה ניתנה רק בבתי־החולים. בתמונה: משפ׳ טיבר ליד האמבולנס.

(צילום: ישראל סאן)

ביטוח רפואי
לחברי קופת־חולים של ההסתדרות היוצאים לחוץ־לארץ

חברי קופת חולים היוצאים לחוץ־לארץ יכולים לבטח את עצמם ואת משפחתם ממחלה או מתאונה בזמן שהותם שם. הביטוח כולל: טיפול רפואי, אשפוז, ניתוח, נכות, ביטוח חיים.

הביטוח נעשה באמצעותנו בחברת הביטוח „ירדנית". דמי הביטוח הם 28 ל״י בעד החודש הראשון ו־2.7 ל״י בעד כל חודש נוסף עד שנה אחת.

תמורת תשלום נוסף: ניתן להוסיף לפוליסה ביטוח מטען לחפצים אישיים, הפסד כרטיס נסיעה וסיכון מלחמה פסיבי.

המעוניינים יפנו למשרד המחוזי של קופת חולים במקום מגוריהם. הננו מייעצים לנוסעים לחו״ל לבטח את עצמם בביטוח דלעיל הואיל וקופת חולים לפי תקנותיה אינה נושאת ואינה משתתפת בהוצאות לטיפול רפואי שקיבל חבר בזמן שהותו בחו״ל.

מרכז קופת חולים

המועצה המקומית אום אל פחם

מכרז מס׳ 4/73־74

המועצה המקומית מודיעה על מכרז לעבודות התקנת הצנור בכביש אשר יוקם עליו מרכז הבריאות באום אל פחם בהתאם לתוכניות והמפרטים שהוכנו ע״י מהנדס המועצה.

על המעוניינים להתקשר עם המועצה המקומית בשעות העבודה הרגילות ב־25.7 ועד 31.7.73.

קבלת ההצעות והתוכניות תמורת —.25 ל״י. ההצעות תהיינה במעטפות סגורות בצירוף ערבות בנקאית בסך 10 אחוז מערך ההצעה. את ההצעות יש להגיש עד 31.7.73 שעה 12.00.

המועצה לא מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

אחמד גאבר ג׳בארין — ראש המועצה

עירית פתח־תקוה

מכרז מס׳ 61/73

דחיית מועד מכרז

עירית פתח־תקוה מכריזה בזה על דחיית המועד הסופי לבניית בית־ספר, במסגרת הסיבה הביניים, על יד סמינר צייט שיין.

את הוצאה המכרז אפשר לקבל במזכירות מחלקת ההנדסה תמורת תשלום של —.200 ל״י (שלא יוחזרו).

את ההצעות יש להגיש בשני העתקים (אחורות ההצעה עלולה להפסל) להודר מזכיר העיר לא יאוחר ביום שני 27.8.73 שעה 12.00.

לכל הצעה יש לצרף ערבות בנקאית על סך 5 אחוזים מהיקף ההצעה.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

י. סיגבורג, ראש העיריה

תיאטרוני ישראל

הערב 25.7

הבימה:
בצמון ולנה: תל־אביב האולם הקטן.

הקאמרי:
כמה בעיניכם: תל־אביב.

התיאטרון העירוני חיפה:
לילי גם: חיפה.
אנשים קשים: צה״ל.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק עזבונות 3843/73

בענין עזבון המנוח איזיק שטירמן ז״ל ת״ז 4176778 אשר נפטר ביום 4.4.1969.

המבקש משה שטירמן, מרח׳ רחבת הסיירים 8, יד אליהו, תל־אביב.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו בקשה למתן צו ירושה של המנוח הנ״ל מוזמן בזה כל המתנגד לבקשה הנ״ל או הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח, שיגיש תוך 15 יום, מיום פרסום הזמנה זו, את טעמי התנגדותו. שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד הלך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק עזבונות 3085/73

בעניין ירושת המנוח לייבזון אריה מרחובות רח׳ אחד העם 26 שנפטר ביום כ״ב בניסן תשל״ג (24.4.1973) והמבקשת לייבזון לאה מרחובות רח׳ אחד העם מס׳ 26 מיוצגת ע״י ב״כ עוה״ד בן־ציון כהן שכתובתו למסירת מסמכים משפטיים היא רחוב הרצל מס׳ 143, רחובות.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית־המשפט בקשה למתן צו המבר״י של ירושת המנוח הנ״ל המוזמן בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 יום כיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת. שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד הלך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

לשכת ההוצאה לפועל בחיפה

תיק הוצל״פ 11591/72

הודעה בדבר מכירה פומבית של מקרקעין

מוצע בזה למכירה פומבית המקרקעין המפורטים להלן של החייב ישראל בביש בברוך רבינה. הוצאות הפש״ס עורך המבצע להדכה: „בנק כרמל למשכנתאות" ע״י ב״כ עוה״ד בר רב האי, אורדשטיין ובר רב האי ברח׳ הרצל 32 חיפה.

המכירה תוצא לפועל בלשכת ההוצאה לפועל בכל יום פי־הסבע פרס לשבתות בהקופת 30 יום מיום פרסום הודעה זו. הצעות תתקבלנה לאחר תשלום 10% מסכום ההצעה. בדבר פרטים נוספים אפשר לפנות למוציא לפועל חיפה.

התוספת:

המקום: שכונת יורעאלה, היום. רח׳ אבא הלל סילבר 11.
מספר הרישום: גוש 10881 חלקה 18/1.
השטח: 47.75 ממ״ר.
בעלות: ישראל ורינה בביש.
תיאור החלקה: בנין רב קומות עם 4 כניסות.
תיאור הנכס: דירה בת 3 חדרים + כניסה, מטבח, נוחיות, הדר אמבטיה (בלי אמבטיה) רק עם מקלחת וקערה, 2 מרפסות. הדירה נמצאת בקומה אחת ותוח קומת הכניסה.
שנת הבניה: 1964.
הערכה: שווי הדירה ביום —59.400 ל״י.

נעים עובד
המוציא לפועל חיפה

הוותיקן וקרבנות המלחמה

ספר חדש

מאת גוליר דרונר

ת ההוצאה של הוותיקן יצא ...הספר „הכס הקדוש וקרב־ ...המלחמה", זהו הכרך השש־ ...ה הקריה „מיסמכי הכס ה־ ...בעניין מלחמת העולם ה־ .

...ך החדש מכונסים כ־400 מס־ — מכתבים, מברקים, הוד־ דיעות וסקירות המתייחסים לפעולות העזרה של הוותיקן בשנים 1939 ו־1940.

...כי שלישים מן המסמכים ה־ מתייחסים אל ענין סבוך ה־ באשרות כניסה לפליטים ל־ ...יל, ביוני 1939 נענה הנשיא לפנייתו האישית של ה־ ...יור הקצין אשרות „למהגרים ...כסת ההגירה הגרמנית). משרד ...רה הברזילי הותנה את ה־ האשרות בנספר „כיסורים" ...טבילה לפני 1933". „הון של דולאר למשפחה", „נכבות ל־ ...ת כפיפי" וכו׳.

...תבר, כי את רעיון האשרות ...ליות הגו אנשי „אגודת רפ־ הקדוש", (גוף שעסק בהגשת ל„קאתולים שאינם בני ה־ תארי"), שמרכזם היה בהמ־ ...נו קוראים כי אנשי „אגו־ ...רפאל הקדוש" רגזו על שלי־ בברזיל שהגיעו „תואמים ש־ ...שר לבלא אוראיהם" ושלסי־ ...הוותיקן הודיע על כך ל־ ...בריו דה זנירו.

אף הקשיים שערמה ברזיל ...נציגי הכנסיה בברן, בלונ־ ...בבריסל ובמקומות אחרים ער־ ...פליטים מגרמניה ואוסטריה ...ם לעצמם מיכסות מהאשרות ...ליות.

...ך מובא גם מכתב בחותמת ...הכס, נציג „אגודת רפאל ה־ ..." ברומא. המבריע התחייבות ...ת אשרות בדרך זו ומודע כי ...ה, למשל, אירעו מקרים של ...אשרות ל„מהגרים בעלי עבר ...פקי".

...זר שיקול־דעת הוליסו שלי־ הוותיקן להשאיר לעצמם כי־ ...אשרות. סיחולקו לנציגי ה־ ...במדינות אירופיות שונות. אשרות השארו בשגרירות ...בברלין. מסתבר, כי האפי־ ...בברלין נשמרו היסב לבל יפ־ ...ידים לא כהמגנות: אף לא ...אחת לא הוצאה בשגרירות ...בברלין!

...ניינים במיוחד מכתבים הב־ ...כי שלטונות ברזיל התלד־ גנו בוותיקן על המהגרים ה„לא־אריים" שהגיעו לברזיל, שרבים מהם „נטבלו לנצרות רק אחרי 1939". שלטונות ברזיל מבקשים את נציגי הוותיקן להקפיד על כך ש„הטבילה היתה כנה וכי הנטבלים יבינו נכונה כנה" (להיות נוצרים).

נציג הכס הקדוש בבריסל, לכשל, כותב במכתבו לוותיקן, כי „מרביתם נטבלו לפני זמן קצר בלבד, חלקם רק אחרי בואם לבלגיה. עלינו לשאול את עצמנו אם לא המניעו רבים מהם את דתם אך ורק בגלל ההגירה."

הנונציוס של בריסל הודיע לוותיקן, כי פנה כבר אל כמרים דגזירים, הוזהירם, אך „אינו יכול לדחות את בקשותיהם של האומללים האלה". תשובת הוותיקן: הנונציוס נהג כשורה. אך עליו להקפיד על כך שטכסטי הטבילה של הישראלים יערכו „ברצינות ככל האפשר".

מצוקת המומרים

מספר מיסמכים שבכרך זה מדביחים, כי היהודים שנטבלו לנצרות היו בעיה בפני עצמה דזאת לא רק בהקשר להגירתם.

חוקי הגזע כפי שנוסחו באיטליה למשל, אסרו על ה„ארים" ליהנות משירותיהם של „לא ארים". מאליו מובן, כי יהודים גם לאחר שנטבלו נשארו „לא־ארים" ומסתבר, כי הם מצאו את עצמם מוחרמים מכאן ומכאן, מאחר שיהודי איטליה פנו להם עורף. באחד המסכמים שואל איש כנסיה „במה יתפרנסו היהודים שנטבלו לנצרות?" במשך שנתיים לא נמצא פתרון לבעיית הפרנסה של המומרים. אחר כך אנו קוראים, כי האב הנסרי פנה בהצעה למנגן שר־החוץ האיטלקי, בופארריני, וביקש ממנו „להודיע את התארי, הקובע של הטבילה. „כך" — כתב הנסרי — „יותן ליהודים צעירים לנצל את החוק לטובתם — זאת בתנאי שיתחייבו להתנדב לשירות צבאי, כדי שיוכלו להוכיח את עצמם במלחמה הקרובה ולהחזיר לעצמם את כבודם..."

תשובתו של סגן השר היתה דיפלומאטית והמקנית: „הרי צדיין איננו נתונים במצב מלחמה..."

דומה כי נציגי הכנסיה היו מוטרדים מאד כהמצב בסלובקיה: „השלטים הרבים כאן", כותב נציג הוותיקן בסלובקיה „מעידים כי אכן הכלכלה נמצאת בידי יהודים. חוקי ריסון כסויימים היו מובנים... אך האמצעים הננקטים כאן חורגים כתחום הצדק, וכודנהם לבודד את היהודים כליל מחיי הכשהר והחברה. זאת לא לבצן הסלובקים, כי אם לטובת הגרמנים והולשים על מקורות הפרנסה היהודיים". נציג הוותיקן קובל בעיקר על העלבון שנגרם לילדים קאתוליים לאראיים שהיהם אליהם (בכיסור ההכרה) הוא בדיוק כמו אל היהודים.

בספר לא הובא כל מכתב תשובה לנציג בסלובקיה. יש לשער כי ההגבה לא היתה אפשרית כלל. הוותיקן ידע, כי טיסו, הקווילינג הסלובקי, שהיה כומר קאתולי, היה אותה עת תלוי בחסדי הגרמנים. על כן העדיף הוותיקן להתעלם ממכתבו של הנונציוס הרחמן.

בבודאפשט אושרו חוקי הגזע כמעט בנוסח נירנברג, אך הוותיקן החליט להשתדל בסינוס ההונגרי כדי לרכך את הגזרות (שהוטלו על יהודים מומרים). בסינוס ההונגרי ישבו בישופים, ובראשם קרדינל סרדי, ראש הכנסיה הקאתולית של הונגריה, ואכן הסנט הצליח „לרכך": באחד המסמכים נאמר, כי מי שנטבל לפני יותר מ־20 שנה ומשפחתו יושבת בהונגריה מאז 1848 לפחות יהנה מהקלות, אם כי לא מכל הזכויות הניתנות לארים.

מונסיניור מאורליני רשם בכתב־ידו בשולי המכתב: „לשאול מה בדיוק אמר סרדי בסנט וכיצד הצביע".

תכניות הגירה רבות

כן מסתבר, כי בין השנים 1939 ו־1940 היתוו גורמים שונים בעולם תוכניות שונות ומשונות להגירת היהודים והגישו אותן לוותיקן.

חברה מסחרית רומנית („סאראיקגי") הגישה הצעה להטבלתם של 50.000 עד 100.000 יהודים והעברתם לספרד. הוותיקן פנה אל ממשלת ספרד, ופראנקו שיגר תשובה שלילית.

אדם בשם ד״ר מנפרד קירשברג הציע להעביר יהודים לאנגולה וגיוסם את הצעתו בכך ש„קליטתם של יהודים באנגולה תסלק את אבני הנגף הנוצצים בין הכנסיה ובין המדינות הנוצרניות". הוותיקן סרב לדון בתכנית. בשולי התזכיר של קירשנברג נרשם: „פורטוגל עלולה להבין זאת שלא כראוי..."

במיסמך אחר, מיולי 1939, נזדבר בהזכיר שהוגש הוותיקן מטעם ראשי „התאחדות יהודי גרמניה" (ד״ר לאו בק, ד״ר אוטו הירש וד״ר פאול אפשטיין). הממשלה הגרמנית — נאמר בתזכיר — מתכוונת להגיש בוועידת השלום הבאה תכנית לפתרון בעיית יהודי אירופה המתבטאת בהקמת „שמורות יהודים" באחת המושבות הצרפתיות באפריקה. עלולות העסקנים של יהדות גרמניה כצייבים בתזכיר שלהם, כי אזורים בדרום אלסקה מתאימים יותר מאפריקה, וזאת מבחינת האקלים והשיעור הצפיפות הקטן באה. מסתבר, כי מניגנן, כומר „אגודת רפאל הקדוש", הבטיח להכך בהכניתם של השלוחה (אם וכאשר תוקלה לדיון בוותיקן) וזאת בתנאי כי גם 5000 „קאתולים לא־אריים" יורשו להשתקע בשמורה יהודית כזאת בדרום־אלסקה ויקבלו בתחום השמורה הזאת מקומות, בהם יוכלו לחיות ולנהל את עניניהם באין מפריע בכל הנוגע לדת, לחברה ולתרבות.

אנו למדים כי ראשי התאחדות יהודי גרמניה הבטיחו למגינגן כי ימלאו אחרי תנאי זה הנראה להם כ„מובן מאליו".

בין כל יעדי ההגירה לפליטים היהודים נזכרת ארץ־ישראל פעם אחת בלבד ואף זאת בעקיפין: השליח האפוסטולי בירושלים כותאר במלים נרגשות את הטרגדיה של ספינת המעפילים „פאטריה" בנמל חיפה.

גם המגבית היהודית המאוחדת מוזכרת בכרך. מסתבר, כי ראשי המגבית פנו אל הוותיקן וביקשו להרים לזכרו של פיוס ה־11 125.000 דולאר כעזרה לנצרכים בלי הבדל דת וגזע. מאורליני רשם בשולי המכתב, כי הסכום כולל גם תרומות של יהודים מומרים. הוותיקן נעתר לבקשה ומכ־כים לקבל את תרומת המגבית היהודית. אשר לבקשה השניה הכלולה במכתב, להקים שתי קתדרות לתולדות היהדות בסמינרים לכמרים בארה״ב מוליש הוותיקן שלא להענות לה.

ב־17. בפברואר 1940 כתב הנונציוס מברלין, כי „קיבל רשימה" כמנה מסתבר, כי יהודי „הודר" מגורשים ללובלין והסביבה. הוא מציין כי רשימה זהה נשלחה אל מוסוליני, כדי שיוכל לדון בה עם סאמנר ולס ומד לבקר ברומא בחודש מרס. בשולי המכתב רשם מונסיניור מאורליני: „להבריק לנונציוס ולבקש כי יואיל בטובו להודיע מי מסר לידיו את הרשימה..."

עד כמה שניתן להבין מעלעול במיסמכים בכרך זה ובחמשת הכרכים הראשונים, מסתבר, כי בוותיקן לא התקיים כל דיון בעניין רשימת המגורשים לגירוש. בשולי מכתבו של הנונציוס כברלין רשומה הערה: „הרשימה לא אושרה".

שח־מט של גנבים

קולנוע

מאת זאב רב־נוף

„הגנב שבא לסעוד" (פאר, ה״א) קשה „לפרק" את המרכיבים „הגנב שבא לסעוד" (ארה״ב,) ואיש אינו מתיימר להסתירם ...ארמן לופו של סרטים לבלאן, ...דין המנצח" (כפי שהוא מופיע ...רים עם אספרי ולא בסרטי ...ויזיה הזדמנים), הזכורות ל־ ...טפיי של דאסן וכמה קליעות הסאטירה הזוברתית. זהו סרט ...״, בלי ספק. ואם מיכהו ירצה ...לו ברצינות מוסרית ו/או קל־ ...ת — סופו להוציא עליו משפט ...ר שאינו מגיע לו. הסרט הוא ...שיל סבול בהחלט. פרענן. ל־ ...מותם וברתק. והעובדה שהוא ...היה „יהיות כאפאנבית הוטסה ...איזה אבן דגול ברגה קלאר ...בילי ויילדר ומארנסט לוביץ׳ ...לדוואן מאקאביב — עדיין ...פוסל את בלאבתו של הבמאי ...יורקין.

...יורקין (47) אינו מחביב את ...ו בתפקיד גדול — די לו שהוא ...צע היטב הוא יודע את הקהל ...לך לראות את סרטיו הפופולא־ ...ג. בודק כספים — זהו לא. ...עם זאת יש בו אותו „פלפ־ ...קטן שאתה סולח לו על כל סרי־ ...ים — החל בסלאגיאטים וכלה ...שר הגיוו ופיתולי סגנון. אולי ...לציין כאן, כי בסתר קטן ...הוא שקיבע את גורלו של פלא־ ג׳יאט סבה יו — ה׳ לראות מטוסר ברסים כשלים (פולל אחרים בשל־ מ. ישראלים), כדי לראות כי הוסר לשויה הליכה של פיל גורבים יותר צרות מאשר העמקה כאחרים. בודאי לא אינטליגנטיים.

ובכן, את התסרים כתב וולטר היל על פי ספר מאת טרנס ל. סמית. הגיבור הוא בסטר בקיבי. צעיר במשפחה טובה ומשכיל. העובד בחברת מחשבים. ובסטר פתיגרים כאשתה. עוזב את עבודתו ובוחליט להיות פורץ — מקום שהכל גנבים. מדוע לא יזהה אגד מהם במקום לעבוד בשבילם? זהו סיטה — לגנוב מגנבים כשאתה בזורה בחברה הגבוהה על ידי סחיטה. אולם הכסף אינו מטרה — המטרה היא המשחק המרתק. לכן מתחיל ובסטר להשאיר מהלכי שחמט. עם כלים של השחק על ידם. העלילה מתרכזת בארבעה מוקדים — ובסטר וידידו דייב ריילי, בלש של חברת ביטוח. המסייעת כי הוא הגנב. אך אין בידו הוכחות; ובסטר ולורה ויפה, המחלקת עמו את „חיי הפשע"; ובסטר וצורך שח־מט של העפוו „יוספה פוסטר", אהד זוקובסקי. הבהפתה לשחק עמו משחק כשבי הלכה של ובסטר מוכנסים לתוך הקופות שהוא פורץ. ולבסוף — ובסטר והעלילה עצבה.

הסיום הוא מתחלה נוספת. שיש בה מוסר השכל שלילי להלוטין. אבל מי שהגיע לסיום זה ועדיין לא הבין כי אסור להתייחס לבניין ברצינות — שום דבר לא יועיל לו עוד. תחילה רצות השאלות בזו אחר זו: מהו האופי של ובסטר? כיצד נהיה פורץ מומחה של קופות מה מריץ את ובסטר? ועוד ועוד. אחר־כך אתה מבין שבעצניני סאטירה אלגנטית ו/או חברתית ו/או דראמה בלשית וכיו״ב כאן יורקין הוא סידוק. אפס. ואז אתה מבין לפתע שהוא יודע זאת יותר טוב ממך — גם אם לא יודה בכך בקול רם. לכן הוא עושה את הקוקטייל היפה שלו. ואז אתה מוצא בו את הציוניקים. הם אינם מאחרים לבוא — אתה צוחק ונהנה ופעמים רבות מאוד אף „נבתח" כהוגן. יש גם רגעים שלא יישכחו במהרה. בייחוד אותו משחק כאראותני בשוד בט עם זוקובסקי המסתבל בהדרגה.

השחקנים מעולים. משחקים בקסם קליל, וגם אם לז׳קלין ביסא אין הרבה בה לעשות, הרי ריאן או־ניל (ובסטר), וורן אוטס (דייב) ובייחוד אוסטין פנדלטון (זוקובסקי) ממש תופסים אותנו. כל זה באווירה ובתפאורה ללא פגם של הציירת פולי פלאט והצלם פיליפ לאתרופ. זהו. ללא ספק. בידור נעים ובלתי־מחייב.

ריאן או־ניל

קולנוע

תל־אביב

4.30—7.15—9.30

אופיר — המשכנע בע״מ
אסתר — גבר עם כבוד
אורלי — מקמוט של הסיציליאני
אלנבי — עיר ושמה גיהנום
בן־יהודה — דקמרון 69
גורדון — הבלונדיני עם הנעל השחורה
גת — זמנים מודרניים
דקל — אלופי הספורט
דרייב אין — המלון מהמליין
7.15
9.15 פרשת ביירות
הוד — קובלך
המרכז — גאאגא
זמיר — איזה מין גימנסיה
חן — המיטה המעופפת
לימור — טיפול בהלם
מוגרבי — מעשיות קנטרברי
מתמיד — אגרוף מול אגרוף
מקסים — הארטיסטים בחופשה
סינרמה — קובלך
סטודיו — הטנגו האחרון בפריז
עדן — הנודד הצליין
פאר — הגנב שבא לסעוד
פריז — מי אשם?
צפון — סיזאר ורוזלי
רמת־אביב — מסעות עם דודתי
תכלת — סוד הקסם הבורגני
תמר — הבת האדומית
תל־אביב — האלוף

יפו
גבה — הקסם השחור
צליל — התפוז המיכני

בת־ים
רמת־יוסף — קוראים לי רוח הקודש

רמלה
המרכז — 14 האמזונות
פאר — בג קיד

חולון
ארמון — המשכנע בע״מ
7.15 9.30
בורדים בערבה 4
מגדל — כנופית הקרטה

ירושלים
אדיסון — אגרוף האימה
אוריון — אלוהים סולח לאקרה
אורנע — מה מציק על פורטנוי
ארנון — לילה באופרה
אור־גיל — הבלונדיני עם הנעל השחורה
הבירה — בא ונעלם
חן — המשכנע בע״מ
ירושלים — גברים במלכודת
סמדר — הסנדק
עדן — קובלך
רון — מיכי והמסקוביץ

חיפה
אודיון — הליצנית והגמד מהקרקס
אורה — המשכנע בע״מ
אורלי — כל מה שרצית לדעת על המין
אמפיתיאטרון — אנס בפארק
ארמון — חוק יוהר הברים
בית רוטשילד — מלחמת הכפתורים
חן — הטנגו האחרון בפריז
עמי — קאברט
מירון — הרצה
עצמון — קובלך
פאר — הגין הציבורית
רון — סיזאר ורוזלי
שביט, הר הכרמל — הצעה
קרית־טבעון
יובל־אור — זעם הנשרים הפרשים
זהר — אגרוף הברזל

רמת־גן הבעתיים
בשעות 7.15—9.30
אורדע — המשכנע בע״מ
אואזיס — המיטה המעופפת
ארמון — חוק יוהר הברים
גל־אור — איזה מין גימנסיה
הדר — קובלך
לילי — הצגת הקולנוע האחרונה
רמה — קובלך
רמת־גן — קאברט
שבים — מלודי

נתניה
אסתר — המשכנע בע״מ 7 9.15
סטודיו — סגור: קוראים לי רוח הקודש
פתוח: אורות מנצ
שרון — קובלך

הרצליה
דגניה — אהבה ובגידה

כפר־סבא 7 9
עמל — עין תחת עין
חן — ידידים לנצח (הורכי)

הוד־השרון
בית־הפועלים — ואני המוהם

חדרה
חוף — אילנית

פתח־תקוה
אורנה — קורותיה של קטינה
הדר — המודיעין בפעולה
היכל — קובלך
שלום — אונס בפארק

קרית שמונה
חרמון — במלכודת סוחרי הנשים הסקיפה
שניר — התפוז המיכני

טלוויזיה לימודית

15.30 איכפת לנו — ספורט הדבבל ומקצרה. 16.01 מסיפורי שפת הנחל — אגדה ודיגו ונועות הכרבן. 16.15 טיול בספרי אגדות — נסבימטמ. 16.27 אנגלית ר. 16.50 מרכים ד—ח—ט — המצבים הקונים של החומר. 17.08 מכבולוגיה — מלדת מטב.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק עזבונות 3823/73

בעניין עזבון המנוחה אסתר וייס ז״ל ת. ז. 0774429

המבקש שמואל יוסף וייס ת. ז. 449139 ע״י ב״כ עוה״ד נסים א. דותן ו/או אבי גביש, מרח׳ ירושלים 41 בת־ים.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית־המשפט הזה בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוחה אסתר וייס ז״ל אשר נפטרה בתל־אביב ביום 15.4.73 ושמענה האחרון היה ברח׳ קראוזה 41 בחולון.

הנני מזמין כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה והוא רוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת. שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד הלך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

טלוויזיה כללית

17.30 — חדשות; תכניות ילדים: 17.32 — סרטים מצויירים; 18.00 — שירים; 18.02 — „בילבי"; תכניות ערבית: 18.30 — קיצור החדשות; 18.32 — סידרה על מלחמת העולם הראשונה; 19.00 — לחיות; 19.05 — הכר את ישראל; 19.27 — סקירת הכביות; 19.30 — חדשות וענייני היום; 20.00 — קלעים; 20.30 — מבט לחדשות; 21.00 — סרט קולנוע: „חיים נפלאים"; 22.30 — פסוק מדברי המקרא ודברי חכמים על עשירו — חדשות.

הגל הקל

6.00 מה טוב. 6.05 חדשות. 6.10 התעמלות. 6.20 שעון מוסיקלי. 6.59 רגע של עברית. 7.00 חדשות ו„הבוקר הזה". 7.20 זמר זמר לך. 7.55 אור ירוק. 8.00 חדשות. 8.05 הדרשות. 8.10 בוקר טוב. 8.55 היום לפני 25 שנה. 9.00 חדשות. 9.05 בוקר טוב. 10.00 חדשות. 10.05 לעקרת הבית. 11.00 חדשות. 11.05 לעקרת הבית. 11.40 לאן הערב ומוסיקה קלה. 12.00 חדשות. 12.05 במקצב יקצר. 12.30 בחצי היום. 13.00 חדשות. 13.05 בחצי היום. 14.00 חדשות וסקירת עתוני הצהריים. 14.10 לאן אחזר מגור. 15.00 חדשות. 15.05 לי ר־לך. 15.53 הדרן. 16.00 חדשות. 16.05 רגע של עברית. 16.07 צד וצד. 16.30 בתקווה שתבין את הרמז. 16.35 צד בצד. 17.00 חדשות. 17.05 דדי־עשרה. 18.00 חדשות. 18.05 שירים מבית אבא. 18.45 היום בספורט. 19.00 עברית לעם. 21.00 חדשות. 21.06 שירים משלנו. 21.28 פינת הג׳ז. 22.00 חדשות. 22.05 גל לסטודנט. 22.52 בנעימות סו״ל. 23.00 חדשות. 23.05 דלת פתוחה. 24.00 חדשות. 00.10 אורום עתיק. 1.00 חדשות.

רדיו רשת א

8.00 חדשות. 8.05 אנתולוגיה — שיר־העם במוסיקה הקלאסית בהמלך הדורות. 9.00 חדשות. 9.05 אנתולוגיה. 10.00 חדשות. 10.05 מאוצר הסרטיה — „מוסיקה ישראלית — מה, איך ולמה?" 11.00 עברית לעם — עיקר החדשות. 11.15 שיעור באנגלית. 11.30 שידורים לתלמידים בחופשה — ניסן והזמים — זריקות. „צ׳יטי צ׳יטי בנג בנג". שירים „בבקשתכם". 12.00 חדשות. 14.00 חדשות וסקירת עתוני הצהריים. 14.10 לאם ולילד — לפעוטות — מי רוצה לקנות אותי? דמבו הפיל. שירים „בבקשתכם". לילדים הגדולים — בישימון ובערבה. 15.00 חדשות. 15.05 היום לפני 25 שנה. 15.10 שידור בכורה — שירי בקשות (סטראו) מגנות: באך: פרלוד ופוגה בסול־מינור. ליסט: אטיד טראנסצנדנטאלי בפה־מינור. ראכמנינוב: „מוסיקה רגע" לפסנתר. 15.30 שיעור באנגלית. 15.45 מאוצר הספרים. 16.00 חדשות. 16.05 רגע של עברית. 16.06 התזמורת הסימפונית של רשות־השידור (סטראו) — היידן: סימפוניה מס. 93. שופן: פולונז בריאנט לפסנתר ולתזמורת, אופוס 22. קארל אורף: „כרמינה בוראנה". 18.00 חדשות. 18.05 נוף הארץ. 18.10 על עבודה ועובדים. 19.00 חדשות ו„היום הזה". 19.30 מה נשמע. 19.40 המשנה היומית — סיכום השבוע. 18.55 לחקלאי — סקירת בעיות קלות. 19.50 פרקי היום בתנ״ך: משלי, פרקים י״א, י״ב. 20.00 חדשות. 20.06 סיפורדיו — עפר הארץ. 20.45 פרקי חזנות „בבקשתכם". 21.30 עולם המדע. 22.00 חדשות. 22.06 המסתורין אלן מבול (אורח מארה״ב) רוזנברג מנגן מיצירות צ׳ארלס אייבז. המיסה הקיצית. ששה אטיודים. 23.00 חדשות. 23.05 מוסיקה כחום היום — שעה עם „הפסנתר המושחו" של באך. 24.00 חדשות. 00.10 רבע של שיר.

גלי צה״ל

שדורי צהרים

11.00 — חדשות; 11.05 — חמים וטעים; 11.15 — פסגת המצעד האמריקאי; 11.30 — חמים וטעים; 2.00 — חדשות; 12.05 — חמים וטעים; 12.10 — הקולות שמאחורי הסיפור; 12.15 — חמים וטעים; 12.30 — כוכב המצעד; 12.35 — חמים וטעים; 13.00 — חדשות; 13.05 — חמים וטעים; 13.30 — מי יצנה ומי יפסיק; 13.35 — חמים וטעים; 13.55 — הודעות לחיילים; 14.00 — חדשות; 14.05 — הודעות אישיות.

שדורי ערב

15.00 — חדשות; 15.05 — בא לצלצל; 16.00 — חדשות; 16.05 — בא לצלצל; 16.45 — האיש הזה הוא מסוכן; 17.00 — חדשות; 17.05 — תן לי הזדמנות; 17.40 — יומן צה״ל; 18.00 — חדשות; 18.05 — מה אבקש; 19.00 — חדשות; 19.05 — קוקטייל לשנים; 19.50 — שיחת חיים הרצוג; 20.00 — חדשות; 20.05 — פרקי מוסיקה קלאסית: 1: וילה לובוס — קונצ׳רטו לגיטרה; 2: א. ב. בוסקוביץ — שרשרת הזהב; 20.40 — אינטרמצו; 21.00 — חדשות; 21.05 — בקצב הזמן; 22.00 — חדשות; 22.05 — הלילה; 23.00 — חדשות; 23.05 — הלילה; 24.00 — חדשות; 00.50 — שירים ומשדרים בחצות.

בתי־מרקחת

בירושלים
מאיר דהוב, יפו 44, 233592. אל סנטראל, רחוב צלאח אדין, 82196.

בתל־אביב
בני, רח׳ דיזנגוף 174 טל. 222386. הנביאים, רח׳ המלך ג׳ורג׳ 72, טל. 286740; יאני, רח׳ יהודה הלוי 67, טל. 612474.

בחיפה
המזרח, הרצל 87, טל. 663211.

רמת־גן
נחמיה, רח׳ נחמיה 2, בני־ברק.

בני־ברק
הן, רמת־גן, רח׳ ז׳בוטינסקי 99, טל. 794434.

סעיף החסר בתכנית

בידיעה על הצעות י. בן־אהרן למצע המערך לקראת בחירות ל־הסתדרות („דבר", 22.7.73) חי־פיתי לשוא סעיף העשוי להשפ־יע לא פחות מכל האחרים על הרגשתו של העובד ועל מעמדו בחברה. הכוונה ליחסים בין ה־מעביד והעובד וליחסו של העובד לעבודתו ולסביבתו.

שיחה עם מנהל בית חרושת, עולה חדש מארץ מתקדמת באי־רופה, הזכירה לי שוב, כמה אנו מפגרים בתחום זה. אין ההסתד־רות מחנכת די הצורך את העובד שיעמוד על זכותו לתנאי עבודה הוגנים — לסידורי בטיחות, לבי־חות, לאפשרות של מנוחה ולשמי־רה על הנקיון — וכן ליחס כבוד מצד המעביד ונציגיו. מעצמו מו־בן, כי העמידה על זכות ראשונית זו תחייב גם את העובדים ליח־סים אנושיים הולמים בינם לבין עצמם, וקודם כל כלפי „חלשים" — העולים החדשים, בני הנוער, המתלמדים והמתחילים וכדומה.

זה הצד האחד של המטבע ש־צידה האחר הוא יחסו המצפוני של העובד אל עבודתו ואל סביב־תו. כואב הלב — אומר האיש המורגל לסדר ונקיון הצפון־אירו־פי — לבראה העזובה במקום העבודה ובסביבתו. אין העובדים מקפידים על הנקיון ועל כן גם אינם דורשים מן המעביד שידאג לנקיון בכל תחומי מפעלו וגם בסביבתו הקרובה. והרי הנסיון מלמד, כי הסדר והנקיון משפיעים לטובה על העובד ומעלים את תפוקתו בלי כל מאמץ גופני נו־סף, כשם שיחסו ההוגן של ה־מעביד אל עובדיו ויחסים אנו־שיים תקינים בין העובדים לבין עצמם מגבירים את הפריון ומש־תלמים מהר מאוד גם למעביד וגם לעובד.

אך חשובה מכל הרמת קרנם של העובד והעבודה בעיני עצמו ובעיני החברה. העלאת ערך זו היתה כדאית אפילו היתה הגשמת הסעיף המוצע כרוכה בהוצאה כל־כלית למפעל. ומכל מקום היתה תורמת גם להגשמת החזון של י־ציאל יפה המחייב פעולה חינו־כית בבית ובבית הספר. אבל קו־דם כל במקום עבודה שהעובד עושה בו את החלק הפעיל והעי־קר של יומו.

צבי רותם

האנגלי הרוכב על גל פרשות המין

הפשרה תרבותית בפראג?

המיניסטר לתרבות בממשלת צ'כוסלובקיה, מילוסלאב ברוזאק, „הוחלף" בראשית מאי במבוכתו ואת מקומו תפס ביאן קלוסאק. בגלל ההבדל הבולט בין שני ה־אישים, מפרשים המבקרים בפראג ובחו"ל את חילופי הגברי כמיפנה בטבעחי במדיניות צ'כוסלובאק־יה, לפחות בתחום התרבות. שכן ברוזאק היה טיפוס מובהק של איש המנגנון („אפאראטצ'יק") צר האופק והקנאי, שהפך את משרד התרבות לאחד ממבצרי העלכון ה־נוקשה. הוא הרחיק לכת עד כדי כך שנעשה בלתי־נסבל אף בעיני ראש המפלגה ג. הוסאק, הכניע את עצמו לא רק על האינטלקטו־אלים הנוגאים את הפיקוח המפ־לגתי, אלא גם על אותם האינטלק־טואלים המצפים שהיו מוכנים „ל־לכת בתלם".

בקיצור, ברוזאק הפך למיטרד ב־עיני הציבור ובמיוחד בעיני צמד האישים החזקים הוסאק־שטרוגאל. עוד באוקטובר 1972 מתח הוסאק ביקורת חריפה על ברוזאק, אף כי שר התרבות הסלובקי, ואלק, חת־גר על האחראי ארין הסובייטי. הגדיר את מדיניותו של ברוזאק בתחום התרבות כ„דוגמאטית מדי". יורשו של ברוזאק, ב. קלוסאק, הוא איש תרבות מובהק, פילולוג, שכיהן כסגן שר החוץ ולאחרונה ייצג את ארצו באו"ם וישב בניו־יורק. קלוסאק ידוע במתינותו ואף בליבראליזם יחסי.

דבש"א

אכלו בידיים...

שר החוץ האלג'ירי בוטפליקה ביקר בימים באריז וכפי שפורסם דן עם שרי הממשלה הצרפתית ב־יחסי הכלכלה בין שתי המדינות. בעיקר בענייני הנפט. לאחר סיום הדיונים, הזמין בוטפליקה את שר החוץ הצרפתי ז'ובר עם פמליה של־בה, לסעודה במלון פריזאי גדול. והנה תיאור הסעודה כפי שהופיע בעיתון הפריזאי „לה מונד":

„אחרי שאכלו מנה ראשונה בקראו המסובים לקום ולגשת ל־שולחן ארוך, עליו היו ערוכים כב־שים צלויים, שלמים ולא כצאו סכו־מים. היססו לרגע האורחים ואז נשמע קולו של בוטפליקה: „ב־ידיים". והעתון ממשיך: „ברוח טו־בה תקפו הצרפתים באצבעותיהם את הכבשים". וכך נמשכה הסעו־דה עד תומה.

בין הנוכחים — מציין העתון — היו קוב דה מרויל, ליפקובסקי, אדגר פור, בטנקור. כידוע, הצר־פתים הם המומחים הגדולים לבסי־עני האכילה וגם הממציאים של כללי ההתנהגות ליד שולחן ה־אכילה. אולם כאן לא עושים בשי־בל נפש.

הסד עלה בוטפליקה עם אורחיו שלא ציוה עליהם לכרוע ברך ול־התיישב בצורה בדווית על הרצ־פה.

ב. טל

המוסדות אינם צודקים תמיד

אולי צודק דובר משרד הקליטה הקובע שאין קשר בין מקרה ה־התאבדות בדימונה והטיפול בעולה („דבר", 3.7.73). אולם לדעתי, ה־הנחה הזו אינה הולמת את כל ה־מקרים. לפני שנה התאבד עולה ב־מרכז הקליטה „מירמר". ב„דבר" 13.6.72 פרסמתי רשימה „חקירה — למען העתיד" והדגשתי בבי־רור: „המקרה הטרגי שקרה באחד מאולפני הסוכנות, מחייב חקירה לשם הוצאת מסקנות — האם אין לתקן פה ושם בתהליכי הקליטה הראשונים, כדי להקל על העולה את דרכו בשנה הראשונה לקליט־תו במדינת ישראל".

החקירה התנהלה ע"י ועדה מוס־דית־פנימית. לדעתי, המסקנות לא היו נכונות ולא התאימו לעובדות: הנימוק של „דיכאון נפשי" הופיע גם אז כגורם עיקרי. אני מוכן ל־הופיע בפני ועדה ציבורית ולהס־ביר ספקותי הרבים בקשר למס־קנות. נדמה לי שלו היתה מתנהלת חקירה ממצה ע"י ועדה ציבורית או אז אולי — ואני מדגיש אולי — אפשר היה למנוע חלק מהמק־רים שקרו אח"כ.

ההנמקה השגרתית — דכאון נפ־שי, סכסוך משפחה — המתפרסמת בכלי התקשורת, לדעתי, אינה ה־סיבה העיקרית להתאבדות. השא־לה היא, מדוע העולה עושה מאמ־צים כה רבים, הכרוכים בסכנות, כדי לעלות, ובחודשים הראשונים ל־עלותו הוא מוציא את המסקנה, כי עליו להתאבד? וודאי, עולה כזה הגיע אלינו עם כוס היגון מלא עד גדותיו. עלינו לשאול עצמנו, האם המעט שנוסף כאן בכוס זו, היה הכרח המציאות? האם תוספת זו לא הביאה למצב שהכוס השתפכה על גדותיה?

במקרה של „מירמר" פניתי ל־ראש מחלקת העליה עוזי נרקיס וליו"ר הנהלת הסוכנות אריה פינ־קוס ולא קיבלתי תשובה. רק לאחר התערבותו של משרד ראש הממש־לה נפגש אתי פקיד הסוכנות בבית סוקולוב בת"א. שוחחנו שעה ארו־כה ולא סיימנו. סוכם על פגישה שניה והיא לא נתקיימה. הוצאו מסקנות ומשום מה לא מצאו לנ־חוץ להעביר אותן גם לידיעתי. את המסקנות מצא לנחוץ להעביר אלי דווקא משרד ראש הממשלה. תשובתי על המסקנות הנ"ל של פקידי הסוכנות המצאתי למשרד ראש הממשלה והערותי הדגשתי, כי אין אשמת בעבודות ובזה תם ו־נשלם פרק החקירה.

בהמשך השנה קרו עוד מקרים של התאבדות וגורמים מסויימים במשרדים יודעים לתרץ את זה רק באשמת העולה. בנימוקים בלתי־משכנעים. לדעתי, כאשר נשאר נעלם גדול, מדוע בכל זאת פקעה סבלנותו של העולה בזמן כה קצר לעליתו ולא עמד בו הכוח „להת־אזר בסבלנות עד להידון בקשתו" לא רק היהודים אשמים, ולדעתי, אין להאשים רק את אלה. אשר מ־תוך יאוש מגיעים למסקנה שאין טעם להיתום בתנאים החדשים, ב־ארץ חדשה, אבל בריכה לבעבש להם כולה.

בזמן האחרון מודיעה העתונות על האטה בעליה מברה"מ. ודאי, הסיבה העקרית המכריעה היא בידי שלטונות ברה"מ. עם זאת חייבים אנו גם לפשפש קצת במעשינו. נפגשתי בימים אלה עם מעטים המגיעים. ואין להתעלם מהעובדה, כי יש מקרים. שיהודים משהים ל־חדש בקשתם לעליה בטעם בציה או שלילית, בעקבות הידיעות ה־מגיעות אליהם במכתבי קרובים או חברים. גם אני יכול להצביע על מקרים בודדים.

שני אחים בעלי מקצוע בגומי־קה, אחד רווק עלה ארצה יחד עם אמו. מאז עברה יותר משנה. הסתדר במקצועו כלו, בתפקיד בעל רמה גבוהה. אחרי שהותו תשעה חודשים בארץ, סידור זה אינו מס־פק אותו. כי גם התנאים הם קשים. הוא מתאונן ומצביע שמשכיר הס־תדר לשביעות רצונם בצורת פ־רוטקציה. האין זה טבעי שאחיו בעל משפחה עם שני ילדים יהסס עלייתו? יכולתי להצביע על עוד כמה מקרים שטבעתי כפי כ־לים, שהתקבלו כאחד בקבלת הדי־רה ובסידורם בעבודה, ואשר יע־צו לקרוביהם, שמקצועם אינו כבר קש, להשהות את עלייתם. כה אני יכול לייעץ לעולים כאלה ה־מעמידים לפני את השאלה: מה לעשות? מה לכתוב? האם אין חשש, כי בהתחדש העליה בממדים גדולים, היא תמשיך גם בכיוון ה־שני — לרומא?

באחד ממרכזי הקליטה יושב רו־פא שעלה מלנינגרד לפני עשרה חודשים בקירוב. הוא עבד שם 25 שנה בבית חולים. השאיר שם את המשפחה והגיע לישראל. דירה אינה מגיעה לו מפני שהוא בודד. בקשר לעבודה דוחים אותו בלך ושוב. ביה"ח הוגש מכתב ממשרד הקליטה, משרד הקליטה דורש הו־דעה בכתב של ביה"ח, כי יקבלו אותו לעבודה. המשחק הזה נמשך יותר משישה חודשים. אם תימצא האפשרות הכספית הוא בוודאי ירד. ואז תודיע העתונות, כפי שנהוג, כי הוא נפל קרבן להסתה מצד גורמים עוינים או מיסיונרים. לדע־תי, עזיבתו של עולה כזה את ה־מדינה, תהיה אות קלון לכולנו.

ם. חסקלברג
כפר ויתקין

מכתבים למערכת

קופ"ח אינה מתחרה בבתי־המלון

ביום 23.7 נתפרסמה בכמה עתו־נים כתבה על מחאת בעלי בתי־המלון בטבריה נגד בית־ההחלמה של קופת־חולים „כנרות" על ש־הוא מארח תיירים. לפרסום זה הננו להעיר:

א) בתי־ההבראה של קופת־חו־לים מקבלים בראש וראשונה ב־עיקר חברי קופת־חולים להב־ראה או להחלמה ורק בתקופות קצרות שאין התפוסה מלאה מש־תדלת קופת־חולים למלא את ה־מקומות גם ע"י אורחים אחרים, כולל תיירים.

ב) אין זה נכון שקופת־חולים מתחרה בבתי־מלון אחרים בתנאים בלתי־שווים. בפגישה עם ב"כ הת־אחדות בעלי בתי־המלון, לפני כ־שבועיים, הודגש על ידינו, כי לא זו בלבד שאין אנו מתחרים בבתי־מלון אחרים אלא שהמחי־רים אצלנו גבוהים מאלה של בתי מלון פרטיים בטבריה.

לטענה על התחרות בתנאים בל־תי שווים; הרי שאי־השוויון הוא לרעתה של קופת־חולים מאחר ש־בעלי בתי־מלון מקבלים הטבות והקלות מצד משרד התיירות ש־אין „כנרות" מקבל אותם כלל.

ג) יתר על כן, בהסדר עם סוכ־נות הנסיעות על אירוח תיירים ב„כנרות" של קופ"ח, התנתה קו־פת־חולים תנאי מפורש, כי אי־רוח זה לא יפגע בבית המלון בטבריה, עמו היה הסוכן קשור קודם. ואמנם, הסוכן לא רק ש־לא צמצם את מספר התיירים ה־נשלחים אל מלון זה, אלא אף הגדיל את מספרם.

ד) לפי הכתבה מסתמך יו"ר התאחדות בתי־המלון בטבריה על הבטחתו של מ. סרוקה ז"ל, מי שהיה יו"ר מרכז קופת־חולים, ש־הבטיח כביכול, שלא לארח תיי־רים בכנרות. והרי קטע ממכתבו של המנוח למנכ"ל משרד התיי־רות בנדון:

„במקרים מסויימים, אם משרד התיירות או אחת מחברות ה־תיירות יציעו לנו הסדר אירוח קבו־צה או קבוצות מסויימות — נדון בהצעה לפי המקרה ולפי העונה, ואנו זכאים לשקול את ענינו ב־אופן חפשי".

על פי קו זה אנו פועלים זה שנים ובזמנים, בהם אין דרישה מלאה במקומות הבראה ע"י חברי קופת־חולים, מארחת הקופה גם קבוצות תיירים.

ה) אירוח תיירים או אורחים אחרים איננו מונופול השמור ל־פרט או לחברה מסויימים ובוודאי של קופת־חולים איננה נופלת מ־אלה.

מרכז קופת־חולים
המחלקה להסברה ויחסי־ציבור

התלכדות ולא פיצול

בקשר לידיעה שפורסמה ב„דבר" ב־19.7.73 בעניין פנייתי למזכיר הכללי של ההסתדרות ברצוני ל־הדגיש, כי לא היתה זו בקשה לה־כיר בי כסיעת־יחיד. אלא היתה זו פנייתם של א ר ב ע ה חברי סיעת מק"י בוועידה ה־11 של ההסתד־רות, שהודיעו למזכ"ל ההסתדרות וליו"ר ועדת הביקורת המרכזית על הקמת סיעת חזית השמאל ה־סוציאליסטי. ההודעה נמסרה בעק־בות הפילוג שחל במק"י. ארבעת החברים החתומים על הפנייה הם: אליעזר פיילר, אברהם לבנבצמן, אחו־מד סעיד מוסטפה ג'ברין ואנוכי. א. פיילר וא. לבנבצמן הם חברי מר־כזת ההסתדרות. ואנכי חברת ה־ועד הפועל וא. פיילר — סגן חבר הוועדה.

כמו כן ברצוני להעיר בקשר ל־כתבה „שמאל מפולג ומפוצל" („דבר", 18.7.73), כי רשימת „ברית־חזית השמאל", שהוקמה לקראת הבחירות לוועידה ה־12 של ההס־תדרות, איננה פיצול. אלא התלכדות נגד מדיניות ה„מערך" השלטוני ו־גח"ל. האופוזיציה במק"י, שהיתה שותפה לכינון „ברית חזית ה־שמאל", אישרה בכינוס ארצי, ש־התקיים בתל־אביב ב־17 ביולי ש"ז, את הקמת ההתלכדות הנ"ל.

אסתר וילנבסקה

יצירות התנ"ך של הצייר באן

בניצה שבצרפת נחנך ברוב פאר והדר מוזיאון יצירות התנ"ך של מרק שגל. באותה ארץ נמצא אוסף גדול של יצירות שאובות מתהילים ומשיר השירים של ה־אמן באן.

שני האמנים הנמנים יהודים לא רק בלידה ובסוג נושא יצירתם, אלא גם בתפיסתם העמוקה של ה־נבואה. שגל בדימיונו הפרחתי כי יבם קושר בין היצירה לבת ה־יצ"ם, ההודית והאוניברסלית כ־אחת, לבין ויטבסק בדורנו, עיירת מולדתו. ובאן — הוא היה ב־סינב הבימסטיקה התנ"כית. הרא־יון מכיר את איציק מנגר, הה־כני — את לייויק, ענקי הספרות היהודית של ימינו.

שמעתי שבצרפת, שמורים רבי הש־פעה בצרפת מתכננים להקים מוז־יאון גם ליצירות התנ"ך של באן. הבוחך הארץ וינודך העם המקבלים כבר ליצירה היהודית ולאמנים היהודים. אך מצער הוא שבמדינת ישראל אין חושבים על כך. האמנם לא יימצא המוסד, לא יימצא האיש בעל היכולת, שידאג להקמת מוזיאון יצירות התנ"ך של באן בארץ?

נחמן ליסמן

כותבי המכתבים למערכת

מתבקשים להמציא לנו כתב יד ברור — רצוי במכונת כתיבה — ברווחים כפולים ו־לנסח את דבריהם ב ק י צ ו ר. מספר המכתבים המגיעים למערכת הוא גדול פי כמה מהמקום העומד לרשות מדו־רנו בעתון, ואנו מעוניינים לתת ביטוי לקוראים רבים ככל האפשר. דבר זה מחייב בחירת החומר וקיצורו.

אין אנו מחזירים כתבי יד ואין אנו יכולים לאשר קבלת מכתבים, להודיע על פרסו־מם או להסביר אי־פרסומם.

המערכת

על אושוויץ והירושימה

לחיים גורי היקר שלום!

תודה על רשימתך הביקורתית („על ההבדל", „דבר" כ"ט ביוני 1973) במיוחד על השבחים על סגנוני הנקי.

יש לי על רשימתך זו טענה אחת העיקרה אהה. הטענה שיש לי היא על הביטוי המתאר את „סיחות־לוחמים" כ„מוצר יצוא ישראלי המראה את פנינו היפות". האם בדעתך לאמר כי „שיח לוחמים" הוא „מוצר" על יהודי צבר הנעלה ל־חו"ל לכרות „כאן בארץ יהודים את האבק"? האם אינך חושב שמישהו יכול לראות גם בך, המשורר, כלי קישוט המראה את פנינו היפות? הרי גם אתה עמדת לא פעם בפני קהל של צעירים. האם אינך בטוח שרבים במדינת ישראל לא ראו בכך „יצוא פנינו היפות"? כלום יש לך בטחון שאין בישוח הבב־תמע גם ברגישותך, בכוונתך, ב־עומק הביטוי שלך? האם תחליט משום כך לשתוק? האם בגלל צי־ניקאים אלה תנעל את עצמך בפני אלה שלדעתך אתה מסוגל למסור להם משהו משלך, אמיתי, כן? יה־יו כאלה שישתמשו בדברים, יהפ־כו אותם למוצר ייצוא. אפילו יהד־גו דברי בלע. ישבשו ויהפכו מש־מעות, האם משום כך צריכים אנו לחסום את הדרך בפני אלה שרוצ־ים להבין, להבין האם יש להם לדבר רק לדיפלומטיה, לאסטרטג־יה ולהתחביב? יתכן שאני כאן פר־הה בירכות בהדים על „סיחות־לוחמים" — ויתכן שאני מוכן לו אך לא לך לדחות אבן שתם — שהדי הבפיה בלטוחפת גם לך.

הרבה מן הדברים שכתבת מקו־בלים עלי. אם כתבת מה שכתבת לא רק מתוך זעם על ביקורי של ברגדש. אני מבין שאתה מייחס לי כהובבה כי אושוויץ והירושימה באורפה מקבילים היו. ולא כן היא. אני חושב שאנו בהתמודדים צבים בהרבה בהכרעותינו — לבי־רות שהם מצבים שונים מעיקרם. אתה כותב שאין להתמודד עם מאורעות מסוג זה. אינני בטוח ש־אני מסכים. לא טענתי שאנו מבי־נים מה קרה. שאנו מצליחים ל־התמודד. אולם גם מאורעות שאי־ננו מבינים את פשרם מודדים את הכרעותינו וקובעים את סולם ערכינו.

אנו חיים עם השואה לברות ש־איננו מבינים ואיננו יכולים להז־דהות עם המצבים שהיו בה. אנו מדברים על השואה לא רק כעל דבר שקרה אלא ככל דבר התלוי ועומד באויר. לא טענתי שאושוי־ויץ היא כניעה אלא שה ל ק ה כלה הוא שהכניעה הנא אבסורד. היא אחרי שקרה המאורע איננו יכולים לחשוב שהוא לא יתכן. על כן אחריותנו רבה כאן. אני יודע שבשואה נהרגו הנכנעים והמורדים, עוצמי העיניים ובהירי המבט. ו־איננו מאשים את הקרבנות. אך אני מבין שאני צריך להיות חזק. שסירובי להיות חזק הוא הוא פשע מוסרי. כלום זה כל הלקח של ה־שואה? האם בכך הבנתי מה קרה בפלנטה הזאת? לא. לכך אין לי יומרה. אני אפילו לא יכול לעשות את מה שחיים גורי עשה: לתאר או־תה. אך זוהי ההבנה למצבי האקי־סואלי שידעתי בתוך הדיכה כי אכן היתה פלנטה כזו עלי אדמות.

פעם חשבתי שדברים אלה מובנ־ים מאליהם. כי זהו הגיון ה־פלוס. אולם לאחר שפגשתי בצעי־רים יהודים „גולה הבנתי עד כמה טעיתי.

איני יכול לשכוח איך בפגישה עם סטודנטים יהודים, בפרבר אמריקאי אחד הם הסבירו לי ש„העם היהודי הוא עם הצדק. העם שלא קיבל על עצמו את ה־פוליטיקה הבכוחנית של הכח. כש־שאלתי מה דינהם על מרד גיטו ודי־כה בהתארגנות למרד כלהבה ו־הפלה כה קבלתי תשובה כזה־היכה אומר: „אם אחזו המורדים בנשק זהו לא היו יהודים, היה־דות היא הצדק ולצדק אין רובים. גם מדינת ישראל היא בגידה ביה־דות האמיתית" — לדידם אושוויץ והירושימה אחד לקחם: פציפיזם — לדידי אושוויץ הוכיחה את אב־סורד הכניעה.

גם את הירושימה אינני יכול לשכוח. לא כיבים שאני מסוגל לי־הזדהות עם קרבנותיה באותה מידה כבה אני מזדהה עם בני עמי. גם לא כלום שאני מייחס לקרובן ולזוועתי הבירים דומים לאלה כל היהודים או אייכמן — אלא כלום שהירושימה העבודה אהבנו החה איננו של הנשק המוחלט. לפתע הוברר כי אקט האלימות יכול ל־הפוך להרס כוללני. האם יכול מ־ישהו להתעלם מכל זה? האם ב־אבות התפם כיכתי? Pax Atomica הבבוססת על אימת ה־אפוקליפסה האטומית? האם תחת צילה לא הותרו כל הדיבים שבנס־כו ב„נשק קונבנציונאלי"? אני חושב שמה שקבע איננו הוויכוח על אחר־יות הטייס או הנשיא אלא ההבנה כי המלחמה היא אבסורד נורא. ו־אפילו אני כישראלי איננו פטור מכך.

אני מבין שהמאורעות הללו הם שונים. שהראשון היה נורא אך לא הצליח למנוע רצח המוני של אנשים בארצות אחרות בלי אותם כבשנים שמן השני לא הצליח למ־נוע הפצת הנשק הגרעיני.

אולי אפשר היה לדבר פשוט ו־לאמר כי אנו בעד שלום, ובעד צדק, אולם מה אפשר לעשות ו־מאורעות העבר — והצל שהם מטי־לים על ההווה ועל העתיד — מבי־אים לכך שאני צריך לנסח את ה־דברים כאבסורד הכניעה ואבסורד המלחמה.

שלך
מוקי צור

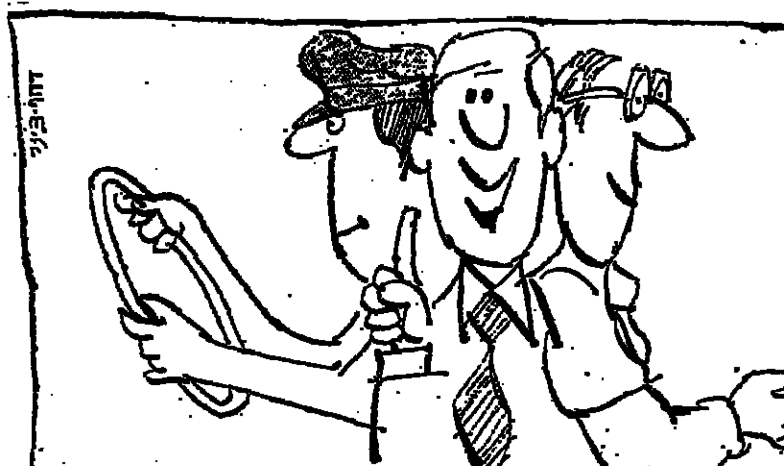

המודיעין לאינפורמציה
הקופה לכרטיסים
הנהג לנהיגה
ולהסעת הנוסעים
ארקיע

ביה"ס להנדסאים

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל
משרד העבודה — משרד החינוך והתרבות
המכון הממשלתי להכשרה טכנית

מודיע על

טקס חלוקת דיפלומות
ואשורי גמר לבוגרי בית הספר

אשר יתקיים במעמד
שר העבודה **מר י. אלמוגי**

ביום ב', א' מנחם אב תשל"ג, 30.7.1973
ברחבת בנין העצרת ע"ש צ'רצ'יל בקרית הטכניון.

בוגרי מחזורים 1970—1972 אשר לא קיבלו הזמנה לביתם יראו הזמנה זו כהזמנה אישית.

הטקס יתחיל בשעה 17.30.

תחבורה — אוטובוסים מס' 19, 19/1 מהדר ומס' 31 מהכרמל.

משרד התקשורת
מודיע לציבור

החלה מכירת
מדריכי הטלפון
תשל"ג - כרך א'

המדריכים יימכרו בכל סניפי הדואר בארץ, במחיר של 5 ל"י לכרך.

עירית הרצליה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה.

הוגש ע"י: בגל חיים, רח' סוקולוב 11, הרצליה. תשריט לחלוקת קרקע מס' 44/73 המתייחס לקרקע שבגבולות הרצליה. גוש 6520, חלקה 36. המבוקש הקלה לגבי המגרש באיזור בו מבוקשת ההקלה והאמורה, ההיתר: הקלה בגודל המגרשים.

כל מעוניין יכול לעיין בתשריט הנ"ל במשרדי הועדה המקומית בהרצליה, בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור התשריט הנ"ל — יוכל להגיש התנגדות מנומ־קת למשרדי הועדה המקומית האמורה בכתובת הנ"ל, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

יוסף נבו, יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

תיק עזבונות 3038/73

בעניין עזבון המנוח: דוד חיים רזינצייג ז"ל (ת.ז. 136354) מ־רחוב האשל 5 רמת־גן, שנפטר ב־בי"ח תל־השומר ביום 25.1.73.

ובעניין המבקשת חנה רזינצייג, ברחוב האשל 5 רמת־גן. ע"י ב"כ עוה"ד זאב קס ו/או הדסה ברכה, אשר כתו־בתם להמצאת כתבי בי־דין היא בשדרות רוטשילד 88 תל־אביב.

הזמנה

הרי"ז מזמין בזה כל אדם ה־טוען כי לו טובת הנאה בעזבון הנ"ל ורוצה להתנגד לבקשה, להגיש תוך 14 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות. וליתן טעם מדוע לא יתן צו הירושה לכל יורשת המנוח חיים דוד רזינ־צייג ז"ל (ת.ז. 136354), ש־נפטר ביום 25.1.73. שאם לא כן יתן בית המשפט צו כמבוקש.

דוד וקן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

עשרים וחמש שנות המדינה

ארצי
מאת
אבא אבן

[illegible]

מחיר הספר 28,50 ל"י

להשיג בסניפי „דבר" ובחנויות הספרים.

לכבוד
ספרית „דבר"
ת. ד. 199 ת"א

נא לשלוח לביתי את הספר „ארצי" מאת אבא אבן.
רצ"ב שיק ע"ס 28.50 ל"י.

שם ____
כתובת ____
חתימה ____

ספרית

הלוח החדש דבר

מודעות מתקבלות בסניפי „דחף", בסניפי „דבר" ובכל משרדי הפירסום בארץ

מחיר המלה ביום חול — 0.80 אג' בערבי שבתות וחגים — 1.— ל"י

המשרד הראשי — מחלקת המודעות: „דבר" רח' שינקין 45, תל־אביב טל. 246251

דירות למכירה

● הודל בונה נתניה מוכן ל־מכירה דירות מהודרות עם כל השכלולים במקומות היפים בנתניה חוף השרון. פרטים במשרד רחוב הרצל 51. טלפונים — 053-23958, 053-28934.

● במרכז פתח תקוה למכירה דירות פאר 4 חדרים. כניסה 3 חודשים. לפנות בפרטים: „נטפים" רח' ההגנה 17 פתח־תקוה. טל. 919583.

● במשכת המכירה באיזור החדש בחולון (קרית כרה, שדרות ירו־שלים) דירות בנות 3 — 4 — 4½ חדרים. פרטים: „אחים פינ־קלשטיין" הנשיאים 2 חולון. טל־פון 846246.

דירות מרוהטות

● דירת 2 חדרים מרוהטת קומ־פורט מלא, במרכז העיר, קומה שישית. 289611, 1600—1800.

מכוניות

● ג'.סי.אף 1000, 69. 59.000 ק"מ. במצב טוב. טל. 783506.

הצעות עבודה

● ניהול חשבונות מקבלת בבי־תה מנהלת חשבונות מנוסה. טל. 783506.

שרותים

● חדש בירושלים שרותי שמר־טף ביום ובלילה. פרטים ללא התחייבות רח' שמואל הנגיד 15 טל: 02/222503. בדבר פרטים לג־בי אופן השרות יישלח פרוספקט לכל דורש לפי כתובתו.

הודעות לציבור

משרד התקשורת
מכרז מס' 48/73

מוזמנות בזה הצעות לאספקת מהדקי פח להתקנה ביתית של חוטי טלפון בחבילות (של 1,000 יח') לפי מפרט 43 מ־5/71.

0	חב' מס'	2000
1	" "	1750
2	" "	700
3	" "	400
4	" "	250
5	" "	500

מקום האספקה: המחסן הקרוב ביותר על חשבון המציע הזוכה.
מועד האספקה: בהתאם לדרישה תוך שנה.

טפסי הצעה, מפרטים ופרטים נוספים אפשר לקבל אצל מנהל מחלקת אספקאות ומחסנים, רחוב הרצל 173, תל־אביב, כל יום בשעות העבודה חדר מס' 19.

בצירוף להצעה יש להמציא ערבות בנקאית בשיעור של 10 אחוזים מערך ההצעה עד 50,000 ל"י ובתוספת של 5 אחוזים עבור יתרת הסכום שמעל 50,000 ל"י אשר תשמש ערבון לקיום תנאי האספקה.

את ההצעות עם הערבות יש להכניס לתיבת המכרזים למנהל הכללי, משרד התקשורת, ירושלים, במעטפה סגורה. על המעטפה הסגורה יש לרשום: „מכרז — מכרז מס' 48/73 מהדקי פח להתקנה בי־תית". הצעות שלא תגענה בזמ־נה הנ"ל לא תובאנה לדיון.

את ההצעות יש להגיש לא יאוחר מיום 13.8.73 שעה 12 בצהריים.

משרד התקשורת אינו מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או איזו הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד.

הצעות במברקים לא תתקבלנה.

המנהל הכללי
משרד התקשורת

תנורי חמום

● מודיד קיץ! תנורי חימום ה־טובים ביותר במחירים מיוחדים בקיץ — דירה 80 מ"ר דירה 100 מ"ר 1170 גלי חום — 03448827, 0460025.

הצעות עבודה

● דרושים/ות מוכרים/ות מנו־סים/ וטלפוניסטית. יום עבודה מפוצל. שנידמן, דיזנגוף 128 ת"א. לפנות לשלום שנידמן.

● דרושים חייטים לתיקונים. לפ־נות לאהרון בבית־האופנה שנידמן, דיזנגוף 128 ת"א.

עסקים

● למסירה בהזדמנות לרגל פרי־דה חנות ותיקה למוצרי חשמל ברחוב אבן־גבירול 150.000 ל"י כולל כל ה„סטוק" לפנות טלפון: 263508

מכוניות

● הצעות לא נורמליות במרכז למכוניות מחודשות. מ.ל.מ. מצי־עה לך לרכוש מכונית סוסיתא חדשה או משומשת בתנאים ש־אין להם מתחרה בשוק המכוניות בישראל. בחר אתה את סוג ההנ־חה לנוחיותך: א. חלק נכבד ממחיר המכונית בתשלומים חד־שיים לשנה תמימה, ללא תוספת ריבית או. ב. הנחה בסכום נכבד עם תשלום במזומנים בצד המכ־ונית או ג. רדיו וכיסויים חינם. בנוסף לנ"ל בקורת 1000 ובקורת 3000 ק"מ חינם. תוקף המבצע עד 18.7.73. פרטים נוספים מ.ל.מ. מרכז למכוניות מחודשות רח' בן שמן 10 (ימינה מגשר נחלת יצ־חק). טל. 251980.

● בהזדמנות לא נורמלית!!! סוסיתא משפחתית מכל סוג עם רדיו. כיסויים האמבטות רק ב„רבבי־שאר־אלי" במקום המוסמך ומחסן החל־קים המרכזיים. 820192 — דרך בן־צבי 33.

חקלאות

● בקרוב תתחיל מכירת מקטפות חדישות ומשוכללות לקטיף אבו־קדו, הדרים ופירות אחרים. יצי־רה וחסכון בעבודה. לפנות לגר־נברג 03-927114 בשעות 19.00—20.00

מכירות

● למכירה שטיח כרמל 1.5×2.5 מטר ורדיו בדגל במצב מצוין טל. 720563

המועצה המקומית יקנעם עלית

מכרז פומבי

בהתאם לסעיף 13 לצו המועצות המקומיות (שירות עובדים) תשכ"ב 1962 מכריזה בזה המועצה המקומית יקנעם־עלית על משרה פנויה כדלקמן.

מכרז מס' 2/1973
תואר המשרה: פסיכולוג בשרות הפסיכולוגי חינוכי.
דרגת המשרה: ד—ג ממח.
שעור המשרה: חצי משרה.
תואר התפקיד: פסיכולוג במסגרת בתי הספר.
נתונים אישיים: תואר מ. א. בפסיכולוגיה חינוכית או קלינית, או בשלבים מתקדמים בלימודים לתואר שני בפסיכולוגיה באחת מהמגמות הנ"ל.
רצוי נסיון קודם בייעוץ חינוכי.
הדרגה תיקבע בהתאם לכישורים והנסיון.
הבקשות למכרז יש להגיש להנהלת המועצה עד יום שלישי 31 ביולי 1973, שעה 12.00.
טפסים להגשת הבקשות אפשר להשיג במינהלים המחוזיים של משרד הפנים ובמשרדי המועצה המקומית.

אילן גבריאלי
ראש המועצה המקומית יקנעם־עלית

המועצה המקומית יקנעם עלית

מכרז מס' 3/1973

המועצה המקומית יקנעם עלית מכריזה בזה על קבלת הצעות מהמעוניינים להפעלת בריכת שחיה ביקנעם עלית.
את הבריכה אפשר לראות בימים שני ורביעי בין השעות 08.00—12.00.
קיימת אפשרות להחכרה למספר עונות.
את ההצעות בצרוף ערבות בנקאית בסכום של 5.000 ל"י יש להגיש למזכיר המועצה במעטפה סגורה נושאת ציון מכרז 3/1973 עד לתאריך 3.8.73, שעה 12.00.
אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

אילן גבריאלי
ראש המועצה המקומית יקנעם־עלית

עירית פתח־תקוה

מכרז מס' 23/73

בניית מדרכות במקומות שונים בעיר

עירית פתח־תקוה מכריזה בזה על קבלת הצעות לסלילת מדרכות במקומות שונים בעיר.
את מסמכי המכרז אפשר לקבל במחלקת ההנדסה מדור בניה תמורת תשלום של 50.— ל"י (שלא יוחזרו).
את ההצעה יש להגיש ב־2 העתקים (אחרת עלולה להפסל) למזכיר העיר לא יאוחר מיום רביעי 8.8.73 שעה 12.00.
להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בסך 5 אחוזים מהיקף ההצעה לתקופה של 3 חודשים.
אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

י. [illegible], ראש העיריה